

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 8016
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Protokoll Härnösandshus, 2024-09-17

Protokoll Härnösands kommunfastigheter, 2024-09-17

Protokoll Hemab 2024-10-08 med bilagor

Protokoll Heab 2024-10-08 med bilagor

Protokoll Invest i Härnösand AB, 2024-08-27

Protokoll Skeppet 5&6 AB, 2024-08-27

Protokoll DIN TUR 2024-09-27

Protokollsutdrag DIN TUR 2024-10-11 § 124 – Jämförande analys gällande
kostnader, effektivitet och tillgänglighet

Protokoll Tillgänglighetsrådet, 2024-09-04

Förstärkt uppsiktsplikt 2024-10-14

Attestantförteckning 2024-10-14

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland - Revisionsplan

Beslut tillstånd till kameraövervakning Hotell Hernö Gin AB -
Integritetsskyddsmyndigheten

Beslut om revidering av kommunantal oktober 2024 från Länsstyrelsen

Tackkort – Norrlandsträ

Rapport från Cirkusakademien – med stöd från Kulturrådet

Jeanette George,
kommunsekreterare

Datum: 2024-09-17

Paragraf 35-43

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 13.00 – 15.00

Närvarande ledamöter: Roland Stenberg 2:e v ordförande
Mats Höglund
Lars-Gunnar Hultin
Karin Hermans
Göran Sjögren

Närvarande ersättare: Catrine Rehnström
Brendan McCarthy

Ej närvarande: Monika Lindberg
Johan Högel
Sofia Henriksson
Lena Drejare
André Viberg

Josephine Jonsson representant för Unionen
Ingemar Wiklund representant för Fastighets

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Clemens Brännström
Jörgen Sjölund

Utsedd justerare Göran Sjögren

Underskrifter

Sekreterare

Ordförande

Justerare

§ 35 **Mötets öppnande**
2:e v ordförande Roland Stenberg öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 36 **Val av justerare**
Göran Sjögren utsågs att justera dagens protokoll.

§ 37 **Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:
Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 38 **Föregående protokoll**
Föregående protokoll nr 4 2024 behandlades och lades till handlingarna.

§ 39 **Uthyrningsläge / ekonomi**

Information uthyrningsläge/vakansgrad

Vakansläget redovisades per den 1 september 2024.

	Vanliga	Stud.lgh	Totalt	
2024	22 st	0 st	22 st	1,34%
2023	31 st	0 st	31 st	1,88%
2022	40 st	0 st	40 st	2,42%
2021	37 st	0 st	37 st	2,23%

Vd informerade om att bolaget tecknat kontrakt med ny entreprenör på restauranglokalen i Torsvik. Ny hyresgäst från 1 oktober blir Port No 2 som ägs och drivs av Mattias Eriksson som också driver restaurang Royal.

Ekonomi

AB Härnösandshus resultatrappport per 2024-06-30 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrappporten per juni 2024, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

AB Härnösandshuskoncernens delårsrapport per 2024-08-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Vd informerade om att pga av ett ökat antal vattenskador och ökade kostnader för inre lägenhetsunderhåll kommer det planerade underhållet att reduceras med 2,5 mkr för att prognosen för helåret, om möjligt, ska hållas.

Styrelsen beslutade

att godkänna koncernens delårsrapport per augusti 2024, samt

att lägga delårsrapporten till handlingarna.

Rapport skuldhantering

Aktuell lånesituation redovisades per 31 augusti 2024.

	2024	2023	2022
Låneskuld (mkr)	464,8	476,5	508,0
Genomsnittlig ränta	1,95%	1,10%	0,63%
Räntebindningstid	1,5 år	1,7 år	2,2 år

§ 40 **Projektredovisning**

Pågående förvaltningsprojekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

Pågående projekt Klimatinitiativet redovisades enligt bilaga till kallelsen.

§ 41 **Fastighetsförändringar**

Information pågående fastighetsförändringar

VD redogjorde över statusen för de pågående ny- och ombyggnationer som är aktuella.

Nya bostäder på Torsvik

Patrik Höglund redovisade det aktuella läget i arbetet med att bygga nya bostäder på Torsvik. Nya underjordsbehållare har installerats. Provtagning inför sanering pågår. Nästa steg därefter är att påbörja grundläggning och pålning.

Fördelar med att bygga ihop de två planerade byggnaderna till en sammanhållen byggnad redovisades. Diskussioner om vilken typ av lägenheter som ska byggas diskuterades också.

Styrelsen beslutade

att bygga en sammanhållen huskropp, samt

att ett trapphus ska innehålla pluslägenheter och ett trapphus vanliga lägenheter

Statens Bostadsomvandling

Statens Bostadsomvandling förvärvar underutnyttjade eller tomma fastigheter av kommuner och bygger om dessa för att därefter hyra ut den ombyggda fastigheten genom en blockförhyrning till kommunen eller Härnösandshus i det här fallet.

Kommunstyrelsen har beslutat att teckna en avsiktsförklaring med SBO som innebär att en utredning ska genomföras som undersöker möjligheterna att bygga om fastigheten till ett trygghetsboende.

Projektering och utredning tillsammans med Statens Bostadsomvandling pågår. Skisser på utformning av lägenheter och fasader pågår och redovisades. En planarkitekt har anlåtats som startat arbetet med att ändra detaljplanen. Förslag på utformning av detaljplan redovisades, De konsulter som ska genomföra erforderliga undersökningar har handlats upp. Enligt Samhällsförvaltningen beräknas den ändrade detaljplanen vara klar till sista kvartalet 2025.

Nya bostäder på Kristinagatan

Det informerades om planerna på ett nytt bostadshus på Kristinagatan. Förstudien pågår men har pausats i väntan på att projekteringsarbetet på Torsvik färdigställs.

§ 42

Övriga frågor

Resultatrapport Hemab Elförsäljning AB

Hemab Elförsäljning ABs resultatrapport per 2024-07-31 redovisades. Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att lägga informationen till handlingarna.

Rapport avseende mål och aktiviteter per 2024-06-30

Rapport avseende mål och aktiviteter i affärsplanen per 2024-06-30 redovisades.

Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att lägga rapporten utan åtgärd till handlingarna

Motion – Möjliggör bostadsnära odling

Härnösandshus har fått möjlighet att yttra sig rörande en motion som lämnats till Kommunfullmäktige där det önskas att det kommunala bostadsbolaget ska beakta möjligheten att erbjuda hyresgästerna bostadsnära odling.

Förslag på svar diskuterades. Styrelsen landade i att lämna ett svar som i grunden är positivt till att möjliggöra bostadsnära odling där det är möjligt men att det ska ske efter önskemål och i samråd med hyresgästerna och inte vara ett krav på Härnösandshus då det inte är det för andra fastighetsägare i kommunen.

Styrelsen beslutade

att uppdraga till vd att svara på motionen med ovanstående innehåll

§ 43

Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Johan Högel

Roland Stenberg

Mats Höglund

Karin Hermans

Lars-Gunnar Hultin

Göran Sjögren

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 15.00-16.00

Närvarande ledamöter: Roland Stenberg 2:e v ordförande
Mats Höglund
Lars-Gunnar Hultin
Karin Hermans
Göran Sjögren

Närvarande ersättare: Catrine Rehnström
Brendan McCarthy

Ej närvarande: Monika Lindberg
Johan Högel
Sofia Henriksson
Lena Drejare
André Viberg

Josephine Jonsson representant för Unionen
Ingemar Wiklund representant för Fastighets

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Clemens Brännström
Jörgen Sjölund

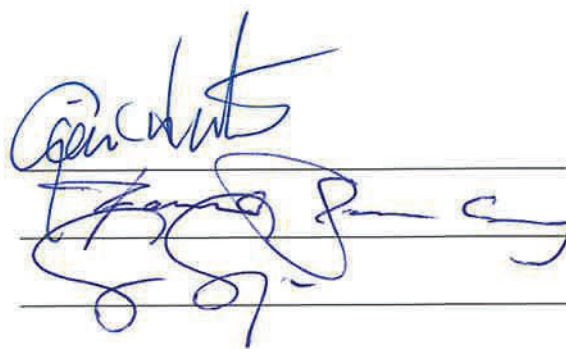
Utsedd justerare Göran Sjögren

Underskrifter

Sekreterare

Ordförande

Justerare

§ 28 **Mötets öppnande**
2:e v Ordförande Roland Stenberg öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 29 **Val av justerare**
Göran Sjögren utsågs att justera dagens protokoll.

§ 30 **Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:
Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 31 **Föregående protokoll**
Föregående protokoll nr 3 2024 behandlades och lades till handlingarna.

§ 32 **Uthyrningsläge/ekonomi**

Ekonomi

AB Härnösands kommunfastigheters resultatrapport per 2024-06-30 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per juni 2024, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

AB Härnösands kommunfastigheters resultatrapport per 2024-08-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per augusti 2024, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

§ 33 **Projektredovisning**
Information pågående projekt
Pågående projekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

§ 34 **Fastighetsförändringar**
Information diverse fastighetsförändringar
VD redogjorde över statusen för de pågående ny- och ombyggnationer som är aktuella.

Gårdshus och förråd Saltvik 2:35

Arbetet med att färdigställa gårdshuset är klart. Slutbesiktning med godkänt resultat genomfördes den 12 juni. Förrådet är färdigställt och slutbesiktning kommer att genomföras den 19 september. Markarbeten runt byggnaderna är också färdigställda.

Idrottshall Fastlandet

Projektet pågår. Bilder på aktuell status redovisades. Arbetet följer tidplan.

Projektet ska vara klart till höstterminen 2025.

Särskilt boende för äldre – Jensenvägen

Arbetet med planeringen för det nya äldreboendet pågår. Beslut har fattats i det s.k. PEX-rådet om att byta placering från Gerestaområdet till Jensenvägen. En arkitekt och en landskapsarkitekt håller tillsammans med projektgruppen från kommunkoncernen att skissa på utformning av byggnaden och på placering på den nya tomten.

En konsult som ska hjälpa till med detaljplanearbetet har också anlåtats. En ny ansökan om planbesked för det nya området har lämnats in till kommunen. Planbesked kommer enligt uppgift i slutet av oktober. I väntan på detta är arbetet pausat.

Förskola Fastlandet

En konsult som ska hjälpa till med detaljplanearbetet har anlåtats. En ansökan om planbesked har lämnats till kommunen. Planbesked har erhållits och arbetet med att ändra detaljplanen pågår. Upphandling av konsulter som ska genomföra de undersökningar som krävs i detaljplanearbetet pågår/har genomförts.

Byte konstgräs Höglätten

En upphandling för byte av konstgräsplan på Höglätten har genomförts. 4 anbudsgivare lämnade anbud och tilldelning har skickats till Mark och Bygg i Kungsör AB som lämnade det lägsta anbudet. Entreprenaden är färdigställd. Slutbesiktning genomfördes den 29 augusti med godkänt resultat.

Bussdepå Saltvik

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att gå vidare med projektering av en ny bussdepå.

Detaljplaneändring pågår genom kommunens försorg. Upphandling av arkitekt som kan påbörja framtagandet av en byggnad har skett. Projekteringsgruppen har också genomfört ett studiebesök på bussdepån i Sundsvall.

Entreprenaden ska vara färdigställd till oktober 2026.

§ 35

Övriga frågor

Rapport Härnösand Handel AB juli 2024

Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att lägga rapporten till handlingarna.

§ 36

Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Johan Högel
Roland Stenberg
Mats Höglund
Karin Hermans
Lars-Gunnar Hultin
Göran Sjögren

RS

Sj

Plats och tid: HEMAB, Konferensrum Smitingen, tisdag den 8 oktober 2024 kl. 13.15-16.50

Närvarande ordinarie ledamöter:

Jasenko Omanovic, ordförande
Susanne Forsberg, vice ordförande (deltog till §68, 16.00)
Ester Sundin Hemström, andre vice ordförande
Lennart Mohlin
Anders Nordström
Maria Ljung
Glenn Sehlin
Elias Holmberg, personalrepresentant (deltog till §68, 16.00)
Magnus Holm, personalrepresentant (deltog till §68, 16.30)

Närvarande suppleanter:

Rune Danielsson
Lena Johansson
Ann-Charlotte Sandelin Jonsson
Anders Bergqvist
Charlotte Höglund Bystedt
Erik Gradin, personalrepresentant

Övriga:

Per Mellberg, VD
Fredrik Olsson, sekreterare
Jonas Nyberg, chef Affärsservice
Jonas Jacobsson, produktionschef (deltog under §68)
Isabell Niklasson, transportchef (deltog under §68)
Marcus Tärnvik, affärsansvarig Energiaffärer, (deltog under §68)

Bilagor

1. VD-rapport
2. Månadsbokslut augusti 2024
3. Prognos P3 2024
4. Affärsplan 2025-2028
5. Budget 2025

§ 60. Sammanträdet öppnas

Ordförande Jasenko Omanovic förklarade sammanträdet för öppnat.

§ 61. Val av protokolljusterare

Anders Nordström valdes att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 62. Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes utan justeringar.

§ 63. Föregående protokoll

Protokollet fört vid styrelsens sammanträde 2024-08-27 lades till handlingarna.

§ 64. VD-rapport

VD Per Mellberg redogjorde för punkterna i månadens VD-rapport enligt *bilaga 1*.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 65. Avstämning av affärsplan

Punkten utgår från detta sammanträde då beslut om ny affärsplan fattas.

§ 66. Ekonomi**1. Månadsbokslut augusti 2024**

Chef Affärsservice Jonas Nyberg redogjorde för det ackumulerade resultatet per augusti enligt *bilaga 2*. Resultatet uppgår till 10,4 Mkr efter finansiella poster, att jämföra med budget på 20,7 Mkr. Differensen förklaras till stor del med förhöjda bränslepriser i kombination med en lägre verkningsgrad på det bränsle vi använder. Återvinningen gör ett stort plus gentemot budget vilket är glädjande. De låga elpriserna gör att vindkraften dras med ett ackumulerat underskott som inte kommer gå att hämta hem, ackumulerat 2,7 Mkr sämre än budget. Återvinningen gör ett bra resultat trots att volymerna för EU-affärer ligger lägre än planerat.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

2. Prognos P3 2024

Chef affärsservice Jonas Nyberg föredrog ärendet enligt *bilaga 3*.

Prognos 3 visar på ett resultat efter finansiella poster på 20 Mkr, att jämföra med prognos 2 som pekade på ett resultat på 32,2 Mkr. Fjärrvärmeaffären kommer enligt prognosen visa på ett negativt resultat. Detta förklaras med en större förbrukning av bränsle per producerad kilowattimme till en kostnad av cirka 4,1 Mkr och högre bränslekostnader till en kostnad av cirka 5 Mkr. Elpriset har förändrats dramatiskt mot föregående prognos vilket påverkar bland annat fjärrvärmeaffären negativt med cirka 4 Mkr. De låga elpriserna påverkar också vindkraftaffären negativt med cirka 5,4 Mkr jämfört med tidigare prognos. På övriga affärer endast marginella förändringar.

Styrelsen noterar den förändrade prognosen och understryker vikten av att bolaget fortsätter arbeta med de påbörjade initiativen för att öka effektiviteten och reducera

kostnaderna för att om möjligt bromsa den negativa ekonomiska utvecklingen, samt öka intäkter i den grad det är möjligt.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 67. Beslutsärenden

1. Beslut affärsplan 2025-2028

VD var föredragande för ärendet enligt bilaga 4.

Vid föregående sammanträde fick styrelsen i sina handlingar förslaget till affärsplan.

Affärsplanen beskriver var vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit. Affärsplanen riktar sig till styrelse, ägare, intressenter i samhället och till den egna organisationen.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och fann överläggning överflödig.

Styrelsen beslutar:

att godkänna ledningens förslag till Affärsplan 2025-2028

§ 68. Övriga ärenden

1. Budget 2025

Chef affärsservice Jonas Nyberg inledde med att berätta om förutsättningarna som ligger till grund för förslaget till budget 2025 enligt *bilaga 5*. Därefter tog respektive affärsansvarig (Jonas Jacobsson, Isabell Niklasson, Marcus Tärnvik och VD) vid. Ambitionerna i budget sätts utifrån både ägardirektiv och affärsplan. Den föreslagna budgeten visar på ett rörelseresultat om 60,7 Mkr, ett resultat efter finansiella poster på 33,2 Mkr och en avkastning på 3,7%. Bland annat ett svagt elpris, stigande räntor och ökade bränslekostnader är faktorer som beaktats i budgetförslaget och som till viss del kompenseras med taxe- och prisjusteringar men också optimeringar och effektiviseringar i verksamheten. Bolagets intäktsökningar uppgår till 30,3 Mkr varav 9,3 Mkr består av nya kunder och affärer. Investeringsbudgeten uppgår till 104,5 Mkr. För en normalvilla uppgår de föreslagna pris- och taxejusteringarna till en höjning om 309 kronor per månad. I jämförelse med övriga kommuner i länet håller Härnösand en låg prisnivå där endast Sundsvall är billigare.

Vid styrelsens nästkommande sammanträde den 15 oktober förväntas beslut om budget fattas.

Ärendet lades till handlingarna.

§ 69. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns att behandla.

§ 70. Mötet avslutas

Ordförande tackade styrelsen för deltagandet och avslutade sammanträdet.

Vid protokollet

Justeras

Fredrik Olsson

Jasenko Omanovic

Anders Nordström

HEMAB

VD Rapport august

Bilaga 1

1. Arbetsmiljö & Hälsa
2. VD Rapport + Övergripande mål
3. Personal

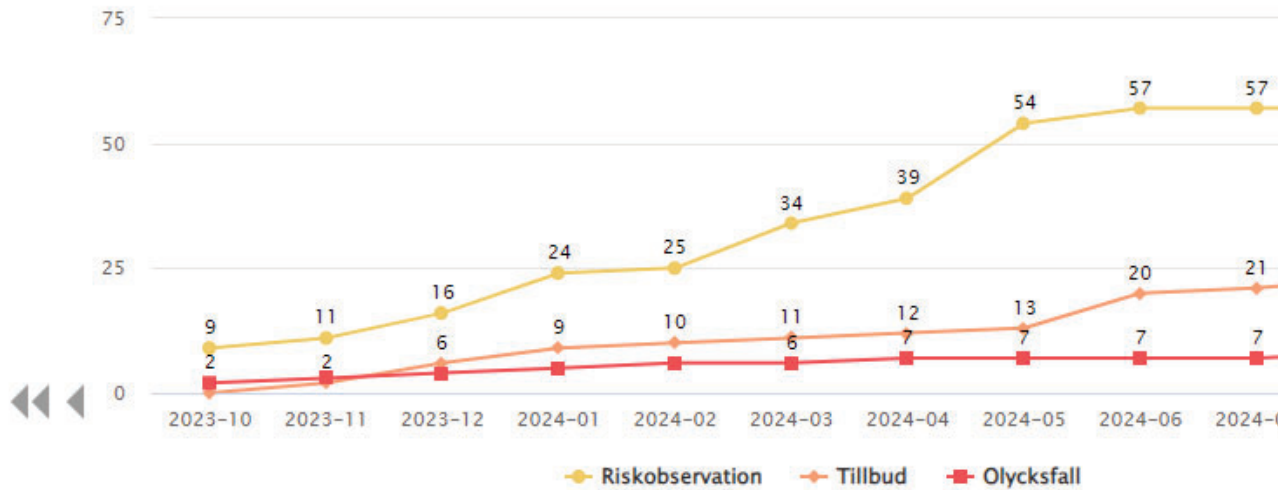
Händelser, Härnösand Energi & Miljö AB, 12 månader: 2023-10-01 - 2024-09-30, Totalt: 98

Inställningar: Händelser som inträffat under perioden där rapportör/skadad person är egen personal/arbetsledd/entreprenör/ö inkluderas.

Händelsetyper: Riskobservation, Tillbud, Olycksfall

Händelsetyp / Månad ackumulerat

98 händelser. Alla 3 val av händelsetyp visas.

- Grundläggande arbetsmiljöutbildning genomförd för chefer och skyddsombud
- Flera nya medarbetare på plats. Varmt välkomna
- Utvärdering av Organisationsförändring 2021 presenterad – Nästa steg är att identifiera en målbild om vad vi vill åstadkomma med en ny justering
- Återvinningsaffären visar ett starkt resultat – Bra jobbat alla
- Vi firar våra nya ISO certifikat den 3/10 med Hamburgare

- E
- M
- b
- Ö
- f
- a
- L
- F

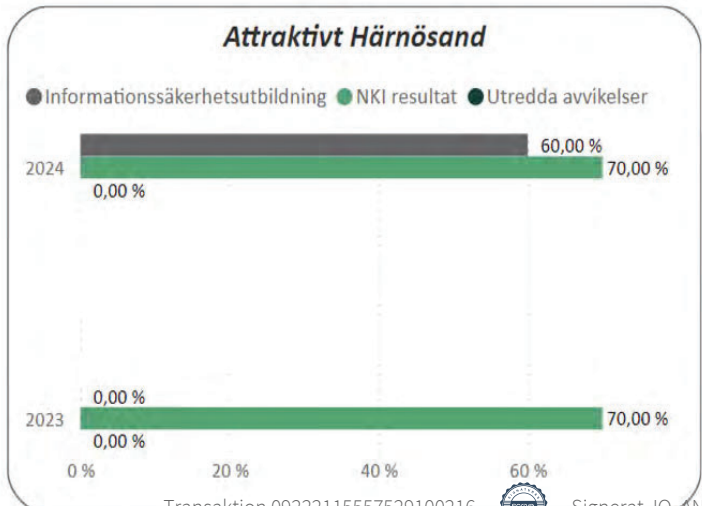
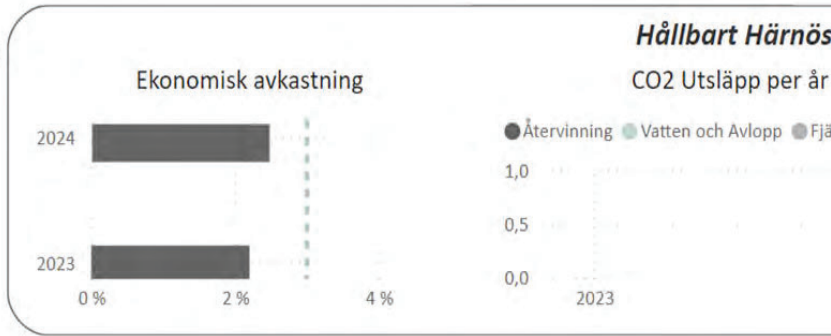

- Superviktigt att vi tillsammans gör allt vi kan för att hålla kvartalet för att förbättra vår ekonomiska prestation för 2021
- Resultat och handlingsplaner medarbetarundersökning
- EU-affärer – leveransplan och dialog med kund
- Optimering av Fjärrvärme affären – Från skog till panna.
- Ökad avsättning på producerad biogas
- Fortsatt arbete med organisationsöversyn

- **Hållbart Härnösand**
 - Stabilt resultat över 3% avkastning på totala tillgångar (Ekonomiskt)
 - 0 st okontrollerade utsläpp med miljöpåverkan till recipient (Ekologiskt)
 - CO2 – Ta fram CO2 utsläpp för HEMABs verksamheter för att använda jämförelsetal (finns ej för tidigare år)
- **Attraktivt Härnösand**
 - NKI Resultat från Årlig kundundersökning
 - Genomförd årlig utbildning för alla anställda med särskilt fokus på information och förståelse för hantering av säkerhetsincidenter
 - Utredda avvikelser inom kvalitet, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet
- **Attraktiv Arbetsplats**
 - Frisknärvaro över 97% (upp till 14 dagar)
 - 0 st olycksfall med sjukskrivning
- **Innovativ samhällsnytta**
 - Antal nedladdningar av appen – minst 2000 under 2024

Aktuella rekryteringar

KMA-chef

VA-ingenjör

Pausade rekryteringar

Affärschef biogas och återvinning

Avslutade rekryteringar

Transportchef

Vakans

Chef Cirkulära affärer

Medarbetarundersökning

Arbete med handlingsplaner i alla team ska vara klara i

7.1 Resultatgenomgång 20

7.1 Resultat 2024-08, månad

	2024-08	BU 2024-08	Utfä
○ Resultat, mkr	-2,5	0,2	7,4
○ Resultat e fin, mkr	-4,4	-1,9	5,6
○ Elpris, kr/MWh			
○ Spotpris	85		238
○ Vind	10	65	140
○ capture rate	12%		59%
○ KVV	0	0	0
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	0	0	0
○ Vind, MWh	3 247	2 280	2 63
○ Värmeproduktion, MWh	2 779	3 540	2 82

7.1 Resultat 2024-08 ack

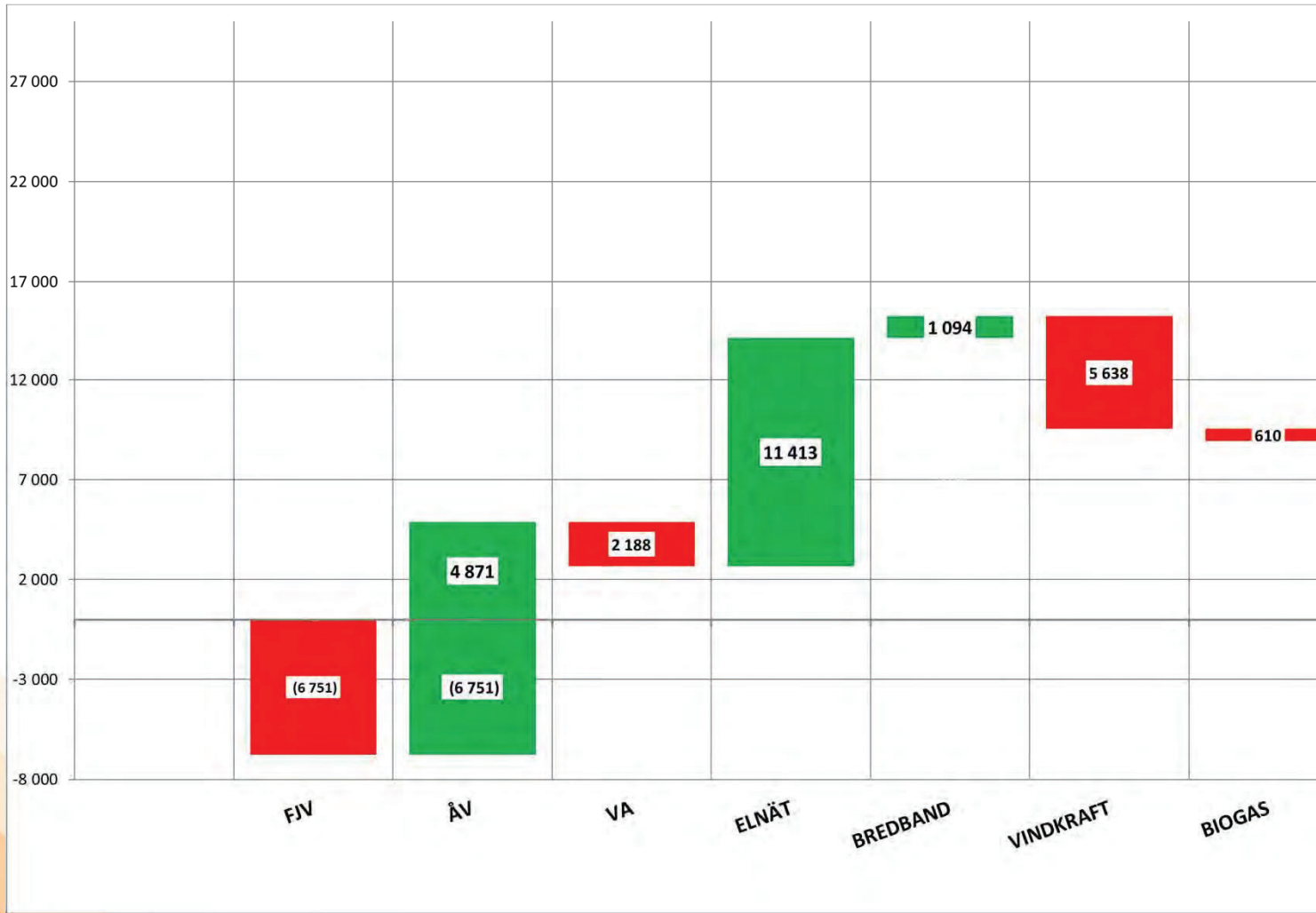
	2024-08 ack	BU 2024-08	Utfä
○ Rörelseresultat	25,9	37,6	15,
○ Resultat e fin, mkr	10,4	20,7	5,1
○ Elpris, kr/MWh			
○ Spotpris	355	375	517
○ Vind	217	237	367
○ Price capture rate	61%	63%	71%
○ KVV	579	350	703
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	13 316	19 000	16 7
○ Vind, MWh	20 560	25 900	25 0
○ Värmeproduktion, MWh	108 537	108 590	102

Hemab-koncernen, Resultat 2024-08

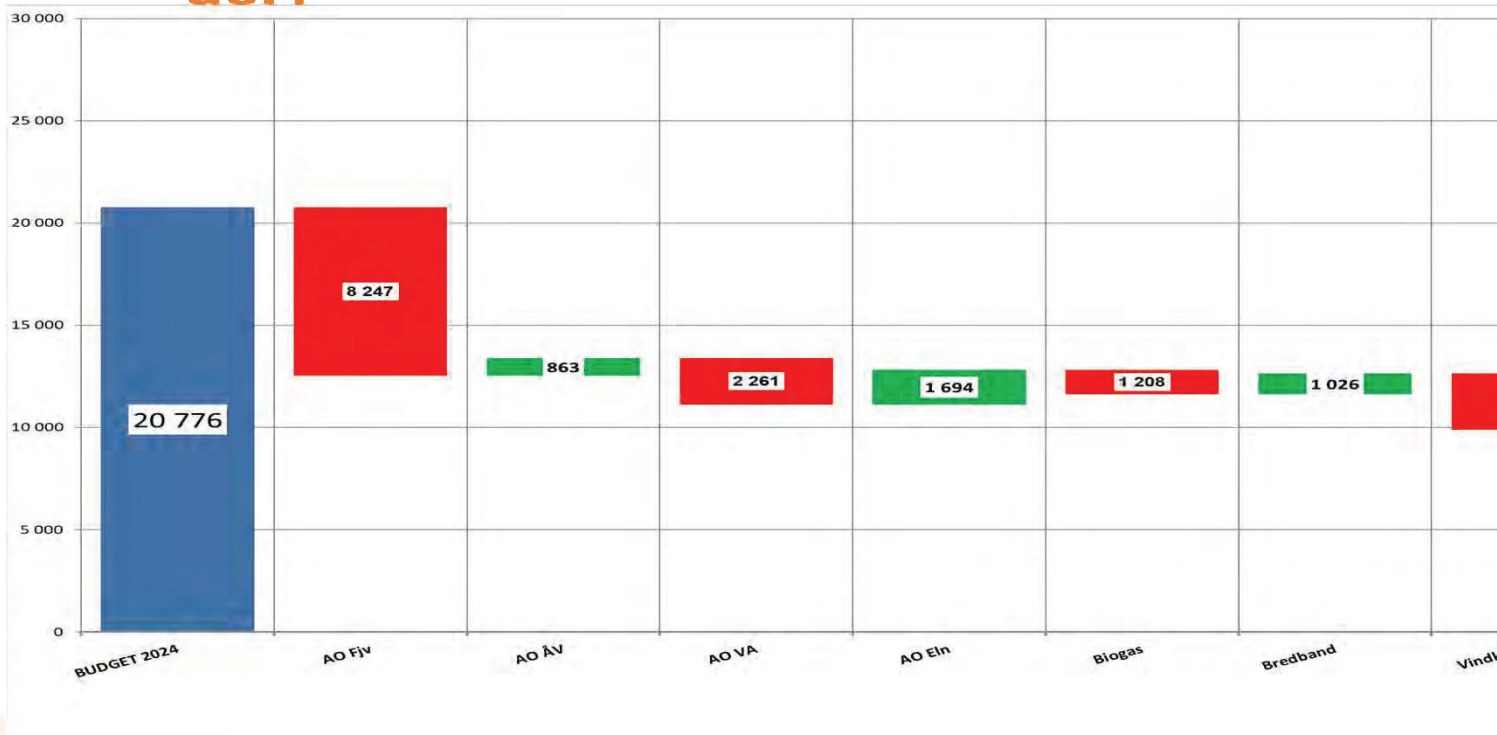
	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	34 031 tkr	37 421 tkr	↓ -3 389 tkr	347 512 tkr	356 061 tkr	↓
Övriga intäkter	7 318 tkr	8 223 tkr	↓ -905 tkr	65 480 tkr	64 122 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	41 350 tkr	45 644 tkr	↓ -4 294 tkr	412 993 tkr	420 183 tkr	↓ -7 190 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-9 896 tkr	-10 776 tkr	↑ 880 tkr	-110 627 tkr	-116 428 tkr	↑
Anläggningsmaterial	-598 tkr	-1 020 tkr	↑ 422 tkr	-7 323 tkr	-7 047 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-15 753 tkr	-13 711 tkr	↓ -2 043 tkr	-111 576 tkr	-103 272 tkr	↓
Funktionskostnader	-3 379 tkr	-3 392 tkr	↑ 12 tkr	-27 697 tkr	-27 132 tkr	↓
Personalkostnader	-7 637 tkr	-9 623 tkr	↑ 1 985 tkr	-77 512 tkr	-73 688 tkr	↓
Avskrivningar	-6 612 tkr	-6 875 tkr	↑ 263 tkr	-52 396 tkr	-55 002 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-43 876 tkr	-45 396 tkr	↑ 1 520 tkr	-387 130 tkr	-382 568 tkr	↓ -4 438 tkr
RÖRELSERESULTAT	-2 526 tkr	248 tkr	↓ -2 774 tkr	25 863 tkr	37 615 tkr	↓ -11 752 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-6,11 %	0,54 %	↑ 64,60 %	6,26 %	8,95 %	↑
Ränteintäkter		104 tkr	↓ -104 tkr	1 224 tkr	833 tkr	↑
Räntekostnader	-1 810 tkr	-2 209 tkr	↑ 399 tkr	-16 711 tkr	-17 672 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-1 810 tkr	-2 105 tkr	↑ 295 tkr	-15 487 tkr	-16 839 tkr	↑ -1 352 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr

Hemab-koncernen, Resultat per affär ack

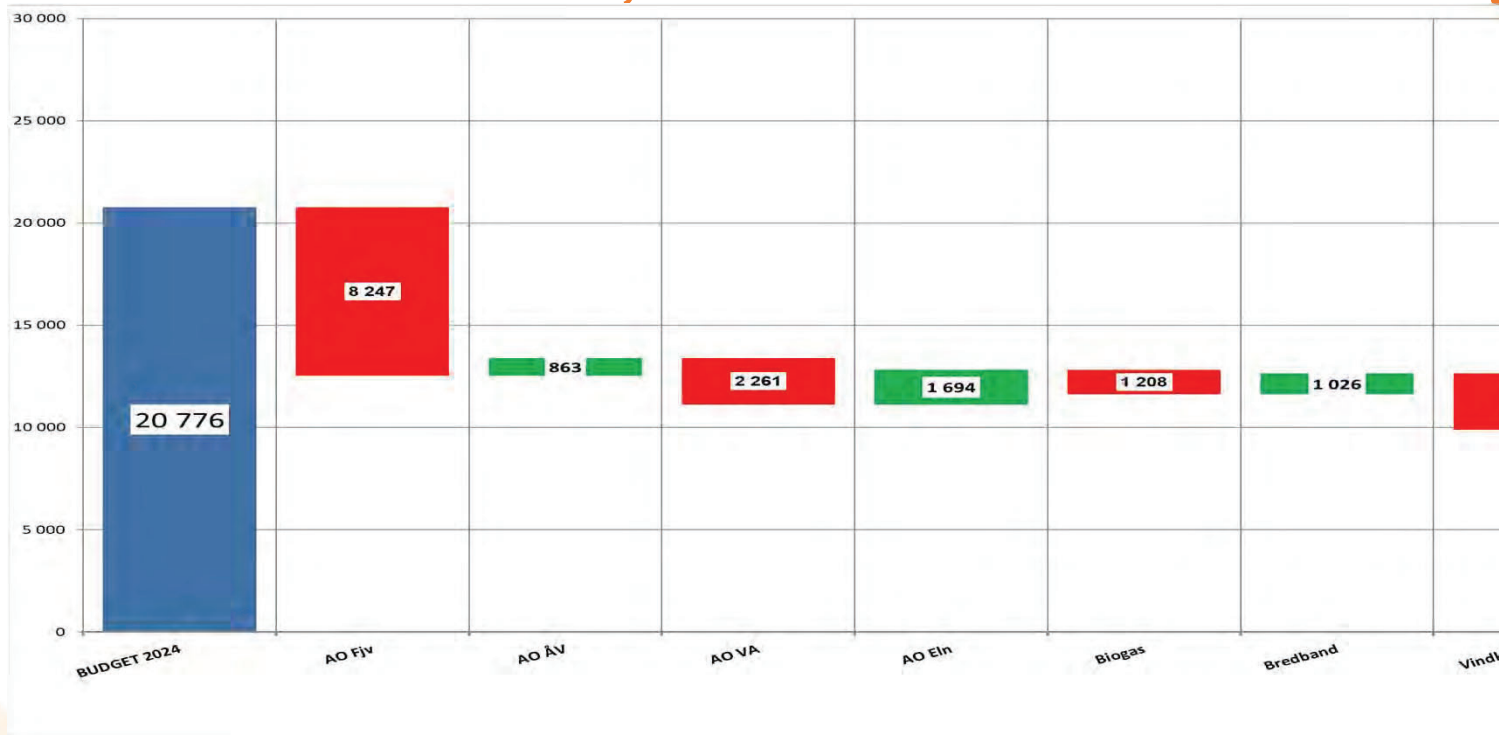

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 ack Jmf del1

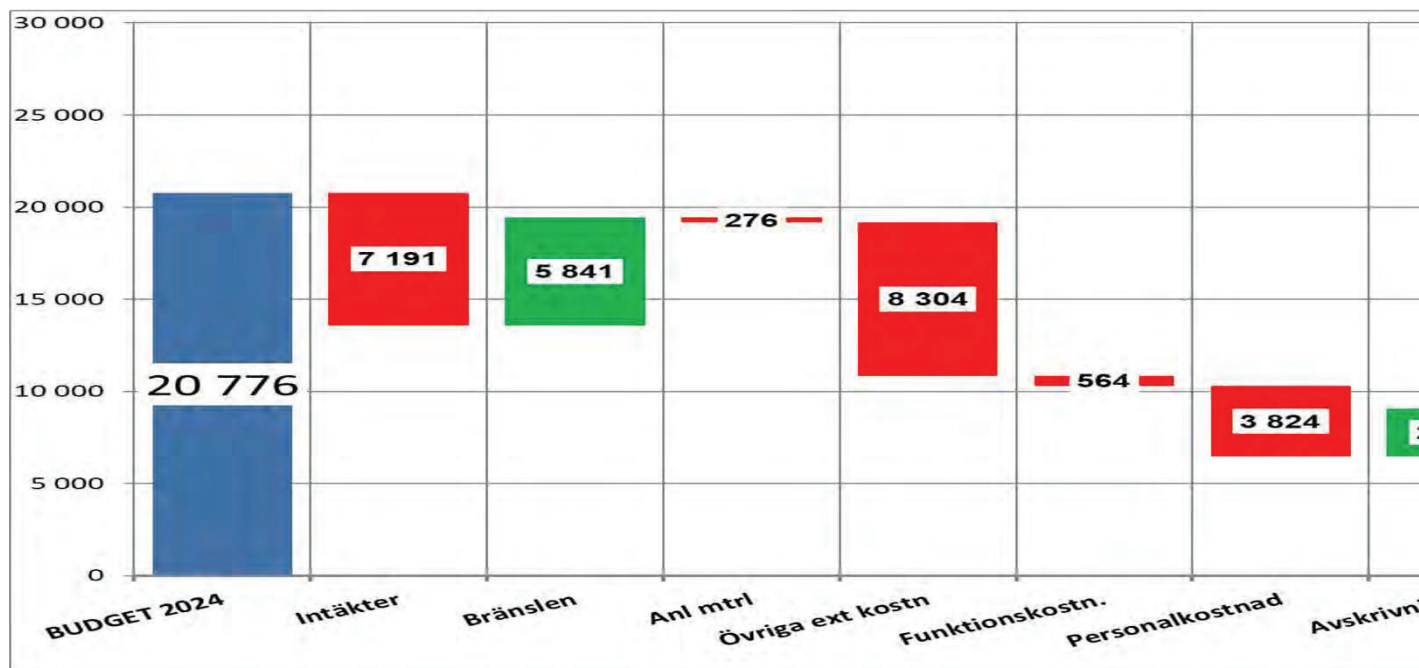
- **FJV:** Kallare väder har gav högre värmeförsäljning i q1 men detta föll tillbaka. Ligger nu på budget Låg elleverans -3,3 mkr, kom -5,2 Mkr pga dåligt utbyte samt -4,5 pga högre pris. Övriga kostnader i nivå med budget.
- **AV** Återvinningen visar ett väldigt stark resultat och det är deponin som drar. Åkeriet har ett relativt svagt resultatet och går minskat.
- **VA:** Lite plus på Intäkterna vilket är positivt jämfört med fg år.. Läckor i Ramvik har jobbats med dubbla arbetslag, ca 0,6 Mkr. Totalt med 1,5 mkr.
- **Elnät:** Bättre på intäktssidan, både på fast och rörligt +4,6 mkr. Lägre regionnätsavgifter 0,5mkr , den rörliga delen är lägre. Generellt ett bra år förutom personalkostnader. Personalkostnader högre pga. lägre aktivering i projekt och avvikelse på semesterlöneskuld samt avvikelse på hantering av mellanhanden då detta i bokningar hamnar på personalkostnader. Löner och personal är inte mer men bokningar mer.

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 ack Jmf Budget

- **Biogas,** Tappar i produktion/försäljning men ligger också lägre i kostnader. Ligger på 80 % i produktion vilket gör lägre kostnader.
 - Lägre matavfall för att flera kommuner har sökt och fått dispens för insamling
- **Bredband:** Ligger bättre till nu för att vi fått in utdelning från Servanet. Men det är då en temporär då budgeten är periodiserad.
- **Vindkraft:** 76% produktion mot budget,. Tappat på Spjutås som stått bland annat på grund av nedisning men också för att vi inte fått in utdelning från Servanet.
 - Riktigt låga priser under sommaren med en väldigt låg capture rate. Augusti var extremt och ersättning spot tappar.
- **Övriga**
 - **Elförsäljning +2,0** klart bättre resultat . Fortsatt ökande kundstock.
 - **Administrationen: +1,0 mkr.** Lägre bemanning men vi hyr in personal. Vi har också haft några dubbelbemanningar bl.a på ekonomi för att vi inte fått in utdelning från Servanet. Återbetalning på pensionskostnader 1,5mkr.
 - **Tankstation -1,1 mkr.** Framförallt sämre marginal. Högre inköpspris
 - **Servicetjänster -1,3 mkr,** ligger efter i faktureringen

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 Jmf Bu

- **Intäkter,** Inga större avvikelser på Intäktssidan förutom p Elförsäljning då priset varit lågt
I övrig så följer vi budget relativt väl. Lite plus på FJV med högre värmeförsäljning och elpris torts tappad elpris på +1,6 på stab från pensionsåterbetalning. Elnät + 4,6 mkr för högre, varav 1,9 mkr är högre interna mellanhandl.
- **Bränslen,** Samt att vi drar mer bränsle vid högre vilket gör att vi går back på den högre volymen.
- Övriga externa är mkt högre på VA..
- **Personal:** Löner ligger i nivå med budget men vi har avvikelser på semesterlön mot budget(-0,5). Även om den "gått till" så har vi också in personal som har lite högre kostnader för det. Vi har haft en del dubbelbemannning också pga övergång vi bemanning personalkostnader i projekt lägger lägre ca -1 mkr samt att vi har högre kostnader för beredskap -1,1 mkr.

Resultat detaljer

Fjärrvärme, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	5 319 tkr	5 757 tkr	↓ -438 tkr	99 223 tkr	98 272 tkr	↑
Övriga intäkter				19 tkr		↑
SUMMA INTÄKTER	5 319 tkr	5 757 tkr	↓ -438 tkr	99 242 tkr	98 272 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-6 575 tkr	-2 402 tkr	↓ -4 173 tkr	-57 021 tkr	-46 872 tkr	↓ -10 149 tkr
Anläggningsmaterial	-18 tkr	-140 tkr	↑ 122 tkr	-593 tkr	-425 tkr	↓ -168 tkr
Övriga ext kostnader	-2 534 tkr	-2 233 tkr	↓ -301 tkr	-16 899 tkr	-17 588 tkr	↑ 689 tkr
Funktionskostnader	-932 tkr	-961 tkr	↑ 29 tkr	-8 069 tkr	-7 685 tkr	↓ -384 tkr
Personalkostnader	-703 tkr	-1 359 tkr	↑ 656 tkr	-10 712 tkr	-10 680 tkr	↓ -32 tkr
Avskrivningar	-1 468 tkr	-1 566 tkr	↑ 98 tkr	-11 602 tkr	-12 530 tkr	↑ 928 tkr
SUMMA KOSTNADER	-12 229 tkr	-8 660 tkr	↓ -3 569 tkr	-104 895 tkr	-95 779 tkr	↓ -9 116 tkr
RÖRELSERESULTAT	-6 910 tkr	-2 904 tkr	↓ -4 006 tkr	-5 653 tkr	2 493 tkr	↓ -8 146 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-129,91 %	-50,44 %	↑ 79,47 %	-5,70 %	2,54 %	↓ -8,24 %
FINANSIELLA POSTER						
Räntekostnader	-156 tkr	-125 tkr	↓ -31 tkr	-1 098 tkr	-997 tkr	↓ -101 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-156 tkr	-125 tkr	↓ -31 tkr	-1 098 tkr	-997 tkr	↓ -101 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr

Elnät utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	9 578 tkr	8 177 tkr	↑ 1 401 tkr	68 759 tkr	64 787 tkr	↑
Övriga intäkter	1 969 tkr	2 760 tkr	↓ -791 tkr	22 719 tkr	22 082 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	11 547 tkr	10 937 tkr	↑ 610 tkr	91 478 tkr	86 869 tkr	↑ 4 609 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-1 543 tkr	-1 345 tkr	↓ -198 tkr	-12 890 tkr	-13 319 tkr	↑
Anläggningsmaterial	-164 tkr	-245 tkr	↑ 81 tkr	-1 614 tkr	-1 962 tkr	↑
Övriga ext kostnader	-3 327 tkr	-2 735 tkr	↓ -592 tkr	-15 657 tkr	-15 703 tkr	↑
Funktionskostnader	-1 020 tkr	-977 tkr	↓ -42 tkr	-8 018 tkr	-7 819 tkr	↓
Personalkostnader	-1 897 tkr	-2 849 tkr	↑ 952 tkr	-25 829 tkr	-22 558 tkr	↓
Avskrivningar	-1 700 tkr	-1 730 tkr	↑ 30 tkr	-13 654 tkr	-13 840 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-9 650 tkr	-9 881 tkr	↑ 231 tkr	-77 663 tkr	-75 201 tkr	↓ -2 462 tkr
RÖRELSERESULTAT	1 898 tkr	1 056 tkr	↑ 841 tkr	13 815 tkr	11 669 tkr	↑ 2 146 tkr
RÖRELSEMARGINAL	16,43 %	9,66 %	↑ 137,93 %	15,10 %	13,43 %	↑
Räntekostnader	-296 tkr	-244 tkr	↓ -53 tkr	-2 402 tkr	-1 949 tkr	↓
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-296 tkr	-244 tkr	↓ -53 tkr	-2 402 tkr	-1 949 tkr	↓ -453 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr

Vindkraft, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	142 tkr	203 tkr	↓ -62 tkr	5 427 tkr	6 733 tkr	↓ -1 306 tkr
Övriga intäkter						
SUMMA INTÄKTER	142 tkr	203 tkr	↓ -62 tkr	5 427 tkr	6 733 tkr	↓ -1 306 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	27 tkr	45 tkr	↓ -18 tkr	182 tkr	359 tkr	↓ -177 tkr
Anläggningsmaterial				-21 tkr		↓ -21 tkr
Övriga ext kostnader	-1 018 tkr	-457 tkr	↓ -561 tkr	-4 778 tkr	-3 697 tkr	↓ -1 081 tkr
Funktionskostnader	-8 tkr	-8 tkr		-67 tkr	-67 tkr	
Personalkostnader	-2 tkr	-22 tkr	↑ 20 tkr	-38 tkr	-178 tkr	↑ 140 tkr
Avskrivningar	-573 tkr	-573 tkr		-4 586 tkr	-4 586 tkr	
SUMMA KOSTNADER	-1 575 tkr	-1 016 tkr	↓ -559 tkr	-9 308 tkr	-8 169 tkr	↓ -1 139 tkr
RÖRELSERESULTAT	-1 433 tkr	-813 tkr	↓ -621 tkr	-3 881 tkr	-1 435 tkr	↓ -2 446 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-1 009,84 %	-399,39 %	↑ 1 008,71 %	-71,51 %	-21,32 %	↑ 50,19 %
Räntekostnader	-205 tkr	-181 tkr	↓ -25 tkr	-1 757 tkr	-1 444 tkr	↓ -313 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-205 tkr	-181 tkr	↓ -25 tkr	-1 757 tkr	-1 444 tkr	↓ -313 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr

Återvinning, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	9 748 tkr	8 411 tkr	↑ 1 337 tkr	68 372 tkr	67 290 tkr	↑
Övriga intäkter	255 tkr	162 tkr	↑ 92 tkr	1 419 tkr	1 299 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	10 003 tkr	8 574 tkr	↑ 1 429 tkr	69 790 tkr	68 589 tkr	↑ 1 201 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-55 tkr		↓ -55 tkr	-370 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-39 tkr	-146 tkr	↑ 107 tkr	-2 138 tkr	-1 167 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-4 755 tkr	-4 106 tkr	↓ -649 tkr	-32 622 tkr	-32 844 tkr	↑
Funktionskostnader	-609 tkr	-617 tkr	↑ 8 tkr	-4 870 tkr	-4 936 tkr	↑
Personalkostnader	-1 362 tkr	-1 684 tkr	↑ 322 tkr	-12 777 tkr	-12 097 tkr	↓
Avskrivningar	-579 tkr	-689 tkr	↑ 110 tkr	-4 747 tkr	-5 509 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-7 397 tkr	-7 241 tkr	↓ -156 tkr	-57 525 tkr	-56 553 tkr	↓ -972 tkr
RÖRELSERESULTAT	2 606 tkr	1 333 tkr	↑ 1 273 tkr	12 266 tkr	12 036 tkr	↑ 230 tkr
RÖRELSEMARGINAL	26,05 %	15,55 %	↑ 89,05 %	17,57 %	17,55 %	↑
RÄNTEKOSTNADER						
Räntekostnader	113 tkr	-160 tkr	↑ 272 tkr	-643 tkr	-1 277 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	113 tkr	-160 tkr	↑ 272 tkr	-643 tkr	-1 277 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr

VA, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	5 921 tkr	6 105 tkr	↓ -184 tkr	49 119 tkr	48 842 tkr	↑
Övriga intäkter	119 tkr	119 tkr		949 tkr	949 tkr	
SUMMA INTÄKTER	6 039 tkr	6 224 tkr	↓ -184 tkr	50 069 tkr	49 791 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen				-7 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-48 tkr	-326 tkr	↑ 278 tkr	-1 175 tkr	-2 607 tkr	↑
Övriga ext kostnader	-2 167 tkr	-2 150 tkr	↓ -17 tkr	-20 951 tkr	-17 202 tkr	↓
Funktionskostnader	-595 tkr	-612 tkr	↑ 17 tkr	-4 942 tkr	-4 894 tkr	↓
Personalkostnader	-928 tkr	-1 180 tkr	↑ 252 tkr	-9 378 tkr	-9 030 tkr	↓
Avskrivningar	-1 316 tkr	-1 238 tkr	↓ -78 tkr	-10 140 tkr	-9 906 tkr	↓
SUMMA KOSTNADER	-5 054 tkr	-5 506 tkr	↑ 453 tkr	-46 592 tkr	-43 639 tkr	↓ -2 953 tkr
RÖRELSERESULTAT	986 tkr	718 tkr	↑ 268 tkr	3 476 tkr	6 153 tkr	↓ -2 677 tkr
RÖRELSEMARGINAL	16,32 %	11,53 %	↓ -145,31 %	6,94 %	12,36 %	↓
Räntekostnader	-587 tkr	-760 tkr	↑ 173 tkr	-5 664 tkr	-6 080 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-587 tkr	-760 tkr	↑ 173 tkr	-5 664 tkr	-6 080 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓ -2 261 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓
RESULTAT EFTER SKATT	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓

Biogas, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	1 012 tkr	1 250 tkr	↓ -238 tkr	7 773 tkr	10 000 tkr	↓ -2 227 tkr
Övriga intäkter	46 tkr	46 tkr		768 tkr	367 tkr	↑ 401 tkr
SUMMA INTÄKTER	1 058 tkr	1 296 tkr	↓ -238 tkr	8 541 tkr	10 367 tkr	↓ -1 826 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-59 tkr	-50 tkr	↓ -9 tkr	-468 tkr	-400 tkr	↓ -68 tkr
Anläggningsmaterial	-6 tkr	-13 tkr	↑ 6 tkr	-427 tkr	-100 tkr	↓ -327 tkr
Övriga ext kostnader	-391 tkr	-562 tkr	↑ 171 tkr	-4 741 tkr	-4 498 tkr	↓ -243 tkr
Funktionskostnader	-32 tkr	-32 tkr		-256 tkr	-257 tkr	↑ 1 tkr
Personalkostnader	-80 tkr	-109 tkr	↑ 30 tkr	-361 tkr	-822 tkr	↑ 461 tkr
Avskrivningar	-188 tkr	-264 tkr	↑ 75 tkr	-1 508 tkr	-2 111 tkr	↑ 603 tkr
SUMMA KOSTNADER	-757 tkr	-1 030 tkr	↑ 273 tkr	-7 761 tkr	-8 187 tkr	↑ 426 tkr
RÖRELSERESULTAT	301 tkr	266 tkr	↑ 35 tkr	780 tkr	2 179 tkr	↓ -1 399 tkr
RÖRELSEMARGINAL	28,47 %	20,53 %	↓ -14,80 %	9,14 %	21,02 %	↑ -1,88 %
RÄNTEINTÄKTER						
Räntekostnader	-181 tkr	-198 tkr	↑ 17 tkr	-1 390 tkr	-1 581 tkr	↑ 191 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-181 tkr	-198 tkr	↑ 17 tkr	-1 390 tkr	-1 581 tkr	↑ 191 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr

Tankstation, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	290 tkr	281 tkr	↑ 9 tkr	2 256 tkr	2 248 tkr	↑
SUMMA INTÅKTER	290 tkr	281 tkr	↑ 9 tkr	2 256 tkr	2 248 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-355 tkr	-142 tkr	↓ -214 tkr	-2 022 tkr	-1 133 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-19 tkr	-47 tkr	↑ 29 tkr	-548 tkr	-377 tkr	↓
Funktionskostnader	-5 tkr	-5 tkr		-40 tkr	-40 tkr	
Personalkostnader		-5 tkr	↑ 5 tkr	-32 tkr	-31 tkr	↓
Avskrivningar	-3 tkr	-3 tkr		-22 tkr	-22 tkr	
SUMMA KOSTNADER	-382 tkr	-202 tkr	↓ -181 tkr	-2 663 tkr	-1 603 tkr	↓
RÖRELSERESULTAT	-92 tkr	79 tkr	↓ -172 tkr	-408 tkr	645 tkr	↓
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>-31,82 %</i>	<i>28,27 %</i>	<i>↓ -1 932,07 %</i>	<i>-18,07 %</i>	<i>28,69 %</i>	<i>↓</i>
Räntekostnader	-60 tkr	-38 tkr	↓ -22 tkr	-343 tkr	-303 tkr	↓
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-60 tkr	-38 tkr	↓ -22 tkr	-343 tkr	-303 tkr	↓
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓
RESULTAT FÖRE SKATT	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓
RESULTAT EFTER SKATT	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓

Bredband, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ac)
Övriga intäkter	1 200 tkr	1 225 tkr	↓ -25 tkr	9 584 tkr	9 800 tkr	↓
SUMMA INTÄKTER	1 200 tkr	1 225 tkr	↓ -25 tkr	9 584 tkr	9 800 tkr	↓
RÖRELSENS KOSTNADER						
Övriga ext kostnader	-10 tkr	-17 tkr	↑ 7 tkr	-47 tkr	-133 tkr	↑
Funktionskostnader	-15 tkr	-15 tkr		-120 tkr	-120 tkr	
Personalkostnader	-7 tkr	-14 tkr	↑ 7 tkr	-53 tkr	-111 tkr	↑
Avskrivningar	-745 tkr	-745 tkr		-5 809 tkr	-5 960 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-776 tkr	-791 tkr	↑ 14 tkr	-6 029 tkr	-6 325 tkr	↑
RÖRELSERESULTAT	424 tkr	434 tkr	↓ -11 tkr	3 555 tkr	3 475 tkr	↑
RÖRELSEMARGINAL	35,30 %	35,45 %	↑ 42,41 %	37,09 %	35,46 %	↓
FINANSIELLA POSTER						
Ränteintäkter		104 tkr	↓ -104 tkr	1 224 tkr	833 tkr	↑
Räntekostnader	-469 tkr	-530 tkr	↑ 61 tkr	-3 685 tkr	-4 241 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-469 tkr	-426 tkr	↓ -43 tkr	-2 461 tkr	-3 407 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑
RESULTAT FÖRE SKATT	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑
RESULTAT EFTER SKATT	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑

ADMIN, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	45 tkr		↑ 45 tkr	314 tkr		↑
Övriga intäkter	3 399 tkr	3 513 tkr	↓ -115 tkr	28 751 tkr	27 165 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	3 444 tkr	3 513 tkr	↓ -70 tkr	29 065 tkr	27 165 tkr	↑ 1 900 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen				-1 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-28 tkr		↓ -28 tkr	-153 tkr		↓
Övriga ext kostnader	-959 tkr	-1 289 tkr	↑ 331 tkr	-10 249 tkr	-10 315 tkr	↑
Funktionskostnader		17 tkr	↓ -17 tkr		133 tkr	↓
Personalkostnader	-2 638 tkr	-2 303 tkr	↓ -335 tkr	-18 116 tkr	-17 482 tkr	↓
Avskrivningar	-36 tkr	-63 tkr	↑ 27 tkr	-292 tkr	-502 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-3 661 tkr	-3 638 tkr	↓ -22 tkr	-28 811 tkr	-28 165 tkr	↓ -646 tkr
RÖRELSERESULTAT	-217 tkr	-125 tkr	↓ -92 tkr	254 tkr	-1 000 tkr	↑ 1 254 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-6,30 %	-3,56 %	↑ 131,99 %	0,87 %	-3,68 %	↑
Räntekostnader	29 tkr	25 tkr	↑ 4 tkr	252 tkr	200 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	29 tkr	25 tkr	↑ 4 tkr	252 tkr	200 tkr	↑ 52 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr

Elförsäljning, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	1 976 tkr	7 236 tkr	↓ -5 260 tkr	46 270 tkr	57 888 tkr	↓ -11 618 tkr
Övriga intäkter	10 tkr	16 tkr	↓ -6 tkr	111 tkr	124 tkr	↓ -13 tkr
SUMMA INTÄKTER	1 986 tkr	7 251 tkr	↓ -5 266 tkr	46 381 tkr	58 012 tkr	↓ -11 631 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-1 335 tkr	-6 881 tkr	↑ 5 546 tkr	-38 026 tkr	-55 050 tkr	↑ 17 024 tkr
Anläggningsmaterial		-4 tkr	↑ 4 tkr	-351 tkr	-30 tkr	↓ -321 tkr
Övriga ext kostnader	-427 tkr	-83 tkr	↓ -344 tkr	-4 481 tkr	-660 tkr	↓ -3 821 tkr
Funktionskostnader	-163 tkr	-179 tkr	↑ 17 tkr	-1 301 tkr	-1 434 tkr	↑ 133 tkr
Personalkostnader	-20 tkr	-31 tkr	↑ 11 tkr	-169 tkr	-248 tkr	↑ 79 tkr
SUMMA KOSTNADER	-1 944 tkr	-7 178 tkr	↑ 5 234 tkr	-44 328 tkr	-57 422 tkr	↑ 13 094 tkr
RÖRELSERESULTAT	42 tkr	73 tkr	↓ -32 tkr	2 053 tkr	590 tkr	↑ 1 463 tkr
RÖRELSEMARGINAL	2,10 %	1,01 %	↑ 0,60 %	4,43 %	1,02 %	↓ 3,41 %
Räntekostnader	2 tkr		↑ 2 tkr	19 tkr		↑ 17 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	2 tkr		↑ 2 tkr	19 tkr		↑ 17 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr

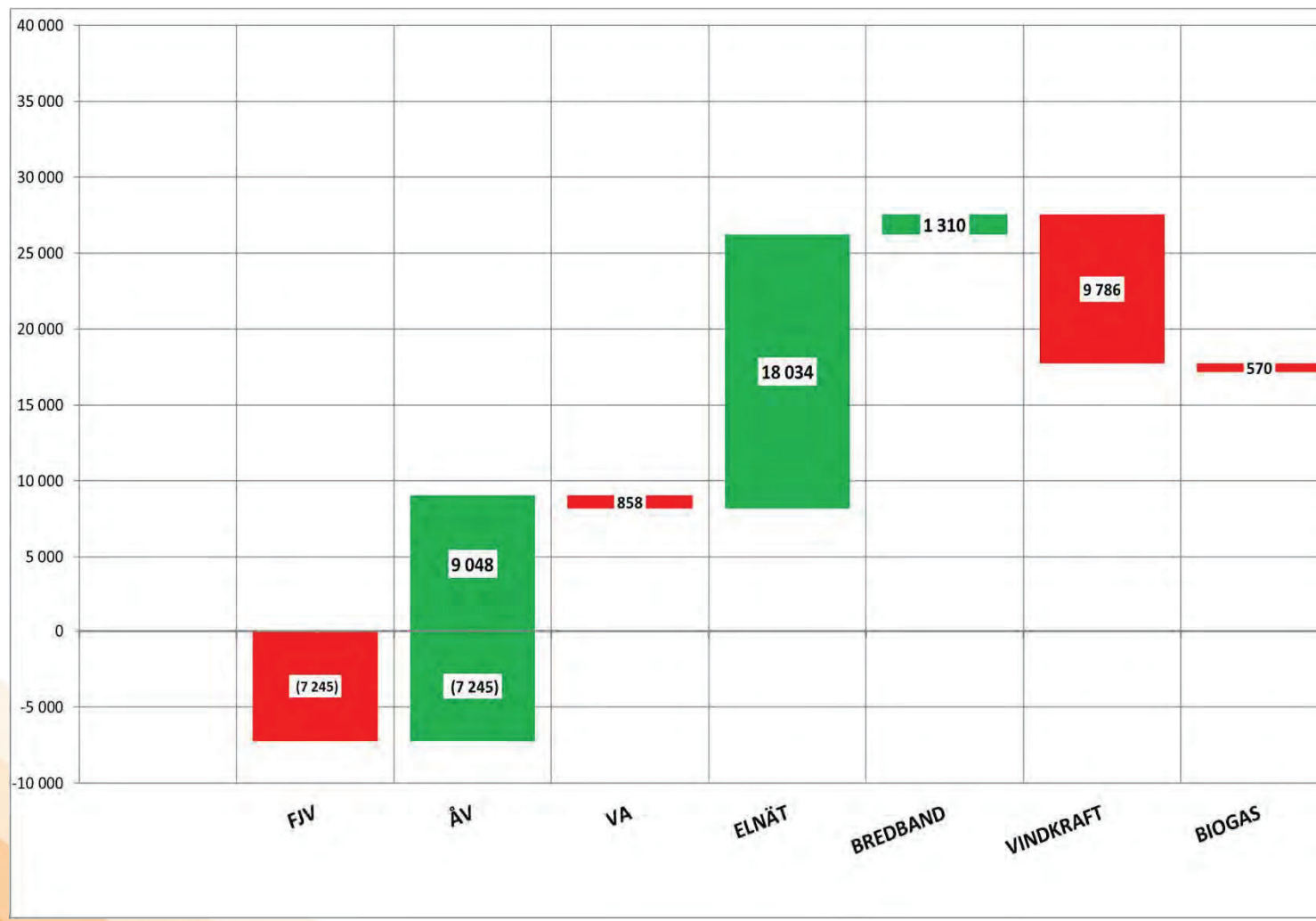
7.2 Prognos 3, 2024

7.1 Prognos 3 2024

	P3 2024	P2 2024
○ Rörelseresultat, Mkr	43,3	57,4
○ Resultat e finansiella, Mkr	20,0	32,2
○ Elpris, kr/MWh		
○ Spotpris	311	408
○ Vind	167	271
○ capture rate	53%	65 %
○ KVV	423	537
○ Elproduktion		
○ KVV, MWh	27 316	27 806
○ Vind, MWh	34 740	34 832
○ Värmeproduktion, MWh	174 947	179 583

Hemab-koncernen, Resultat per affär P3

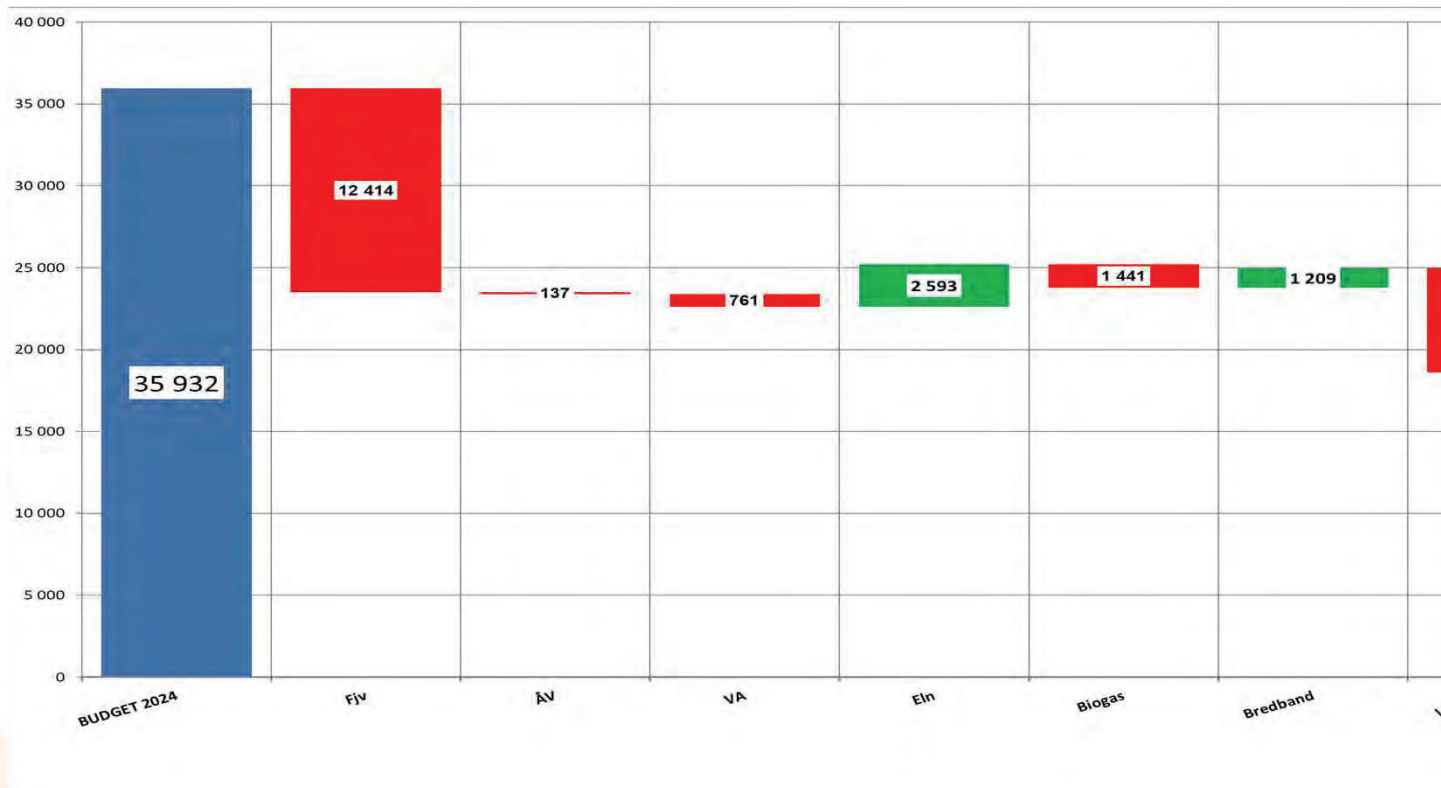

Hemab-koncernen, Prognos 3 2024 Jmf Pr

- **FJV:** Utbytet har varit extremt dåligt. Mycket högre förbrukning av bränsle per producerad kWh ca -4,1 mkr. Bränsle Elpriset har förändrats dramatiskt mot fg prognos och vi ser ut att ha ett väldigt lågt pris under q4, - 4 mkr
- **VA:** Trots minus-resultat så förbättrar vi resultatet. Vi håller igen lite och bromsar samt att ränta och avskrivningar projekt.
- **Vind:** **Elpriset!** Elpriset har varit väldigt lågt under sommaren och ser ut att fortsätta att vara lågt. Det har blivit en r sommaren främst tack vare fyllnadsgrad i vattenmagasin och Europas gaslager.

Hemab-koncernen, Prognos 3 2024 Jmf Bu

- **FJV:** Bränsleförbrukning, Bränslepris och elpris.
- **VA:** Högre kostnader för underhåll på grund av mängden läckor och storlek på läckor. En utmaning.
- **Elnät:** Sjunkande regionnätsavgifter är den största effekten positivt. Mindre nivå på aktiveringar av personalkostnader.
- **Vindkraft:** Elpris

Bilaga 4

Tillhör ärende 8.1
Styrelsemöte 2024-10-08

Till Styrelsen i HEMAB och
HEAB

BESLUTSÄRENDE

Affärsplan 2025-2028

Affärsplan för Härnösand Energi & Miljö AB är ett dokument som beskriver vart vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit.

Affärsplanen har arbetats fram sedan hösten 2006 och har sedan dess genomgått både revideringar och större förändringar. Den nu föreliggande Affärsplanen har gjorts om från grunden och har en ny indelning som i del ett beskriver en företagsövergripande affärsplan med visioner, målsättningar och utvecklingsinsatser samt ekonomi för koncernen. Del två beskriver respektive affärers verksamhetsplaner och mål.

Efter styrelsemötet den 28 augusti skickades ett utkast till styrelsen för att fånga in synpunkter. Några synpunkter har inkommit kring affärsidé och vision, dessa tar vi med till kommande arbete med att förnya affärsidé och vision.

Styrelsen föreslås besluta:

att godkänna ledningens förslag till Affärsplan 2025-2028

Härnösand den 8 oktober 2024

Per Mellberg

8.1 Beslut affärsplan 202

Bilaga 4 **Sammanfattning**

- Affärsplan 2025 – 2028 för HEMAB beskriver vart vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit.
- Affärsplanen ligger till grund för det målarbete som bedrivs årsvis. Våra fyra prioriterade målområden är:
 - Vi ska bidra till ett hållbart Härnösand
 - Vi ska bidra till ett attraktivt Härnösand
 - Vi ska vara en attraktiv arbetsplats
 - Vi ska främja innovativ samhällsnytta
- För att uppnå framgång inom samtliga målområden planerar vi riktade strategiska insatser inom:
 - Hållbarhetsengagemang
 - Digital transformation
 - Säkerhet
 - Kompetensförsörjning och medarbetarskap
 - Marknadsföring och kundrelationer

Bilaga 4 **Sammanfattning**

- Alla affärer arbetar med affärsspecifika mål- och utvecklingsplaner som bidrar till att vi som koncern ska uppnå våra gemensamma målsättningar och ambitioner
- Affärsplanen riktar sig till styrelse, ägare, intressenter i samhället och till den egna organisationen
- Revidering av affärsplanen sker årsvis
- Fastställd affärsplan skall tillställas kommunen för kännedom senast i november varje år
- Några synpunkter har inkommit från styrelsen kring affärsidé och vision, dessa tar vi med till kommande arbete med att förnya affärsidé och vision.

4. Ekonomi

	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	P
Nettoomsättning	499 143	518 423	545 062	588 853	615 013	6
Övriga intäkter	99 317	100 963	96 468	98 397	103 165	
Pris/taxehöjning				30 303	26 648	
SUMMA INTÄKTER	598 460	619 386	641 529	687 250	718 177	7
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-152 296	-183 555	-181 445	-194 577	-197 760	-
Anläggningsmaterial	-14 646	-13 885	-10 798	-11 813	-18 550	-
Övriga ext kostnader	-171 861	-171 107	-154 304	-166 086	-165 409	-
Funktionskostnader	-34 424	-41 328	-40 698	-41 512	-42 343	-
Personalkostnader	-104 727	-115 644	-110 591	-117 403	-123 251	-
Avskrivningar	-80 442	-74 752	-82 502	-87 792	-95 806	-
SUMMA KOSTNADER	-558 396	-600 271	-580 339	-619 184	-643 119	-
RÖRELSERESULTAT	40 064	19 114	61 190	68 065	75 059	
RÖRELSEMARGINAL	-43,92 %	142,49 %	147,55 %			
Ränteintäkter	2 480	1 224	1 250			
Räntekostnader	-8 375	-16 522	-26 509	-30 227	-29 894	-
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	-5 895	-15 298	-25 259	-30 227	-29 894	-
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	34 168	3 816	35 932	37 839	45 165	

Samtliga poster i tkr

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Bilaga 4 Största skillnader ny affärsplan

- Nya affärsplanen har en företagsgemensam del samt verksamhetsplaner för respektive affär – Gamla affärsplanen hade endast en gemensam del
- Nya affärsplanen har mätbara mål både på övergripande nivå samt inom respektive affär – Gamla affärsplanen hade endast övergripande mål
- Verksamhetsplanerna ger möjligheter till tydligare avstämning och uppföljning.
- Ekonomiskt resultat är något högre i ny affärsplan jämfört med den gamla.

8.1 Beslut affärsplan 2025-2028

Styrelsen föreslår besluta

att godkänna ledningens förslag till Affärs

8. Informationsärende Budget 2025

8.1 Budget 2025

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar och ambitioner

- **Ägardirektivet**

- Fortsatt konkurrenskraftiga taxor och arbeta för högre avkastning
- Avkastning på totala tillgångar > 3%

=> Budgetförslag 2025

- Fortsatt fokuserat arbete med affärerna, optimering, kostnadskontroll
Hållbarhetsförbättringar
- Kvalitets- och serviceförbättringar med kundperspektiv
- Fortsatt utvecklande samarbeten internt utifrån organisationen men även samarbeten med andra, t.ex kommunen.
- Hantera det låga elpriset ur ett producentperspektiv.
- Säkra att nya investeringar levererar
- Hålla uppe deponiaffärerna som just nu är en bärande del i resultatet
- Hitta en väg framåt för FJV som måste hitta andra arbetssätt och modeller för att kunna bära in i framtiden
- Ser att andra affärer kan hålla uppe resultatet trots låga elpriser

BUDGET 2025

Budget 2025

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Rörelseresultat(EBIT)		31,8	23,7	45,7	40,1	19,1
Resultat e fin, mkr	16,6	23,5	15,3	38,5	34,2	3,8
elpris, öre/kWh	45,5	40,1	15,0	43,2	66,2	45,7
Avkastning	2,1%	2,5%	1,8%	3,2%	2,9%	1,5%

- Utmanande elprisnivåer ger fortsatt svaga resultat för Fjärrvärme och framför allt Vind
- Rörelseresultatet ökar också taxehöjningen på VA som behövs på för att det ska täcka ut på avkastningen men ger inget överskott på sista raden.
- Fortsatt högt tryck på vår deponi men ökning på framförallt förbränningskostnader gör att inte öka underskott på fastighetsrenhållningen.
- Nya biogasen kommer in under 2025 och ska leverera resultat. Finns utmaningar i for

BUDGET 2025

Budget 2025

	BU25	P3 2024	BU
○ Rörelseresultat(EBIT)	60,7	43,3	61,0
○ Resultat e fin., mkr	33,2	20,0	35,0
○ Elpris, kr/MWh			
○ Spotpris	272	311	311
○ Vind	140	167	204
○ Price capture rate	51%	53%	66%
○ KVV	364	423	368
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	19 450	27 316	33 000
○ Vind, MWh	40 080	34 740	40 000
○ Värmeproduktion, MWh	172 425	174 947	175 000

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar

Elpriser	BU-25	P-24	2023	2022	2021	2020
○ El KVV, öre/kWh	36,3	42,3	75,8	66,2	52,2	16,2
○ Vind, öre/kWh	14,0	16,7	31,0	45,4	33,5	10,5
○ Cert kr/MWh	1,0	1,0	1,2	1,6	3,0	56

- Hårt tryck på elpris nu med fulla vattenmagasin och gaslager
- Pressat även terminspriser i 2025.
- Prisantaganden är de marknadspriser som finns noterade idag på Nasdaq, som vi kan göra affärer på.
- Price Capture rate på vindkraft är satt till 70% men netto efter avdrag så blir det ca 52% när priserna är så låga

MARKET PRICES

Commodities RFQ | History | Market

Market Prices

Market: Electricity Nordic

Export to Excel | Traded

Aggregated volume (GWh): 1671.46

Updated: 2024-10-01 16:13:30

PRODUCT SERIES

ENOD0210-24

ENOAFUTBLMOCT-24

ENOAFUTBLMNOV-24

ENOAFUTBLMDEC-24

ENOAFUTBLMJAN-25

ENOAFUTBLMMAR-25

ENOFUTBLQ1-25

ENOFUTBLQ2-25

ENOFUTBLQ3-25

ENOFUTBLQ4-25

Här ovan syns framtidspriser för
2024-10-01. Systempriser

Inom markeringen systempriser

från
<https://www.nasdaqomx.com>

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar

Ränta	BU-25	P-24	2023	2022	2021
○	2,8%	2,8%	2,1%	1,0%	0,5%

- Vi räknar med att räntan ska vara i snitt 2,8% på marknaden
- Innebär att vi räknar med räntesänkningar som spåtts
- 15 % av lånestocken är till rörlig ränta.
- Normalt försöker vi att rulla på 4 år och ha en bra fördelning på volymen mellan 4 år. Men ligger lite kortare nu.
- 2025 ska vi sätta om lån motsvarande 317 mkr. En del med 0,27% och en del med 3,64%

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar och antaganden

- **Större kostnads och intäktsförändringar, gentemot budget 2024.**

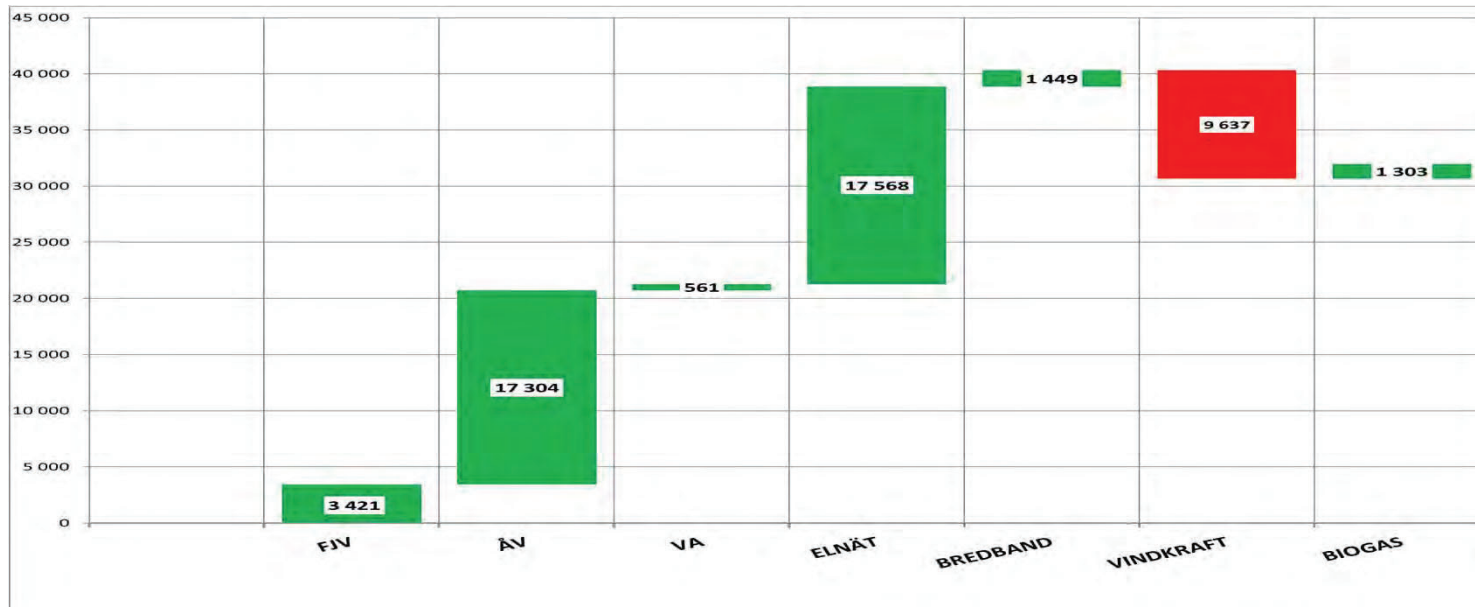
Vad	tkr jmf m BU2024	Taxor
Regionnäsavgifter	-5 600	Vatten 9 %
Löneökningar 2,5%	-2 500	Fjärrvärme g 9,5%
Personalförändringar (Netto)	-3 300	Återvinning, 10,6%
Ökad avfallsskatt	-1 100	Elnät 7%
Elpris (Elprod KVV och Vindkraft)	-7 700	Summa
Förbränningskostnader och tippavgifter	- 3 100	
Interna effektiviseringar, Övriga kostnader	+3 040	
Kapitalkostnader, räntor och avskrivningar	-6 000	
Värmeleveranser(trots nytillkomna kunder)	-2 000	
Summa	-27 960	

- Ränta, B
externa l
opåverkl
än pris o

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Resultat per affär

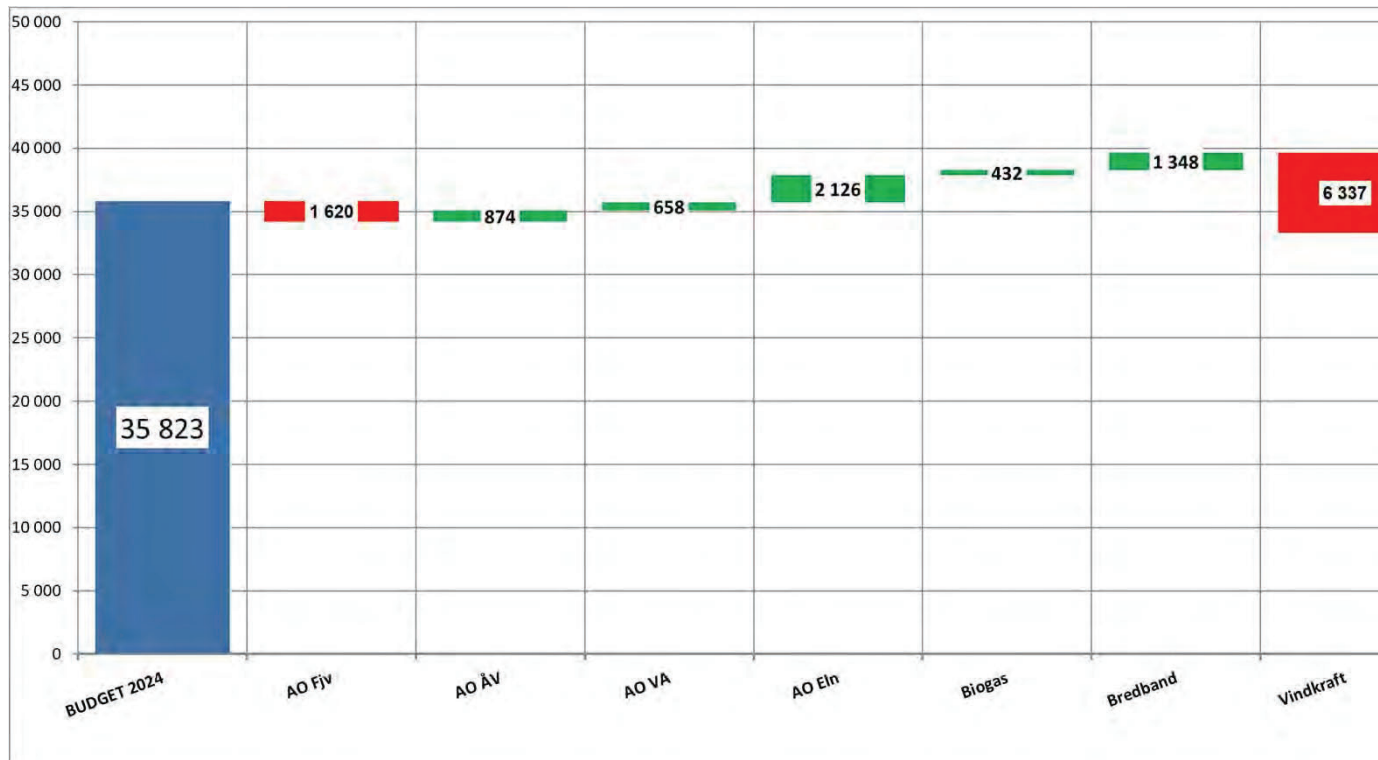

- **FJV:** 9,5 % prishöjning(11,8 Mkr). Lågt elpris gör att vi drar ner elproduktion, -5,0. Stora bränsleprisökningarna
- **AV:** Taxehöjning 10,4% (3,9 Mkr) Fastighetsrenhållningen behöver täcka sina underskott och ökade kostnader i fr
- **VA:** Taxeökning på 9%% (+6,9 Mkr) Räntekostnader ökar ytterligare mest för nya lån för Kattastrand samt f
- **EI:** Taxeökning på 7%(+7,5Mkr) för att täcka ökade externa ej påverkbara kostnader såsom Regionnätetskostnader

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget 2024

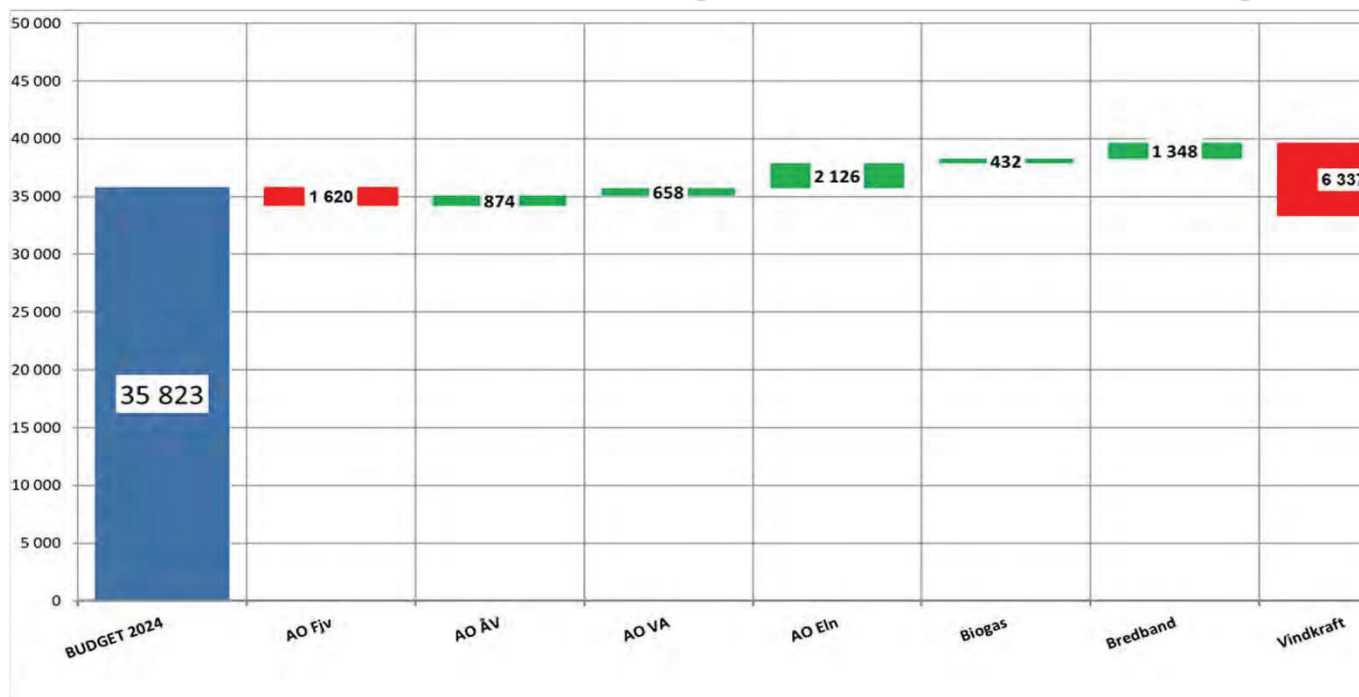

- **FJV:** 9,5 % prishöjning(11,8 Mkr). Elpriser och bränslekostnader
- **ÅV:** Taxehöjning 10,4% (3,9 Mkr) Ökade deponikostnader, förbränningskostnader och deponiskatt. Stabila, höga
- **VA:** Taxeökning på 9%% (+6,9 Mkr) Ränteökning och avskrivningar,
- **EI:** Taxeökning på 7%(+7,5 Mkr) Regionnätstkostnader, framförallt, 5,6 Mkr.

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget 2024

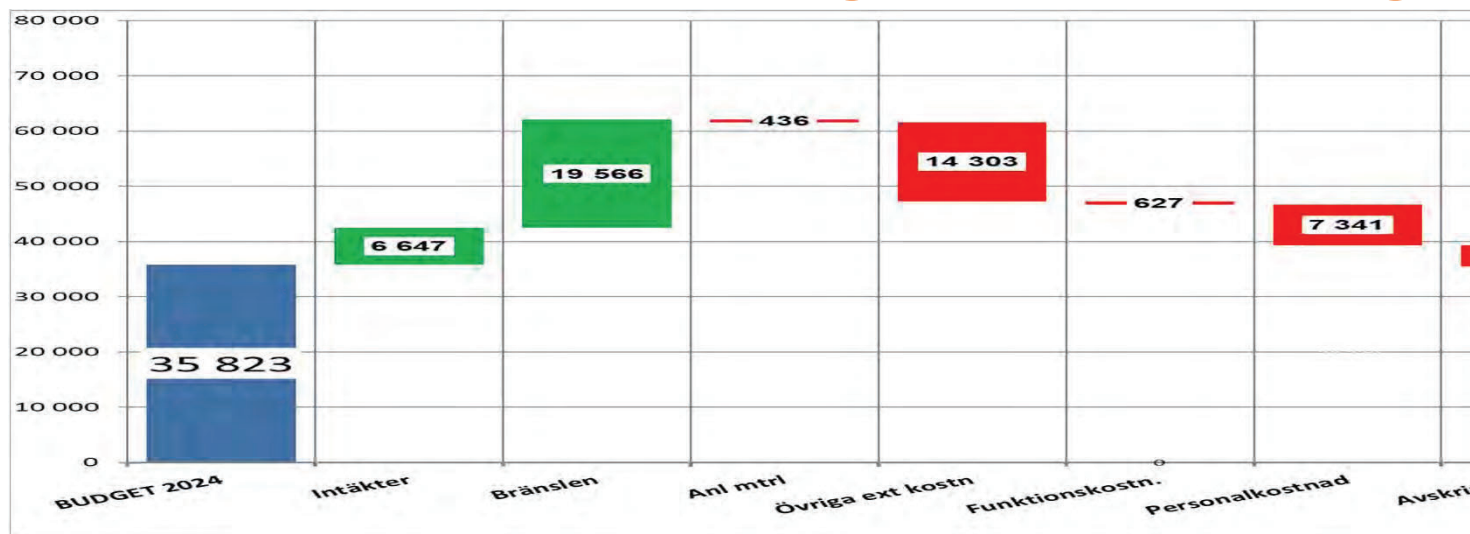

- **Biogas,**
- **Bredband:**
- **Vindkraft:**
- **Övriga:**
 - Nyinvesteringen skall producera och därmed höjs volymerna(Var delvis med i BU 24 men blev Höjd intäkt från ökad ränta medans kostnadsräntan är lägre
 - **Väldigt lågt elpris**
 - Nya satsningar såsom appen. Trots det endast en ökning på 2,7% i kostnader för administratio
 - Elförsäljningen budgeteras med vinst på ca 1 200 tkr.
 - Macken -200 tkr

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget

- **Intäkter. + 6,6 Mkr**
 - + 30,3 Mkr i Taxe- och prisökningar,
 - Elförsäljning -24,3 Mkr pga. lågt elpris
- **Bränslen**
 - FJV -12,1 Mkr. Prisökningar på bränsle
 - Elförsäljning +27,8(elpris)
- **Övriga externa kostnader och anläggningsmaterial. Prisökningar**
 - Förbrännings, tippavgift, skatt -3,2, Ökad biogas prod -3,9 Mkr, Rep och UH -2,5, UG Elförs -1,8
- **Personal**
 - Löneökningar, 2,5% -2,5 Mkr, justeringar i organisation -3,0. Minskad aktiveringsgrad inom Elnät -2,0
- **Avskrivningar** VA ökar sina avskrivningar mest.
- **Ränta** –räntan rörlig sjunker något, högre lånenivå då framförallt VA måste låna till Kattastrand

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 i siffror

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPåÅr- BudFrgÅr	Budg avvike %
Nettoomsättning	549 245 Tkr	545 062 Tkr	4 183	
Övriga intäkter	79 248 Tkr	76 785 Tkr	2 464	
SUMMA INTÄKTER	628 493 Tkr	621 846 Tkr	6 647	
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-161 879 Tkr	-181 445 Tkr	19 566	
Anläggningsmaterial	-11 233 Tkr	-10 798 Tkr	-436	
Övriga ext kostnader	-168 314 Tkr	-153 902 Tkr	-14 412	
Funktionskostnader	-41 325 Tkr	-40 698 Tkr	-627	
Personalkostnader	-98 652 Tkr	-91 390 Tkr	-7 261	
Avskrivningar	-86 377 Tkr	-82 502 Tkr	-3 875	
SUMMA KOSTNADER	-567 780 Tkr	-560 656 Tkr	-7 125	
RÖRELSERESULTAT	60 713 Tkr	61 190 Tkr	-477	-0,8%
RÖRELSEMARGINAL	9,39 %	9,54 %	-0,52 %	
Ränteintäkter	1 224 Tkr	1 250 Tkr	2 500	
Räntekostnader	-28 742 Tkr	-26 509 Tkr	-6 379	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-27 518 Tkr	-25 259 Tkr	-3 879	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	33 195 Tkr	35 823 Tkr	-847	-2,4%

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 ack, i siffror, i

	Elnät	Fjärrvärme	Återvinning	Vatten	Elförsäljning
Nettoomsättning	107 850 Tkr	159 379 Tkr	108 939 Tkr	80 628 Tkr	61 829 Tkr
Övriga intäkter	29 655 Tkr		1 367 Tkr	1 424 Tkr	
SUMMA INTÄKTER	137 505 Tkr	159 379 Tkr	110 306 Tkr	82 052 Tkr	61 829 Tkr
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen	-25 015 Tkr	-78 369 Tkr			-54 805 Tkr
Anläggningsmaterial	-2 511 Tkr	-525 Tkr	-2 152 Tkr	-4 540 Tkr	
Övriga ext kostnader	-21 926 Tkr	-28 304 Tkr	-52 392 Tkr	-27 669 Tkr	-2 756 Tkr
Funktionskostnader	-11 751 Tkr	-10 430 Tkr	-8 304 Tkr	-7 831 Tkr	-2 503 Tkr
Personalkostnader	-34 402 Tkr	-16 611 Tkr	-20 287 Tkr	-14 195 Tkr	-500 Tkr
Avskrivningar	-20 564 Tkr	-19 964 Tkr	-8 947 Tkr	-16 314 Tkr	
SUMMA KOSTNADER	-116 169 Tkr	-154 204 Tkr	-92 082 Tkr	-70 549 Tkr	-60 565 Tkr
RÖRELSERESULTAT	21 336 Tkr	5 175 Tkr	18 224 Tkr	11 503 Tkr	1 264 Tkr
RÖRELSEMARGINAL	15,52 %	3,25 %	16,52 %	14,02 %	2,04 %
Ränteintäkter					
Räntekostnader	-3 768 Tkr	-1 754 Tkr	-920 Tkr	-10 942 Tkr	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 768 Tkr	-1 754 Tkr	-920 Tkr	-10 942 Tkr	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA F	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr
RESULTAT EFTER SKATT	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr

BUDGET 2025

Andra verksamheter, Budget 2025 ack, i siffror

	Bredband	Digitala affärer	Vindkraft	Tankstation/F Laddstationer	
Nettoomsättning			6 540 Tkr	4 580 Tkr	
Övriga intäkter	15 200 Tkr				217 Tkr
SUMMA INTÄKTER	15 200 Tkr		6 540 Tkr	4 580 Tkr	217 Tkr
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen			360 Tkr	-3 330 Tkr	-20 Tkr
Anläggningsmaterial					
Övriga ext kostnader			-6 968 Tkr	-550 Tkr	-95 Tkr
Funktionskostnader	-100 Tkr		-100 Tkr	-60 Tkr	-20 Tkr
Personalkostnader	-139 Tkr		-140 Tkr	-61 Tkr	-35 Tkr
Avskrivningar	-8 894 Tkr		-6 879 Tkr	-33 Tkr	-56 Tkr
SUMMA KOSTNADER	-9 132 Tkr		-13 728 Tkr	-4 033 Tkr	-226 Tkr
RÖRELSERESULTAT	6 068 Tkr		-7 188 Tkr	547 Tkr	-9 Tkr
RÖRELSEMARGINAL	39,92 %		-109,90 %	11,94 %	-4,22 %
Ränteintäkter	1 224 Tkr				
Räntekostnader	-5 843 Tkr		-2 449 Tkr	-336 Tkr	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-4 619 Tkr		-2 449 Tkr	-336 Tkr	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA F	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr
RESULTAT EFTER SKATT	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr

BUDGET 2025

Total – investeringar Budget 2025

INVESTERINGAR HEMAB OCH HEAB BUDGET 2025

	Budget 2025	BUDGET		Utfall 2022
		2024	Utfall 2023	
FJÄRRVÄRME	12 330	12 330	16 254	20 443
Vindkraft, spjutås, (utöver budget)				
ELNÄT	14 670	20 228	25 572	24 528
ÅTERVINNINGEN	15 950	11 000	4 377	7 068
VATTEN	33 245	44 228	33 108	45 204
<i>kattstrand</i>			14 600	
ADMINISTRATION	4 900	2 670	161	378
UTVECKLING	3 750	4 090	4 451	
BIOGAS	4 650		6 094	25 272
BREDBAND(Uppskattad. Sätts senare i Servanet)	15 000	15 000	-8 044	24185
Nya projekt 2025	104 495	109 546	75 879	121 806

- Bredband ej fastställd, beloppet tas i Servanet och blir styrande här. Befogenhet till VD att ta det
- Av detta beslutsunderlag utgör ca 40 Mkr nyinvesteringar varav bredband är 15 mkr. Resten är re
- ersättningsinvesteringar.
 - Vilket innebär att reinvesteringar faller under ramen för kassaflödesfinansierade investeringar.
- Kassaflöde från verksamheten är ca 120 mkr så denna investeringsnivå leder inte till ett netto ny
- Vi lånar dock upp för bredband och vatten för vi amorterar på andra verksamheter som har överskott
- Med redan pågående investeringar och då framförallt Kattstrand så kommer det att vara ett neg

Total – investeringar preliminärt kassaflö

Nya projekt 2025	104 495
-------------------------	----------------

Pågående

FJÄRRVÄRME	8 100
ELNÄT	20 648
ÅTERVINNINGEN	25 300
VATTEN	38 150
Kattastrand	100 000
ADMINISTRATION	3 000
UTVECKLING	0
BIOGAS (Prel Netto)	0
BREDBAND	0
SUMMA	195 198
Utbetalas senare	22 199
Inbetalningar	3 300
KASSAFLÖDE från Investeringar 2025	274 194

- Kassaflöde från investeringar
- Mycket som följer med från årets investeringar.
- Elnät har fördröjning
- Återvinningen , har släpat med bilar då det avvaktats lite med beslut om LBG eller inte
- Kattastrand är den stora posten ändå samt VA generellt

BUDGET 2025

8. Beslutsärende Budget 2024

8.1 Funktionsbudget 2024

BUDGET 2025

Budget 2025, funktionskostnader

- Siffror angivna i kr

Stödfunktioner HEMAB-koncernen 2025								
Stödfunktion	Att fördela till AO		Avdrag,		% av		Att fördela	
	2023	2024	2025 Fördelas ej	AV	Avdrag AV	AV	till AO	
Styrelsen	846 400	846 400	911 400	0	-14824	0,02	896 576	
Företagsledning (VD)	2 459 188	2 459 189	3 669 980	0	-59694	0,09	3 610 286	
HR-funktionen	3 126 110	3 126 111	3 018 920	0	-49104	0,07	2 969 816	
Kund & Marknad	4 869 679	4 869 681	5 893 157	0	-95856	0,14	5 797 301	
Kundservice	3 080 381	3 080 382	2 945 565	0	-47911	0,07	2 897 654	
Ekonomi	6 588 679	6 388 681	7 701 196	-200 000	-125264	0,18	7 375 932	
Intern service	833 850	833 850	511 000	0	-8312	0,01	502 688	
Lokalvård	1 264 984	1 264 984	1 191 902	0	-19387	0,03	1 172 515	
Förråd	689 889	689 889	902 079	0	-14673	0,02	887 406	
IT	6 824 865	6 824 867	5 514 914	0	-89703	0,13	5 425 211	
Utveckling	3 856 292	2 856 293	3 044 135	-1 000 000	-49515	0,07	1 994 620	
Verksamhetsutveckling	580 519	580 520	0	0	0	0,00	0	
Teknisk Utveckling	18 000	18 000	41 000	0	-667	0,00	40 333	
Digital Utveckling	1 869 390	1 869 391	3 251 152	0	-52882	0,08	3 198 270	
Hållbarhet	3 134 225	3 134 226	3 169 465	0	-51553	0,08	3 117 912	
Poolbilar	38 000	38 000	37 000	0	-602	0,00	36 398	
Kullen 1:110	10 860	10 860	3 195	0	-52	0,00	3 143	
Totalt funktioner	40 091 311	38 891 324	41 806 060	-1 200 000	-680 000	1,00	39 926 060	

- Kostnaderna ökar med 2,7%, inkluderat löneökningar satsningar KMA och appens
 - Vi tappar en intäkt på ca 750 000 kr/år då Servanet plockar hem sitt debiteringsuppdrag
 - KMA-chef rekryteras till och en ny IT-tekniker/VD-stöd tillkommer
 - Kostnader för distribution, print och IT ökar. Prishöjningar och köp av specialistkompetenser är grunden
 - Viss ökning av aktivering i projekt för projektledare och beredare

BUDGET 2025

Budget 2025, Funktionskostnaders fördelning

Fördelning 2025		EN	Elförs.	FJV	ÄV	VA	Fördelningsgrund
Rö.gren	Funktion						
81100	Styrelsen	0,30	0,08	0,30	0,17	0,15	Uppskattad tid från styrelse med beslut och möten. Marknadsstyr verksamheter finansierar viss del av annan verksamhet
81200	Företagsledning (VD)	0,30	0,08	0,30	0,20	0,12	Uppskattad tid för VD
81400	HR-funktionen	0,28		0,24	0,28	0,20	Antal medarbetare NYTT 2023
81600	Kund & Marknad	0,24	0,17	0,20	0,22	0,17	Uppskattad tid AE mer elförs. VA mindre marknad(2023)
81610	Kundservice	0,24	0,17	0,19	0,23	0,17	Uppskattad tid från Kundservice, baserad på grundarbete, antal avtal och antal transaktioner. Viss del direkt till Elnät pga egen juridisk person
82100	Ekonomi	0,30	0,06	0,26	0,20	0,18	
82120	Intern service	0,40	0,00	0,20	0,20	0,20	Anpassad för AS gå mest mot Elnät(2022)
82130	Lokalvård	0,30		0,30	0,15	0,25	Bedömning 2019, Lokalyta ÄNDRAT
82140	Förråd	0,70		0,15	0,05	0,10	Bedömning 2019, användning ÄNDRAT
82300	IT	0,30	0,00	0,30	0,20	0,20	Uppskattad användning, antal användare, antal system, och bedömning som en mix av dessa.
82700	Utveckling	0,30		0,34	0,20	0,16	Ändras 2022. Vi debiterar inte länre utan det går på funktionskostnader och hoppas få bättre effektivitet på det sättet
82710	Verksamhetsutveckling	0,25	0,02	0,25	0,23	0,25	Solidarisk fördelning (nytt 2017)
82720	Teknisk Utveckling	0,25		0,25	0,25	0,25	
82730	Digital Utveckling	0,25	0,05	0,25	0,25	0,20	
82800	Hållbarhet	0,25		0,25	0,25	0,25	
84000	Poolbilar	0,25		0,25	0,25	0,25	
85000	Kullen 1:110	0,25		0,25	0,25	0,25	Solidarisk fördelning (nytt 2017)

- Funktionskostnader skall fördelas till respektive affär och dessa nycklar används för
- Mindre översyn av fördelningar har gjorts för att anpassa resursfördelning till den nya
- Detta är för att styrelsen ska vara medveten om hur detta sker.

BUDGET 2025

Biogas

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Biogas – förutsättningar budget 2025

- Substrat mängd 10 000 ton (Prognos 2024 ca 7 500 ton)
- Förväntad gasproduktion 1 900 000 Nm3 rågas
- Förväntad mängd CBG 160 ton
- Förväntad mängd LBG 582 ton

Aktiviteter för ett högre resultat än budgeterat:

- Minska mängd biogödsel som är den klart högsta kostnadsposten (4,5 milj)
- Ökad substrat mängd
- Renare matavfall, brännbart i matavfall kostar oss ca 2 milj i avgifter till förbrännings

BUDGET 2025

Biogas-Investeringar

BIOGAS

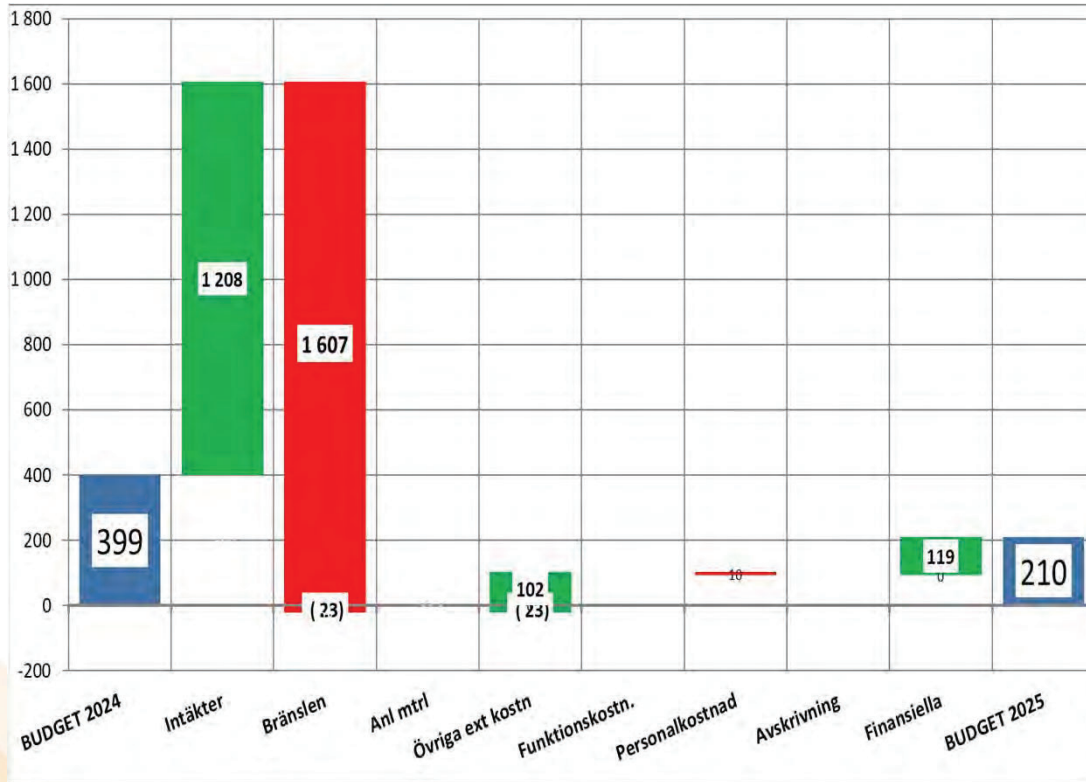
<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	
Utbyggnad LBG	3 000
	3 000
<u>Nya projekt</u>	
Pumpdocka	650
Höja TS-halt på behandlat substrat säkerställa hyginiserin	4 000
Rötning av slam samt hantering rötrest	0
	4 650
<u>Nya projekt 2025</u>	4 650
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	0
SUMMA	7 650

1) För att kunna ta emot st
2) Höja TS-halt på substrat
bättre förutsättningar för

BUDGET 2025

Tankstationen– bryggga, BU 2025 jmf BU 2024

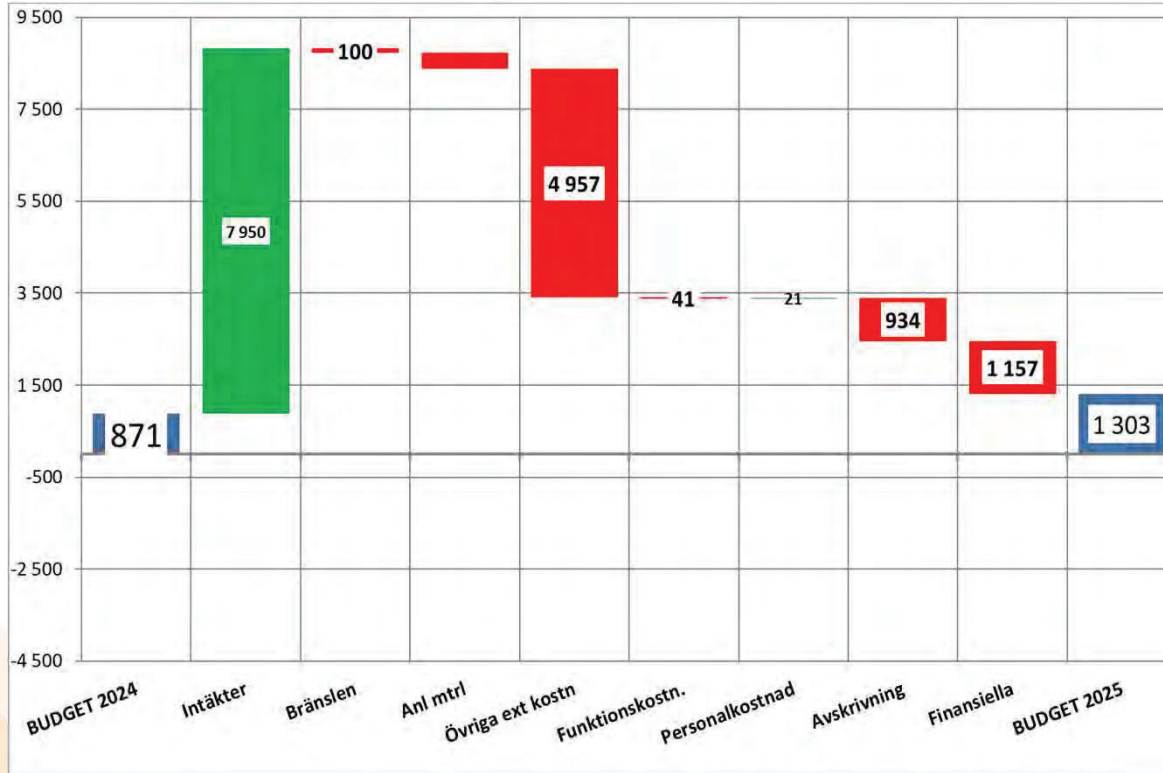

- **Intäkter**
+ Högre volymförs
- **Bränslen**
- Inköp gas
- 700 tkr Skatt
- **Finansiella**
○ Lånet är kvar
amortera me

BUDGET 2025

Biogasen– bryggga, BU 2025 jmf BU 24

Intäkter

- + 4 500 tkr Ökad g
- + 3 450 kr Ökad g

Övriga externa k

- 450 tkr Ökade energ
- 1 100 tkr Ökad mängd
- är i drift
- 800 tkr, Ökad mängd
- 1500 tkr Avfallsförbr

BUDGET 2025

Biogas, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	19 500 Tkr	15 000 Tkr	4 500	30,0 %
Övriga intäkter	4 000 Tkr	550 Tkr	3 450	627,3 %
SUMMA INTÄKTER	23 500 Tkr	15 550 Tkr	7 950	51,1 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-700 Tkr	-600 Tkr	-100	16,7 %
Anläggningsmaterial	-500 Tkr	-150 Tkr	-350	233,3 %
Övriga ext kostnader	-11 704 Tkr	-6 747 Tkr	-4 957	73,5 %
Funktionskostnader	-426 Tkr	-385 Tkr	-41	10,7 %
Personalkostnader	-1 238 Tkr	-1 258 Tkr	21	-1,7 %
Avskrivningar	-4 100 Tkr	-3 166 Tkr	-934	29,5 %
SUMMA KOSTNADER	-18 668 Tkr	-12 307 Tkr	-6 361	51,7 %
RÖRELSERESULTAT	4 832 Tkr	3 243 Tkr	1 589	49,0 %
RÖRELSEMARGINAL	20,56 %	20,86 %	-0,29 %	-1,41 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-3 529 Tkr	-2 372 Tkr	-1 157	48,8 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 529 Tkr	-2 372 Tkr	-1 157	48,8 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 303 Tkr	871 Tkr	432	49,6 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 303 Tkr	871 Tkr	432	49,6 %

BUDGET 2025

Tankstation, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	4 580 Tkr	3 372 Tkr	1 208	35,8 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÅKTER	4 580 Tkr	3 372 Tkr	1 208	35,8 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-3 330 Tkr	-1 700 Tkr	-1 630	95,9 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-550 Tkr	-566 Tkr	16	-2,8 %
Funktionskostnader	-60 Tkr	-60 Tkr		
Personalkostnader	-61 Tkr	-51 Tkr	-10	19,6 %
Avskrivningar	-33 Tkr	-33 Tkr		
SUMMA KOSTNADER	-4 033 Tkr	-2 409 Tkr	-1 624	67,4 %
RÖRELSERESULTAT	547 Tkr	963 Tkr	-416	-43,2 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>11,94 %</i>	<i>28,55 %</i>	<i>-16,61 %</i>	<i>-58,20 %</i>
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-336 Tkr	-455 Tkr	119	-26,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-336 Tkr	-455 Tkr	119	-26,1 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	210 Tkr	508 Tkr	-297	-58,6 %
BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	210 Tkr	508 Tkr	-297	-58,6 %

BUDGET 2025

Återvinning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Äland återvinningsanl. – förutsättningar

- EU-affärer: I dialog med leverantörer och prognosarbete så borde vi uppnå en intäkt på 21,5 milj
- 2025-2026 är det EU-affärer som är den stora resultatbidragaren till ÅV res
- Mottagande av Asbest kräver stora mängder konstruktionsmaterial vilket d
- Viktigt ur ägarperspektivet kring avkastningskrav där ett underskott på renh deponiaffärer om dessa inte faller väl ut vilket kan leda till betydligt högre t
- Omlastningsplats för renhållningens avfallsfraktion
- Skapar förutsättningar för hållbar/ekonomisk omhändertagande av avfall fö

BUDGET 2025

Åkeriets – förutsättningar och antagande

- **Volymer**
 - Under 2024 - Minskade intäkter på spolbilen pga personalomsättning,
 - Budget 2025 – i stort sett samma intäkter, tydlig intäktsfördelning per k
- **Intäkter**
 - Liten prisökning på timkostnad på fordonspriser och hyror
 - Fastighetsrenhållning hyr flak till ÅVC samt slam-och återvinningsbil.
- **Ambitioner**
 - Högre andel av HEMABs interna transporter (t.ex inom elnät och FJV) samarbete.
 - Fler ”helhetslösningar” med uthyrning av flak/container och mottagning (T.ex matavfall från Timrå, förpackningar från verksamheter)
 - Utbyte av äldre bilar ger lägre driftskostnad och högre tillgänglighet

BUDGET 2025

Balanläggning – förutsättningar och anta

- **Volymer**
 - Lägre volymer 2024 än förväntat, budget 7 000t mot 4 800t i prognos
 - Budget 2025 räknat på 5 300ton
- **Intäkter**
 - Omlastningsstation för Härnösand, Kramfors och Sollefteå (420 tkr)
 - Legobalning för hushåll och verksamheters material (1 500 tkr)
 - Wellersättning (570tkr)
 - Traktortjänster åt Fastighetsrenhållningen (ÅVC) samt interna lagerytor
- **Ambitioner**
 - Fortsätta vara ett nav för mottagning och hantering inom regionen
 - Mottagning av hushållens och verksamheters förpackningar (Godkända)
 - Mer synergier internt genom flytt av personalen till transport

BUDGET 2025

Investeringar

- **Äland**
 - Nya vågar och skopor till lastmaskiner
 - Fordonsvåg och markarbeten, samt kontorsbyggnad
- **Åkeriet**
 - LVX/Kranbil för att möta FNI behovet
 - LVX – förslag på begagnad för snabb leverans
- **Jakstigen/Balhallen**
 - Ny balklämma till traktor
- **Fastighetsrenhållningen**
 - Återvinningsbil, 2-facksbil
 - Passersystem på ÅVC:erna för ökade verksamhetsintäkter

Pågående projekt

Bygga 70 kvadrat (omkl dar
reparation)
Flerfacksbil, ersätter landsb
Flerfacksbil, ersätter landsb
Fordon spolbil
Hjullastare balhall (*elektrisk*
Markarbeten kring fordonsv
Inköp av fordonsvåg, bevilja

Nya projekt

Nya vågar till lastmaskiner (
Nya skopor till lastmaskin
Fordon, ersättning till kranb
Fordon, ersättning till lvx AS
Fordon, ersättning till tvåfac
Balklämma balhallen
Passersystem Kretsloppspe

Nya projekt 2025

Projekt som inte avslutas

-

SUMMA

BUDGET 2025

Fastighetsrenhållning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Renhållningstaxans förutsättningar och a

Grundavgift: KP och ÅVC Äland, Återvinningsstationer, avsättning av avfall, s omvärldsbevakning, funktionskostnader samt administration.

Hämtningsavgift: Insamling av kommunalt avfall hos kund samt avsättning för

Slam: Slamtömning av trekammarbrunn och slutna tank, avgift täcker kostnad

- Ökad kostnad för avfallsförbränning
 - 7 000 ton årligen
 - 655kr/ton → 1 100kr/ton
- Ersättning för driftskostnader för insamling av förpackningar vid ÅVS:er
- **Materialersättning** från förpackningar som samlas in fastighetsnära
- Intäkt från verksamhetsbesök ökar genom förändrat passersystem
- Minskat rep-och underhåll med ny 4-facksbil på plats.

BUDGET 2025

Renhållning – satsningar och ambitioner

- **Modig miljökommun**
 - Miljöstyrande taxa och incitament för sortering och minskat restavfall, 4:e vecka
 - Materialåtervinning före energiutvinning
 - Plaståtervinning, samarbete med Y-renhållare
 - Tydlig plan för insamling av alla förpackningar fastighetsnära innan 1.1.2025
- **Hög service till kund**
 - "Lätt att göra rätt"
 - Tydlig och korrekt information till kund vid förändringar
 - Väl mottagande av de kunder som vill börja med FNI (BRF/samf./Hyresvärd)
 - Grovsopskampanj för att samla in avfall enkelt utanför centralort
 - Erbjuder nya tjänster, t.ex trädgårdsabonnemang vår/höst.
- **Förutsägbarhet och planering**
 - Utbyte av fordon med höga underhållskostnader
 - Implementering av underhållssystem (IDUS) inom transport
 - 100% digitala körordrar

BUDGET 2025

Renhållningstaxans förändringar

- Avgifter
 - Grundavgift 11,8%
 - Hämningsavgift 9,8%
 - Slam 4,8%
 - (Latrin 10%)

- Intäkter
 - Höjda avgifter: 4160tkr
 - Materialersättning: 1600tkr
 - Verksamhetsavgifter: 400tkr

- Resultat BU 2025: - 1500tkr
- Resultat BU 2024: - 2400 tkr

Vid fullt införd FNI är målsättningen att Budgeten 2027 ska vara i balans.

Härnösand	Grundavgift (kr)	
Kundkategori	20204	
Småhus, 4-fack	1450	
Fritidshus, 4-fack	1015	
Fritidshus, gemensamt	1015	
Lägenheter, fyrfack, separata kärl, eller UB	930	

Härnösand	Hämningsavgift (kr)	
Kundkategori	20204	
Småhus, 4-fack	1950	
Fritidshus, 4-fack	1125	
Fritidshus, gemensamt	875	
Lägenheter, fyrfack, separata kärl, eller UB		
Slamtömning brunn, schemalagd tömning enl. turlista	1525	
Slamtömning brunn/tank, budad tömning	2060	

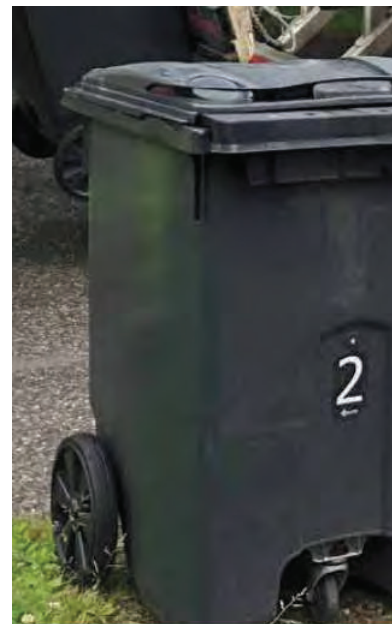

Jämförelse – för kunden och i länet

Förändring

Småhus med FNI: 30kr/månad

Fritidshus (sommarhämtning) med FNI: 19kr/månad

BUDGET 2025

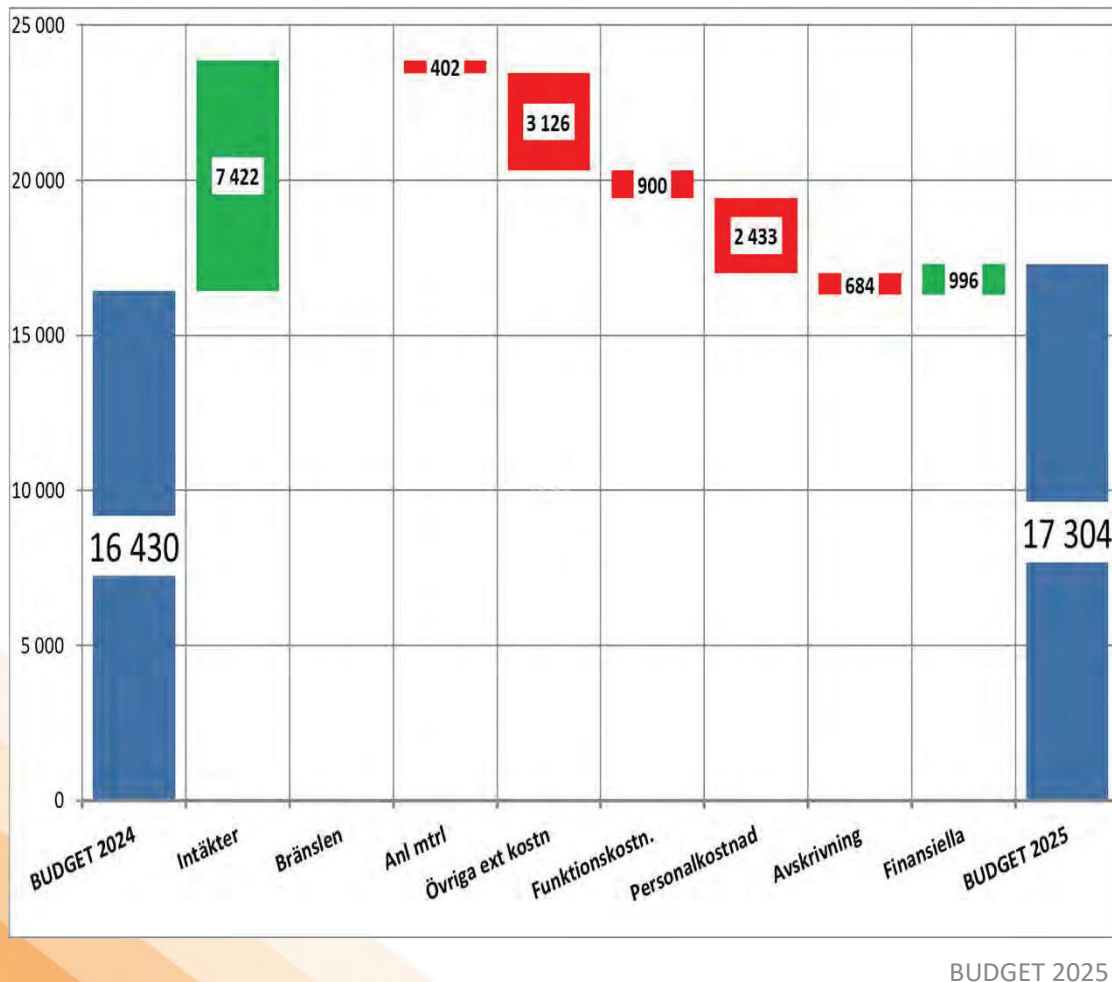
Återvinningens affärsområden

	Fastighetsrenhållning	Anläggning Jaktstigen	Återvinning Åland	Återvinning Åke
Nettoomsättning	48 180 288	5 140 000	40 650 000	14 969 0
Övriga intäkter		1 367 000		
SUMMA INTÄKTER	48 180 288	6 507 000	40 650 000	14 969 0
RÖRELSENS KOSTNADER				
Anläggningsmaterial	-1 652 000	-300 000	-160 000	-40 0
Övriga ext kostnader	-31 575 725	-2 024 500	-12 853 000	-5 938 5
Funktionskostnader	-4 040 568	-1 279 026	-852 684	-2 131 7
Personalkostnader	-10 591 614	-1 200 246	-3 829 565	-4 665 8
Avskrivningar	-981 625	-868 771	-5 593 151	-1 503 4
SUMMA KOSTNADER	-48 841 532	-5 672 543	-23 288 400	-14 279 4
RÖRELSERESULTAT	-661 244	834 457	17 361 600	689 5
RÖRELSEMARGINAL	-1,37 %	12,82 %	42,71 %	4,61
Räntekostnader				
	-919 904			
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-919 904			
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5
RESULTAT EFTER SKATT	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5

BUDGET 2025

ÅV – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

• **Intäkter**

- + 800 tkr intern
- + 3 000tkr tippa
- - 1 500 tkr EU-c
- - 500 tkr balnin
- + 680 tkr transp
- + 4 100 tkr avg
- - 180 tkr i slam

• **Övriga externa**

- - 600tkr inköpta
- -1 300 tkr depo
- +1 000tkr HVO
- - 500tkr fordons
- - 800tkr tippavg
- - 2 000 tkr avfa
- + 1000tkr inhyr

• **Personalkostnad**

- -1 000 tkr Först
- utformning sam
- - 800 tkr i övert
- - 250 Löneökni

• **Avskrivning**

- - 2 700 tkr avsk
- + 1 500 tkr avsk

Vatten

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

VA – förutsättningar och antaganden

- VA i egen regi (drift och akut underhåll)
 - I stort sett samma budget som 2024
 - Tydligare uppföljning av kostnader inom investeringsprojekt och
- Fortsätter med hög re-investeringstakt för ledningsnätet
 - Prioriterar områden med driftsstörningar.
 - Samhällsviktiga projekt som t.ex Nybron/skeppsbron tas
- Personalkostnader
 - Tillsätta vakans + 1 person extra inom projekt/admin
 - Omfördelning av resurser, förstärkning kring affärsansvaret och
 - Omfördelning av personalens timregistrering (tid i projekt ökar)
- Ekonomiskt läge
 - Räntorna ökar med 1800tkr och avskrivning med 1500tkr
 - Slamavsättning ökar från 585kr/ton till 900kr/ton (uppskattat 11

BUDGET 2025

VA – satsningar och ambitioner

- Nöjda kunder och få driftsstörningar
 - Re-investeringsprojekt i utsatta områden
 - God kommunikation kring akuta och planerade projekt
- Vattenverk
 - Förbereda inför ny lagstiftning gällande PFAS i dricksvatten (B)
 - Skäl-och brandskydd på Tallvägen
- Reningsverk
 - Kattastrand ARV fortsätter under hela året.
- Utredningar och planer
 - Nödvattenplanering genom samarbete med närliggande och egna
 - Dagvattenrening på Nybrogatan
 - VA-taxa 2025 och ABVA behöver uppdateras

BUDGET 2025

VA-taxans förutsättningar och antagande

- Avgifter
 - Brukningsavgifter höjs med 9%
 - Anläggningsavgifter höjs med 9%
- Intäkter
 - Höjda avgifter: 7150 tkr
 - Fler abonnenter ger ökade intäkter
- Resultat BU 2025: 560 tkr
- Resultat BU 2024: - 97tkr

Brukningsavgifter Förslag 2025
Summa VA-taxa
Fast avgift (kr/år)
Lägenhetsavgift (kr/år)
Rörlig avgift (kr/m ³)
Ytavgift (kr/m ²)

Skillnad i abonnenter
Antal Fasta-avgifter
Antal LGH-avgifter
Antal Rörligt-avgifter
Antal Yt-avgifter

BUDGET 2025

Jämförelse – för kunden

Brukningsavgifter Förslag 2025	Brukningsavgifter 2024		Brukningsavgifter 2025		Ökning
	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms	
Fast avgift (kr/år)	2 791	3 489	3 042	3 803	9,0%
Lägenhetsavgift (kr/år)	2 411	3 014	2 628	3 285	9,0%
Rörlig avgift (kr/m ³)	15	19	17	21	9,0%
Ytavgift (kr/m ²)	7	9	8	9	9,0%

Anläggningsavgift Förslag 2025	2024 (kr inkl. moms)	2025 (kr inkl. moms)	Ökning
Typ Hus A	126 212	137 571	9,0%
Typ Hus B	245 877	268 006	9,0%

Jämförelse Förslag 2025	2024 (kr) exkl moms	2024 (kr) inkl moms	2025 (kr) exkl moms	2025 (kr) inkl moms	Höjning kr/månad
Typhus A Normalvilla (150m ³)	7 505	9 381	8 180	10 225	70
Typhus B Flerfamiljshus (15 lgh & 2000 m ³ /år)	69 656	87 070	75 925	94 906	653

Typ A hus:
Typhus A Normalvilla
vatten-, spillvatten-
Typ B hus:
Flerfamiljshus med
2000m³/år, vatten-,

BUDGET 2025

Jämförelse – i länet och riket

Jämförelse mellan kommuner i Västernorrland	Kommun	Härnösand	Härnösand	Ånge	Timrå	Sundsvall	Kramfors
	År	2024	2025	2024	2024	2024	2024
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	kr	126 212	137 571	150 000	150 000	189 000	91 730
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	kr	245 877	268 006	675 000	248 000	399 000	290 726
Förbrukningsavgift (vatten och avlopp)	kr/m ³	19,19	20,91	39,70	36,29	38,59	37,59
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	kr/år	9 382	10 225	10 279	10 517	11 033	11 427
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	kr/år	87 070	94 906	106 679	107 119	105 580	119 470

Förslag hos närliggande kommuner: Sundsvall (14%), Timrå (19%), Nordanstig (6%), Piteå (11%) och Hudiksvall (7%). Beslut ej tagna.

- Attraktivt att bygga och bosätta sig i Härnösand jämfört med länet
- Rimlig taxa för det behov vi står inför och för att ta ansvar för flera generationer.
- Fortsatt stort behov av underhåll av VA-anläggningen och utbyggnad av dagvatten och klimatanpassningar.

BUDGET 2025

VA – investeringar

- Ledningsnät
 - Gatuprojekt som startat 2024
 - Gatuprojekt med flertalet driftstörningar och påverkan till kund
 - Samhällsviktiga projekt (Nybrogatan/skeppsbron)
 - Serviser 2025
 - (Fåtal kända, beror på etableringar)
- Vattenverk och reningsverk
 - Kattastrand ARV
 - PFAS-filter Brunne för att möta lagkrav 2026
- Utredningar och kontinuitetsarbete
 - Nödvattenplanering med utrustning

Projektnamn

Pågående projekt

Nämndemansvägen, ombyggnad
Vangstagatan, (Volontärvägen)
Jensenvägen
Sälstensgränd, Marinv-Fiskeri
Fyrvägen
Nybrogatan/Skeppsbron (Kattastrand ARV)

Nya projekt, reinvesteringar

Re-investeringprojekt Gata
PFAS- filter Brunne
Skalskydd reservoarer, bra
Viksjo råvatten (nytt borrhål)
Gryttjom (spilledning under
Nödvattenplanering, utredning
Reda ut dagvattenhantering
Mätarbyten
Serviser 2025

Nya projekt 2025

Projekt som inte avslutats

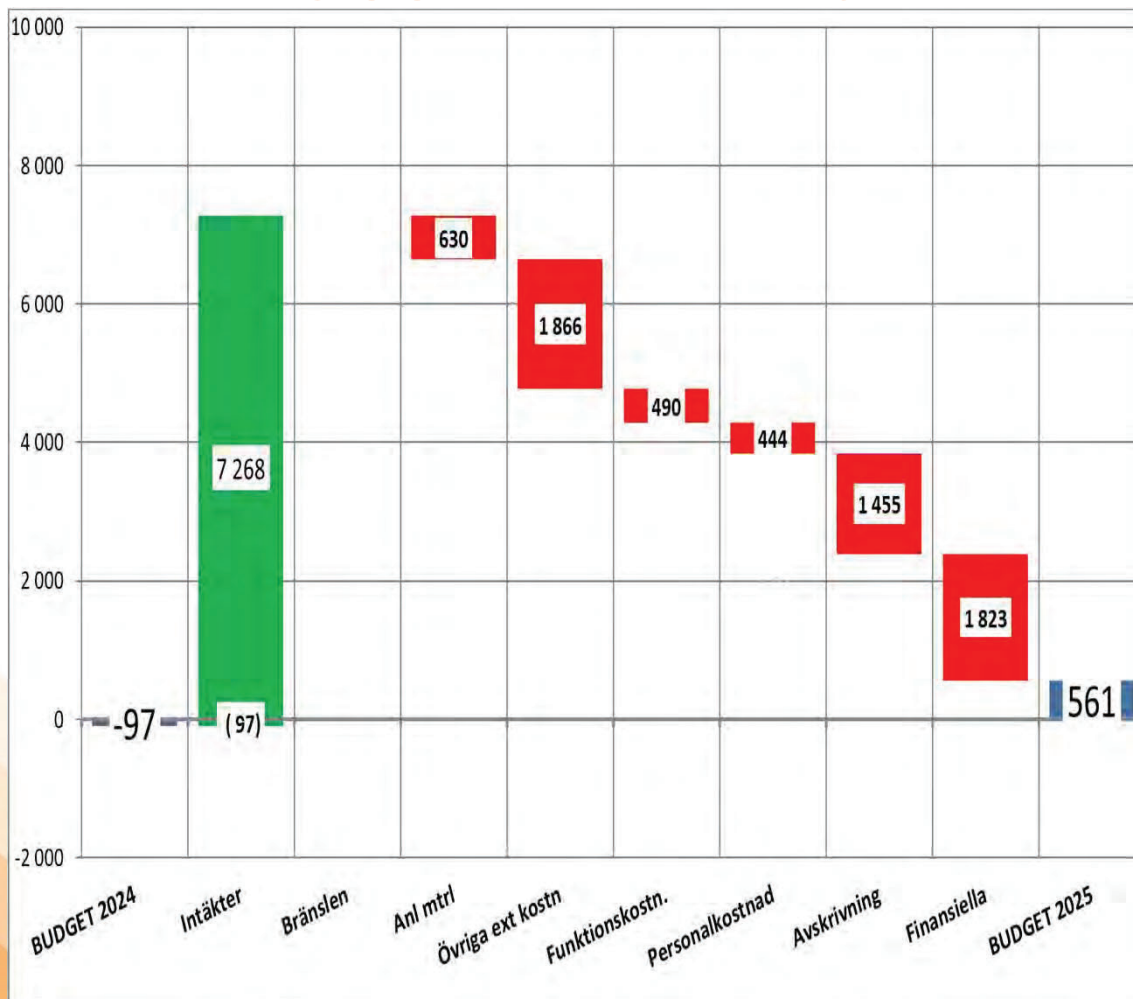
Återställning och projekt so

SUMMA

BUDGET 2025

VA – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - + 7100tkr avgift
 - + 52 tkr anlägg
 - + 180 tkr extern
- **Övriga externa**
 - + 1100 tkr slam
 - + 100 tkr slams
 - + 800 tkr ökat p
filmning.
- **Personalkostnad**
 - + 700tkr i 1 ext
förstärkt ledning
 - - 300 tkr korrek
- **Avskrivning**
 - +1500 tkr

VA, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	80 628 Tkr	73 263 Tkr	7 365	10,1 %
Övriga intäkter	1 424 Tkr	1 424 Tkr		
SUMMA INTÄKTER	82 052 Tkr	74 687 Tkr	7 365	9,9 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial	-4 540 Tkr	-3 910 Tkr	-630	16,1 %
Övriga ext kostnader	-27 669 Tkr	-25 803 Tkr	-1 866	7,2 %
Funktionskostnader	-7 831 Tkr	-7 341 Tkr	-490	6,7 %
Personalkostnader	-14 195 Tkr	-13 751 Tkr	-444	3,2 %
Avskrivningar	-16 314 Tkr	-14 858 Tkr	-1 455	9,8 %
SUMMA KOSTNADER	-70 549 Tkr	-65 664 Tkr	-4 885	7,4 %
RÖRELSERESULTAT	11 503 Tkr	9 023 Tkr	2 480	27,5 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>14,02 %</i>	<i>12,08 %</i>	<i>1,94 %</i>	<i>16,05 %</i>
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-10 942 Tkr	-9 120 Tkr	-1 823	20,0 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-10 942 Tkr	-9 120 Tkr	-1 823	20,0 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	561 Tkr	-97 Tkr	658	-679,0 %
BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	561 Tkr	-97 Tkr	658	-679,0 %

BUDGET 2025

Elnät

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Elnät, förutsättningar och antaganden

- Föreslagen höjning av elnätavgifterna 7,0 %
- Energiomsättning
 - Förbrukning 270 000 MWh
 - Produktion 105 000 MWh
- Nätförluster 10 600 MWh
 - Elpris 36 öre/kWh
- Regionnätavgifter prisökning 50%
 - Abonnemang 60 MW

Elnät – satsningar och ambitioner

- Nya elnätavgifter
 - Utvärdering av förstudie och eventuell implementering av större Lagkrav för nya nätavgifter 2027
- Underhållsstrategi
 - Beslut om strategi för prioritering, planering och genomförande elanläggningarna.
- Schema över högspänningsnätet är behov av omstrukturering standardisering
 - Hälften utförd 2024 och resterande del utförs 2025
- Elkvalitet
 - Behov och nytta av mätvärden i våra nätstationer
- Reducerat behov av externa resurser för beredskap
 - Egen personal utbildas för att vara eldriftledare

Bilaga 5

AREA

Antal lägenheter

Årsförbrukning

ELENERGI

- Fastighetsel (35A)

- Hushållsel (16A)

Elnät 2024

öre/kWh inkl. moms

Län ▲	Kommun ▲	Nätföretag 2024 ▲	Befolkning ▲	Elnät 2024 ▲	Elnät 2023 ▲
Västernorrland	Örnsköldsvik	Övik Energi Nät AB	55478	77.11	69.95
Västernorrland	Härnösand	Härnösand Elnät AB	24654	83.42	78.75
Västernorrland	Sundsvall	Sundsvall Elnät AB	99213	108.62	95.55
Västernorrland	Kramfors	E.ON Energidistribution AB	17631	163.29	163.29
Västernorrland	Sollefteå	E.ON Energidistribution AB	18523	163.29	163.29
Västernorrland	Timrå	E.ON Energidistribution AB	17540	163.29	163.29
Västernorrland	Ånge	Härjeåns Nät AB	9109	186.25	139.15

Medel för alla kommuner i Sverige 2024: 110,5 öre/kWh
Genomsnittlig prisökning 2024: 5,4 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Elnät – kostnadsökningar för kunderna

Inklusive moms (myndighetsavgift, fast & rörlig del)

Prislista
Säkringsabonnemang **2025**

Lägenhet 16A, 2 000 kWh/år

Totalt	1 946 kr/år
Förändring:	127 kr/år 11 kr/månad

Villa 20A, 20 000 kWh/år

Totalt	8 938 kr/år
Förändring:	585 kr/år 49 kr/månad

Hush

To
Fö

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Största kund inom elnät (exkl moms)

Kund	2021	2022	2023	Totalt
SCA Energy AB	13 573 887 kr	14 370 640 kr	15 222 565 kr	43 167 091 kr
Nordiqus i Norrland Fastighets AB	6 900 991 kr	6 390 207 kr	6 303 102 kr	19 594 299 kr
Härnösand Energi & Miljö AB	5 738 902 kr	5 987 869 kr	6 150 735 kr	17 877 505 kr
Agtira AB	4 100 117 kr	6 566 026 kr	6 889 608 kr	17 555 752 kr
Härnösands Kommun	4 931 368 kr	5 359 757 kr	5 126 154 kr	15 417 278 kr
Norrlands Trä AB	3 956 735 kr	3 519 232 kr	3 513 810 kr	10 989 777 kr
Härnösandshus AB	3 517 588 kr	3 456 713 kr	3 724 207 kr	10 698 507 kr
Stormon Energi AB	2 829 505 kr	2 736 439 kr	2 766 858 kr	8 332 802 kr
Specialfastigheter Sverige AB	1 508 318 kr	1 517 318 kr	796 124 kr	3 821 760 kr
Norrlands Härdindustri AB	1 192 260 kr	1 180 951 kr	1 172 394 kr	3 545 605 kr

2024-10-07

BUDGET 2025

Elnät – investeringar

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
	Kvarstår att utbetalas
<u>Pågående projekt</u>	
Fördelningsstationer (transformator, brytare mm)	8 398
Ledningsnät	12 250
	20 648
<u>Nya projekt</u>	
E4 Trafikverket	200
Slingförstärkning Saltvik	1 670
Byvägen	2 350
Östanvik	1 150
Torsvik - Gådeåvägen	1 000
Byte av nätstation, Brattås Norra	500
Nyanslutningar max 25 A 2025	500
Nyanslutningar över 25 A 2025	2 000
Servisändringar 2025	500
Mikroproduktion 2025	300
Åtgärder efter besiktningsanmärkningar	300
Byte av brytare i fördelningsstation, F2 kronholmen 20 st	4 000
Elmätare	565
<u>Nya projekt 2025</u>	15 035
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	8 500
<u>SUMMA</u>	27 183

Kommentarer:

Slingförstärkning i saltvik

Syftar till att möjliggöra ett ökat effektu

Byvägen

Det är ett samförläggingsprojekt med högspänningskablar.

Östanvik

Det är ett landsbygdsprojekt där vi gräv

Torsvik Gådevägen

En kabel där vi haft en felande kabelska säkerställa leveranskvaliteten.

Brattås Norra

Stationsbyte som kommer möjliggöra b

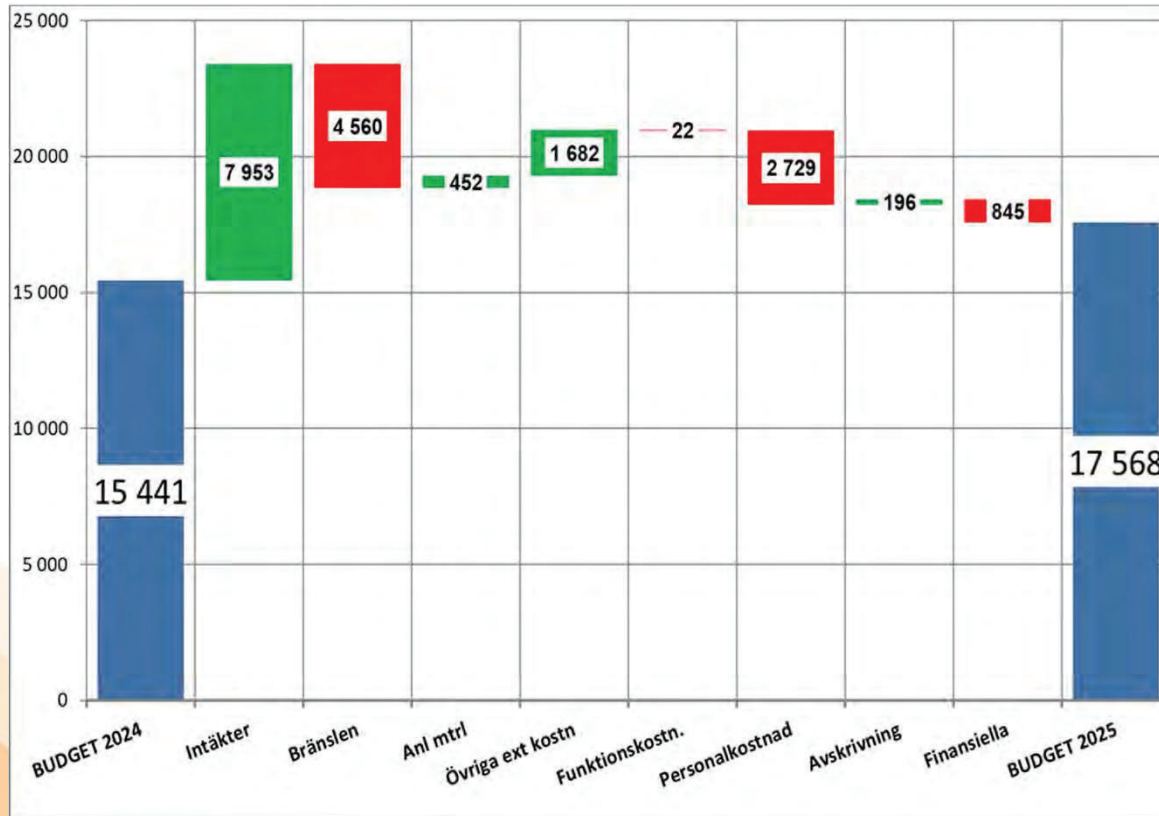
Byte av brytare i fördelningsstation, F2

Anmärkningar vid service. Risk för have

BUDG

Elnät – brygga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**

- + 8 950 tkr, E
- + 1 5
- + 7
- + 6 6

- **Bränslen**

- - 5 565 tkr, F
- + 870 tkr, E

- **Övriga extern**

- - 250 tkr, F
- + 150 tkr, F
- + 100 tkr, T
- + 280 tkr, K
- + 815 tkr, T

- **Personalkostn**

- - 300 tkr lö
- Övrig avvikelse investeringsp

- **Avskrivning**

Intäkter och kostnader som myndighetsavgifter som

2024-10-07

BUDGET 2025

Elnät Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	107 850 Tkr	98 092 Tkr	9 758	9,9 %
Övriga intäkter	30 358 Tkr	33 123 Tkr	-2 765	-8,3 %
SUMMA INTÄKTER	138 208 Tkr	131 215 Tkr	6 993	5,3 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-25 015 Tkr	-20 455 Tkr	-4 560	22,3 %
Anläggningsmaterial	-2 511 Tkr	-2 943 Tkr	432	-14,7 %
Övriga ext kostnader	-21 926 Tkr	-23 286 Tkr	1 360	-5,8 %
Funktionskostnader	-11 751 Tkr	-11 729 Tkr	-22	0,2 %
Personalkostnader	-35 106 Tkr	-33 679 Tkr	-1 427	4,2 %
Avskrivningar	-20 564 Tkr	-20 760 Tkr	196	-0,9 %
SUMMA KOSTNADER	-116 872 Tkr	-112 850 Tkr	-4 022	3,6 %
RÖRELSERESULTAT	21 336 Tkr	18 365 Tkr	2 971	16,2 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>15,44 %</i>	<i>14,00 %</i>	<i>1,44 %</i>	<i>10,30 %</i>
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-3 768 Tkr	-2 923 Tkr	-845	28,9 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 768 Tkr	-2 923 Tkr	-845	28,9 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	17 568 Tkr	15 441 Tkr	2 126	13,8 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	17 568 Tkr	15 441 Tkr	2 126	13,8 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Fjärrvärme, förutsättningar och antaganden

- Beslutat prishöjning 9,5 % i genomsnitt
 - Flerbostadshus & lokaler 9,4%
 - Småhus 9,8 %
- Värmeleverans 172 400 MWh
 - Sänkt med 2 600 MWh jämfört med 2024
- Elproduktion 19 500 MWh
 - Sänkt med 13 500 MWh jämfört med 2024
 - Elpris, viktat genomsnitt 364 kr/MWh (368 kr/MWh)
 - Gräns för lönsamhet, elpris 424 kr/MWh
- Rörliga produktionskostnader genomsnitt
 - Värme & el, 358 kr/MWh (327 kr/MWh)

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme – satsningar och ambitioner

Stärkt ekonomi för fjärrvärmeaffären. Förslag till åtgärder och prioritering kommer att ske – ”pang för pengarna”

Pågående aktiviteter

- Bränslehantering
 - Returträ som en del av bränslemixen
 - Krossning & flisning på Kraftvärmeverket istället för på externa transportkostnader
- Produktionsoptimering
 - Nya rutiner för ökad verkningsgrad
 - Energilager som leder till minskat behov av dyr produktion
- Distributionsoptimering
 - Med hjälp av nytt system (Utilifeed) för visualisering av mätvärden
Underlättar felsökning av kundanläggningarna

2024-10-07

BUDGET 2025

Bilaga 5

AREA
Antal lägenheter
Årsförbrukning
FJÄRRVÄRME*
- Energibehov
- Flöde

Fjärrvärme 2024

kr/kvm inkl. moms

	Kommun	Fjärrvärmeföretag	Befolkning 231231	Fjv 2023	Fjv 2024	Prisökning
Östernorrland	Härnösand	Härnösand Energi & Miljö AB	24,654	171.00	188.00	
Östernorrland	Kramfors	Nevel AB	17,631	191.00	243.00	
Östernorrland	Sollefteå	Adven Sverige AB	18,523	206.00	247.00	
Östernorrland	Sundsvall	Sundsvall Energi AB	99,213	156.00	167.00	
Östernorrland	Timrå	Adven Sverige AB	17,540	200.00	240.00	
Östernorrland	Ånge	Ånge Energi AB	9,109	190.00	207.00	
Östernorrland	Örnsköldsvik	Övik Energi AB	55,478	171.00	191.00	

Medel för alla kommuner i Sverige 2024: 216 kr/kvm (112,1 öre/kWh)
Genomsnittlig prisökning 2024: 15,2 %

Härnösand 2024: 97,4 öre/kWh

Fjärrvärme – kostnadsökningar för kunder

Inklusive moms

Småhus

Förbrukning 20 MWh

Förändring: 1 922 kr/år
160 kr/månad

Flerbostadshus

Förbrukning 193 MWh

Förändring: 17 772 kr/år
1 481 kr/månad
99

2024-10-07

BUDGET 2025

Största kund inom fjärrvärme (exkl moms)

Kund	2021	2022	2023	Totalt
Härnösandshus AB	11 214 424 kr	10 530 395 kr	10 710 319 kr	32 455 139 kr
Nordiqus i Norrland Fastighets AB	9 350 397 kr	7 964 279 kr	7 187 180 kr	24 501 856 kr
Agtira AB	2 744 609 kr	2 546 503 kr	2 481 524 kr	7 772 635 kr
SBB Sjöbefålet AB	2 564 088 kr	2 378 900 kr	2 294 635 kr	7 237 623 kr
OH Fastlandet 2:60 Fastighets AB	2 273 596 kr	2 106 110 kr	2 096 303 kr	6 476 009 kr
Hernö Citybostäder AB	2 025 760 kr	2 198 542 kr	2 215 060 kr	6 439 363 kr
Härnösands Kommun	2 510 712 kr	2 378 318 kr	1 477 177 kr	6 366 207 kr
NSI Invest Stora AB	1 978 995 kr	1 800 282 kr	1 839 126 kr	5 618 403 kr
Specialfastigheter Sverige AB	1 534 908 kr	1 539 472 kr	1 525 209 kr	4 599 588 kr
Westerlind TW Monopolet AB	1 629 619 kr	1 453 271 kr	1 434 475 kr	4 517 365 kr

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme – investeringar

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	Kvarstår att utbetalas
Drift utan turbin	1 000
Reinvestering fjärrvärmeledningar	1 000
Nytt styrsystem oljebrännare ÅP1	2 000
Reinvestering kondensatpumpar	700
	4 700
<u>Nya projekt</u>	
Reinvestering fjärrvärmeledningar	3 000
Fjärrvärmeledningar	3 500
Automationsutrustning för fasning & magnetisering turbin samt ny kåpa	3 000
Automationsutrustning för styrning av ånganna	3 000
Fjärrvärmemätare	1 015
<u>Nya projekt 2025</u>	13 515
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	
<u>SUMMA</u>	18 215

Kommentarer:

Reinvestering fjärrvärmeledningar
Utbyte av befintliga ledningar.
Automatisk övervakning av fuktlarm (oljebrännare)

Fjärrvärmeledningar
Nya ledningar för anslutning av kunder.

Automationsutrustning för fasning & magnetisering
Ny hård & mjukvara som styr fasningen.
Säkerställande av drift av turbinen.

Automationsutrustning för styrning av ånganna
Ny hårdvara i automationsskåpen som styr ångpannan.
Säkerställande av drift av ångpannan.

Fjärrvärmemätare
Nya fjärrvärmemätarna som byts med gamla.

20

Fjärrvärme – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

2024-10-07

BUDGET 2025

- **Intäkter**

- + 11 800 tkr, Vä
- + 1
- +
- -
- - 5 025 tkr, Elp
- - 2 251 tkr, Ur
- - 1 500 tkr, Ut

- **Bränslen**

- - 1 733 tkr, Bio
- - 675 tkr, Spl
- + 670 tkr, El f

- **Övriga externa k**

- - 300 tkr, Lok
- - 430 tkr, Eln
- - 400 tkr, Tjä
- - 75 tkr, För
- - Mätningso
- (1 050 tkr)

- **Personalkostna**

- Avvikelsen be

- **Avskrivning**

-

Fjärrvärme, Bu25

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	159 379 Tkr	156 569 Tkr	2 810	1,8 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÄKTER	159 379 Tkr	156 569 Tkr	2 810	1,8 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-78 369 Tkr	-76 635 Tkr	-1 734	2,3 %
Anläggningsmaterial	-525 Tkr	-795 Tkr	270	-34,0 %
Övriga ext kostnader	-28 304 Tkr	-26 038 Tkr	-2 266	8,7 %
Funktionskostnader	-10 430 Tkr	-11 527 Tkr	1 097	-9,5 %
Personalkostnader	-16 611 Tkr	-16 114 Tkr	-497	3,1 %
Avskrivningar	-19 964 Tkr	-18 795 Tkr	-1 169	6,2 %
SUMMA KOSTNADER	-154 204 Tkr	-149 904 Tkr	-4 300	2,9 %
RÖRELSERESULTAT	5 175 Tkr	6 665 Tkr	-1 490	-22,3 %
RÖRELSEMARGINAL	3,25 %	4,26 %	-1,01 %	-23,72 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-1 754 Tkr	-1 496 Tkr	-258	17,3 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-1 754 Tkr	-1 496 Tkr	-258	17,3 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	3 421 Tkr	5 169 Tkr	-1 748	-33,8 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	3 421 Tkr	5 169 Tkr	-1 748	-33,8 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Vindkraft

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Vindkraft, Förutsättningar och antaganden

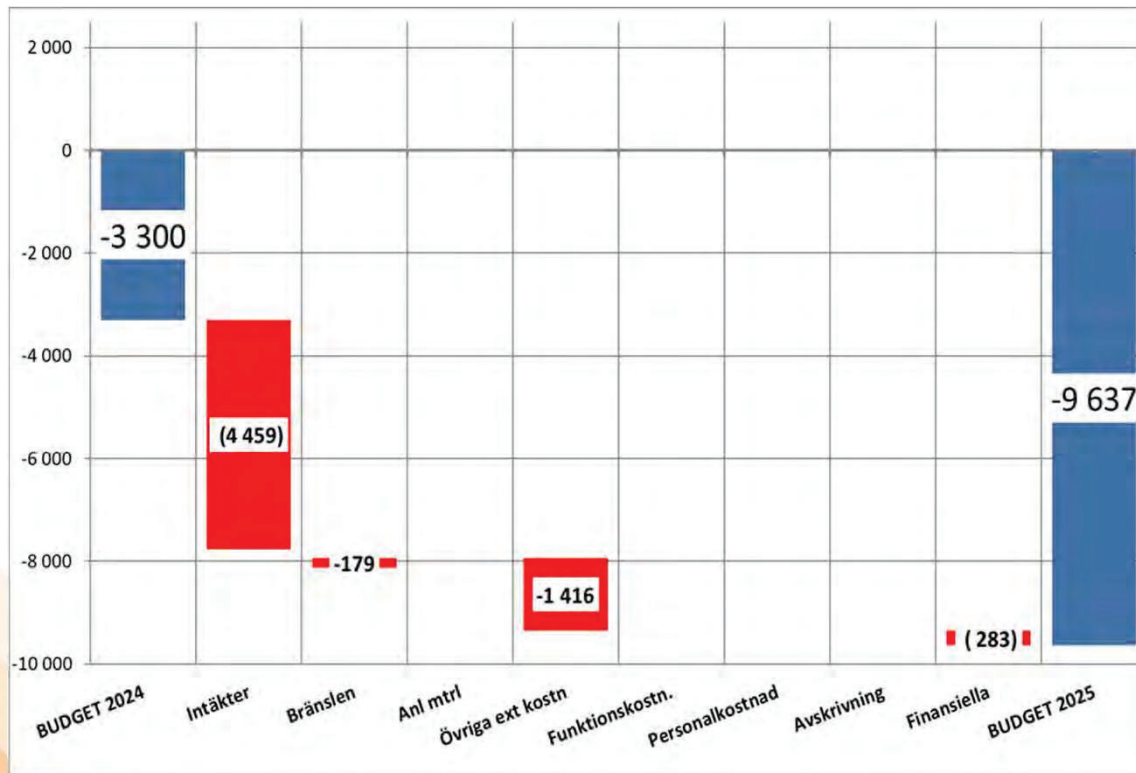
- Elproduktion 40 080 MWh
 - Oförändrad mot tidigare år
- Elpris viktat 140 kr/ MWh
 - 204 kr/ MWh 2024
- Ursprungsgarantier 2 EUR/st
 - 7 EUR/st 2024
- Elcertifikat 0,5 kr/st
 - 0,5 kr /st 2024

2024-10-07

BUDGET 2025

VIND – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - - 2 565 tkr, ELL
 - - 1 897 tkr, Ur
- **Bränslen**
 - Nätnytta och dr
- **Övriga externa**
 - - 50 tkr, Sn
 - - 120 tkr, Eln
 - - 600 tkr, Re
 - - 30 tkr, För
 - - 670 tkr, Ser
 - + 63 tkr, Ma
- **Personalkostna**
- **Avskrivning**

2024-10-07

BUDGET 2025

Vindkraft, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	6 540 Tkr	10 999 Tkr	-4 459	-40,5 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÄKTER	6 540 Tkr	10 999 Tkr	-4 459	-40,5 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	360 Tkr	539 Tkr	-179	-33,2 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-6 968 Tkr	-5 553 Tkr	-1 416	25,5 %
Funktionskostnader	-100 Tkr	-100 Tkr		
Personalkostnader	-140 Tkr	-268 Tkr	128	-47,7 %
Avskrivningar	-6 879 Tkr	-6 879 Tkr		
SUMMA KOSTNADER	-13 728 Tkr	-12 261 Tkr	-1 467	12,0 %
RÖRELSERESULTAT	-7 188 Tkr	-1 262 Tkr	-5 926	469,6 %
RÖRELSEMARGINAL	-109,90 %	-11,47 %	-98,43 %	858,02 %
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-2 449 Tkr	-2 166 Tkr	-283	13,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-2 449 Tkr	-2 166 Tkr	-283	13,1 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-9 637 Tkr	-3 428 Tkr	-6 209	181,1 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Servicetjänster, Budget 2025

Kommunala elanläggningar

- Ramavtal för Drift & Underhåll
 - ✓ Vägbelysningsanläggningar
 - ✓ Fritidsbelysningsanläggningar
 - ✓ Övriga elanläggningar

- Offererade projekt
 - ✓ Ny belysning (väg- & fritidsbelysning)

Privat

- Tills
vinc

- Tills
näts

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster, Budget 2025

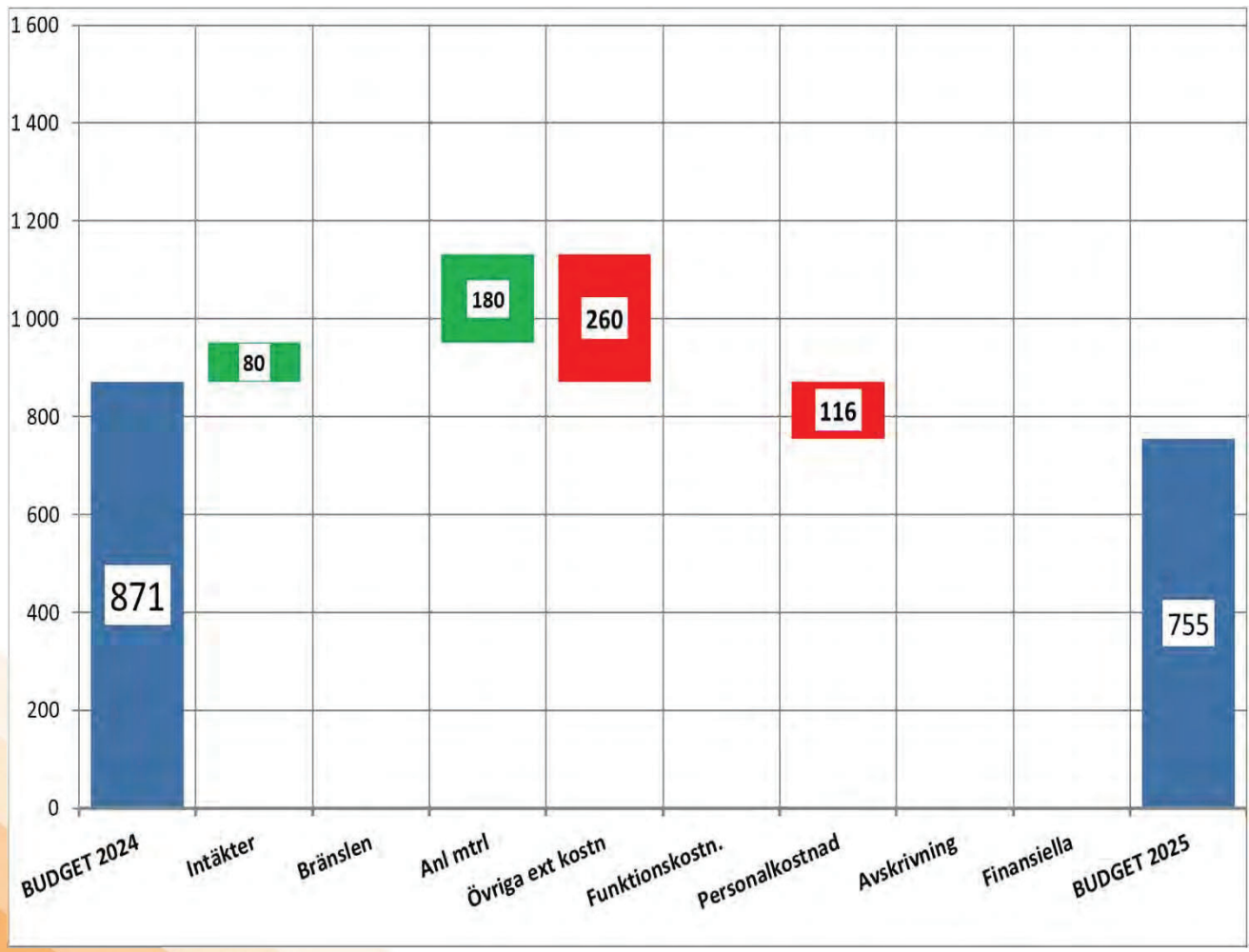
	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågå ­ År- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	3 439 Tkr	3 359 Tkr	80	2,4 %
SUMMA INTÄKTER	3 439 Tkr	3 359 Tkr	80	2,4 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial	-1 025 Tkr	-1 205 Tkr	180	-14,9 %
Övriga ext kostnader	-522 Tkr	-262 Tkr	-260	99,2 %
Funktionskostnader				-100,0 %
Personalkostnader	-731 Tkr	-615 Tkr	-116	18,9 %
Avskrivningar				-100,0 %
SUMMA KOSTNADER	-2 278 Tkr	-2 082 Tkr	-196	9,4 %
RÖRELSE­RESULTAT	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %
RÖRELSE­MARGINAL	33,76 %	38,02 %	-4,26 %	-11,20 %
Ränt ­ eintäkter				-100,0 %
Ränt ­ ekostnader				-100,0 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER				-100,0 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster, Budget 2025

2024-10-07

BUDGET 2025

Laddstationer

2024-10-07

BUDGET 2025

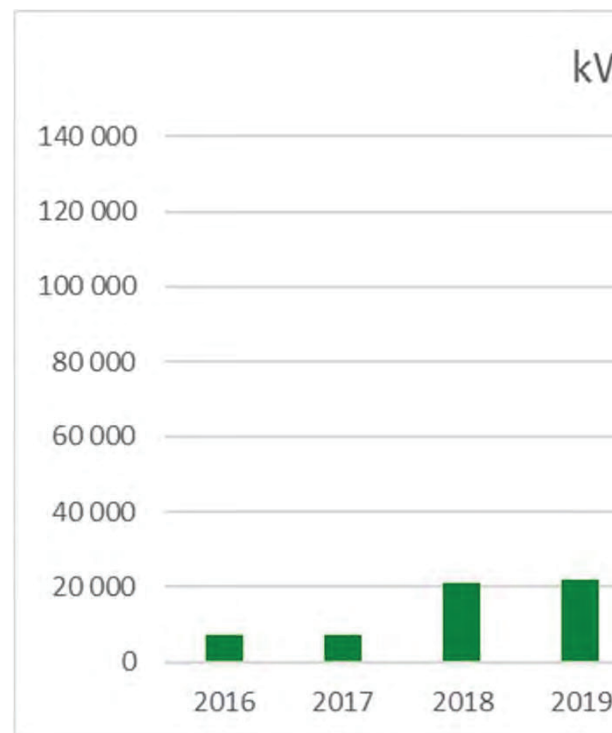
Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

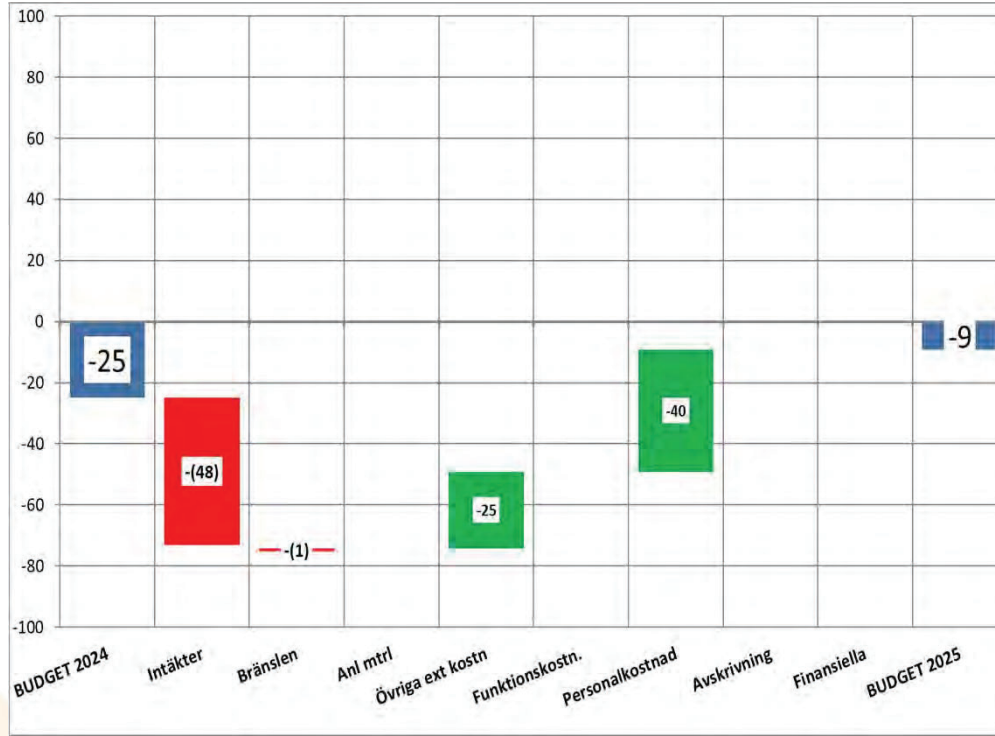
Laddstationer, Förutsättningar och antaganden

- Laddning totalt 120 000 kWh (oförändrat)
 - Varav Coop 26 000 kWh (snabbladdning 23 000 kWh)
- Pris laddning
 - Destinationsladdare 4 kr / kWh (oförändrat)
 - Snabbladdare 5 kr/ kWh (ökning 1 kr)
- EU-finansierat projekt
 - Skyldighet att fortsätta med verksamheten till 2029

2024-10-07

Laddstationer – bryggga, BU 2025 jmf BU

- **Intäkter**
 - - 51 tkr, Utdel
- **Bränslen**
- **Övriga externa**
 - + 25 tkr, Repar
- **Avskrivning**
- **Avskrivning**
 -
 -

2024-10-07

BUDGET 2025

Laddinfra, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %	UT
Nettoomsättning				-100,0 %	
Övriga intäkter	217 Tkr	265 Tkr	-48	-18,2 %	
SUMMA INTÄKTER	217 Tkr	265 Tkr	-48	-18,2 %	
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen	-20 Tkr	-19 Tkr	-1	5,3 %	
Anläggningsmaterial				-100,0 %	
Övriga ext kostnader	-95 Tkr	-120 Tkr	25	-20,8 %	
Funktionskostnader	-20 Tkr	-20 Tkr			
Personalkostnader	-35 Tkr	-75 Tkr	40	-53,3 %	
Avskrivningar	-56 Tkr	-56 Tkr			
SUMMA KOSTNADER	-226 Tkr	-290 Tkr	64	-22,1 %	
RÖRELSERESULTAT	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>-4,22 %</i>	<i>-9,37 %</i>	<i>5,16 %</i>	<i>-55,02 %</i>	
Ränteintäkter				-100,0 %	
Räntekostnader				-100,0 %	
SUMMA FINANSIELLA POSTER				-100,0 %	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	
Bokslutsdispositioner				-100,0 %	
RESULTAT FÖRE SKATT	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	

2024-10-07

BUDGET 2025

Elförsäljning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

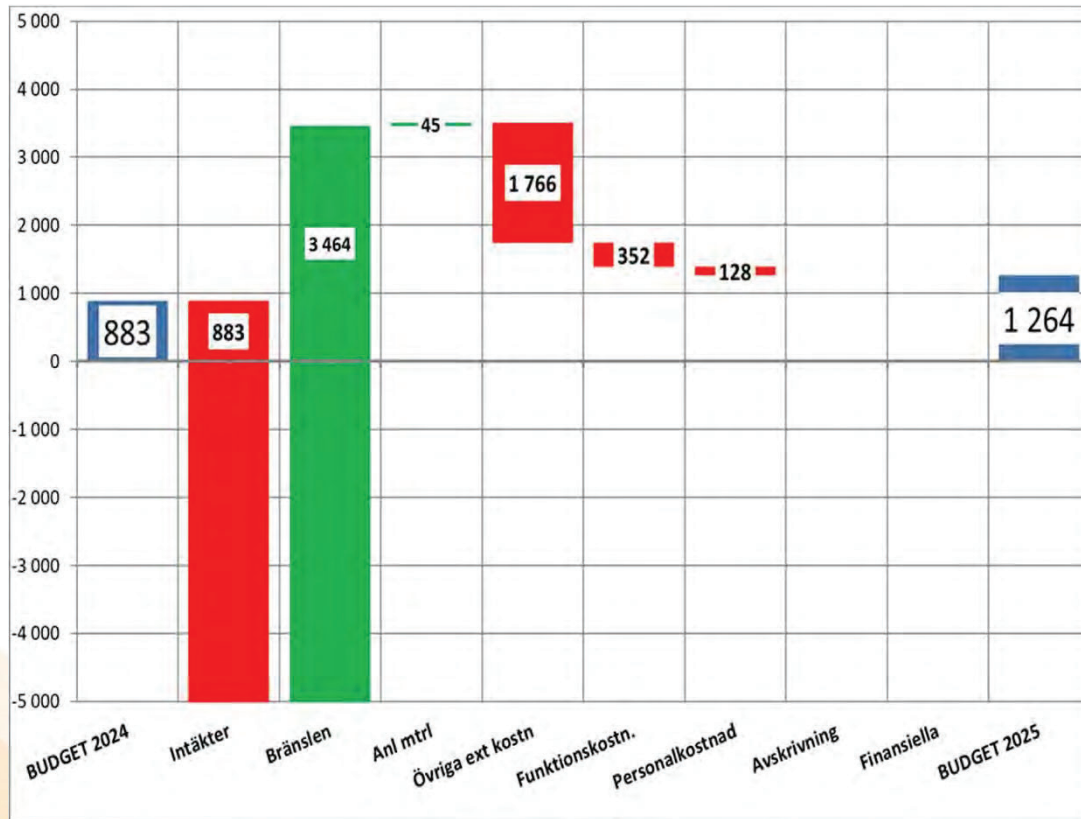
Förutsättningar och antaganden Budget 2025

- Volym 91,0 GWh, BU24 85,5,
 - Svårt att kvantifiera effekten. Beror på temperatur och liknande
 - Har beräknat och bedömt utifrån utfall hittills i år.
- Behålla den kundstock som nu finns > 4800 kunder
- Fortsatt aktivt arbete med marginaler
- Höja fast avgift från 25 till 30 kronor exkl moms.
 - Har haft samma sen start. Kostnader fortsätter att öka.
- Berabeta markanden med mer återkommande marknadsföring/kom
- Tar en Ökad andel av funktionskostnaderna då volym och antal kun

BUDGET 2025

Elförsäljning – bryggga, BU 2025 jmf BU 2024

- **Intäkter**
 - +
- **Bränslen**
 - - Med lågt elpr
- **Övriga externa**
 - - Kostnaden för att synka med u
- **Funktionskostn**
 - - Med ökande k beläggning på f
- **Personalkostna**
 - - Lite högre ar

BUDGET 2025

Elförsäljning, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
SUMMA INTÄKTER	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-16 151 Tkr	-15 473 Tkr	-678	4,4 %
Funktionskostnader	200 Tkr	200 Tkr		
Personalkostnader	-27 654 Tkr	-26 386 Tkr	-1 268	4,8 %
Avskrivningar	-627 Tkr	-753 Tkr	126	-16,7 %
SUMMA KOSTNADER	-44 232 Tkr	-42 411 Tkr	-1 820	4,3 %
RÖRELSERESULTAT	-2 200 Tkr	-1 500 Tkr	-700	46,7 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>-5,23 %</i>	<i>-3,67 %</i>	<i>-1,57 %</i>	<i>42,75 %</i>
Ränteintäkter				
Räntekostnader	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %
Bokslutsdispositioner				
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %

BUDGET 2025

Bredband

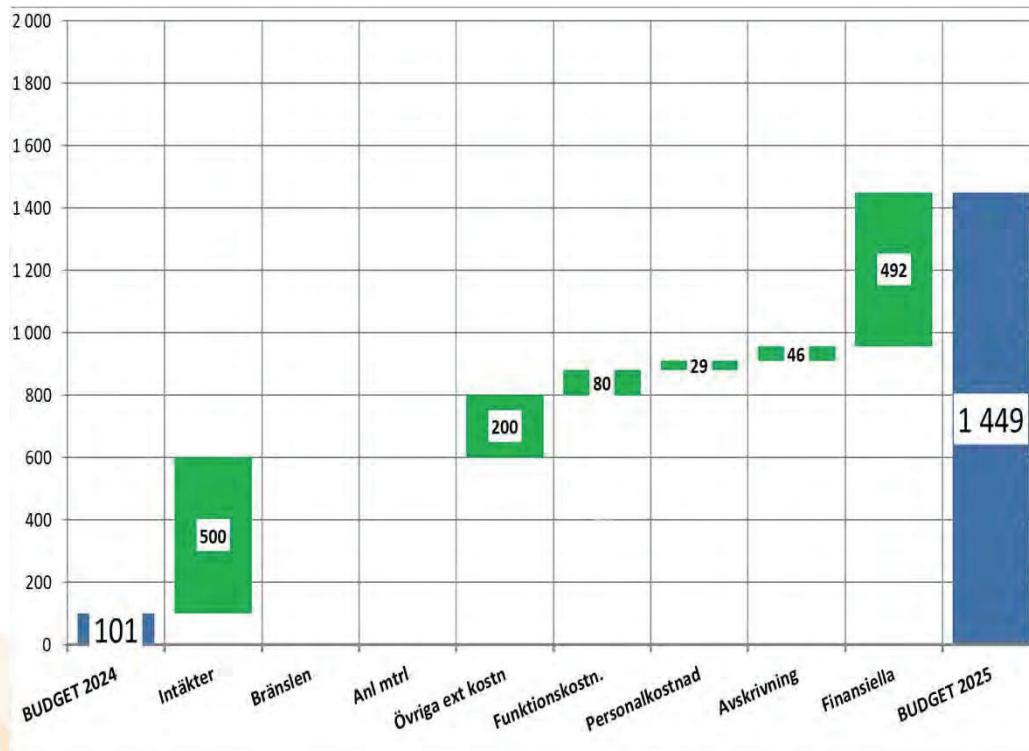
BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

Bredband – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - Högre ränta i a
- **Bränslen**
- **Övriga externa**
- **Avskrivning**
- **Finansiella**
 - Vi fick utbetalt s
 - Lånebehovet va
 - Rörlig ränta på
 - Utdelning antec

BUDGET 2025

Bredband, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	15 200 Tkr	14 700 Tkr	500	3,4 %
SUMMA INTÄKTER	15 200 Tkr	14 700 Tkr	500	3,4 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader		-200 Tkr	200	-100,0 %
Funktionskostnader	-100 Tkr	-180 Tkr	80	-44,4 %
Personalkostnader	-139 Tkr	-168 Tkr	29	-17,4 %
Avskrivningar	-8 894 Tkr	-8 940 Tkr	46	-0,5 %
SUMMA KOSTNADER	-9 132 Tkr	-9 488 Tkr	355	-3,7 %
RÖRELSERESULTAT	6 068 Tkr	5 212 Tkr	855	16,4 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>39,92 %</i>	<i>35,46 %</i>	<i>4,46 %</i>	<i>12,58 %</i>
Ränteintäkter	1 224 Tkr	1 250 Tkr	-26	-2,1 %
Räntekostnader	-5 843 Tkr	-6 361 Tkr	518	-8,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-4 619 Tkr	-5 111 Tkr	492	-9,6 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 449 Tkr	101 Tkr	1 348	1 331,1 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 449 Tkr	101 Tkr	1 348	1 331,1 %

BUDGET 2025

STAB

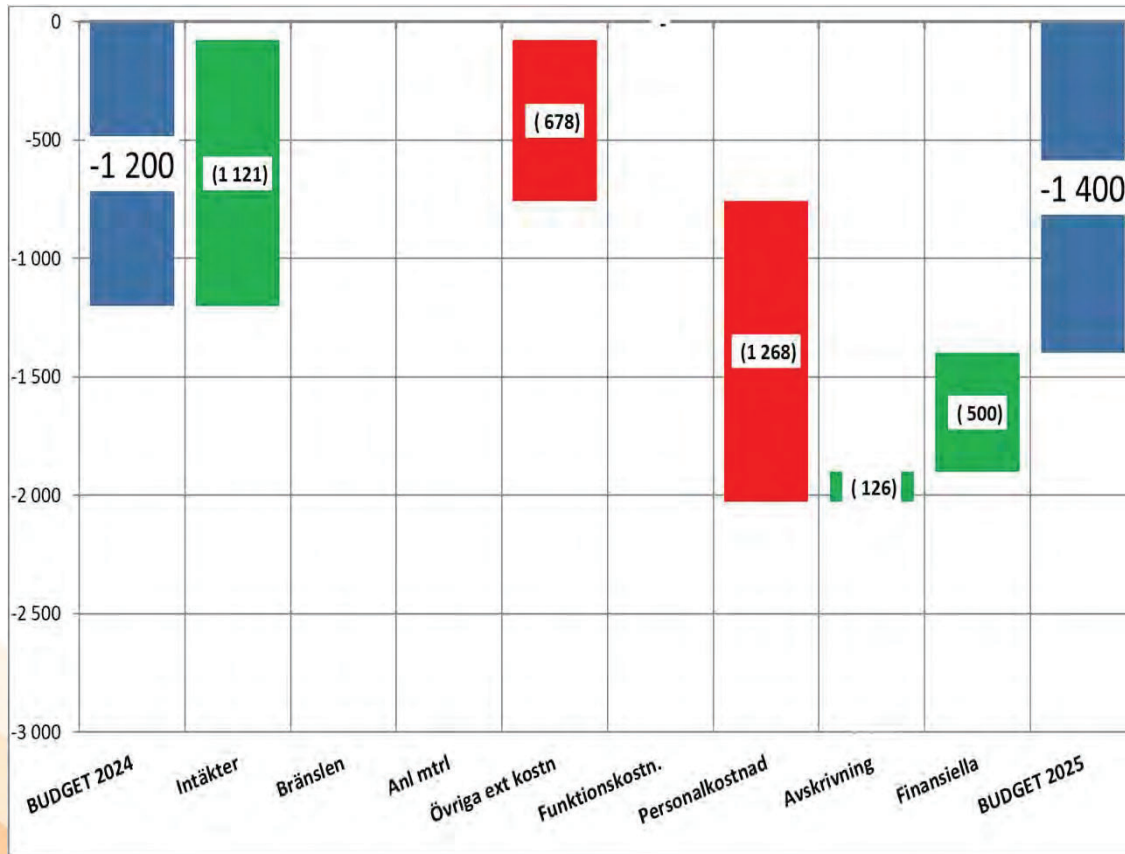
BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529100216

Signerat JO, AN, FO

STAB – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - +
- **Övriga externa**
 - - 200 Inhyrd pe
 - - 960 tkr, Drift o
 - + 400 Externa l
- **Personalkostna**
 - - KMA ansvarig
 - - IT-tekniker/V
 - - 200 Inhyrd pe
- **Avskrivning**

BUDGET 2025

STAB, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
SUMMA INTÄKTER	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-16 151 Tkr	-15 473 Tkr	-678	4,4 %
Funktionskostnader	200 Tkr	200 Tkr		
Personalkostnader	-27 654 Tkr	-26 386 Tkr	-1 268	4,8 %
Avskrivningar	-627 Tkr	-753 Tkr	126	-16,7 %
SUMMA KOSTNADER	-44 232 Tkr	-42 411 Tkr	-1 820	4,3 %
RÖRELSERESULTAT	-2 200 Tkr	-1 500 Tkr	-700	46,7 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>-5,23 %</i>	<i>-3,67 %</i>	<i>-1,57 %</i>	<i>42,75 %</i>
RÄNTEINTEKTER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %
BOKSLUTSDISPOSITIONER				
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %

BUDGET 2025

Affärsservice – Investeringar

ADMINISTRATION och ANDRA VERKSAMHETER

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	
Skalskydd Vattenverket	500
Skalskydd inkl grindar	350
Hissrenovering förråd. Obsolet	250
Utbyte av ventilationsaggregat riskavfalldelen.	250
Montörsbilar 1 st, ersättning	900
	1 350
<u>Nya projekt</u>	
Bil(utbyte elbil i bilpoolen)	400
Montörsbilar	1 500
Renovering kontor mellandelen	1 500
Ekonomisystem	1 500
	4 900
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	750
SUMMA	5 500

BUDGET 2025

Investeringar - Utvecklingsavdelningen

UTVECKLING

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	0
<u>Nya projekt</u>	
Säkerhet (IT-säkerhet, instruktioner, sårbarhetskanning, pe	2 000
Switchbyte	750
Ärendehaeringssystem	500
Digital Transformation(Produktion)	500
<u>Nya projekt 2025</u>	3 750
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	<input type="text"/>
SUMMA	3 750

BUDGET 2025

8.1 Summering, BUDGET

BUDGET 2025

9.1 Summering Budget 2025

Summering

- Utmanande budget i tuffa tider!
 - Låga elpriser
 - Höga biobränslekostnader och höga räntor
- Intäktsökningar 30,3 Mkr (varav 9,3 Mkr nya kunder/affärer)
- Investeringar för beslut, 104,5 Mkr
- Lånebehov baserat på nya investeringar är 0, men behov av upplån baserat på större nya investeringar samt på områden med lägre kas stort reinvesteringsbehov.
- Avkastning på totala tillgångar ca 3,7% (4,5% räknat exkl. VA som ger netto finansiella
- Soliditet, ca 26%

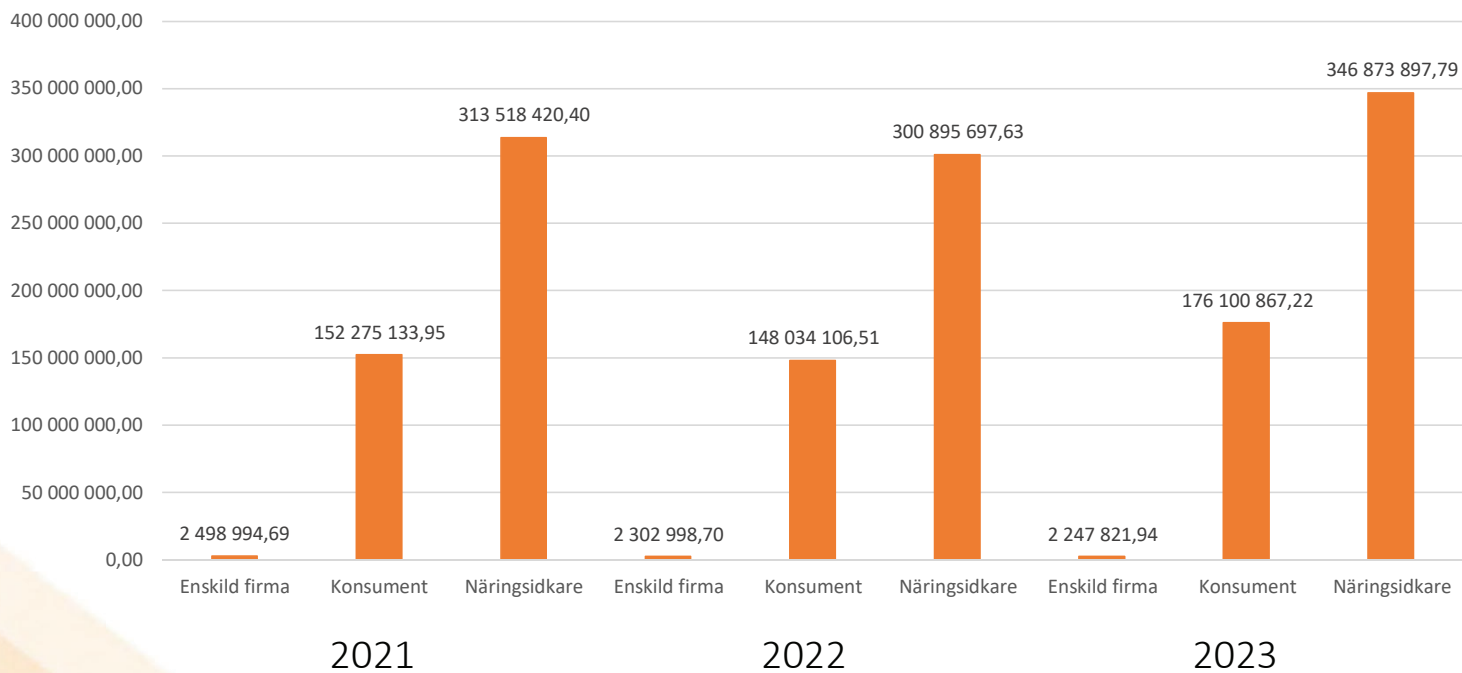
2024-10-07

BUDGET 2025

9.1 Summering Budget 2025

Sammanställning över total debitering från respektive kundtyp för åren

2024-10-07

BUDGET 2025

Prisförändring normalvilla

Prisjämförelse normalvillan	2024	2025	
Elnät			
20A	45 kr/mån	49	kr/mån
20 000kwh			
VA			
Enbostadshus	106 kr/mån	70	kr/mån
800m2 tomt			
150m3 förbrukning			
ÅV Småhus			
Småhus med flerfack	29 kr/mån	30	kr/mån
FV			
20 000kwh	155 kr/mån	160	kr/mån
Totalt	335 kr/mån	309	kr/mån
Totalt exkl. FV	180 kr/mån	149	kr/mån

2024-10-07

BUDGET

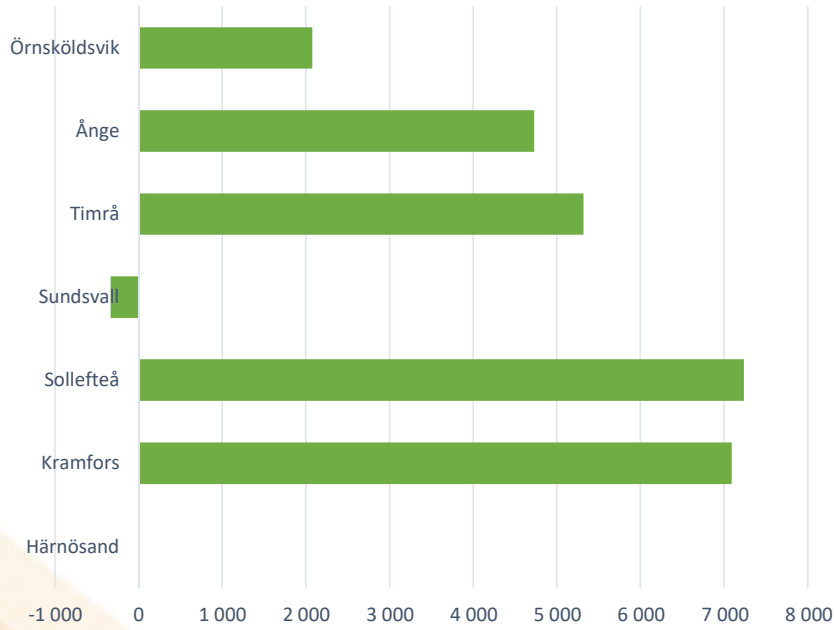

Prisjämförelser och prisutveckling

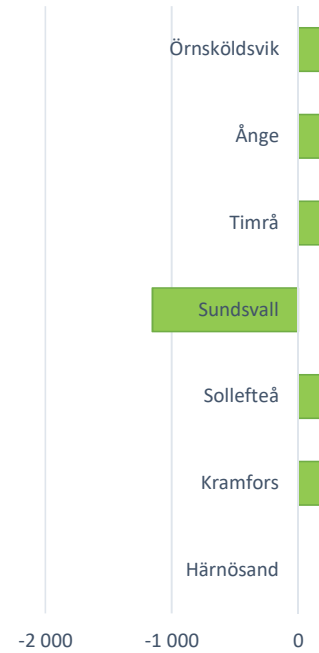
Kostnadsjämförelse Flerfamiljshus i Västernorrland Nils Holgersson undersökning

2023 Härnösand på 23 plats i Sverige

2019 Härnösand på 88

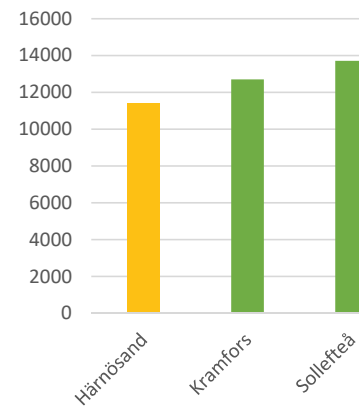
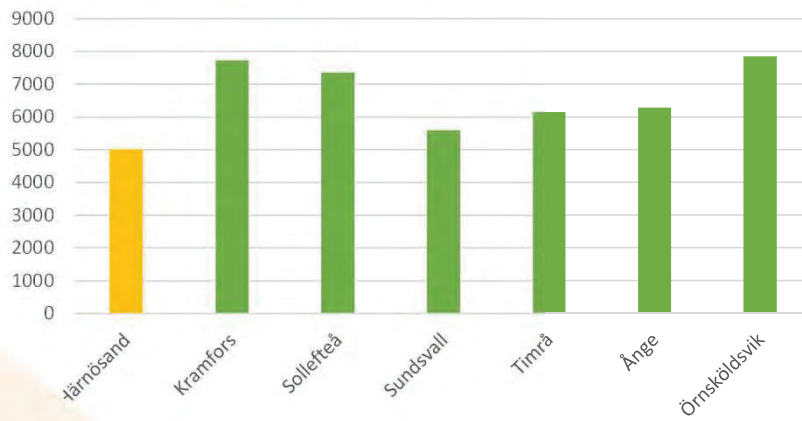
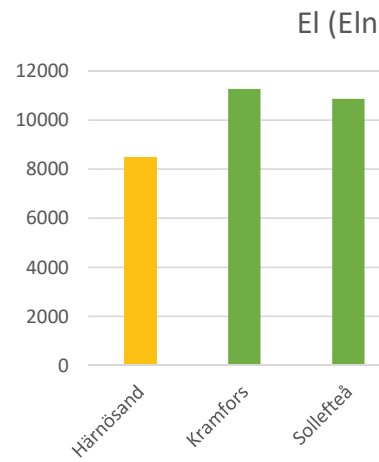
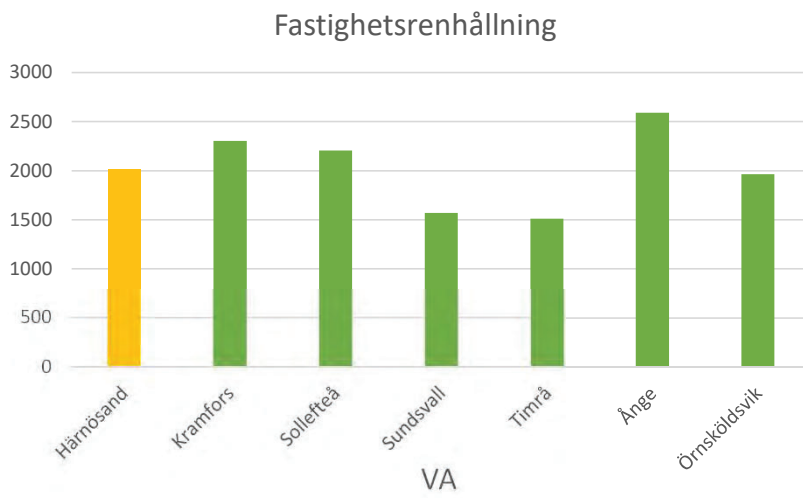
	Härnösand	Kramfors	Sollefteå	Sundsvall	Timrå	Ånge	Örnsköldsvik
■ Totalkostnad i kr/år	0	7 092	7 236	-336	5 316	4 728	2 076

	Härnösand	Kramfors
■ Totalkostnad i kr/år	0	4 200

Prisjämförelser olika tjänster 2023

Verifikat

Transaktion 09222115557529100216

Dokument

HEMAB_6_241008_medbilagor
Huvuddokument
137 sidor
Startades 2024-10-10 14:34:44 CEST (+0200) av
Backoffice HEMAB (BH)
Färdigställt 2024-10-14 14:48:46 CEST (+0200)

Initierare

Backoffice HEMAB (BH)
Härnösand Energi och Miljö AB
Org. nr 556526-3745
backoffice@hemab.se
+46736203667

Signerare

Jasenko Omanovic (JO)
jasenko.omanovic@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"JASENKO OMANOVIC"
Signerade 2024-10-10 15:04:31 CEST (+0200)

Anders Nordström (AN)
anders.nordstrom@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"Bengt Anders Nordström"
Signerade 2024-10-14 14:48:46 CEST (+0200)

Fredrik Olsson (FO)
fredrik.olsson@hemab.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"FREDRIK OLSSON"
Signerade 2024-10-10 16:27:53 CEST (+0200)

Verifikat

Transaktion 09222115557529100216

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Plats och tid: HEMAB, Konferensrum Smitingen, tisdag den 8 oktober 2024 kl. 13.15-16.50

Närvarande ordinarie ledamöter:

Jasenko Omanovic, ordförande
Ester Sundin Hemström, andre vice ordförande
Lennart Mohlin
Anders Nordström
Maria Ljung
Glenn Sehlin

Närvarande suppleanter:

Rune Danielsson, tjänstgjorde för Susanne Forsberg
Lena Johansson
Ann-Charlotte Sandelin Jonsson
Anders Bergqvist
Charlotte Höglund Bystedt
Erik Gradin, personalrepresentant

Övriga:

Per Mellberg, VD
Fredrik Olsson, sekreterare
Jonas Nyberg, chef Affärsservice
Jonas Jacobsson, produktionschef (deltog under §68)
Isabell Niklasson, transportchef (deltog under §68)
Marcus Tärnvik, affärsansvarig Energiaffärer, (deltog under §68)

Bilagor

1. VD-rapport
2. Månadsbokslut augusti 2024
3. Prognos P3 2024
4. Affärsplan 2025-2028
5. Budget 2025

§ 59. Sammanträdet öppnas

Ordförande Jasenko Omanovic förklarade sammanträdet för öppnat.

§ 60. Val av protokolljusterare

Anders Nordström valdes att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 61. Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes utan justeringar.

§ 62. Föregående protokoll

Protokollet fört vid styrelsens sammanträde 2024-08-27 lades till handlingarna.

§ 63. VD-rapport

VD Per Mellberg redogjorde för punkterna i månadens VD-rapport enligt *bilaga 1*.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 64. Avstämning av affärsplan

Punkten utgår från detta sammanträde då beslut om ny affärsplan fattas.

§ 65. Ekonomi**1. Månadsbokslut augusti 2024**

Chef Affärsservice Jonas Nyberg redogjorde för det ackumulerade resultatet per augusti enligt *bilaga 2*. Resultatet uppgår till 1,7 Mkr bättre än budget. Differensen förklaras med högre intäkter, både vad gäller de fasta och de rörliga. Generellt ligger också kostnaderna lägre under inledningen av året, förutom personalkostnaderna som är högre på grund av lägre aktivering i projekt och avvikelser på semesterlöneskulden.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

2. Prognos P3 2024

Chef affärsservice Jonas Nyberg föredrog ärendet enligt *bilaga 3*. Prognos 3 visar på ett resultat på 18 Mkr, vilket är cirka 200 Tkr bättre än vid prognos 2. Sjunkande regionnätavgifter är förklaringen till det förbättrade, prognosticerade resultatet.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 66. Beslutsärenden**1. Beslut affärsplan 2025-2028**

VD var föredragande för ärendet enligt *bilaga 4*.

Vid föregående sammanträde fick styrelsen i sina handlingar förslaget till affärsplan.

Affärsplanen beskriver var vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit. Affärsplanen riktar sig till styrelse, ägare, intressenter i samhället och till den egna organisationen.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och fann överläggning överflödig.

Styrelsen beslutar:

att godkänna ledningens förslag till Affärsplan 2025-2028

§ 67. Övriga ärenden

1. Budget 2025

Chef affärsservice Jonas Nyberg inledde med att berätta om förutsättningarna som ligger till grund för förslaget till budget 2025 enligt *bilaga 5*. Därefter tog affärsansvarig Marcus Tärnvik vid. Förslaget till budget pekar på ett resultat på 17,5 Mkr vilket är 2,1 Mkr högre jämfört med föregående budget. I detta resultat ryms en föreslagen taxehöjning om 7% vilket genererar ökade intäkter om 7,5 Mkr. På kostnadssidan ökar regionnätskostnaderna med 4,9 Mkr, utöver löneökningar. I en jämförelse med övriga kommuner i länet är elnätsavgiften i Härnösand näst lägst. Investeringsbudgeten uppgår till 27 Mkr.

Vid styrelsens nästkommande sammanträde den 15 oktober förväntas beslut om budget fattas.

Ärendet lades till handlingarna.

§ 68. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns att behandla.

§ 69. Mötet avslutas

Ordförande tackade styrelsen för deltagandet och avslutade sammanträdet.

Vid protokollet

Justeras

Fredrik Olsson

Jasenko Omanovic

Anders Nordström

HEMAB

VD Rapport august

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Bilaga 1

1. Arbetsmiljö & Hälsa
2. VD Rapport + Övergripande mål
3. Personal

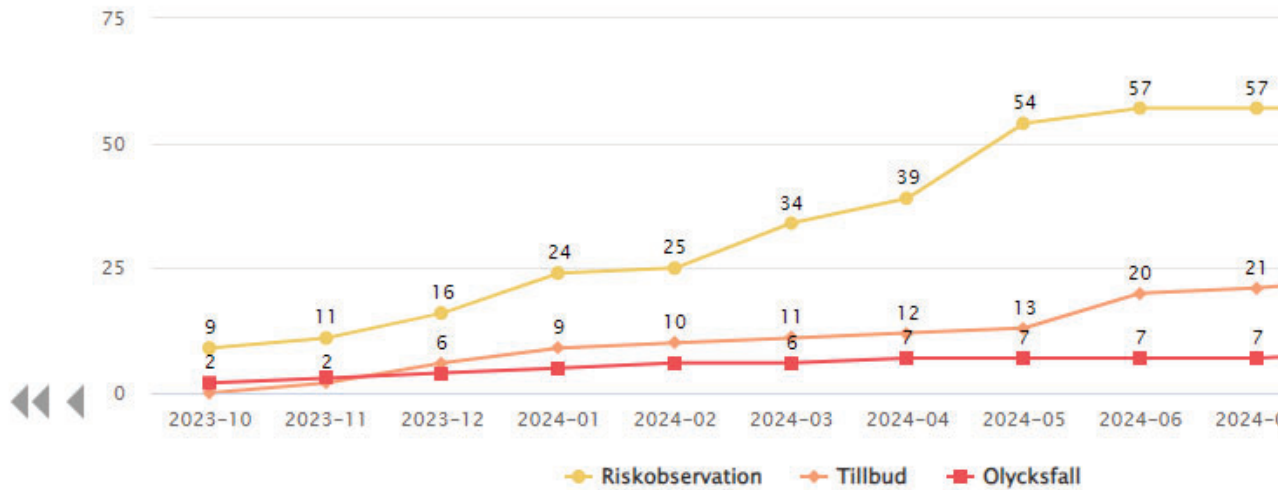
Händelser, Härnösand Energi & Miljö AB, 12 månader: 2023-10-01 - 2024-09-30, Totalt: 98

Inställningar: Händelser som inträffat under perioden där rapportör/skadad person är egen personal/arbetsledd/entreprenör/ö inkluderas.

Händelsetyper: Riskobservation, Tillbud, Olycksfall

Händelsetyp / Månad ackumulerat

98 händelser. Alla 3 val av händelsetyp visas.

- Grundläggande arbetsmiljöutbildning genomförd för chefer och skyddsombud
- Flera nya medarbetare på plats. Varmt välkomna
- Utvärdering av Organisationsförändring 2021 presenterad – Nästa steg är att identifiera en målbild om vad vi vill åstadkomma med en ny justering
- Återvinningsaffären visar ett starkt resultat – Bra jobbat alla
- Vi firar våra nya ISO certifikat den 3/10 med Hamburgare

- E
- M
- b
- Ö
- f
- a
- L
- F

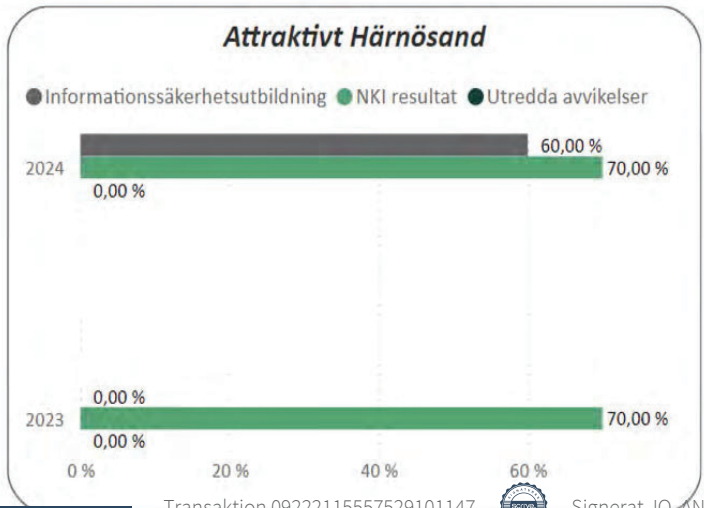
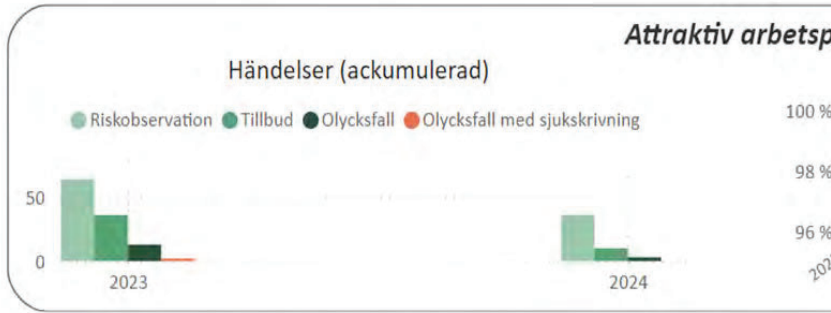
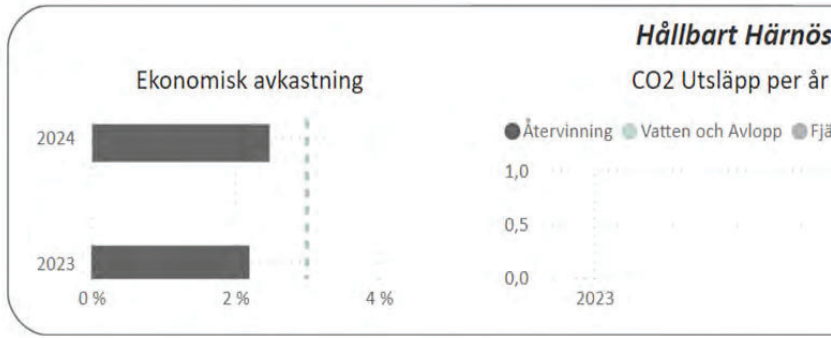

- Superviktigt att vi tillsammans gör allt vi kan för att hålla kvartalet för att förbättra vår ekonomiska prestation för 2021
- Resultat och handlingsplaner medarbetarundersökning
- EU-affärer – leveransplan och dialog med kund
- Optimering av Fjärrvärme affären – Från skog till panna.
- Ökad avsättning på producerad biogas
- Fortsatt arbete med organisationsöversyn

- **Hållbart Härnösand**
 - Stabilt resultat över 3% avkastning på totala tillgångar (Ekonomiskt)
 - 0 st okontrollerade utsläpp med miljöpåverkan till recipient (Ekologiskt)
 - CO2 – Ta fram CO2 utsläpp för HEMABs verksamheter för att använda jämförelsetal (finns ej för tidigare år)
- **Attraktivt Härnösand**
 - NKI Resultat från Årlig kundundersökning
 - Genomförd årlig utbildning för alla anställda med särskilt fokus på infor och förståelse för hantering av säkerhetsincidenter
 - Utredda avvikelser inom kvalitét, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet
- **Attraktiv Arbetsplats**
 - Frisknärvaro över 97% (upp till 14 dagar)
 - 0 st olycksfall med sjukskrivning
- **Innovativ samhällsnytta**
 - Antal nedladdningar av appen – minst 2000 under 2024

Aktuella rekryteringar

KMA-chef

VA-ingenjör

Pausade rekryteringar

Affärschef biogas och återvinning

Avslutade rekryteringar

Transportchef

Vakans

Chef Cirkulära affärer

Medarbetarundersökning

Arbete med handlingsplaner i alla team ska vara klara i

7.1 Resultatgenomgång 20

7.1 Resultat 2024-08, månad

	2024-08	BU 2024-08	Utfä
○ Resultat, mkr	-2,5	0,2	7,4
○ Resultat e fin, mkr	-4,4	-1,9	5,6
○ Elpris, kr/MWh			
○ Spotpris	85		238
○ Vind	10	65	140
○ capture rate	12%		59%
○ KVV	0	0	0
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	0	0	0
○ Vind, MWh	3 247	2 280	2 63
○ Värmeproduktion, MWh	2 779	3 540	2 82

7.1 Resultat 2024-08 ack

	2024-08 ack	BU 2024-08	Utfä
○ Rörelseresultat	25,9	37,6	15,
○ Resultat e fin, mkr	10,4	20,7	5,1
○ Elpris, kr/MWh			
○ Spotpris	355	375	517
○ Vind	217	237	367
○ Price capture rate	61%	63%	71%
○ KVV	579	350	703
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	13 316	19 000	16 7
○ Vind, MWh	20 560	25 900	25 0
○ Värmeproduktion, MWh	108 537	108 590	102

Hemab-koncernen, Resultat 2024-08

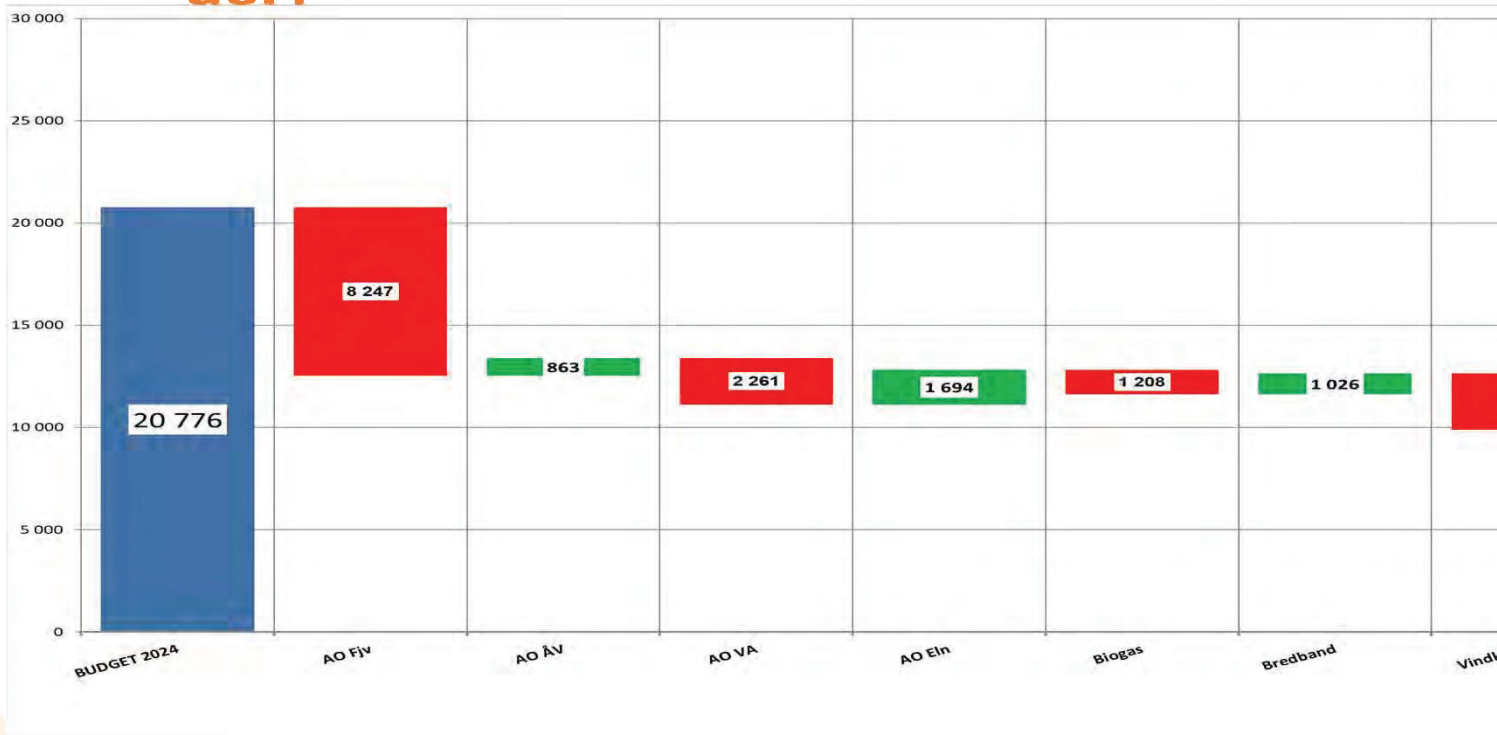
	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	34 031 tkr	37 421 tkr	↓ -3 389 tkr	347 512 tkr	356 061 tkr	↓
Övriga intäkter	7 318 tkr	8 223 tkr	↓ -905 tkr	65 480 tkr	64 122 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	41 350 tkr	45 644 tkr	↓ -4 294 tkr	412 993 tkr	420 183 tkr	↓ -7 190 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-9 896 tkr	-10 776 tkr	↑ 880 tkr	-110 627 tkr	-116 428 tkr	↑
Anläggningsmaterial	-598 tkr	-1 020 tkr	↑ 422 tkr	-7 323 tkr	-7 047 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-15 753 tkr	-13 711 tkr	↓ -2 043 tkr	-111 576 tkr	-103 272 tkr	↓
Funktionskostnader	-3 379 tkr	-3 392 tkr	↑ 12 tkr	-27 697 tkr	-27 132 tkr	↓
Personalkostnader	-7 637 tkr	-9 623 tkr	↑ 1 985 tkr	-77 512 tkr	-73 688 tkr	↓
Avskrivningar	-6 612 tkr	-6 875 tkr	↑ 263 tkr	-52 396 tkr	-55 002 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-43 876 tkr	-45 396 tkr	↑ 1 520 tkr	-387 130 tkr	-382 568 tkr	↓ -4 438 tkr
RÖRELSERESULTAT	-2 526 tkr	248 tkr	↓ -2 774 tkr	25 863 tkr	37 615 tkr	↓ -11 752 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-6,11 %	0,54 %	↑ 64,60 %	6,26 %	8,95 %	↑
FINANSIELLA POSTER						
Ränteintäkter		104 tkr	↓ -104 tkr	1 224 tkr	833 tkr	↑
Räntekostnader	-1 810 tkr	-2 209 tkr	↑ 399 tkr	-16 711 tkr	-17 672 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-1 810 tkr	-2 105 tkr	↑ 295 tkr	-15 487 tkr	-16 839 tkr	↑ -1 352 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-4 336 tkr	-1 857 tkr	↓ -2 479 tkr	10 376 tkr	20 776 tkr	↓ -10 400 tkr

Hemab-koncernen, Resultat per affär ack

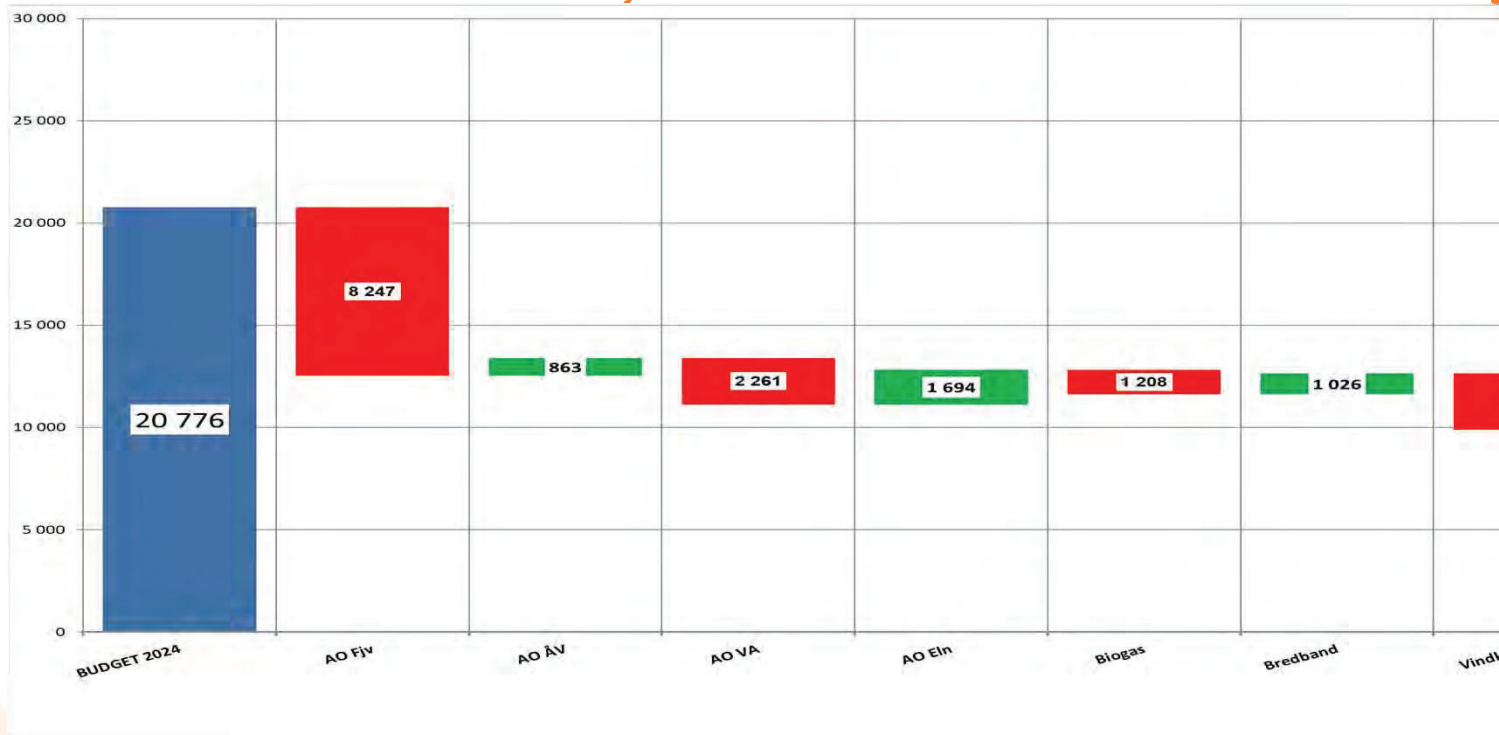

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 ack Jmf del1

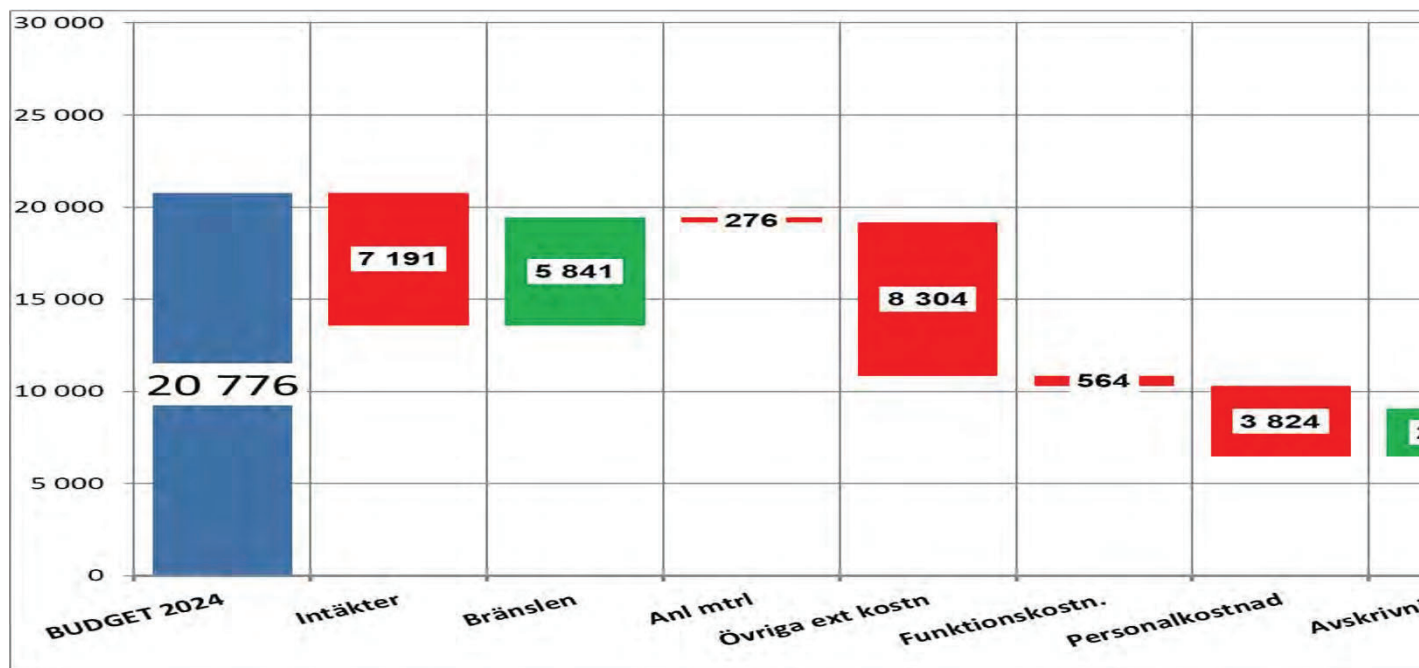
- **FJV:** Kallare väder har gav högre värmeförsäljning i q1 men detta föll tillbaka. Ligger nu på budget Låg elleverans -3,3 mkr, kon -5,2 Mkr pga dåligt utbyte samt -4,5 pga högre pris. Övriga kostnader i nivå med budget.
- **AV** Återvinningen visar ett väldigt stark resultat och det är deponin som drar. Åkeriet har ett relativt svagt resultatet och går mi
- **VA:** Lite plus på Intäkterna vilket är positivt jämfört med fg år.. Läckor i Ramvik har jobbats med dubbla arbetslag, ca 0,6 Mkr. med 1,5 mkr.
- **Elnät:** Bättre på intäktssidan, både på fast och rörligt +4,6 mkr. Lägre regionnätsavgifter 0,5mkr , den rörliga delen är lägre. Gene året förutom personalkostnader. Personalkostnader högre pga. lägre aktivering i projekt och avvikelse på semesterlöneskuld samt a hantering av mellanhavanden då detta i bokningar hamnar på personalkostnader. Löner och personal är inte mer men bokningar me

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 ack Jmf Budget

- **Biogas,** Tappar i produktion/försäljning men ligger också lägre i kostnader. Ligger på 80 % i produktion vilket gör lägre kostnader.
 - Lägre matavfall för att flera kommuner har sökt och fått dispens för insamling
- **Bredband:** Ligger bättre till nu för att vi fått in utdelning från Servanet. Men det är då en temporär då budgeten är periodiserad.
- **Vindkraft:** 76% produktion mot budget,. Tappat på Spjutås som stått bland annat på grund av nedisning men också för att vi inte fått in utdelning från Servanet.
 - Riktigt låga priser under sommaren med en väldigt låg capture rate. Augusti var extremt och ersättning spot tappar.
- **Övriga**
 - **Elförsäljning +2,0** klart bättre resultat . Fortsatt ökande kundstock.
 - **Administrationen: +1,0 mkr.** Lägre bemanning men vi hyr in personal. Vi har också haft några dubbelbemanningar bl.a på ekonomi för att vi inte fått in utdelning från Servanet. Återbetalning på pensionskostnader 1,5mkr.
 - **Tankstation -1,1 mkr.** Framförallt sämre marginal. Högre inköpspris
 - **Servicetjänster -1,3 mkr,** ligger efter i faktureringen

Hemab-koncernen, Utfall 2024-08 Jmf Bu

- **Intäkter**,. Inga större avvikelser på Intäktssidan förutom p Elförsäljning då priset varit lågt
I övrig så följer vi budget relativt väl. Lite plus på FJV med högre värmeförsäljning och elpris torts tappad elpris på +1,6 på stab från pensionsåterbetalning. Elnät + 4,6 mkr för högre, varav 1,9 mkr är högre interna mellanhandl.
- **Bränslen**,. Samt att vi drar mer bränsle vid högre vilket gör att vi går back på den högre volymen.
- Övriga externa är mkt högre på VA..
- **Personal**: Löner ligger i nivå med budget men vi har avvikelser på semesterlön mot budget(-0,5). Även om den "gått till" också in personal som har lite högre kostnader för det. Vi har haft en del dubbelbemannning också pga övergång vi bemannat personalkostnader i projekt lägger lägre ca -1 mkr samt att vi har högre kostnader för beredskap -1,1 mkr.

Resultat detaljer

Fjärrvärme, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	5 319 tkr	5 757 tkr	↓ -438 tkr	99 223 tkr	98 272 tkr	↑
Övriga intäkter				19 tkr		↑
SUMMA INTÄKTER	5 319 tkr	5 757 tkr	↓ -438 tkr	99 242 tkr	98 272 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-6 575 tkr	-2 402 tkr	↓ -4 173 tkr	-57 021 tkr	-46 872 tkr	↓ -10 149 tkr
Anläggningsmaterial	-18 tkr	-140 tkr	↑ 122 tkr	-593 tkr	-425 tkr	↓ -168 tkr
Övriga ext kostnader	-2 534 tkr	-2 233 tkr	↓ -301 tkr	-16 899 tkr	-17 588 tkr	↑ 689 tkr
Funktionskostnader	-932 tkr	-961 tkr	↑ 29 tkr	-8 069 tkr	-7 685 tkr	↓ -384 tkr
Personalkostnader	-703 tkr	-1 359 tkr	↑ 656 tkr	-10 712 tkr	-10 680 tkr	↓ -32 tkr
Avskrivningar	-1 468 tkr	-1 566 tkr	↑ 98 tkr	-11 602 tkr	-12 530 tkr	↑ 928 tkr
SUMMA KOSTNADER	-12 229 tkr	-8 660 tkr	↓ -3 569 tkr	-104 895 tkr	-95 779 tkr	↓ -9 116 tkr
RÖRELSERESULTAT	-6 910 tkr	-2 904 tkr	↓ -4 006 tkr	-5 653 tkr	2 493 tkr	↓ -8 146 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-129,91 %	-50,44 %	↑ 79,47 %	-5,70 %	2,54 %	↓ -8,24 %
Räntekostnader	-156 tkr	-125 tkr	↓ -31 tkr	-1 098 tkr	-997 tkr	↓ -101 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-156 tkr	-125 tkr	↓ -31 tkr	-1 098 tkr	-997 tkr	↓ -101 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-7 066 tkr	-3 028 tkr	↓ -4 037 tkr	-6 751 tkr	1 496 tkr	↓ -8 247 tkr

Elnät utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	9 578 tkr	8 177 tkr	↑ 1 401 tkr	68 759 tkr	64 787 tkr	↑
Övriga intäkter	1 969 tkr	2 760 tkr	↓ -791 tkr	22 719 tkr	22 082 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	11 547 tkr	10 937 tkr	↑ 610 tkr	91 478 tkr	86 869 tkr	↑ 4 609 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-1 543 tkr	-1 345 tkr	↓ -198 tkr	-12 890 tkr	-13 319 tkr	↑
Anläggningsmaterial	-164 tkr	-245 tkr	↑ 81 tkr	-1 614 tkr	-1 962 tkr	↑
Övriga ext kostnader	-3 327 tkr	-2 735 tkr	↓ -592 tkr	-15 657 tkr	-15 703 tkr	↑
Funktionskostnader	-1 020 tkr	-977 tkr	↓ -42 tkr	-8 018 tkr	-7 819 tkr	↓
Personalkostnader	-1 897 tkr	-2 849 tkr	↑ 952 tkr	-25 829 tkr	-22 558 tkr	↓
Avskrivningar	-1 700 tkr	-1 730 tkr	↑ 30 tkr	-13 654 tkr	-13 840 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-9 650 tkr	-9 881 tkr	↑ 231 tkr	-77 663 tkr	-75 201 tkr	↓ -2 462 tkr
RÖRELSERESULTAT	1 898 tkr	1 056 tkr	↑ 841 tkr	13 815 tkr	11 669 tkr	↑ 2 146 tkr
RÖRELSEMARGINAL	16,43 %	9,66 %	↑ 137,93 %	15,10 %	13,43 %	↑
Räntekostnader	-296 tkr	-244 tkr	↓ -53 tkr	-2 402 tkr	-1 949 tkr	↓
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-296 tkr	-244 tkr	↓ -53 tkr	-2 402 tkr	-1 949 tkr	↓ -453 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	1 601 tkr	813 tkr	↑ 789 tkr	11 413 tkr	9 720 tkr	↑ 1 693 tkr

Vindkraft, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	142 tkr	203 tkr	↓ -62 tkr	5 427 tkr	6 733 tkr	↓ -1 306 tkr
Övriga intäkter						
SUMMA INTÄKTER	142 tkr	203 tkr	↓ -62 tkr	5 427 tkr	6 733 tkr	↓ -1 306 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	27 tkr	45 tkr	↓ -18 tkr	182 tkr	359 tkr	↓ -177 tkr
Anläggningsmaterial				-21 tkr		↓ -21 tkr
Övriga ext kostnader	-1 018 tkr	-457 tkr	↓ -561 tkr	-4 778 tkr	-3 697 tkr	↓ -1 081 tkr
Funktionskostnader	-8 tkr	-8 tkr		-67 tkr	-67 tkr	
Personalkostnader	-2 tkr	-22 tkr	↑ 20 tkr	-38 tkr	-178 tkr	↑ 140 tkr
Avskrivningar	-573 tkr	-573 tkr		-4 586 tkr	-4 586 tkr	
SUMMA KOSTNADER	-1 575 tkr	-1 016 tkr	↓ -559 tkr	-9 308 tkr	-8 169 tkr	↓ -1 139 tkr
RÖRELSERESULTAT	-1 433 tkr	-813 tkr	↓ -621 tkr	-3 881 tkr	-1 435 tkr	↓ -2 446 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-1 009,84 %	-399,39 %	↑ 1 008,71 %	-71,51 %	-21,32 %	↑ 50,19 %
Räntekostnader	-205 tkr	-181 tkr	↓ -25 tkr	-1 757 tkr	-1 444 tkr	↓ -313 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-205 tkr	-181 tkr	↓ -25 tkr	-1 757 tkr	-1 444 tkr	↓ -313 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-1 638 tkr	-993 tkr	↓ -645 tkr	-5 638 tkr	-2 879 tkr	↓ -2 769 tkr

Återvinning, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall- (ack)
Nettoomsättning	9 748 tkr	8 411 tkr	↑ 1 337 tkr	68 372 tkr	67 290 tkr	↑
Övriga intäkter	255 tkr	162 tkr	↑ 92 tkr	1 419 tkr	1 299 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	10 003 tkr	8 574 tkr	↑ 1 429 tkr	69 790 tkr	68 589 tkr	↑ 1 201 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-55 tkr		↓ -55 tkr	-370 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-39 tkr	-146 tkr	↑ 107 tkr	-2 138 tkr	-1 167 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-4 755 tkr	-4 106 tkr	↓ -649 tkr	-32 622 tkr	-32 844 tkr	↑
Funktionskostnader	-609 tkr	-617 tkr	↑ 8 tkr	-4 870 tkr	-4 936 tkr	↑
Personalkostnader	-1 362 tkr	-1 684 tkr	↑ 322 tkr	-12 777 tkr	-12 097 tkr	↓
Avskrivningar	-579 tkr	-689 tkr	↑ 110 tkr	-4 747 tkr	-5 509 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-7 397 tkr	-7 241 tkr	↓ -156 tkr	-57 525 tkr	-56 553 tkr	↓ -972 tkr
RÖRELSERESULTAT	2 606 tkr	1 333 tkr	↑ 1 273 tkr	12 266 tkr	12 036 tkr	↑ 230 tkr
RÖRELSEMARGINAL	26,05 %	15,55 %	↑ 89,05 %	17,57 %	17,55 %	↑
RÄNTEKOSTNADER						
Räntekostnader	113 tkr	-160 tkr	↑ 272 tkr	-643 tkr	-1 277 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	113 tkr	-160 tkr	↑ 272 tkr	-643 tkr	-1 277 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	2 719 tkr	1 173 tkr	↑ 1 545 tkr	11 623 tkr	10 759 tkr	↑ 864 tkr

VA, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	5 921 tkr	6 105 tkr	↓ -184 tkr	49 119 tkr	48 842 tkr	↑
Övriga intäkter	119 tkr	119 tkr		949 tkr	949 tkr	
SUMMA INTÄKTER	6 039 tkr	6 224 tkr	↓ -184 tkr	50 069 tkr	49 791 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen				-7 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-48 tkr	-326 tkr	↑ 278 tkr	-1 175 tkr	-2 607 tkr	↑
Övriga ext kostnader	-2 167 tkr	-2 150 tkr	↓ -17 tkr	-20 951 tkr	-17 202 tkr	↓
Funktionskostnader	-595 tkr	-612 tkr	↑ 17 tkr	-4 942 tkr	-4 894 tkr	↓
Personalkostnader	-928 tkr	-1 180 tkr	↑ 252 tkr	-9 378 tkr	-9 030 tkr	↓
Avskrivningar	-1 316 tkr	-1 238 tkr	↓ -78 tkr	-10 140 tkr	-9 906 tkr	↓
SUMMA KOSTNADER	-5 054 tkr	-5 506 tkr	↑ 453 tkr	-46 592 tkr	-43 639 tkr	↓ -2 953 tkr
RÖRELSERESULTAT	986 tkr	718 tkr	↑ 268 tkr	3 476 tkr	6 153 tkr	↓ -2 677 tkr
RÖRELSEMARGINAL	16,32 %	11,53 %	↓ -145,31 %	6,94 %	12,36 %	↓
Räntekostnader	-587 tkr	-760 tkr	↑ 173 tkr	-5 664 tkr	-6 080 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-587 tkr	-760 tkr	↑ 173 tkr	-5 664 tkr	-6 080 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓ -2 261 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓ -2 261 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	399 tkr	-42 tkr	↑ 441 tkr	-2 188 tkr	73 tkr	↓ -2 261 tkr

Biogas, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	1 012 tkr	1 250 tkr	↓ -238 tkr	7 773 tkr	10 000 tkr	↓ -2 227 tkr
Övriga intäkter	46 tkr	46 tkr		768 tkr	367 tkr	↑ 401 tkr
SUMMA INTÄKTER	1 058 tkr	1 296 tkr	↓ -238 tkr	8 541 tkr	10 367 tkr	↓ -1 826 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-59 tkr	-50 tkr	↓ -9 tkr	-468 tkr	-400 tkr	↓ -68 tkr
Anläggningsmaterial	-6 tkr	-13 tkr	↑ 6 tkr	-427 tkr	-100 tkr	↓ -327 tkr
Övriga ext kostnader	-391 tkr	-562 tkr	↑ 171 tkr	-4 741 tkr	-4 498 tkr	↓ -243 tkr
Funktionskostnader	-32 tkr	-32 tkr		-256 tkr	-257 tkr	↑ 1 tkr
Personalkostnader	-80 tkr	-109 tkr	↑ 29 tkr	-361 tkr	-822 tkr	↑ 461 tkr
Avskrivningar	-188 tkr	-264 tkr	↑ 76 tkr	-1 508 tkr	-2 111 tkr	↑ 603 tkr
SUMMA KOSTNADER	-757 tkr	-1 030 tkr	↑ 273 tkr	-7 761 tkr	-8 187 tkr	↑ 426 tkr
RÖRELSERESULTAT	301 tkr	266 tkr	↑ 35 tkr	780 tkr	2 179 tkr	↓ -1 399 tkr
RÖRELSEMARGINAL	28,47 %	20,53 %	↓ -14,80 %	9,14 %	21,02 %	↑ -12,88 %
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER						
Ränteintäkter						
Räntekostnader	-181 tkr	-198 tkr	↑ 17 tkr	-1 390 tkr	-1 581 tkr	↑ 191 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-181 tkr	-198 tkr	↑ 17 tkr	-1 390 tkr	-1 581 tkr	↑ 191 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	120 tkr	68 tkr	↑ 52 tkr	-610 tkr	598 tkr	↓ -1 208 tkr

Tankstation, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ack)
Nettoomsättning	290 tkr	281 tkr	↑ 9 tkr	2 256 tkr	2 248 tkr	↑
SUMMA INTÅKTER	290 tkr	281 tkr	↑ 9 tkr	2 256 tkr	2 248 tkr	↑
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-355 tkr	-142 tkr	↓ -214 tkr	-2 022 tkr	-1 133 tkr	↓
Övriga ext kostnader	-19 tkr	-47 tkr	↑ 29 tkr	-548 tkr	-377 tkr	↓
Funktionskostnader	-5 tkr	-5 tkr		-40 tkr	-40 tkr	
Personalkostnader		-5 tkr	↑ 5 tkr	-32 tkr	-31 tkr	↓
Avskrivningar	-3 tkr	-3 tkr		-22 tkr	-22 tkr	
SUMMA KOSTNADER	-382 tkr	-202 tkr	↓ -181 tkr	-2 663 tkr	-1 603 tkr	↓
RÖRELSERESULTAT	-92 tkr	79 tkr	↓ -172 tkr	-408 tkr	645 tkr	↓
RÖRELSEMARGINAL	-31,82 %	28,27 %	↓ -1 932,07 %	-18,07 %	28,69 %	↓
Räntekostnader	-60 tkr	-38 tkr	↓ -22 tkr	-343 tkr	-303 tkr	↓
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-60 tkr	-38 tkr	↓ -22 tkr	-343 tkr	-303 tkr	↓
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓
RESULTAT FÖRE SKATT	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓
RESULTAT EFTER SKATT	-152 tkr	42 tkr	↓ -194 tkr	-750 tkr	342 tkr	↓

Bredband, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ac)
Övriga intäkter	1 200 tkr	1 225 tkr	↓ -25 tkr	9 584 tkr	9 800 tkr	↓
SUMMA INTÄKTER	1 200 tkr	1 225 tkr	↓ -25 tkr	9 584 tkr	9 800 tkr	↓
RÖRELSENS KOSTNADER						
Övriga ext kostnader	-10 tkr	-17 tkr	↑ 7 tkr	-47 tkr	-133 tkr	↑
Funktionskostnader	-15 tkr	-15 tkr		-120 tkr	-120 tkr	
Personalkostnader	-7 tkr	-14 tkr	↑ 7 tkr	-53 tkr	-111 tkr	↑
Avskrivningar	-745 tkr	-745 tkr		-5 809 tkr	-5 960 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-776 tkr	-791 tkr	↑ 14 tkr	-6 029 tkr	-6 325 tkr	↑
RÖRELSERESULTAT	424 tkr	434 tkr	↓ -11 tkr	3 555 tkr	3 475 tkr	↑
RÖRELSEMARGINAL	35,30 %	35,45 %	↑ 42,41 %	37,09 %	35,46 %	↓
FINANSIELLA POSTER						
Ränteintäkter		104 tkr	↓ -104 tkr	1 224 tkr	833 tkr	↑
Räntekostnader	-469 tkr	-530 tkr	↑ 61 tkr	-3 685 tkr	-4 241 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-469 tkr	-426 tkr	↓ -43 tkr	-2 461 tkr	-3 407 tkr	↑
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑
RESULTAT FÖRE SKATT	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑
RESULTAT EFTER SKATT	-45 tkr	8 tkr	↓ -53 tkr	1 094 tkr	68 tkr	↑

ADMIN, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-B (ac
Nettoomsättning	45 tkr		↑ 45 tkr	314 tkr		↑
Övriga intäkter	3 399 tkr	3 513 tkr	↓ -115 tkr	28 751 tkr	27 165 tkr	↑
SUMMA INTÄKTER	3 444 tkr	3 513 tkr	↓ -70 tkr	29 065 tkr	27 165 tkr	↑ 1 900 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen				-1 tkr		↓
Anläggningsmaterial	-28 tkr		↓ -28 tkr	-153 tkr		↓
Övriga ext kostnader	-959 tkr	-1 289 tkr	↑ 331 tkr	-10 249 tkr	-10 315 tkr	↑
Funktionskostnader		17 tkr	↓ -17 tkr		133 tkr	↓
Personalkostnader	-2 638 tkr	-2 303 tkr	↓ -335 tkr	-18 116 tkr	-17 482 tkr	↓
Avskrivningar	-36 tkr	-63 tkr	↑ 27 tkr	-292 tkr	-502 tkr	↑
SUMMA KOSTNADER	-3 661 tkr	-3 638 tkr	↓ -22 tkr	-28 811 tkr	-28 165 tkr	↓ -646 tkr
RÖRELSERESULTAT	-217 tkr	-125 tkr	↓ -92 tkr	254 tkr	-1 000 tkr	↑ 1 254 tkr
RÖRELSEMARGINAL	-6,30 %	-3,56 %	↑ 131,99 %	0,87 %	-3,68 %	↑
Räntekostnader	29 tkr	25 tkr	↑ 4 tkr	252 tkr	200 tkr	↑
SUMMA FINANSIELLA POSTER	29 tkr	25 tkr	↑ 4 tkr	252 tkr	200 tkr	↑ 52 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	-188 tkr	-100 tkr	↓ -88 tkr	506 tkr	-800 tkr	↑ 1 306 tkr

Elförsäljning, Utfall 2024-08, Jmf Budget

	Utfall	Budget	Utfall-Budget	Utfall (ack)	Budget (ack)	Utfall-Budget (ack)
Nettoomsättning	1 976 tkr	7 236 tkr	↓ -5 260 tkr	46 270 tkr	57 888 tkr	↓ -11 618 tkr
Övriga intäkter	10 tkr	16 tkr	↓ -6 tkr	111 tkr	124 tkr	↓ -13 tkr
SUMMA INTÄKTER	1 986 tkr	7 251 tkr	↓ -5 266 tkr	46 381 tkr	58 012 tkr	↓ -11 631 tkr
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-1 335 tkr	-6 881 tkr	↑ 5 546 tkr	-38 026 tkr	-55 050 tkr	↑ 17 024 tkr
Anläggningsmaterial		-4 tkr	↑ 4 tkr	-351 tkr	-30 tkr	↓ -321 tkr
Övriga ext kostnader	-427 tkr	-83 tkr	↓ -344 tkr	-4 481 tkr	-660 tkr	↓ -3 821 tkr
Funktionskostnader	-163 tkr	-179 tkr	↑ 17 tkr	-1 301 tkr	-1 434 tkr	↑ 133 tkr
Personalkostnader	-20 tkr	-31 tkr	↑ 11 tkr	-169 tkr	-248 tkr	↑ 79 tkr
SUMMA KOSTNADER	-1 944 tkr	-7 178 tkr	↑ 5 234 tkr	-44 328 tkr	-57 422 tkr	↑ 13 094 tkr
RÖRELSERESULTAT	42 tkr	73 tkr	↓ -32 tkr	2 053 tkr	590 tkr	↑ 1 463 tkr
RÖRELSEMARGINAL	2,10 %	1,01 %	↑ 0,60 %	4,43 %	1,02 %	↓ 3,41 %
Räntekostnader	2 tkr		↑ 2 tkr	19 tkr		↑ 17 tkr
SUMMA FINANSIELLA POSTER	2 tkr		↑ 2 tkr	19 tkr		↑ 17 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr
RESULTAT EFTER SKATT	43 tkr	73 tkr	↓ -30 tkr	2 072 tkr	590 tkr	↑ 1 482 tkr

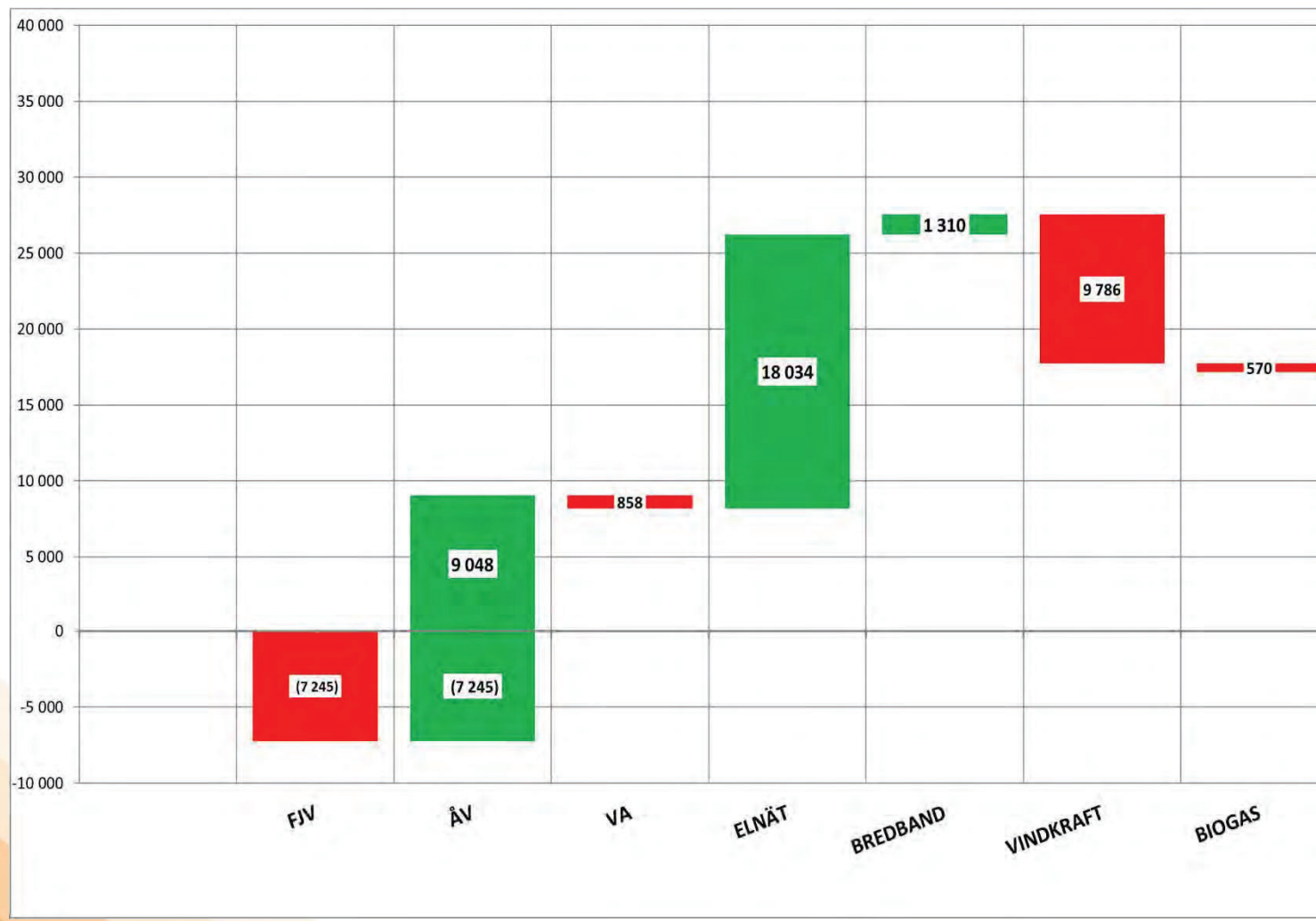
7.2 Prognos 3, 2024

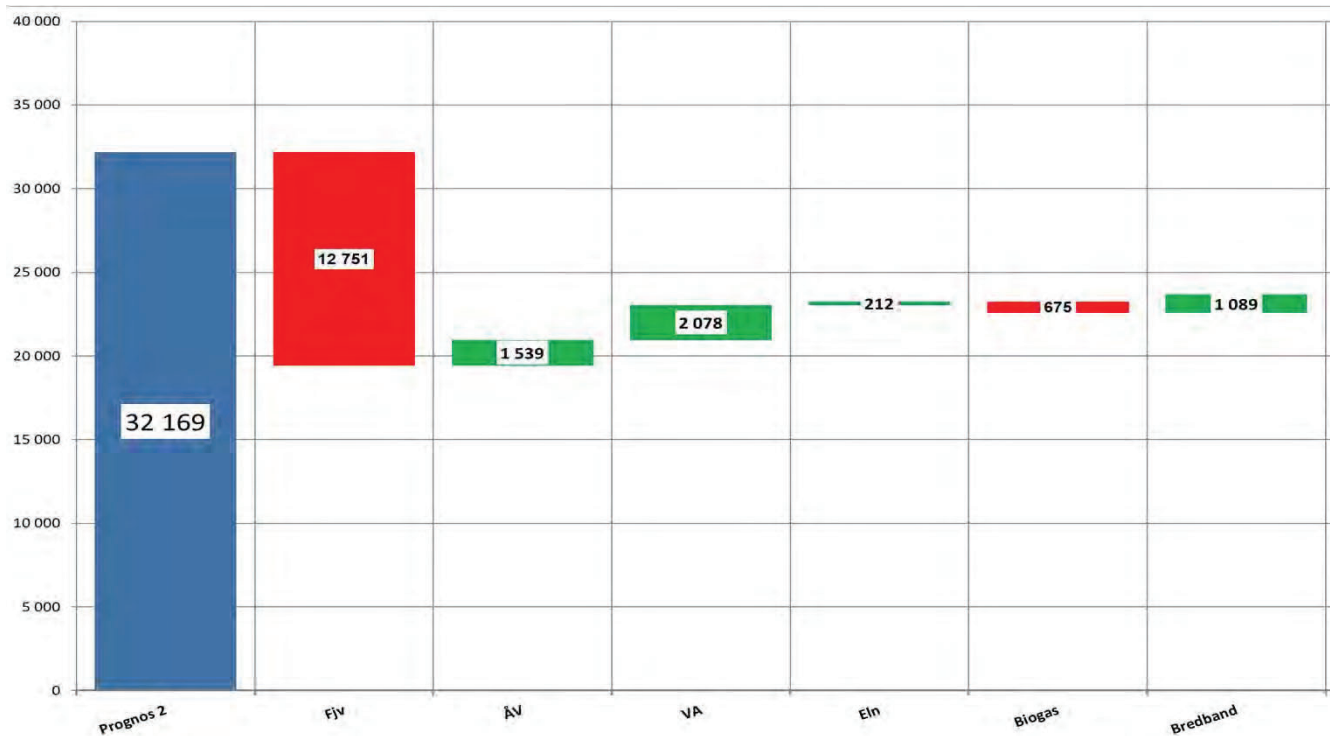
7.1 Prognos 3 2024

	P3 2024	P2 2024
○ Rörelseresultat, Mkr	43,3	57,4
○ Resultat e finansiella, Mkr	20,0	32,2
○ Elpris, kr/MWh		
○ Spotpris	311	408
○ Vind	167	271
○ capture rate	53%	65 %
○ KVV	423	537
○ Elproduktion		
○ KVV, MWh	27 316	27 806
○ Vind, MWh	34 740	34 832
○ Värmeproduktion, MWh	174 947	179 583

Hemab-koncernen, Resultat per affär P3

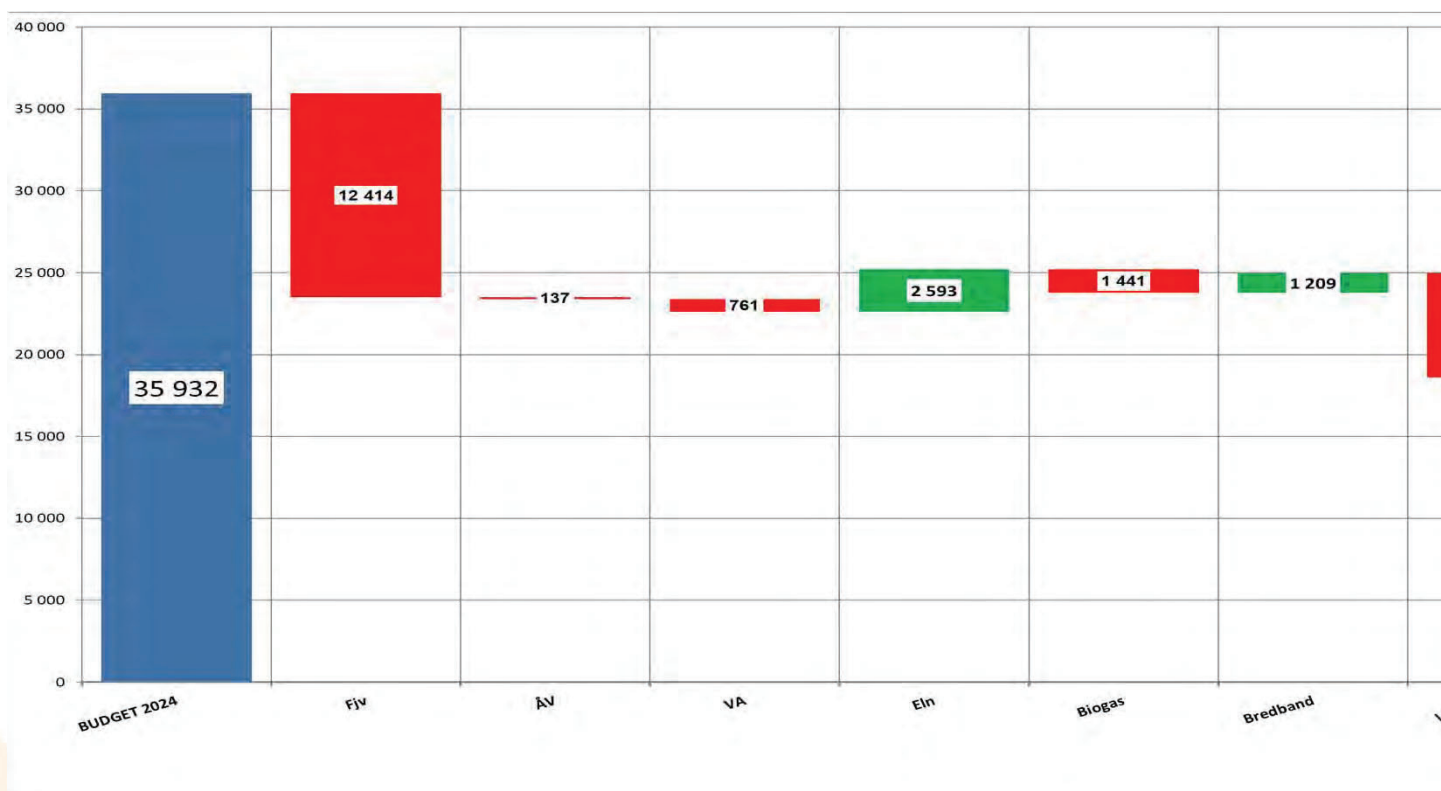

Hemab-koncernen, Prognos 3 2024 Jmf Pr

- **FJV:** Utbytet har varit extremt dåligt. Mycket högre förbrukning av bränsle per producerad kWh ca -4,1 mkr. Bränsle Elpriset har förändrats dramatiskt mot fg prognos och vi ser ut att ha ett väldigt lågt pris under q4, - 4 mkr
- **VA:** Trots minus-resultat så förbättrar vi resultatet. Vi håller igen lite och bromsar samt att ränta och avskrivningar projekt.
- **Vind:** **Elpriset!** Elpriset har varit väldigt lågt under sommaren och ser ut att fortsätta att vara lågt. Det har blivit en r sommaren främst tack vare fyllnadsgrad i vattenmagasin och Europas gaslager.

Hemab-koncernen, Prognos 3 2024 Jmf Bu

- **FJV:** Bränsleförbrukning, Bränslepris och elpris.
- **VA:** Högre kostnader för underhåll på grund av mängden läckor och storlek på läckor. En utmaning.
- **Elnät:** Sjunkande regionnätavgifter är den största effekten positivt. Mindre nivå på aktiveringar av personalkostnader.
- **Vindkraft:** Elpris

Bilaga 4

Tillhör ärende 8.1
Styrelsemöte 2024-10-08

Till Styrelsen i HEMAB och
HEAB

BESLUTSÄRENDE

Affärsplan 2025-2028

Affärsplan för Härnösand Energi & Miljö AB är ett dokument som beskriver vart vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit.

Affärsplanen har arbetats fram sedan hösten 2006 och har sedan dess genomgått både revideringar och större förändringar. Den nu föreliggande Affärsplanen har gjorts om från grunden och har en ny indelning som i del ett beskriver en företagsövergripande affärsplan med visioner, målsättningar och utvecklingsinsatser samt ekonomi för koncernen. Del två beskriver respektive affärers verksamhetsplaner och mål.

Efter styrelsemötet den 28 augusti skickades ett utkast till styrelsen för att fånga in synpunkter. Några synpunkter har inkommit kring affärsidé och vision, dessa tar vi med till kommande arbete med att förnya affärsidé och vision.

Styrelsen föreslås besluta:

att godkänna ledningens förslag till Affärsplan 2025-2028

Härnösand den 8 oktober 2024

Per Mellberg

8.1 Beslut affärsplan 202

Bilaga 4 **Sammanfattning**

- Affärsplan 2025 – 2028 för HEMAB beskriver vart vi önskar att verksamheten är 2028, hur vårt erbjudande kommer att utvecklas samt viktiga insatser för att nå dit.
- Affärsplanen ligger till grund för det målarbete som bedrivs årsvis. Våra fyra prioriterade målområden är:
 - Vi ska bidra till ett hållbart Härnösand
 - Vi ska bidra till ett attraktivt Härnösand
 - Vi ska vara en attraktiv arbetsplats
 - Vi ska främja innovativ samhällsnytta
- För att uppnå framgång inom samtliga målområden planerar vi riktade strategiska insatser inom:
 - Hållbarhetsengagemang
 - Digital transformation
 - Säkerhet
 - Kompetensförsörjning och medarbetarskap
 - Marknadsföring och kundrelationer

Bilaga 4 **Sammanfattning**

- Alla affärer arbetar med affärsspecifika mål- och utvecklingsplaner som bidrar till att vi som koncern ska uppnå våra gemensamma målsättningar och ambitioner
- Affärsplanen riktar sig till styrelse, ägare, intressenter i samhället och till den egna organisationen
- Revidering av affärsplanen sker årsvis
- Fastställd affärsplan skall tillställas kommunen för kännedom senast i november varje år
- Några synpunkter har inkommit från styrelsen kring affärsidé och vision, dessa tar vi med till kommande arbete med att förnya affärsidé och vision.

4. Ekonomi

	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	P
Nettoomsättning	499 143	518 423	545 062	588 853	615 013	6
Övriga intäkter	99 317	100 963	96 468	98 397	103 165	
Pris/taxehöjning				30 303	26 648	
SUMMA INTÄKTER	598 460	619 386	641 529	687 250	718 177	7
RÖRELSENS KOSTNADER						
Bränslen	-152 296	-183 555	-181 445	-194 577	-197 760	-
Anläggningsmaterial	-14 646	-13 885	-10 798	-11 813	-18 550	-
Övriga ext kostnader	-171 861	-171 107	-154 304	-166 086	-165 409	-
Funktionskostnader	-34 424	-41 328	-40 698	-41 512	-42 343	-
Personalkostnader	-104 727	-115 644	-110 591	-117 403	-123 251	-
Avskrivningar	-80 442	-74 752	-82 502	-87 792	-95 806	-
SUMMA KOSTNADER	-558 396	-600 271	-580 339	-619 184	-643 119	-
RÖRELSERESULTAT	40 064	19 114	61 190	68 065	75 059	
RÖRELSEMARGINAL	-43,92 %	142,49 %	147,55 %			
Ränteintäkter	2 480	1 224	1 250			
Räntekostnader	-8 375	-16 522	-26 509	-30 227	-29 894	-
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	-5 895	-15 298	-25 259	-30 227	-29 894	-
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	34 168	3 816	35 932	37 839	45 165	

Samtliga poster i tkr

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Bilaga 4 Största skillnader ny affärsplan

- Nya affärsplanen har en företagsgemensam del samt verksamhetsplaner för respektive affär – Gamla affärsplanen hade endast en gemensam del
- Nya affärsplanen har mätbara mål både på övergripande nivå samt inom respektive affär – Gamla affärsplanen hade endast övergripande mål
- Verksamhetsplanerna ger möjligheter till tydligare avstämning och uppföljning.
- Ekonomiskt resultat är något högre i ny affärsplan jämfört med den gamla.

8.1 Beslut affärsplan 2025-2028

Styrelsen föreslår besluta

att godkänna ledningens förslag till Affärsplan 2025-2028

8. Informationsärende Budget 2025

8.1 Budget 2025

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar och ambitioner

- **Ägardirektivet**

- Fortsatt konkurrenskraftiga taxor och arbeta för högre avkastning
- Avkastning på totala tillgångar > 3%

=> Budgetförslag 2025

- Fortsatt fokuserat arbete med affärerna, optimering, kostnadskontroll och hållbarhetsförbättringar
- Kvalitets- och serviceförbättringar med kundperspektiv
- Fortsatt utvecklande samarbeten internt utifrån organisationen men även samarbeten med andra, t.ex kommunen.
- Hantera det låga elpriset ur ett producentperspektiv.
- Säkra att nya investeringar levererar
- Hålla uppe deponiaffärerna som just nu är en bärande del i resultatet
- Hitta en väg framåt för FJV som måste hitta andra arbetssätt och kunna bära in i framtiden
- Ser att andra affärer kan hålla uppe resultatet trots låga elpriser

BUDGET 2025

Budget 2025

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Rörelseresultat(EBIT)		31,8	23,7	45,7	40,1	19,1
Resultat e fin, mkr	16,6	23,5	15,3	38,5	34,2	3,8
elpris, öre/kWh	45,5	40,1	15,0	43,2	66,2	45,7
Avkastning	2,1%	2,5%	1,8%	3,2%	2,9%	1,5%

- Utmanande elprisnivåer ger fortsatt svaga resultat för Fjärrvärme och framför allt Vind
- Rörelseresultatet ökar också taxehöjningen på VA som behövs på för att det ska täcka ut på avkastningen men ger inget överskott på sista raden.
- Fortsatt högt tryck på vår deponi men ökning på framförallt förbränningskostnader gör att inte öka underskott på fastighetsrenhållningen.
- Nya biogasen kommer in under 2025 och ska leverera resultat. Finns utmaningar i for

BUDGET 2025

Budget 2025

	BU25	P3 2024	BU
○ Rörelseresultat(EBIT)	60,7	43,3	61,0
○ Resultat e fin., mkr	33,2	20,0	35,0
○ Elpris, kr/MWh			
○ <i>Spotpris</i>	272	311	311
○ Vind	140	167	204
○ <i>Price capture rate</i>	51%	53%	66%
○ KVV	364	423	368
○ Elproduktion			
○ KVV, MWh	19 450	27 316	33 000
○ Vind, MWh	40 080	34 740	40 000
○ Värmeproduktion, MWh	172 425	174 947	175 000

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar

Elpriser	BU-25	P-24	2023	2022	2021	2020
○ El KVV, öre/kWh	36,3	42,3	75,8	66,2	52,2	16,2
○ Vind, öre/kWh	14,0	16,7	31,0	45,4	33,5	10,5
○ Cert kr/MWh	1,0	1,0	1,2	1,6	3,0	56

- Hårt tryck på elpris nu med fulla vattenmagasin och gaslager
- Pressat även terminspriser i 2025.
- Prisantaganden är de marknadspriser som finns noterade idag på Nasdaq, som vi kan göra affärer på.
- Price Capture rate på vindkraft är satt till 70% men netto efter avdrag så blir det ca 52% när priserna är så låga

MARKET PRICES

Commodities RFQ | History | Market

Market Prices

Market: Electricity Nordic

Export to Excel | Traded

Aggregated volume (GWh): 1671.46

Updated: 2024-10-01 16:13:30

PRODUCT SERIES

ENOD0210-24

ENOAFUTBLMOCT-24

ENOAFUTBLMNOV-24

ENOAFUTBLMDEC-24

ENOAFUTBLMJAN-25

ENOAFUTBLMMAR-25

ENOFUTBLQ1-25

ENOFUTBLQ2-25

ENOFUTBLQ3-25

ENOFUTBLQ4-25

Här ovan syns framtidspriser för
2024-10-01. Systempriser

Inom markeringen systempriser

från
<https://www.nasdaqomx.com>

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar

Ränta	BU-25	P-24	2023	2022	2021
○	2,8%	2,8%	2,1%	1,0%	0,5%

- Vi räknar med att räntan ska vara i snitt 2,8% på marknaden
- Innebär att vi räknar med räntesänkningar som spåtts
- 15 % av lånestocken är till rörlig ränta.
- Normalt försöker vi att rulla på 4 år och ha en bra fördelning på volymen mellan 4 år. Men ligger lite kortare nu.
- 2025 ska vi sätta om lån motsvarande 317 mkr. En del med 0,27% och en del med 3,64%

BUDGET 2025

Budget 2025, förutsättningar och antaganden

- **Större kostnads och intäktsförändringar, gentemot budget 2024.**

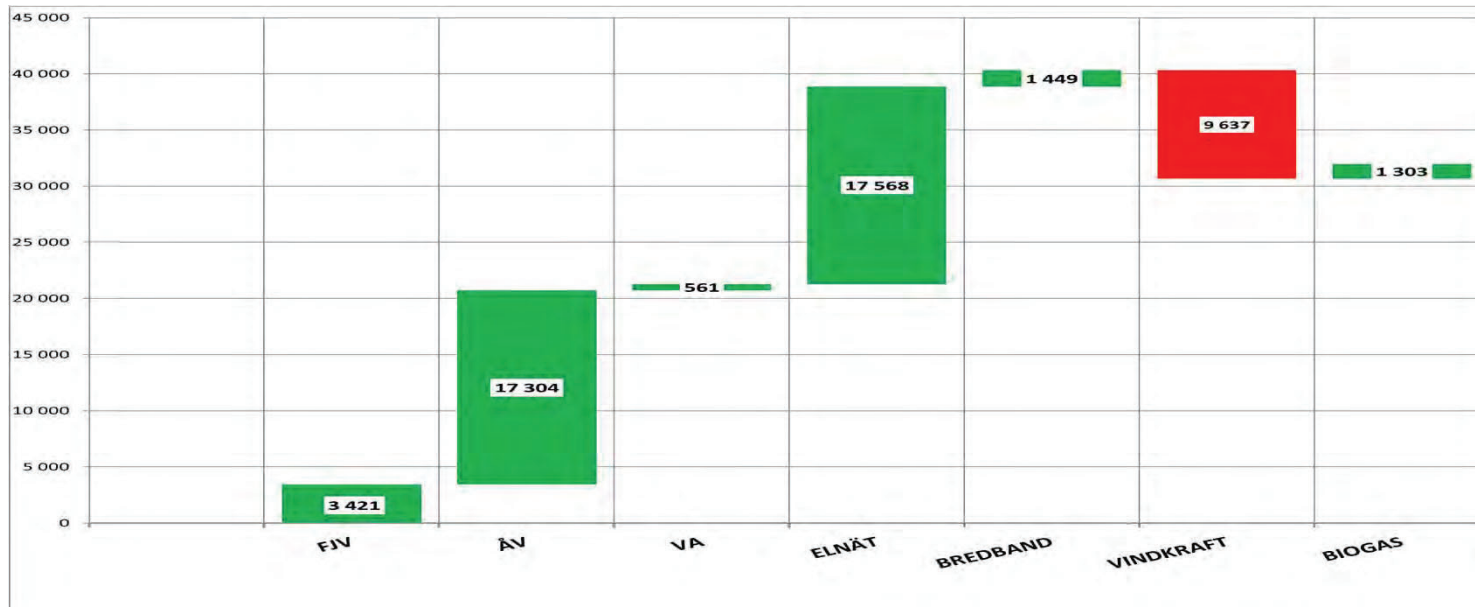
Vad	tkr jmf m BU2024	Taxor
Regionnäsavgifter	-5 600	Vatten 9 %
Löneökningar 2,5%	-2 500	Fjärrvärme g 9,5%
Personalförändringar (Netto)	-3 300	Återvinning, 10,6%
Ökad avfallsskatt	-1 100	Elnät 7%
Elpris (Elprod KVV och Vindkraft)	-7 700	Summa
Förbränningskostnader och tippavgifter	- 3 100	
Interna effektiviseringar, Övriga kostnader	+3 040	
Kapitalkostnader, räntor och avskrivningar	-6 000	
Värmeleveranser(trots nytillkomna kunder)	-2 000	
Summa	-27 960	

- Ränta, B
externa l
opåverkl
än pris o

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Resultat per affär

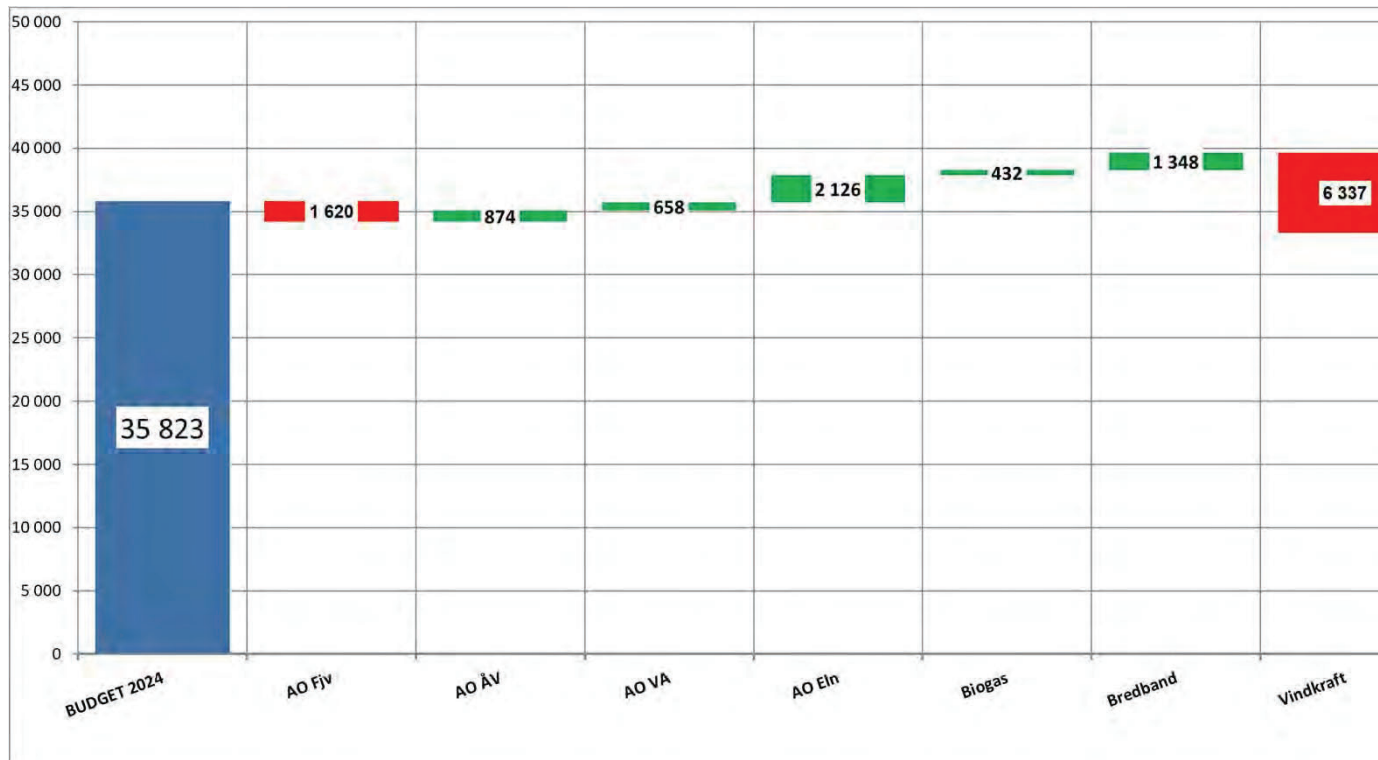

- **FJV:** 9,5 % prishöjning(11,8 Mkr). Lågt elpris gör att vi drar ner elproduktion, -5,0. Stora bränsleprisökningarna
- **ÄV:** Taxehöjning 10,4% (3,9 Mkr) Fastighetsrenhållningen behöver täcka sina underskott och ökade kostnader i fr
- **VA:** Taxeökning på 9%% (+6,9 Mkr) Räntekostnader ökar ytterligare mest för nya lån för Kattastrand samt f
- **EI:** Taxeökning på 7%(+7,5Mkr) för att täcka ökade externa ej påverkbara kostnader såsom Regionnätets kostnader

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget 2024

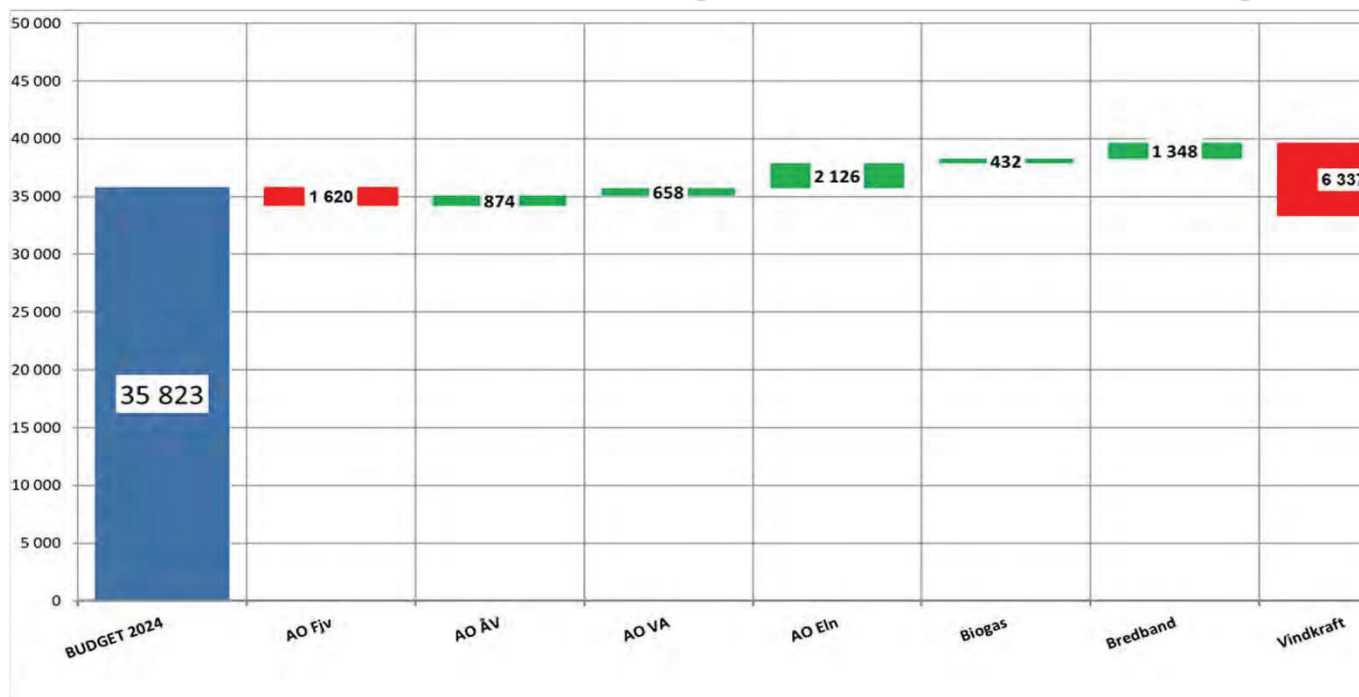

- **FJV:** 9,5 % prishöjning(11,8 Mkr). Elpriser och bränslekostnader
- **ÅV:** Taxehöjning 10,4% (3,9 Mkr) Ökade deponikostnader, förbränningskostnader och deponiskatt. Stabila, höga
- **VA:** Taxeökning på 9%% (+6,9 Mkr) Ränteökning och avskrivningar,
- **EI:** Taxeökning på 7%(+7,5 Mkr) Regionnätstkostnader, framförallt, 5,6 Mkr.

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget 2024

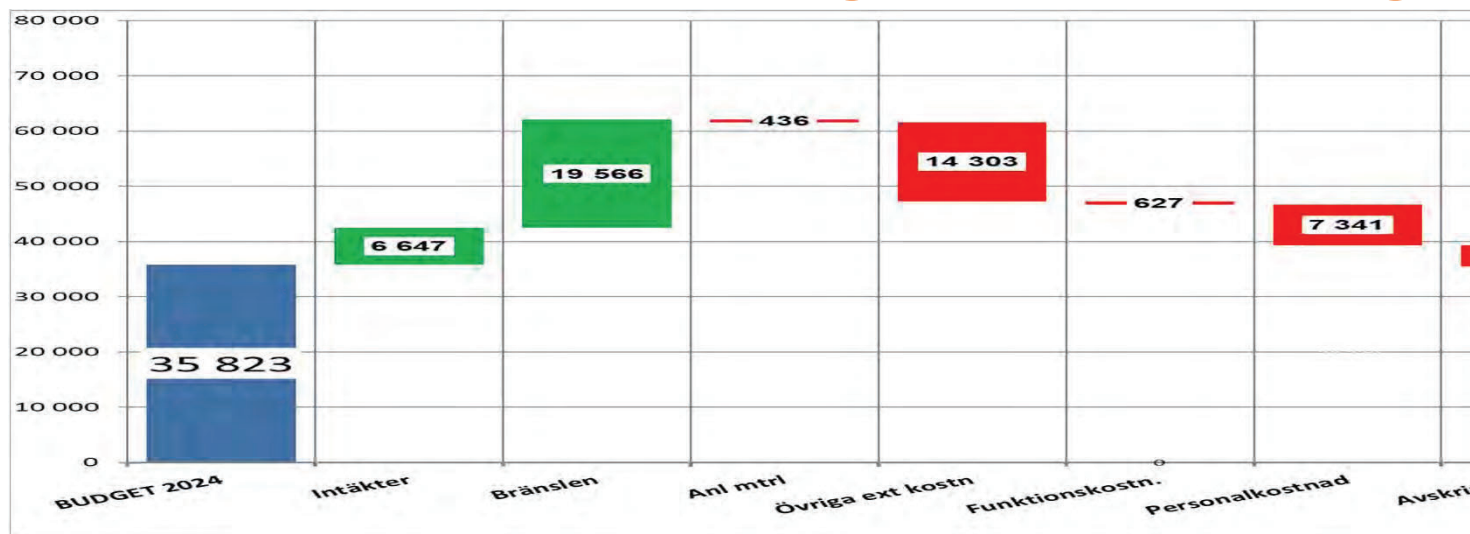

- **Biogas,**
- **Bredband:**
- **Vindkraft:**
- **Övriga:**
 - Nyinvesteringen skall producera och därmed höjs volymerna(Var delvis med i BU 24 men blev Höjd intäkt från ökad ränta medans kostnadsräntan är lägre
 - **Väldigt lågt elpris**
 - Nya satsningar såsom appen. Trots det endast en ökning på 2,7% i kostnader för administratio
 - Elförsäljningen budgeteras med vinst på ca 1 200 tkr.
 - Macken -200 tkr

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 Jmf Budget

- **Intäkter. + 6,6 Mkr**
 - + 30,3 Mkr i Taxe- och prisökningar,
 - Elförsäljning -24,3 Mkr pga. lågt elpris
- **Bränslen**
 - FJV -12,1 Mkr. Prisökningar på bränsle
 - Elförsäljning +27,8(elpris)
- **Övriga externa kostnader och anläggningsmaterial. Prisökningar**
 - Förbrännings, tippavgift, skatt -3,2, Ökad biogas prod -3,9 Mkr, Rep och UH -2,5, UG Elförs -1,8
- **Personal**
 - Löneökningar, 2,5% -2,5 Mkr, justeringar i organisation -3,0. Minskad aktiveringsgrad inom Elnät -2,0
- **Avskrivningar** VA ökar sina avskrivningar mest.
- **Ränta** –räntan rörlig sjunker något, högre lånenivå då framförallt VA måste låna till Kattastrand

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 i siffror

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPåÅr- BudFrgÅr	Budg avvike %
Nettoomsättning	549 245 Tkr	545 062 Tkr	4 183	
Övriga intäkter	79 248 Tkr	76 785 Tkr	2 464	
SUMMA INTÄKTER	628 493 Tkr	621 846 Tkr	6 647	
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-161 879 Tkr	-181 445 Tkr	19 566	
Anläggningsmaterial	-11 233 Tkr	-10 798 Tkr	-436	
Övriga ext kostnader	-168 314 Tkr	-153 902 Tkr	-14 412	
Funktionskostnader	-41 325 Tkr	-40 698 Tkr	-627	
Personalkostnader	-98 652 Tkr	-91 390 Tkr	-7 261	
Avskrivningar	-86 377 Tkr	-82 502 Tkr	-3 875	
SUMMA KOSTNADER	-567 780 Tkr	-560 656 Tkr	-7 125	
RÖRELSERESULTAT	60 713 Tkr	61 190 Tkr	-477	-0,8%
RÖRELSEMARGINAL	9,39 %	9,54 %	-0,52 %	
Ränteintäkter	1 224 Tkr	1 250 Tkr	2 500	
Räntekostnader	-28 742 Tkr	-26 509 Tkr	-6 379	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-27 518 Tkr	-25 259 Tkr	-3 879	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	33 195 Tkr	35 823 Tkr	-847	-2,5%

BUDGET 2025

Hemab-koncernen, Budget 2025 ack, i siffror, i

	Elnät	Fjärrvärme	Återvinning	Vatten	Elförsäljning
Nettoomsättning	107 850 Tkr	159 379 Tkr	108 939 Tkr	80 628 Tkr	61 829 Tkr
Övriga intäkter	29 655 Tkr		1 367 Tkr	1 424 Tkr	
SUMMA INTÄKTER	137 505 Tkr	159 379 Tkr	110 306 Tkr	82 052 Tkr	61 829 Tkr
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen	-25 015 Tkr	-78 369 Tkr			-54 805 Tkr
Anläggningsmaterial	-2 511 Tkr	-525 Tkr	-2 152 Tkr	-4 540 Tkr	
Övriga ext kostnader	-21 926 Tkr	-28 304 Tkr	-52 392 Tkr	-27 669 Tkr	-2 756 Tkr
Funktionskostnader	-11 751 Tkr	-10 430 Tkr	-8 304 Tkr	-7 831 Tkr	-2 503 Tkr
Personalkostnader	-34 402 Tkr	-16 611 Tkr	-20 287 Tkr	-14 195 Tkr	-500 Tkr
Avskrivningar	-20 564 Tkr	-19 964 Tkr	-8 947 Tkr	-16 314 Tkr	
SUMMA KOSTNADER	-116 169 Tkr	-154 204 Tkr	-92 082 Tkr	-70 549 Tkr	-60 565 Tkr
RÖRELSERESULTAT	21 336 Tkr	5 175 Tkr	18 224 Tkr	11 503 Tkr	1 264 Tkr
RÖRELSEMARGINAL	15,52 %	3,25 %	16,52 %	14,02 %	2,04 %
Ränteintäkter					
Räntekostnader	-3 768 Tkr	-1 754 Tkr	-920 Tkr	-10 942 Tkr	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 768 Tkr	-1 754 Tkr	-920 Tkr	-10 942 Tkr	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA F	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr
RESULTAT EFTER SKATT	17 568 Tkr	3 421 Tkr	17 304 Tkr	561 Tkr	1 264 Tkr

BUDGET 2025

Andra verksamheter, Budget 2025 ack, i siffror

	Bredband	Digitala affärer	Vindkraft	Tankstation/F Laddstationer	
Nettoomsättning			6 540 Tkr	4 580 Tkr	
Övriga intäkter	15 200 Tkr				217 Tkr
SUMMA INTÄKTER	15 200 Tkr		6 540 Tkr	4 580 Tkr	217 Tkr
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen			360 Tkr	-3 330 Tkr	-20 Tkr
Anläggningsmaterial					
Övriga ext kostnader			-6 968 Tkr	-550 Tkr	-95 Tkr
Funktionskostnader	-100 Tkr		-100 Tkr	-60 Tkr	-20 Tkr
Personalkostnader	-139 Tkr		-140 Tkr	-61 Tkr	-35 Tkr
Avskrivningar	-8 894 Tkr		-6 879 Tkr	-33 Tkr	-56 Tkr
SUMMA KOSTNADER	-9 132 Tkr		-13 728 Tkr	-4 033 Tkr	-226 Tkr
RÖRELSERESULTAT	6 068 Tkr		-7 188 Tkr	547 Tkr	-9 Tkr
RÖRELSEMARGINAL	39,92 %		-109,90 %	11,94 %	-4,22 %
Ränteintäkter	1 224 Tkr				
Räntekostnader	-5 843 Tkr		-2 449 Tkr	-336 Tkr	
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-4 619 Tkr		-2 449 Tkr	-336 Tkr	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA F	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr
RESULTAT FÖRE SKATT	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr
RESULTAT EFTER SKATT	1 449 Tkr		-9 637 Tkr	210 Tkr	-9 Tkr

BUDGET 2025

Total – investeringar Budget 2025

INVESTERINGAR HEMAB OCH HEAB BUDGET 2025

	Budget 2025	BUDGET		Utfall 2022
		2024	Utfall 2023	
FJÄRRVÄRME	12 330	12 330	16 254	20 443
Vindkraft, spjutås, (utöver budget)				
ELNÄT	14 670	20 228	25 572	24 528
ÅTERVINNINGEN	15 950	11 000	4 377	7 068
VATTEN	33 245	44 228	33 108	45 204
<i>kattastrand</i>			14 600	
ADMINISTRATION	4 900	2 670	161	378
UTVECKLING	3 750	4 090	4 451	
BIOGAS	4 650		6 094	25 272
BREDBAND(Uppskattad. Sätts senare i Servanet)	15 000	15 000	-8 044	24185
Nya projekt 2025	104 495	109 546	75 879	121 806

- Bredband ej fastställd, beloppet tas i Servanet och blir styrande här. Befogenhet till VD att ta det
- Av detta beslutsunderlag utgör ca 40 Mkr nyinvesteringar varav bredband är 15 mkr. Resten är re
- ersättningsinvesteringar.
 - Vilket innebär att reinvesteringar faller under ramen för kassaflödesfinansierade investeringar.
- Kassaflöde från verksamheten är ca 120 mkr så denna investeringsnivå leder inte till ett netto ny
- Vi lånar dock upp för bredband och vatten för vi amorterar på andra verksamheter som har överskott
- Med redan pågående investeringar och då framförallt Kattastrand så kommer det att vara ett neg

Total – investeringar preliminärt kassaflö

Nya projekt 2025	104 495
-------------------------	----------------

Pågående

FJÄRRVÄRME	8 100
ELNÄT	20 648
ÅTERVINNINGEN	25 300
VATTEN	38 150
Kattastrand	100 000
ADMINISTRATION	3 000
UTVECKLING	0
BIOGAS (Prel Netto)	0
BREDBAND	0
SUMMA	195 198
Utbetalas senare	22 199
Inbetalningar	3 300
KASSAFLÖDE från Investeringar 2025	274 194

- Kassaflöde från investeringar
- Mycket som följer med från årets investeringar.
- Elnät har fördröjning
- Återvinningen , har släpat med bilar då det avvaktats lite med beslut om LBG eller inte
- Kattastrand är den stora posten ändå samt VA generellt

BUDGET 2025

8. Beslutsärende Budget 2024

8.1 Funktionsbudget 2024

BUDGET 2025

Budget 2025, funktionskostnader

- Siffror angivna i kr

Stödfunktioner HEMAB-koncernen 2025								
Stödfunktion	Att fördela till AO		Avdrag,		% av		Att fördela	
	2023	2024	2025	Fördelas ej	AV	Avdrag	AV	till AO
Styrelsen	846 400	846 400	911 400	0	-14824		0,02	896 576
Företagsledning (VD)	2 459 188	2 459 189	3 669 980	0	-59694		0,09	3 610 286
HR-funktionen	3 126 110	3 126 111	3 018 920	0	-49104		0,07	2 969 816
Kund & Marknad	4 869 679	4 869 681	5 893 157	0	-95856		0,14	5 797 301
Kundservice	3 080 381	3 080 382	2 945 565	0	-47911		0,07	2 897 654
Ekonomi	6 588 679	6 388 681	7 701 196	-200 000	-125264		0,18	7 375 932
Intern service	833 850	833 850	511 000	0	-8312		0,01	502 688
Lokalvård	1 264 984	1 264 984	1 191 902	0	-19387		0,03	1 172 515
Förråd	689 889	689 889	902 079	0	-14673		0,02	887 406
IT	6 824 865	6 824 867	5 514 914	0	-89703		0,13	5 425 211
Utveckling	3 856 292	2 856 293	3 044 135	-1 000 000	-49515		0,07	1 994 620
Verksamhetsutveckling	580 519	580 520	0	0	0		0,00	0
Teknisk Utveckling	18 000	18 000	41 000	0	-667		0,00	40 333
Digital Utveckling	1 869 390	1 869 391	3 251 152	0	-52882		0,08	3 198 270
Hållbarhet	3 134 225	3 134 226	3 169 465	0	-51553		0,08	3 117 912
Poolbilar	38 000	38 000	37 000	0	-602		0,00	36 398
Kullen 1:110	10 860	10 860	3 195	0	-52		0,00	3 143
Totalt funktioner	40 091 311	38 891 324	41 806 060	-1 200 000	-680 000		1,00	39 926 060

- Kostnaderna ökar med 2,7%, inkluderat löneökningar satsningar KMA och appens
 - Vi tappar en intäkt på ca 750 000 kr/år då Servanet plockar hem sitt debiteringsuppdrag
 - KMA-chef rekryteras till och en ny IT-tekniker/VD-stöd tillkommer
 - Kostnader för distribution, print och IT ökar. Prishöjningar och köp av specialistkompetenser är grunden
 - Viss ökning av aktivering i projekt för projektledare och beredare

BUDGET 2025

Budget 2025, Funktionskostnaders fördelning

Fördelning 2025		EN	Elförs.	FJV	ÄV	VA	Fördelningsgrund
Rö.gren	Funktion						
81100	Styrelsen	0,30	0,08	0,30	0,17	0,15	Uppskattad tid från styrelse med beslut och möten. Marknadsstyr verksamheter finansierar viss del av annan verksamhet
81200	Företagsledning (VD)	0,30	0,08	0,30	0,20	0,12	Uppskattad tid för VD
81400	HR-funktionen	0,28		0,24	0,28	0,20	Antal medarbetare NYTT 2023
81600	Kund & Marknad	0,24	0,17	0,20	0,22	0,17	Uppskattad tid AE mer elförs. VA mindre marknad(2023)
81610	Kundservice	0,24	0,17	0,19	0,23	0,17	Uppskattad tid från Kundservice, baserad på grundarbete, antal avtal och antal transaktioner. Viss del direkt till Elnät pga egen juridisk person
82100	Ekonomi	0,30	0,06	0,26	0,20	0,18	
82120	Intern service	0,40	0,00	0,20	0,20	0,20	Anpassad för AS gå mest mot Elnät(2022)
82130	Lokalvård	0,30		0,30	0,15	0,25	Bedömning 2019, Lokalyta ÄNDRAT
82140	Förråd	0,70		0,15	0,05	0,10	Bedömning 2019, användning ÄNDRAT
82300	IT	0,30	0,00	0,30	0,20	0,20	Uppskattad användning, antal användare, antal system, och bedömning som en mix av dessa.
82700	Utveckling	0,30		0,34	0,20	0,16	Ändras 2022. Vi debiterar inte länre utan det går till funktionskostnader och hoppas få bättre effektivitet på det sättet
82710	Verksamhetsutveckling	0,25	0,02	0,25	0,23	0,25	Solidarisk fördelning (nytt 2017)
82720	Teknisk Utveckling	0,25		0,25	0,25	0,25	
82730	Digital Utveckling	0,25	0,05	0,25	0,25	0,20	
82800	Hållbarhet	0,25		0,25	0,25	0,25	
84000	Poolbilar	0,25		0,25	0,25	0,25	
85000	Kullen 1:110	0,25		0,25	0,25	0,25	Solidarisk fördelning (nytt 2017)

- Funktionskostnader skall fördelas till respektive affär och dessa nycklar används för
- Mindre översyn av fördelningar har gjorts för att anpassa resursfördelning till den nya
- Detta är för att styrelsen ska vara medveten om hur detta sker.

BUDGET 2025

Biogas

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Biogas – förutsättningar budget 2025

- Substrat mängd 10 000 ton (Prognos 2024 ca 7 500 ton)
- Förväntad gasproduktion 1 900 000 Nm3 rågas
- Förväntad mängd CBG 160 ton
- Förväntad mängd LBG 582 ton

Aktiviteter för ett högre resultat än budgeterat:

- Minska mängd biogödsel som är den klart högsta kostnadsposten (4,5 milj)
- Ökad substrat mängd
- Renare matavfall, brännbart i matavfall kostar oss ca 2 milj i avgifter till förbrännings

BUDGET 2025

Biogas-Investeringar

BIOGAS

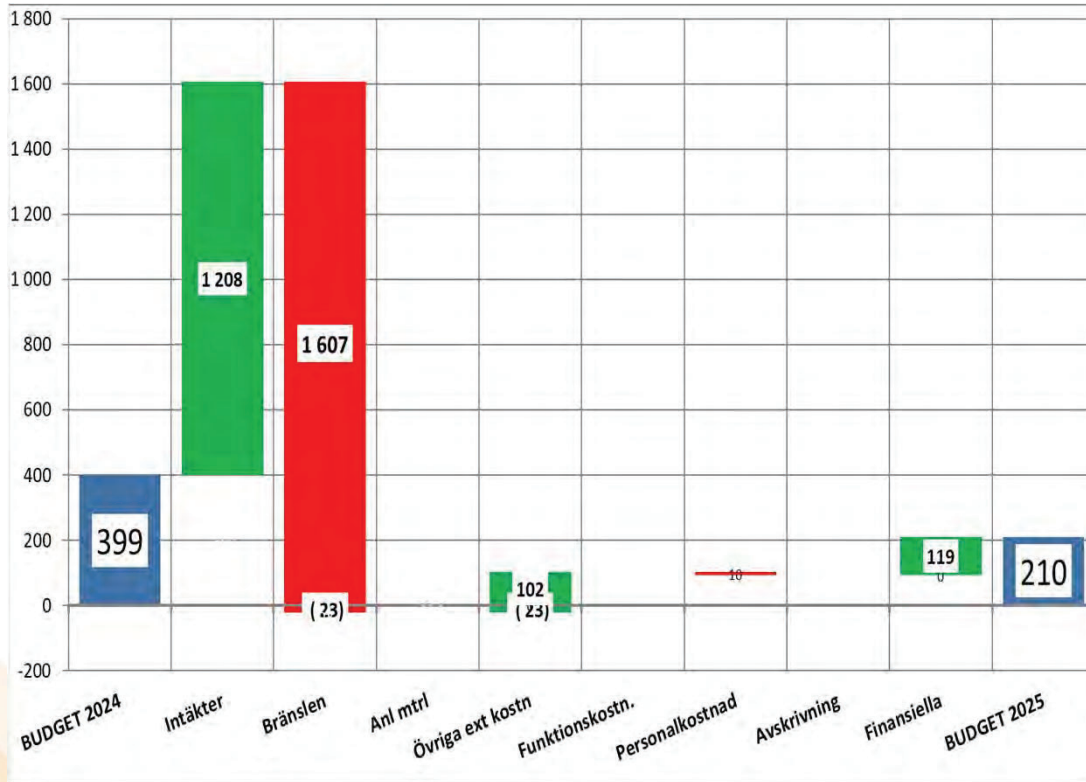
<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	
Utbyggnad LBG	3 000
	3 000
<u>Nya projekt</u>	
Pumpdocka	650
Höja TS-halt på behandlat substrat säkerställa hyginiserin	4 000
Rötning av slam samt hantering rötrest	0
	4 650
<u>Nya projekt 2025</u>	4 650
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	0
SUMMA	7 650

1) För att kunna ta emot st
2) Höja TS-halt på substrat
bättre förutsättningar för

BUDGET 2025

Tankstationen– bryggga, BU 2025 jmf BU 2024

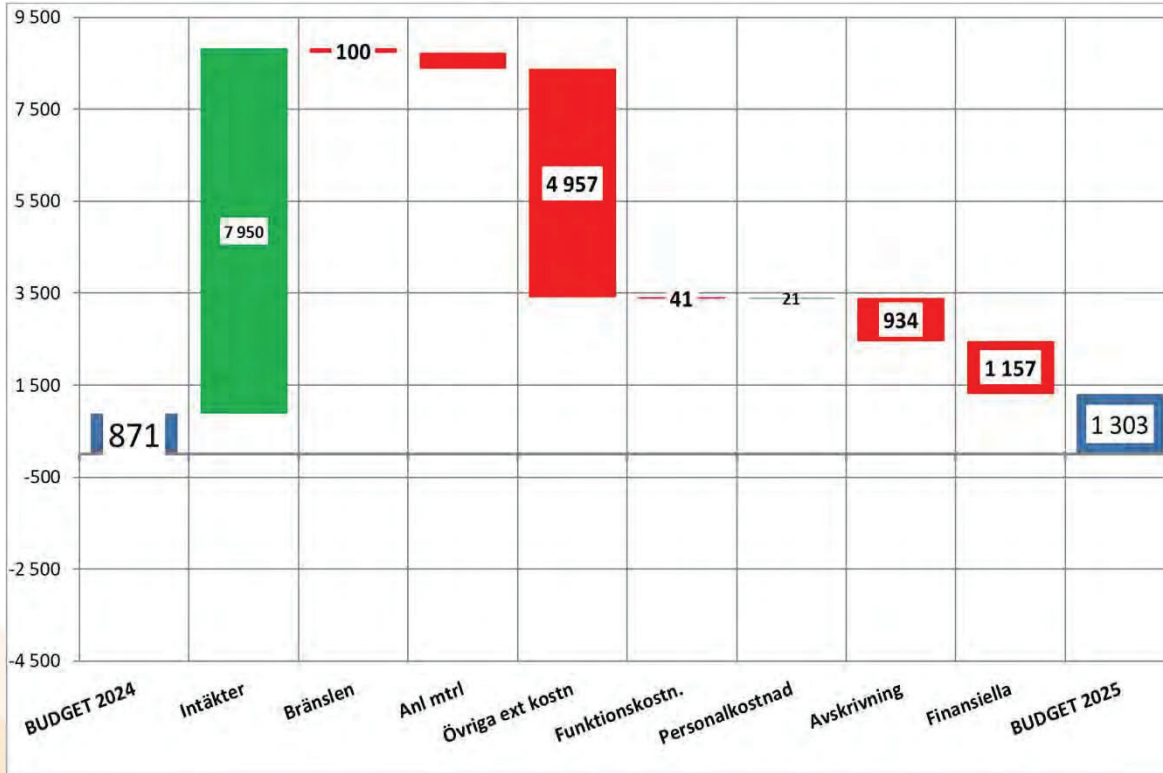

- **Intäkter**
+ Högre volymförs
- **Bränslen**
- Inköp gas
- 700 tkr Skatt
- **Finansiella**
○ Lånet är kvar
amortera me

BUDGET 2025

Biogasen– bryggga, BU 2025 jmf BU 24

Intäkter

- + 4 500 tkr Ökad g
- + 3 450 kr Ökad g

Övriga externa k

- 450 tkr Ökade energ
- 1 100 tkr Ökad mängd
- är i drift
- 800 tkr, Ökad mängd
- 1500 tkr Avfallsförbr

BUDGET 2025

Biogas, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	19 500 Tkr	15 000 Tkr	4 500	30,0 %
Övriga intäkter	4 000 Tkr	550 Tkr	3 450	627,3 %
SUMMA INTÄKTER	23 500 Tkr	15 550 Tkr	7 950	51,1 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-700 Tkr	-600 Tkr	-100	16,7 %
Anläggningsmaterial	-500 Tkr	-150 Tkr	-350	233,3 %
Övriga ext kostnader	-11 704 Tkr	-6 747 Tkr	-4 957	73,5 %
Funktionskostnader	-426 Tkr	-385 Tkr	-41	10,7 %
Personalkostnader	-1 238 Tkr	-1 258 Tkr	21	-1,7 %
Avskrivningar	-4 100 Tkr	-3 166 Tkr	-934	29,5 %
SUMMA KOSTNADER	-18 668 Tkr	-12 307 Tkr	-6 361	51,7 %
RÖRELSERESULTAT	4 832 Tkr	3 243 Tkr	1 589	49,0 %
RÖRELSEMARGINAL	20,56 %	20,86 %	-0,29 %	-1,41 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-3 529 Tkr	-2 372 Tkr	-1 157	48,8 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 529 Tkr	-2 372 Tkr	-1 157	48,8 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 303 Tkr	871 Tkr	432	49,6 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 303 Tkr	871 Tkr	432	49,6 %

BUDGET 2025

Tankstation, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	4 580 Tkr	3 372 Tkr	1 208	35,8 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÅKTER	4 580 Tkr	3 372 Tkr	1 208	35,8 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-3 330 Tkr	-1 700 Tkr	-1 630	95,9 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-550 Tkr	-566 Tkr	16	-2,8 %
Funktionskostnader	-60 Tkr	-60 Tkr		
Personalkostnader	-61 Tkr	-51 Tkr	-10	19,6 %
Avskrivningar	-33 Tkr	-33 Tkr		
SUMMA KOSTNADER	-4 033 Tkr	-2 409 Tkr	-1 624	67,4 %
RÖRELSERESULTAT	547 Tkr	963 Tkr	-416	-43,2 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>11,94 %</i>	<i>28,55 %</i>	<i>-16,61 %</i>	<i>-58,20 %</i>
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-336 Tkr	-455 Tkr	119	-26,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-336 Tkr	-455 Tkr	119	-26,1 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	210 Tkr	508 Tkr	-297	-58,6 %
BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	210 Tkr	508 Tkr	-297	-58,6 %

BUDGET 2025

Återvinning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Äland återvinningsanl. – förutsättningar

- EU-affärer: I dialog med leverantörer och prognosarbete så borde vi uppnå en intäkt på 21,5 milj
- 2025-2026 är det EU-affärer som är den stora resultatbidragaren till ÅV res
- Mottagande av Asbest kräver stora mängder konstruktionsmaterial vilket d
- Viktigt ur ägarperspektivet kring avkastningskrav där ett underskott på renh deponiaffärer om dessa inte faller väl ut vilket kan leda till betydligt högre t
- Omlastningsplats för renhållningens avfallsfraktion
- Skapar förutsättningar för hållbar/ekonomisk omhändertagande av avfall fö

BUDGET 2025

Åkeriets – förutsättningar och antagande

- **Volymer**
 - Under 2024 - Minskade intäkter på spolbilen pga personalomsättning,
 - Budget 2025 – i stort sett samma intäkter, tydlig intäktsfördelning per k
- **Intäkter**
 - Liten prisökning på timkostnad på fordonspriser och hyror
 - Fastighetsrenhållning hyr flak till ÅVC samt slam-och återvinningsbil.
- **Ambitioner**
 - Högre andel av HEMABs interna transporter (t.ex inom elnät och FJV) samarbete.
 - Fler ”helhetslösningar” med uthyrning av flak/container och mottagning (T.ex matavfall från Timrå, förpackningar från verksamheter)
 - Utbyte av äldre bilar ger lägre driftskostnad och högre tillgänglighet

BUDGET 2025

Balanläggning – förutsättningar och anta

- **Volymer**
 - Lägre volymer 2024 än förväntat, budget 7 000t mot 4 800t i prognos
 - Budget 2025 räknat på 5 300ton
- **Intäkter**
 - Omlastningsstation för Härnösand, Kramfors och Sollefteå (420 tkr)
 - Legobalning för hushåll och verksamheters material (1 500 tkr)
 - Wellersättning (570tkr)
 - Traktortjänster åt Fastighetsrenhållningen (ÅVC) samt interna lagerytor
- **Ambitioner**
 - Fortsätta vara ett nav för mottagning och hantering inom regionen
 - Mottagning av hushållens och verksamheters förpackningar (Godkända)
 - Mer synergier internt genom flytt av personalen till transport

BUDGET 2025

Investeringar

- Äland
 - Nya vågar och skopor till lastmaskiner
 - Fordonsvåg och markarbeten, samt kontorsbyggnad
- Åkeriet
 - LVX/Kranbil för att möta FNI behovet
 - LVX – förslag på begagnad för snabb leverans
- Jakstigen/Balhallen
 - Ny balklämma till traktor
- Fastighetsrenhållningen
 - Återvinningsbil, 2-facksbil
 - Passersystem på ÅVC:erna för ökade verksamhetsintäkter

Pågående projekt

Bygga 70 kvadrat (omkl dar reparation)
Flerfacksbil, ersätter landsb
Flerfacksbil, ersätter landsb
Fordon spolbil
Hjullastare balhall (*elektrisk*)
Markarbeten kring fordonsv
Inköp av fordonsvåg, bevilja

Nya projekt

Nya vågar till lastmaskiner (
Nya skopor till lastmaskin
Fordon, ersättning till kranb
Fordon, ersättning till lvx AS
Fordon, ersättning till tvåfac
Balklämma balhallen
Passersystem Kretslopps

Nya projekt 2025

Projekt som inte avslutas

-

SUMMA

BUDGET 2025

Fastighetsrenhållning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Renhållningstaxans förutsättningar och a

Grundavgift: KP och ÅVC Äland, Återvinningsstationer, avsättning av avfall, s omvärldsbevakning, funktionskostnader samt administration.

Hämtningsavgift: Insamling av kommunalt avfall hos kund samt avsättning för

Slam: Slamtömning av trekammarbrunn och slutna tank, avgift täcker kostnad

- Ökad kostnad för avfallsförbränning
 - 7 000 ton årligen
 - 655kr/ton → 1 100kr/ton
- Ersättning för driftskostnader för insamling av förpackningar vid ÅVS:er
- **Materialersättning** från förpackningar som samlas in fastighetsnära
- Intäkt från verksamhetsbesök ökar genom förändrat passersystem
- Minskat rep-och underhåll med ny 4-facksbil på plats.

BUDGET 2025

Renhållning – satsningar och ambitioner

- **Modig miljökommun**
 - Miljöstyrande taxa och incitament för sortering och minskat restavfall, 4:e vecka
 - Materialåtervinning före energiutvinning
 - Plaståtervinning, samarbete med Y-renhållare
 - Tydlig plan för insamling av alla förpackningar fastighetsnära innan 1.1.2025
- **Hög service till kund**
 - "Lätt att göra rätt"
 - Tydlig och korrekt information till kund vid förändringar
 - Väl mottagande av de kunder som vill börja med FNI (BRF/samf./Hyresvärd)
 - Grovsopskampanj för att samla in avfall enkelt utanför centralort
 - Erbjuder nya tjänster, t.ex trädgårdsabonnemang vår/höst.
- **Förutsägbarhet och planering**
 - Utbyte av fordon med höga underhållskostnader
 - Implementering av underhållssystem (IDUS) inom transport
 - 100% digitala körordrar

BUDGET 2025

Renhållningstaxans förändringar

- Avgifter
 - Grundavgift 11,8%
 - Hämningsavgift 9,8%
 - Slam 4,8%
 - (Latrin 10%)

- Intäkter
 - Höjda avgifter: 4160tkr
 - Materialersättning: 1600tkr
 - Verksamhetsavgifter: 400tkr

- Resultat BU 2025: - 1500tkr
- Resultat BU 2024: - 2400 tkr

Vid fullt införd FNI är målsättningen att Budgeten 2027 ska vara i balans.

Härnösand	Grundavgift (kr)	
Kundkategori	20204	
Småhus, 4-fack	1450	
Fritidshus, 4-fack	1015	
Fritidshus, gemensamt	1015	
Lägenheter, fyrfack, separata kärl, eller UB	930	

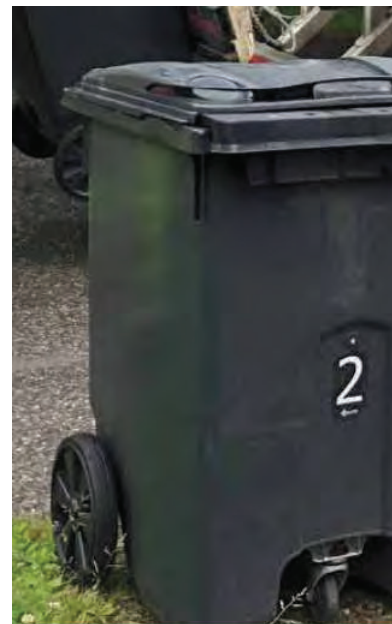
Härnösand	Hämningsavgift (kr)	
Kundkategori	20204	
Småhus, 4-fack	1950	
Fritidshus, 4-fack	1125	
Fritidshus, gemensamt	875	
Lägenheter, fyrfack, separata kärl, eller UB		
Slamtömning brunn, schemalagd tömning enl. turlista	1525	
Slamtömning brunn/tank, budad tömning	2060	

Jämförelse – för kunden och i länet

Förändring

Småhus med FNI: 30kr/månad

Fritidshus (sommarhämtning) med FNI: 19kr/månad

BUDGET 2025

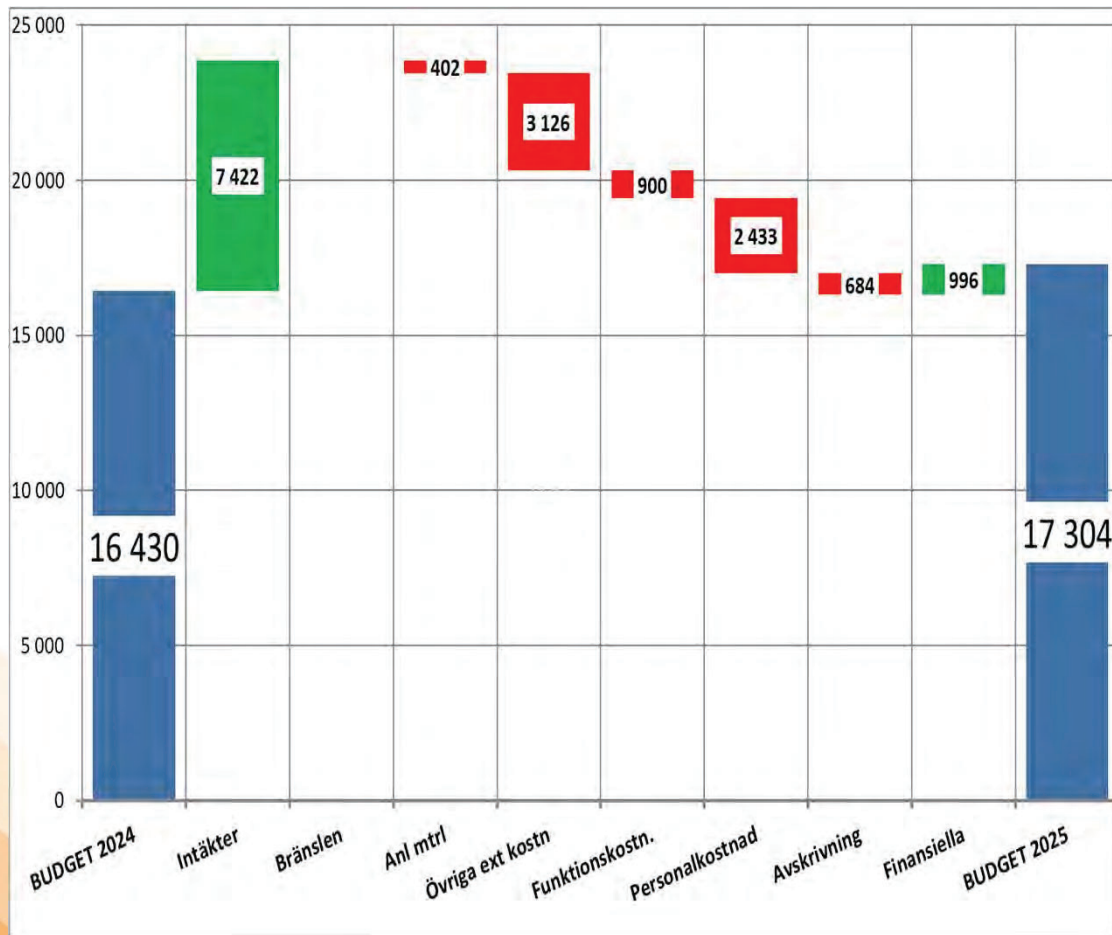
Återvinningens affärsområden

	Fastighetsrenhållning	Anläggning Jaktstigen	Återvinning Åland	Återvinning Åke
Nettoomsättning	48 180 288	5 140 000	40 650 000	14 969 0
Övriga intäkter		1 367 000		
SUMMA INTÄKTER	48 180 288	6 507 000	40 650 000	14 969 0
RÖRELSENS KOSTNADER				
Anläggningsmaterial	-1 652 000	-300 000	-160 000	-40 0
Övriga ext kostnader	-31 575 725	-2 024 500	-12 853 000	-5 938 5
Funktionskostnader	-4 040 568	-1 279 026	-852 684	-2 131 7
Personalkostnader	-10 591 614	-1 200 246	-3 829 565	-4 665 8
Avskrivningar	-981 625	-868 771	-5 593 151	-1 503 4
SUMMA KOSTNADER	-48 841 532	-5 672 543	-23 288 400	-14 279 4
RÖRELSERESULTAT	-661 244	834 457	17 361 600	689 5
RÖRELSEMARGINAL	-1,37 %	12,82 %	42,71 %	4,61
Räntekostnader	-919 904			
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-919 904			
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5
RESULTAT EFTER SKATT	-1 581 148	834 457	17 361 600	689 5

BUDGET 2025

ÅV – brygga, BU 2025 jmf BU 24

BUDGET 2025

- **Intäkter**

- + 800 tkr intern
- + 3 000tkr tippa
- - 1 500 tkr EU-
- - 500 tkr balnin
- + 680 tkr transp
- + 4 100 tkr avg
- - 180 tkr i slam

- **Övriga externa**

- - 600tkr inköpta
- -1 300 tkr depo
- +1 000tkr HVO
- - 500tkr fordons
- - 800tkr tippavg
- - 2 000 tkr avfa
- + 1000tkr inhyr

- **Personalkostnad**

- -1 000 tkr Först
- utformning sam
- - 800 tkr i övert
- - 250 Löneökni

- **Avskrivning**

- - 2 700 tkr avsk
- + 1 500 tkr avsk

Vatten

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

VA – förutsättningar och antaganden

- VA i egen regi (drift och akut underhåll)
 - I stort sett samma budget som 2024
 - Tydligare uppföljning av kostnader inom investeringsprojekt och
- Fortsätter med hög re-investeringstakt för ledningsnät
 - Prioriterar områden med driftsstörningar.
 - Samhällsviktiga projekt som t.ex Nybron/skeppsbron tas
- Personalkostnader
 - Tillsätta vakans + 1 person extra inom projekt/admin
 - Omfördelning av resurser, förstärkning kring affärsansvaret och
 - Omfördelning av personalens timregistrering (tid i projekt ökar)
- Ekonomiskt läge
 - Räntorna ökar med 1800tkr och avskrivning med 1500tkr
 - Slamavsättning ökar från 585kr/ton till 900kr/ton (uppskattat 11

BUDGET 2025

VA – satsningar och ambitioner

- Nöjda kunder och få driftsstörningar
 - Re-investeringsprojekt i utsatta områden
 - God kommunikation kring akuta och planerade projekt
- Vattenverk
 - Förbereda inför ny lagstiftning gällande PFAS i dricksvatten (BR)
 - Skäl-och brandskydd på Tallvägen
- Reningsverk
 - Kattastrand ARV fortsätter under hela året.
- Utredningar och planer
 - Nödvattenplanering genom samarbete med närliggande och egna
 - Dagvattenrening på Nybrogatan
 - VA-taxa 2025 och ABVA behöver uppdateras

BUDGET 2025

VA-taxans förutsättningar och antagande

- Avgifter
 - Brukningsavgifter höjs med 9%
 - Anläggningsavgifter höjs med 9%
- Intäkter
 - Höjda avgifter: 7150 tkr
 - Fler abonnenter ger ökade intäkter
- Resultat BU 2025: 560 tkr
- Resultat BU 2024: - 97tkr

Brukningsavgifter Förslag 2025
Summa VA-taxa
Fast avgift (kr/år)
Lägenhetsavgift (kr/år)
Rörlig avgift (kr/m ³)
Ytavgift (kr/m ²)

Skillnad i abonnenter
Antal Fasta-avgifter
Antal LGH-avgifter
Antal Rörligt-avgifter
Antal Yt-avgifter

BUDGET 2025

Jämförelse – för kunden

Brukningsavgifter Förslag 2025	Brukningsavgifter 2024		Brukningsavgifter 2025		Ökning
	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms	
Fast avgift (kr/år)	2 791	3 489	3 042	3 803	9,0%
Lägenhetsavgift (kr/år)	2 411	3 014	2 628	3 285	9,0%
Rörlig avgift (kr/m ³)	15	19	17	21	9,0%
Ytavgift (kr/m ²)	7	9	8	9	9,0%

Anläggningsavgift Förslag 2025	2024 (kr inkl. moms)	2025 (kr inkl. moms)	Ökning
Typ Hus A	126 212	137 571	9,0%
Typ Hus B	245 877	268 006	9,0%

Jämförelse Förslag 2025	2024 (kr) exkl moms	2024 (kr) inkl moms	2025 (kr) exkl moms	2025 (kr) inkl moms	Höjning kr/månad
Typhus A Normalvilla (150m ³)	7 505	9 381	8 180	10 225	70
Typhus B Flerfamiljshus (15 lgh & 2000 m ³ /år)	69 656	87 070	75 925	94 906	653

Typ A hus:
Typhus A Normalvilla
vatten-, spillvatten-
Typ B hus:
Flerfamiljshus med
2000m³/år, vatten-,

BUDGET 2025

Jämförelse – i länet och riket

Jämförelse mellan kommuner i Västernorrland	Kommun	Härnösand	Härnösand	Ånge	Timrå	Sundsvall	Kramfors
	År	2024	2025	2024	2024	2024	2024
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	kr	126 212	137 571	150 000	150 000	189 000	91 730
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	kr	245 877	268 006	675 000	248 000	399 000	290 726
Förbrukningsavgift (vatten och avlopp)	kr/m ³	19,19	20,91	39,70	36,29	38,59	37,59
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	kr/år	9 382	10 225	10 279	10 517	11 033	11 427
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	kr/år	87 070	94 906	106 679	107 119	105 580	119 470

Förslag hos närliggande kommuner: Sundsvall (14%), Timrå (19%), Nordanstig (6%), Piteå (11%) och Hudiksvall (7%). Beslut ej tagna.

- Attraktivt att bygga och bosätta sig i Härnösand jämfört med länet
- Rimlig taxa för det behov vi står inför och för att ta ansvar för kommande generationer.
- Fortsatt stort behov av underhåll av VA-anläggningen och utbyggnad av dagvatten och klimatanpassningar.

BUDGET 2025

VA – investeringar

- Ledningsnät
 - Gatuprojekt som startat 2024
 - Gatuprojekt med flertalet driftstörningar och påverkan till kund
 - Samhällsviktiga projekt (Nybrogatan/skeppsbron)
 - Serviser 2025
 - (Fåtal kända, beror på etableringar)
- Vattenverk och reningsverk
 - Kattastrand ARV
 - PFAS-filter Brunne för att möta lagkrav 2026
- Utredningar och kontinuitetsarbete
 - Nödvattenplanering med utrustning

Projektnamn

Pågående projekt

Nämndemansvägen, ombyggnad
Vangstagatan, (Volontärvägen)
Jensenvägen
Sälstensgränd, Marinv-Fiskeri
Fyrvägen
Nybrogatan/Skeppsbron (Kattastrand ARV)

Nya projekt, reinvesteringar

Re-investeringprojekt Gata
PFAS- filter Brunne
Skalskydd reservoarer, brunnar
Viksjo råvatten (nytt borrhål)
Gryttjom (spilledning under
Nödvattenplanering, utredning
Reda ut dagvattenhantering
Mätarbyten
Serviser 2025

Nya projekt 2025

Projekt som inte avslutats

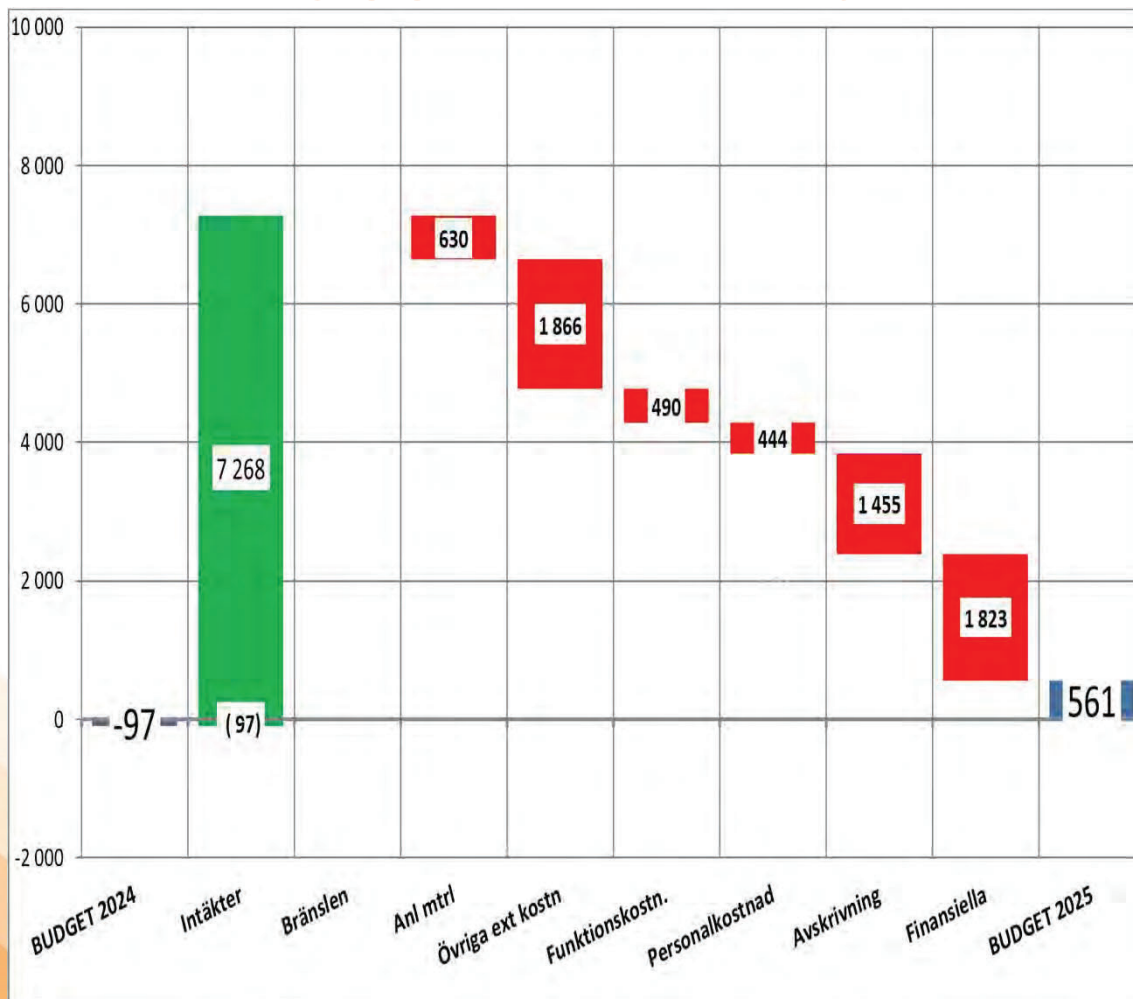
Återställning och projekt so

SUMMA

BUDGET 2025

VA – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - + 7100tkr avgift
 - + 52 tkr anlägg
 - + 180 tkr extern
- **Övriga externa**
 - + 1100 tkr slam
 - + 100 tkr slams
 - + 800 tkr ökat p
filmning.
- **Personalkostnad**
 - + 700tkr i 1 ext
förstärkt ledning
 - - 300 tkr korrek
- **Avskrivning**
 - +1500 tkr

VA, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	80 628 Tkr	73 263 Tkr	7 365	10,1 %
Övriga intäkter	1 424 Tkr	1 424 Tkr		
SUMMA INTÄKTER	82 052 Tkr	74 687 Tkr	7 365	9,9 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial	-4 540 Tkr	-3 910 Tkr	-630	16,1 %
Övriga ext kostnader	-27 669 Tkr	-25 803 Tkr	-1 866	7,2 %
Funktionskostnader	-7 831 Tkr	-7 341 Tkr	-490	6,7 %
Personalkostnader	-14 195 Tkr	-13 751 Tkr	-444	3,2 %
Avskrivningar	-16 314 Tkr	-14 858 Tkr	-1 455	9,8 %
SUMMA KOSTNADER	-70 549 Tkr	-65 664 Tkr	-4 885	7,4 %
RÖRELSERESULTAT	11 503 Tkr	9 023 Tkr	2 480	27,5 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>14,02 %</i>	<i>12,08 %</i>	<i>1,94 %</i>	<i>16,05 %</i>
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-10 942 Tkr	-9 120 Tkr	-1 823	20,0 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-10 942 Tkr	-9 120 Tkr	-1 823	20,0 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	561 Tkr	-97 Tkr	658	-679,0 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	561 Tkr	-97 Tkr	658	-679,0 %

BUDGET 2025

Elnät

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Elnät, förutsättningar och antaganden

- Föreslagen höjning av elnätavgifterna 7,0 %
- Energiomsättning
 - Förbrukning 270 000 MWh
 - Produktion 105 000 MWh
- Nätförluster 10 600 MWh
 - Elpris 36 öre/kWh
- Regionnätavgifter prisökning 50%
 - Abonnemang 60 MW

Elnät – satsningar och ambitioner

- Nya elnätavgifter
 - Utvärdering av förstudie och eventuell implementering av större Lagkrav för nya nätavgifter 2027
- Underhållsstrategi
 - Beslut om strategi för prioritering, planering och genomförande elanläggningarna.
- Schema över högspänningsnätet är behov av omstrukturering standardisering
 - Hälften utförd 2024 och resterande del utförs 2025
- Elkvalitet
 - Behov och nytta av mätvärden i våra nätstationer
- Reducerat behov av externa resurser för beredskap
 - Egen personal utbildas för att vara eldriftledare

Bilaga 5

AREA

Antal lägenheter

Årsförbrukning

ELENERGI

- Fastighetsel (35A)

- Hushållsel (16A)

Elnät 2024

öre/kWh inkl. moms

Län ▲	Kommun ▲	Nätföretag 2024 ▲	Befolkning ▲	Elnät 2024 ▲	Elnät 2023 ▲
Västernorrland	Örnsköldsvik	Övik Energi Nät AB	55478	77.11	69.95
Västernorrland	Härnösand	Härnösand Elnät AB	24654	83.42	78.75
Västernorrland	Sundsvall	Sundsvall Elnät AB	99213	108.62	95.55
Västernorrland	Kramfors	E.ON Energidistribution AB	17631	163.29	163.29
Västernorrland	Sollefteå	E.ON Energidistribution AB	18523	163.29	163.29
Västernorrland	Timrå	E.ON Energidistribution AB	17540	163.29	163.29
Västernorrland	Ånge	Härjeåns Nät AB	9109	186.25	139.15

Medel för alla kommuner i Sverige 2024: 110,5 öre/kWh
Genomsnittlig prisökning 2024: 5,4 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Elnät – kostnadsökningar för kunderna

Inklusive moms (myndighetsavgift, fast & rörlig del)

Prislista
Säkringsabonnemang **2025**

Lägenhet 16A, 2 000 kWh/år

Totalt	1 946 kr/år
Förändring:	127 kr/år 11 kr/månad

Villa 20A, 20 000 kWh/år

Totalt	8 938 kr/år
Förändring:	585 kr/år 49 kr/månad

Hush

To
Fö

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Största kund inom elnät (exkl moms)

Kund	2021	2022	2023	Totalt
SCA Energy AB	13 573 887 kr	14 370 640 kr	15 222 565 kr	43 167 091 kr
Nordiqus i Norrland Fastighets AB	6 900 991 kr	6 390 207 kr	6 303 102 kr	19 594 299 kr
Härnösand Energi & Miljö AB	5 738 902 kr	5 987 869 kr	6 150 735 kr	17 877 505 kr
Agtira AB	4 100 117 kr	6 566 026 kr	6 889 608 kr	17 555 752 kr
Härnösands Kommun	4 931 368 kr	5 359 757 kr	5 126 154 kr	15 417 278 kr
Norrlands Trä AB	3 956 735 kr	3 519 232 kr	3 513 810 kr	10 989 777 kr
Härnösandshus AB	3 517 588 kr	3 456 713 kr	3 724 207 kr	10 698 507 kr
Stormon Energi AB	2 829 505 kr	2 736 439 kr	2 766 858 kr	8 332 802 kr
Specialfastigheter Sverige AB	1 508 318 kr	1 517 318 kr	796 124 kr	3 821 760 kr
Norrlands Härdindustri AB	1 192 260 kr	1 180 951 kr	1 172 394 kr	3 545 605 kr

2024-10-07

BUDGET 2025

Elnät – investeringar

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
	Kvarstår att utbetalas
<u>Pågående projekt</u>	
Fördelningsstationer (transformator, brytare mm)	8 398
Ledningsnät	12 250
	20 648
<u>Nya projekt</u>	
E4 Trafikverket	200
Slingförstärkning Saltvik	1 670
Byvägen	2 350
Östanvik	1 150
Torsvik - Gådeåvägen	1 000
Byte av nätstation, Brattås Norra	500
Nyanslutningar max 25 A 2025	500
Nyanslutningar över 25 A 2025	2 000
Servisändringar 2025	500
Mikroproduktion 2025	300
Åtgärder efter besiktningsanmärkningar	300
Byte av brytare i fördelningsstation, F2 kronholmen 20 st	4 000
Elmätare	565
<u>Nya projekt 2025</u>	15 035
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	8 500
<u>SUMMA</u>	27 183

Kommentarer:

Slingförstärkning i saltvik

Syftar till att möjliggöra ett ökat effektu

Byvägen

Det är ett samförläggingsprojekt med högspänningskablar.

Östanvik

Det är ett landsbygdsprojekt där vi gräv

Torsvik Gådevägen

En kabel där vi haft en felande kabelska säkerställa leveranskvaliteten.

Brattås Norra

Stationsbyte som kommer möjliggöra b

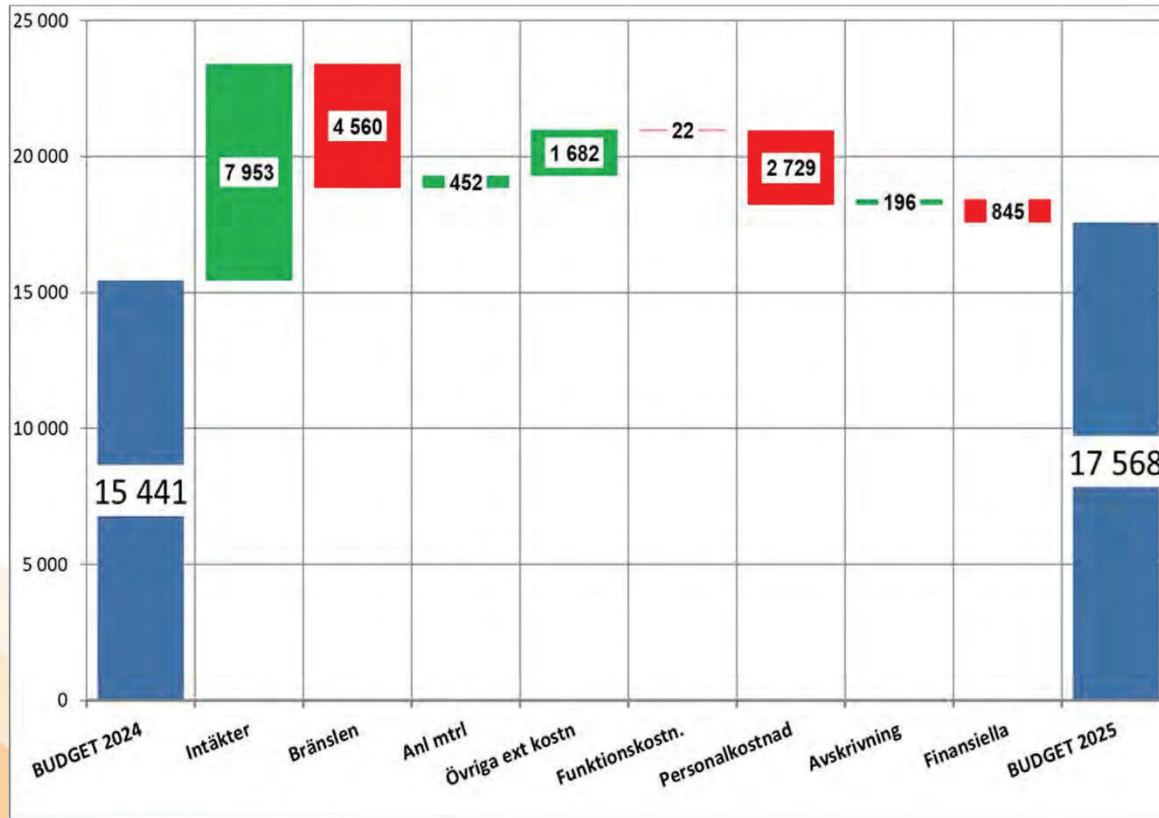
Byte av brytare i fördelningsstation, F2

Anmärkningar vid service. Risk för have

BUDG

Elnät – brygga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - + 8 950 tkr, E
 - + 1 5
 - + 7
 - + 6 6
- **Bränslen**
 - - 5 565 tkr, F
 - + 870 tkr, E
- **Övriga extern**
 - - 250 tkr, F
 - + 150 tkr, F
 - + 100 tkr, T
 - + 280 tkr, K
 - + 815 tkr, T
- **Personalkostn**
 - - 300 tkr lö
 - Övrig avvikelse investeringsp
- **Avskrivning**

Intäkter och kostnader som myndighetsavgifter som

2024-10-07

BUDGET 2025

Elnät Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	107 850 Tkr	98 092 Tkr	9 758	9,9 %
Övriga intäkter	30 358 Tkr	33 123 Tkr	-2 765	-8,3 %
SUMMA INTÄKTER	138 208 Tkr	131 215 Tkr	6 993	5,3 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-25 015 Tkr	-20 455 Tkr	-4 560	22,3 %
Anläggningsmaterial	-2 511 Tkr	-2 943 Tkr	432	-14,7 %
Övriga ext kostnader	-21 926 Tkr	-23 286 Tkr	1 360	-5,8 %
Funktionskostnader	-11 751 Tkr	-11 729 Tkr	-22	0,2 %
Personalkostnader	-35 106 Tkr	-33 679 Tkr	-1 427	4,2 %
Avskrivningar	-20 564 Tkr	-20 760 Tkr	196	-0,9 %
SUMMA KOSTNADER	-116 872 Tkr	-112 850 Tkr	-4 022	3,6 %
RÖRELSERESULTAT	21 336 Tkr	18 365 Tkr	2 971	16,2 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>15,44 %</i>	<i>14,00 %</i>	<i>1,44 %</i>	<i>10,30 %</i>
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-3 768 Tkr	-2 923 Tkr	-845	28,9 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-3 768 Tkr	-2 923 Tkr	-845	28,9 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	17 568 Tkr	15 441 Tkr	2 126	13,8 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	17 568 Tkr	15 441 Tkr	2 126	13,8 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Fjärrvärme, förutsättningar och antaganden

- Beslutat prishöjning 9,5 % i genomsnitt
 - Flerbostadshus & lokaler 9,4%
 - Småhus 9,8 %
- Värmeleverans 172 400 MWh
 - Sänkt med 2 600 MWh jämfört med 2024
- Elproduktion 19 500 MWh
 - Sänkt med 13 500 MWh jämfört med 2024
 - Elpris, viktat genomsnitt 364 kr/MWh (368 kr/MWh)
 - Gräns för lönsamhet, elpris 424 kr/MWh
- Rörliga produktionskostnader genomsnitt
 - Värme & el, 358 kr/MWh (327 kr/MWh)

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme – satsningar och ambitioner

Stärkt ekonomi för fjärrvärmeaffären. Förslag till åtgärder och prioritering kommer att ske – ”pang för pengarna”

Pågående aktiviteter

- Bränslehantering
 - Returträ som en del av bränslemixen
 - Krossning & flisning på Kraftvärmeverket istället för på externa transportkostnader
- Produktionsoptimering
 - Nya rutiner för ökad verkningsgrad
 - Energilager som leder till minskat behov av dyr produktion
- Distributionsoptimering
 - Med hjälp av nytt system (Utilifeed) för visualisering av mätvärden
Underlättar felsökning av kundanläggningarna

2024-10-07

BUDGET 2025

Bilaga 5

AREA
Antal lägenheter
Årsförbrukning
FJÄRRVÄRME*
- Energibehov
- Flöde

Fjärrvärme 2024

kr/kvm inkl. moms

	Kommun	Fjärrvärmeföretag	Befolkning 231231	Fjv 2023	Fjv 2024	Prisökning
Östernorrland	Härnösand	Härnösand Energi & Miljö AB	24,654	171.00	188.00	
Östernorrland	Kramfors	Nevel AB	17,631	191.00	243.00	
Östernorrland	Sollefteå	Adven Sverige AB	18,523	206.00	247.00	
Östernorrland	Sundsvall	Sundsvall Energi AB	99,213	156.00	167.00	
Östernorrland	Timrå	Adven Sverige AB	17,540	200.00	240.00	
Östernorrland	Ånge	Ånge Energi AB	9,109	190.00	207.00	
Östernorrland	Örnsköldsvik	Övik Energi AB	55,478	171.00	191.00	

Medel för alla kommuner i Sverige 2024: 216 kr/kvm (112,1 öre/kWh)
Genomsnittlig prisökning 2024: 15,2 %

Härnösand 2024: 97,4 öre/kWh

Fjärrvärme – kostnadsökningar för kunder

Inklusive moms

Småhus

Förbrukning 20 MWh

Förändring: 1 922 kr/år
160 kr/månad

Flerbostadshus

Förbrukning 193 MWh

Förändring: 17 772 kr/år
1 481 kr/månad
99

2024-10-07

BUDGET 2025

Största kund inom fjärrvärme (exkl moms)

Kund	2021	2022	2023	Totalt
Härnösandshus AB	11 214 424 kr	10 530 395 kr	10 710 319 kr	32 455 139 kr
Nordiqus i Norrland Fastighets AB	9 350 397 kr	7 964 279 kr	7 187 180 kr	24 501 856 kr
Agtira AB	2 744 609 kr	2 546 503 kr	2 481 524 kr	7 772 635 kr
SBB Sjöbefålet AB	2 564 088 kr	2 378 900 kr	2 294 635 kr	7 237 623 kr
OH Fastlandet 2:60 Fastighets AB	2 273 596 kr	2 106 110 kr	2 096 303 kr	6 476 009 kr
Hernö Citybostäder AB	2 025 760 kr	2 198 542 kr	2 215 060 kr	6 439 363 kr
Härnösands Kommun	2 510 712 kr	2 378 318 kr	1 477 177 kr	6 366 207 kr
NSI Invest Stora AB	1 978 995 kr	1 800 282 kr	1 839 126 kr	5 618 403 kr
Specialfastigheter Sverige AB	1 534 908 kr	1 539 472 kr	1 525 209 kr	4 599 588 kr
Westerlind TW Monopolet AB	1 629 619 kr	1 453 271 kr	1 434 475 kr	4 517 365 kr

2024-10-07

BUDGET 2025

Fjärrvärme – investeringar

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	Kvarstår att utbetalas
Drift utan turbin	1 000
Reinvestering fjärrvärmeledningar	1 000
Nytt styrsystem oljebrännare ÅP1	2 000
Reinvestering kondensatpumpar	700
	4 700
<u>Nya projekt</u>	
Reinvestering fjärrvärmeledningar	3 000
Fjärrvärmeledningar	3 500
Automationsutrustning för fasning & magnetisering turbin samt ny kåpa	3 000
Automationsutrustning för styrning av ånganna	3 000
Fjärrvärmemätare	1 015
<u>Nya projekt 2025</u>	13 515
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	
<u>SUMMA</u>	18 215

Kommentarer:

Reinvestering fjärrvärmeledningar
Utbyte av befintliga ledningar.
Automatisk övervakning av fuktlarm (oljebrännare)

Fjärrvärmeledningar
Nya ledningar för anslutning av kunder.

Automationsutrustning för fasning & magnetisering
Ny hård & mjukvara som styr fasningen & magnetiseringen.
Säkerställande av drift av turbinen.

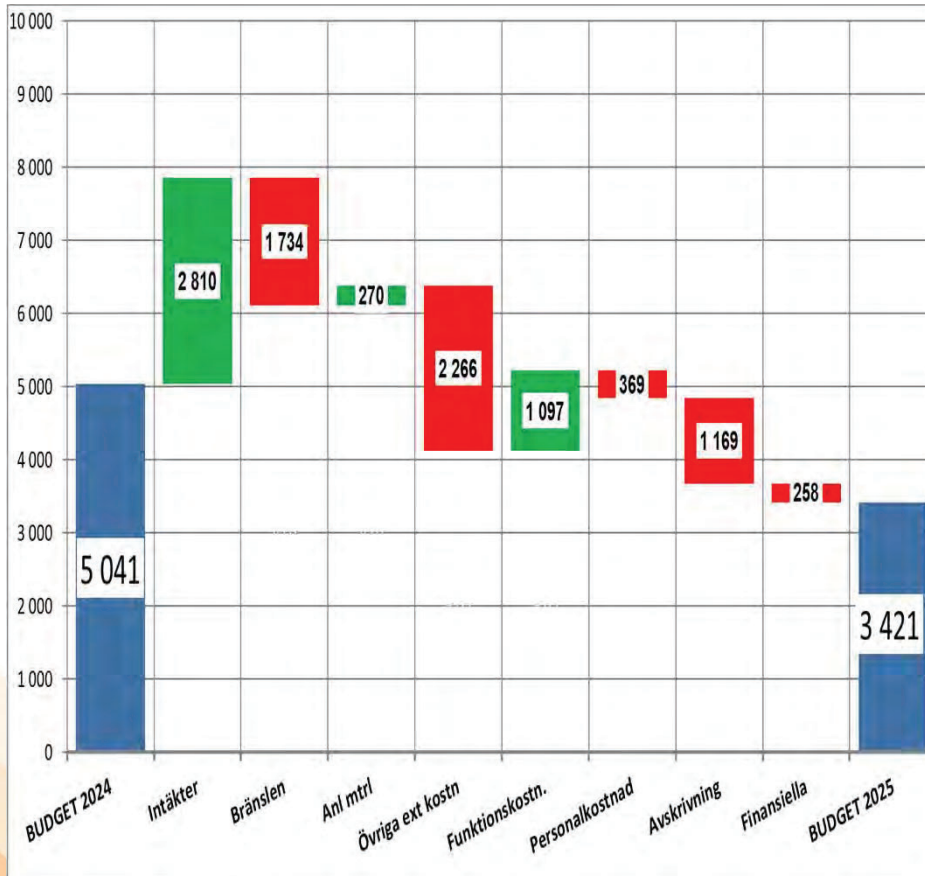
Automationsutrustning för styrning av ånganna
Ny hårdvara i automationsskåpen som styr ångpannan.
Säkerställande av drift av ångpannan

Fjärrvärmemätare
Nya fjärrvärmemätarna som byts med befintliga

20

Fjärrvärme – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

2024-10-07

BUDGET 2025

- **Intäkter**

- + 11 800 tkr, Vä
- + 1
- +
- -
- - 5 025 tkr, El
- - 2 251 tkr, Ur
- - 1 500 tkr, Ut

- **Bränslen**

- - 1 733 tkr, Bio
- - 675 tkr, Spl
- + 670 tkr, El f

- **Övriga externa k**

- - 300 tkr, Lok
- - 430 tkr, Eln
- - 400 tkr, Tjä
- - 75 tkr, För
- - Mätningso
- (1 050 tkr)

- **Personalkostna**

- Avvikelsen be

- **Avskrivning**

-

Fjärrvärme, Bu25

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	159 379 Tkr	156 569 Tkr	2 810	1,8 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÄKTER	159 379 Tkr	156 569 Tkr	2 810	1,8 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	-78 369 Tkr	-76 635 Tkr	-1 734	2,3 %
Anläggningsmaterial	-525 Tkr	-795 Tkr	270	-34,0 %
Övriga ext kostnader	-28 304 Tkr	-26 038 Tkr	-2 266	8,7 %
Funktionskostnader	-10 430 Tkr	-11 527 Tkr	1 097	-9,5 %
Personalkostnader	-16 611 Tkr	-16 114 Tkr	-497	3,1 %
Avskrivningar	-19 964 Tkr	-18 795 Tkr	-1 169	6,2 %
SUMMA KOSTNADER	-154 204 Tkr	-149 904 Tkr	-4 300	2,9 %
RÖRELSERESULTAT	5 175 Tkr	6 665 Tkr	-1 490	-22,3 %
RÖRELSEMARGINAL	3,25 %	4,26 %	-1,01 %	-23,72 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-1 754 Tkr	-1 496 Tkr	-258	17,3 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-1 754 Tkr	-1 496 Tkr	-258	17,3 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	3 421 Tkr	5 169 Tkr	-1 748	-33,8 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	3 421 Tkr	5 169 Tkr	-1 748	-33,8 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Vindkraft

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Vindkraft, Förutsättningar och antaganden

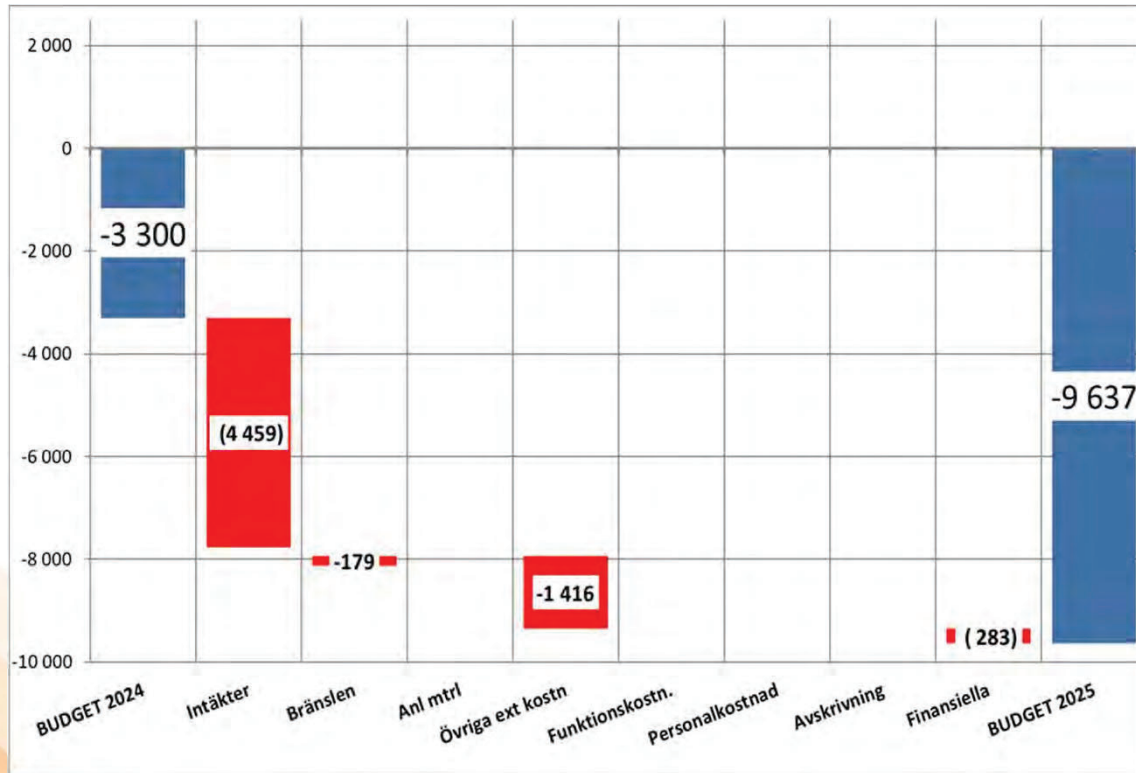
- Elproduktion 40 080 MWh
 - Oförändrad mot tidigare år
- Elpris viktat 140 kr/ MWh
 - 204 kr/ MWh 2024
- Ursprungsgarantier 2 EUR/st
 - 7 EUR/st 2024
- Elcertifikat 0,5 kr/st
 - 0,5 kr /st 2024

2024-10-07

BUDGET 2025

VIND – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - - 2 565 tkr, ELL
 - - 1 897 tkr, Ur
- **Bränslen**
 - Nätnytta och dr
- **Övriga externa**
 - - 50 tkr, Sn
 - - 120 tkr, Eln
 - - 600 tkr, Re
 - - 30 tkr, För
 - - 670 tkr, Ser
 - + 63 tkr, Ma
- **Personalkostnad**
- **Avskrivning**

2024-10-07

BUDGET 2025

Vindkraft, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning	6 540 Tkr	10 999 Tkr	-4 459	-40,5 %
Övriga intäkter				-100,0 %
SUMMA INTÄKTER	6 540 Tkr	10 999 Tkr	-4 459	-40,5 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen	360 Tkr	539 Tkr	-179	-33,2 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-6 968 Tkr	-5 553 Tkr	-1 416	25,5 %
Funktionskostnader	-100 Tkr	-100 Tkr		
Personalkostnader	-140 Tkr	-268 Tkr	128	-47,7 %
Avskrivningar	-6 879 Tkr	-6 879 Tkr		
SUMMA KOSTNADER	-13 728 Tkr	-12 261 Tkr	-1 467	12,0 %
RÖRELSERESULTAT	-7 188 Tkr	-1 262 Tkr	-5 926	469,6 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>-109,90 %</i>	<i>-11,47 %</i>	<i>-98,43 %</i>	<i>858,02 %</i>
RÄNTEINTEKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	-2 449 Tkr	-2 166 Tkr	-283	13,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-2 449 Tkr	-2 166 Tkr	-283	13,1 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-9 637 Tkr	-3 428 Tkr	-6 209	181,1 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster

2024-10-07

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Servicetjänster, Budget 2025

Kommunala elanläggningar

- Ramavtal för Drift & Underhåll
 - ✓ Vägbelysningsanläggningar
 - ✓ Fritidsbelysningsanläggningar
 - ✓ Övriga elanläggningar

- Offererade projekt
 - ✓ Ny belysning (väg- & fritidsbelysning)

Privat

- Tills
vinc

- Tills
näts

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster, Budget 2025

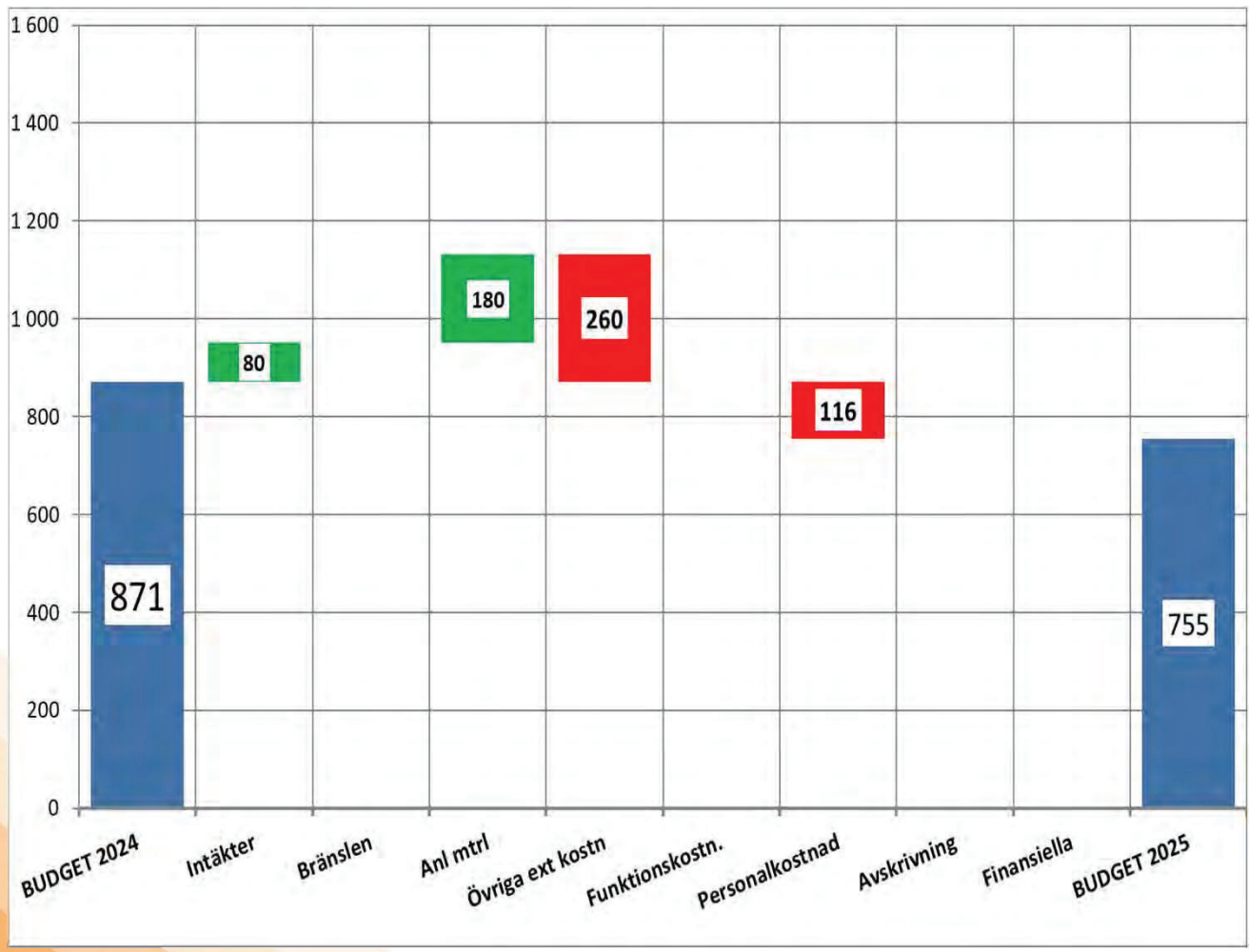
	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågå ­ År- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	3 439 Tkr	3 359 Tkr	80	2,4 %
SUMMA INTÄKTER	3 439 Tkr	3 359 Tkr	80	2,4 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial	-1 025 Tkr	-1 205 Tkr	180	-14,9 %
Övriga ext kostnader	-522 Tkr	-262 Tkr	-260	99,2 %
Funktionskostnader				-100,0 %
Personalkostnader	-731 Tkr	-615 Tkr	-116	18,9 %
Avskrivningar				-100,0 %
SUMMA KOSTNADER	-2 278 Tkr	-2 082 Tkr	-196	9,4 %
RÖRELSE­RESULTAT	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %
RÖRELSE ­ MARGINAL	33,76 %	38,02 %	-4,26 %	-11,20 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader				-100,0 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER				-100,0 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 161 Tkr	1 277 Tkr	-116	-9,1 %

2024-10-07

BUDGET 2025

Service­tjänster, Budget 2025

2024-10-07

BUDGET 2025

Laddstationer

2024-10-07

BUDGET 2025

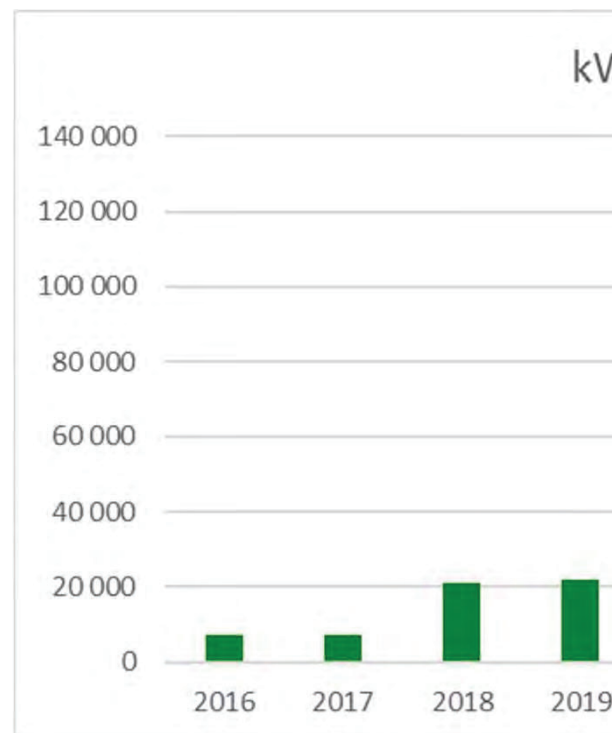
Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

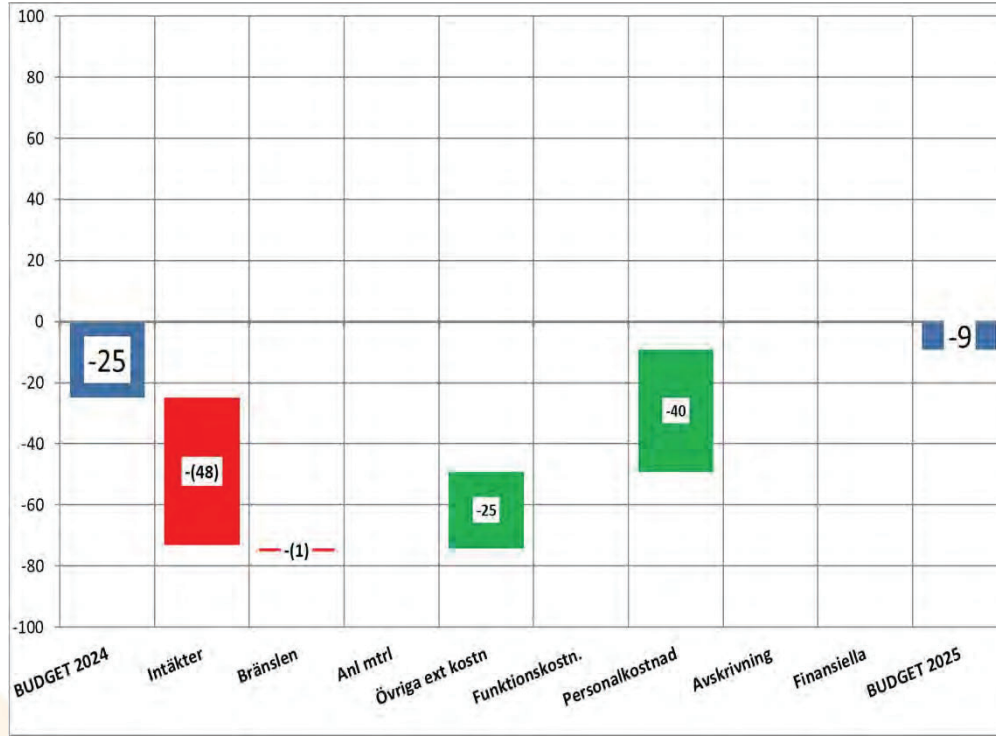
Laddstationer, Förutsättningar och antaganden

- Laddning totalt 120 000 kWh (oförändrat)
 - Varav Coop 26 000 kWh (snabbladdning 23 000 kWh)
- Pris laddning
 - Destinationsladdare 4 kr / kWh (oförändrat)
 - Snabbladdare 5 kr/ kWh (ökning 1 kr)
- EU-finansierat projekt
 - Skyldighet att fortsätta med verksamheten till 2029

2024-10-07

Laddstationer – bryggga, BU 2025 jmf BU

- **Intäkter**
 - - 51 tkr, Utdel
- **Bränslen**
- **Övriga externa**
 - + 25 tkr, Repar
- **Avskrivning**
- **Avskrivning**
 -
 -

2024-10-07

BUDGET 2025

Laddinfra, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %	UT
Nettoomsättning				-100,0 %	
Övriga intäkter	217 Tkr	265 Tkr	-48	-18,2 %	
SUMMA INTÄKTER	217 Tkr	265 Tkr	-48	-18,2 %	
RÖRELSENS KOSTNADER					
Bränslen	-20 Tkr	-19 Tkr	-1	5,3 %	
Anläggningsmaterial				-100,0 %	
Övriga ext kostnader	-95 Tkr	-120 Tkr	25	-20,8 %	
Funktionskostnader	-20 Tkr	-20 Tkr			
Personalkostnader	-35 Tkr	-75 Tkr	40	-53,3 %	
Avskrivningar	-56 Tkr	-56 Tkr			
SUMMA KOSTNADER	-226 Tkr	-290 Tkr	64	-22,1 %	
RÖRELSERESULTAT	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	
RÖRELSEMARGINAL	-4,22 %	-9,37 %	5,16 %	-55,02 %	
Ränteintäkter				-100,0 %	
Räntekostnader				-100,0 %	
SUMMA FINANSIELLA POSTER				-100,0 %	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	
Bokslutsdispositioner				-100,0 %	
RESULTAT FÖRE SKATT	-9 Tkr	-25 Tkr	16	-63,2 %	

2024-10-07

BUDGET 2025

Elförsäljning

BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

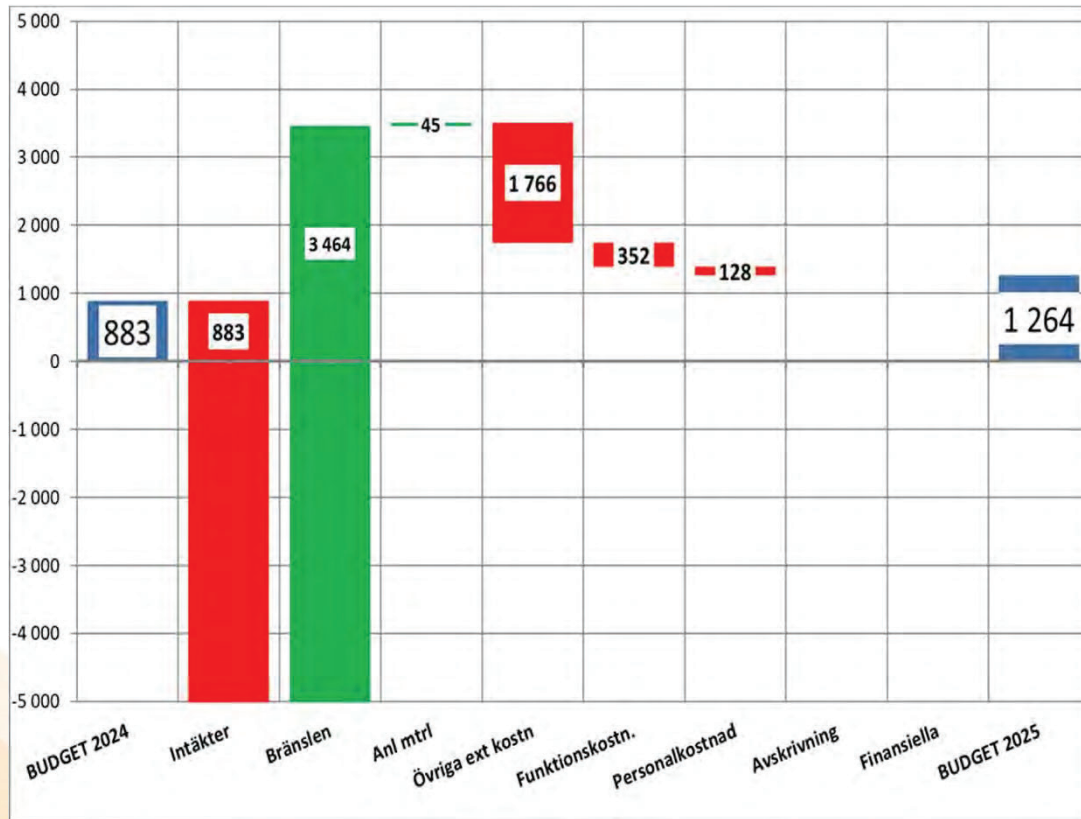
Förutsättningar och antaganden Budget 2025

- Volym 91,0 GWh, BU24 85,5,
 - Svårt att kvantifiera effekten. Beror på temperatur och liknande
 - Har beräknat och bedömt utifrån utfall hittills i år.
- Behålla den kundstock som nu finns > 4800 kunder
- Fortsatt aktivt arbete med marginaler
- Höja fast avgift från 25 till 30 kronor exkl moms.
 - Har haft samma sen start. Kostnader fortsätter att öka.
- Berabeta markanden med mer återkommande marknadsföring/kom
- Tar en Ökad andel av funktionskostnaderna då volym och antal kun

BUDGET 2025

Elförsäljning – bryggga, BU 2025 jmf BU 2024

- **Intäkter**
 - +
- **Bränslen**
 - - Med lågt elpr
- **Övriga externa**
 - - Kostnaden för att synka med u
- **Funktionskostn**
 - - Med ökande k beläggning på f
- **Personalkostna**
 - - Lite högre ar

BUDGET 2025

Elförsäljning, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
SUMMA INTÄKTER	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-16 151 Tkr	-15 473 Tkr	-678	4,4 %
Funktionskostnader	200 Tkr	200 Tkr		
Personalkostnader	-27 654 Tkr	-26 386 Tkr	-1 268	4,8 %
Avskrivningar	-627 Tkr	-753 Tkr	126	-16,7 %
SUMMA KOSTNADER	-44 232 Tkr	-42 411 Tkr	-1 820	4,3 %
RÖRELSERESULTAT	-2 200 Tkr	-1 500 Tkr	-700	46,7 %
RÖRELSEMARGINAL	-5,23 %	-3,67 %	-1,57 %	42,75 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %

BUDGET 2025

Bredband

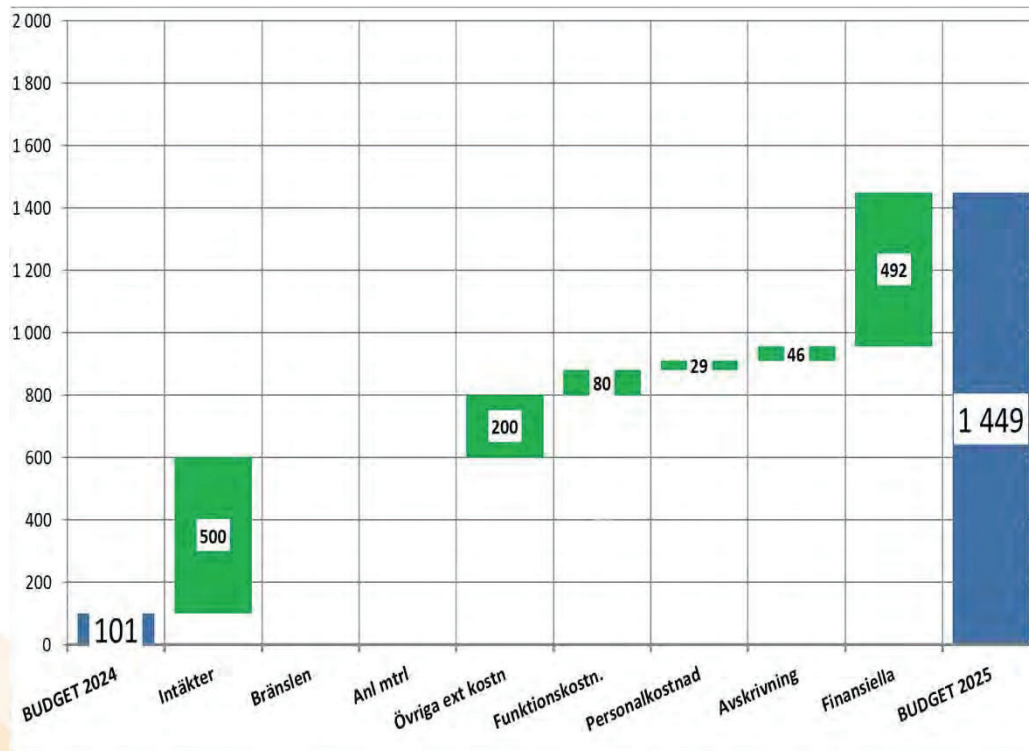
BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

Bredband – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - Högre ränta i a
- **Bränslen**
- **Övriga externa**
- **Avskrivning**
- **Finansiella**
 - Vi fick utbetalt s
 - Lånebehovet va
 - Rörlig ränta på
 - Utdelning antec

BUDGET 2025

Bredband, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	15 200 Tkr	14 700 Tkr	500	3,4 %
SUMMA INTÄKTER	15 200 Tkr	14 700 Tkr	500	3,4 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader		-200 Tkr	200	-100,0 %
Funktionskostnader	-100 Tkr	-180 Tkr	80	-44,4 %
Personalkostnader	-139 Tkr	-168 Tkr	29	-17,4 %
Avskrivningar	-8 894 Tkr	-8 940 Tkr	46	-0,5 %
SUMMA KOSTNADER	-9 132 Tkr	-9 488 Tkr	355	-3,7 %
RÖRELSERESULTAT	6 068 Tkr	5 212 Tkr	855	16,4 %
<i>RÖRELSEMARGINAL</i>	<i>39,92 %</i>	<i>35,46 %</i>	<i>4,46 %</i>	<i>12,58 %</i>
Ränteintäkter	1 224 Tkr	1 250 Tkr	-26	-2,1 %
Räntekostnader	-5 843 Tkr	-6 361 Tkr	518	-8,1 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	-4 619 Tkr	-5 111 Tkr	492	-9,6 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 449 Tkr	101 Tkr	1 348	1 331,1 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	1 449 Tkr	101 Tkr	1 348	1 331,1 %

BUDGET 2025

STAB

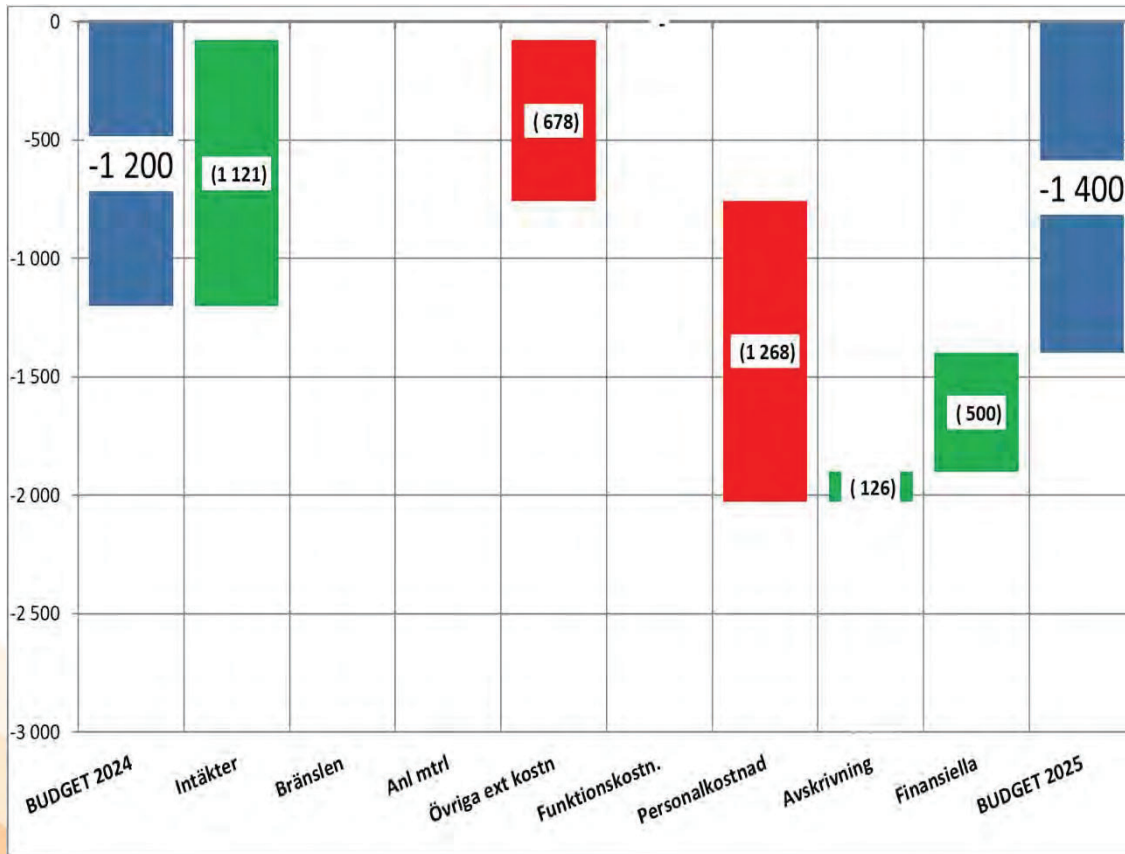
BUDGET 2025

Transaktion 09222115557529101147

Signerat JO, AN, FO

STAB – bryggga, BU 2025 jmf BU 24

- **Intäkter**
 - +
- **Övriga externa**
 - - 200 Inhyrd pe
 - - 960 tkr, Drift o
 - + 400 Externa l
- **Personalkostna**
 - - KMA ansvarig
 - - IT-tekniker/V
 - - 200 Inhyrd pe
- **Avskrivning**

BUDGET 2025

STAB, Budget 2025

	Budget (helår)	Budget (fg helår)	BudPågåÅr- BudFrgÅr	Budget avvikelse i %
Nettoomsättning				-100,0 %
Övriga intäkter	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
SUMMA INTÄKTER	42 032 Tkr	40 911 Tkr	1 121	2,7 %
RÖRELSENS KOSTNADER				
Bränslen				-100,0 %
Anläggningsmaterial				-100,0 %
Övriga ext kostnader	-16 151 Tkr	-15 473 Tkr	-678	4,4 %
Funktionskostnader	200 Tkr	200 Tkr		
Personalkostnader	-27 654 Tkr	-26 386 Tkr	-1 268	4,8 %
Avskrivningar	-627 Tkr	-753 Tkr	126	-16,7 %
SUMMA KOSTNADER	-44 232 Tkr	-42 411 Tkr	-1 820	4,3 %
RÖRELSERESULTAT	-2 200 Tkr	-1 500 Tkr	-700	46,7 %
RÖRELSEMARGINAL	-5,23 %	-3,67 %	-1,57 %	42,75 %
Ränteintäkter				-100,0 %
Räntekostnader	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
SUMMA FINANSIELLA POSTER	800 Tkr	300 Tkr	500	166,7 %
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %
Bokslutsdispositioner				-100,0 %
RESULTAT FÖRE SKATT	-1 400 Tkr	-1 200 Tkr	-200	16,7 %

BUDGET 2025

Affärsservice – Investeringar

ADMINISTRATION och ANDRA VERKSAMHETER

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	
Skalskydd Vattenverket	500
Skalskydd inkl grindar	350
Hissrenovering förråd. Obsolet	250
Utbyte av ventilationsaggregat riskavfalldelen.	250
Montörsbilar 1 st, ersättning	900
	1 350
<u>Nya projekt</u>	
Bil(utbyte elbil i bilpoolen)	400
Montörsbilar	1 500
Renovering kontor mellandelen	1 500
Ekonomisystem	1 500
	4 900
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	
	750
SUMMA	5 500

BUDGET 2025

Investeringar - Utvecklingsavdelningen

UTVECKLING

<u>Projektnamn</u>	<u>Anskaffnings värde (Tkr)</u>
<u>Pågående projekt</u>	<u>0</u>
<u>Nya projekt</u>	
Säkerhet (IT-säkerhet, instruktioner, sårbarhetskanning, pe	2 000
Switchbyte	750
Ärendehaeringssystem	500
Digital Transformation(Produktion)	500
<u>Nya projekt 2025</u>	<u>3 750</u>
<u>Projekt som inte avslutas 2025</u>	<input type="text"/>
SUMMA	<u>3 750</u>

BUDGET 2025

8.1 Summering, BUDGET

BUDGET 2025

9.1 Summering Budget 2025

Summering

- Utmanande budget i tuffa tider!
 - Låga elpriser
 - Höga biobränslekostnader och höga räntor
- Intäktsökningar 30,3 Mkr (varav 9,3 Mkr nya kunder/affärer)
- Investeringar för beslut, 104,5 Mkr
- Lånebehov baserat på nya investeringar är 0, men behov av upplån baserat på större nya investeringar samt på områden med lägre kas stort reinvesteringsbehov.
- Avkastning på totala tillgångar ca 3,7% (4,5% räknat exkl. VA som ger netto finansiella
- Soliditet, ca 26%

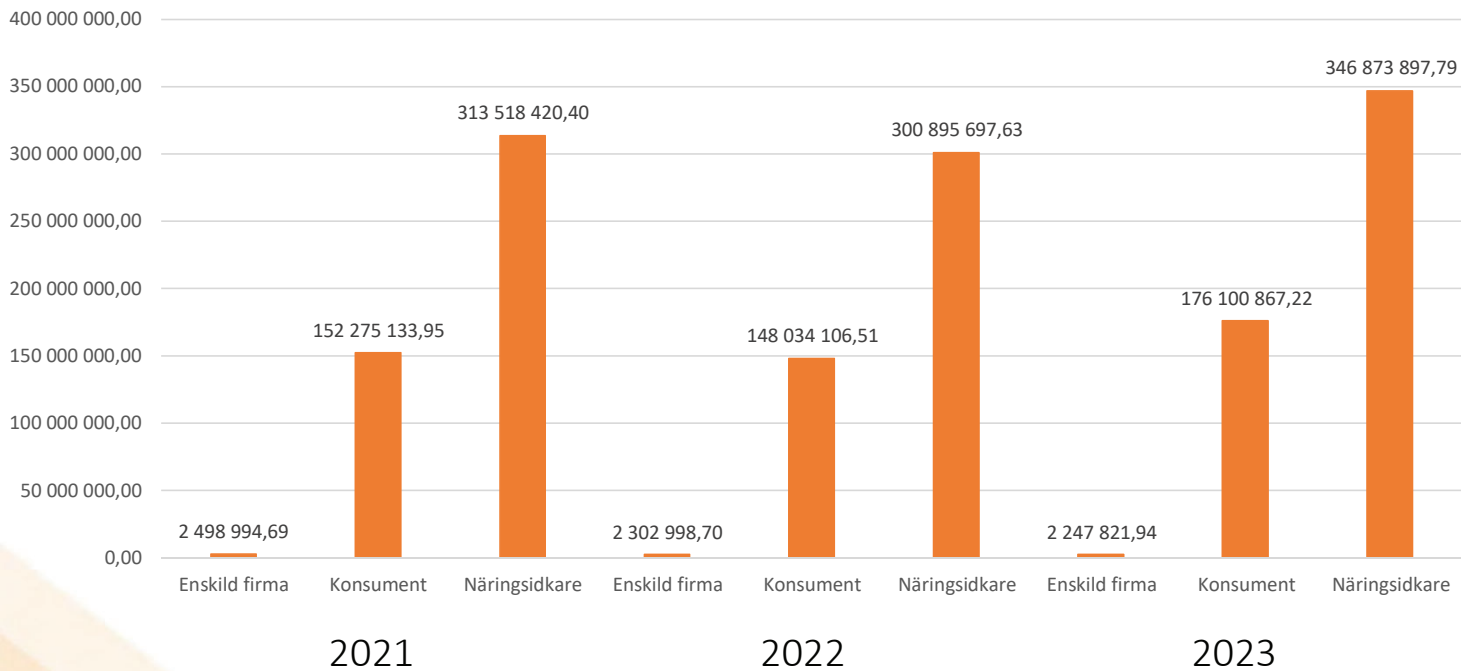
2024-10-07

BUDGET 2025

9.1 Summering Budget 2025

Sammanställning över total debitering från respektive kundtyp för åren

2024-10-07

BUDGET 2025

Prisförändring normalvilla

Prisjämförelse normalvillan	2024	2025	
Elnät	45 kr/mån	49	kr/mån
20A			
20 000kwh			
VA	106 kr/mån	70	kr/mån
Enbostadshus			
800m2 tomt			
150m3 förbrukning			
ÅV Småhus			
Småhus med flerfack	29 kr/mån	30	kr/mån
FV	155 kr/mån	160	kr/mån
20 000kwh			
Totalt	335 kr/mån	309	kr/mån
Totalt exkl. FV	180 kr/mån	149	kr/mån

2024-10-07

BUDGET

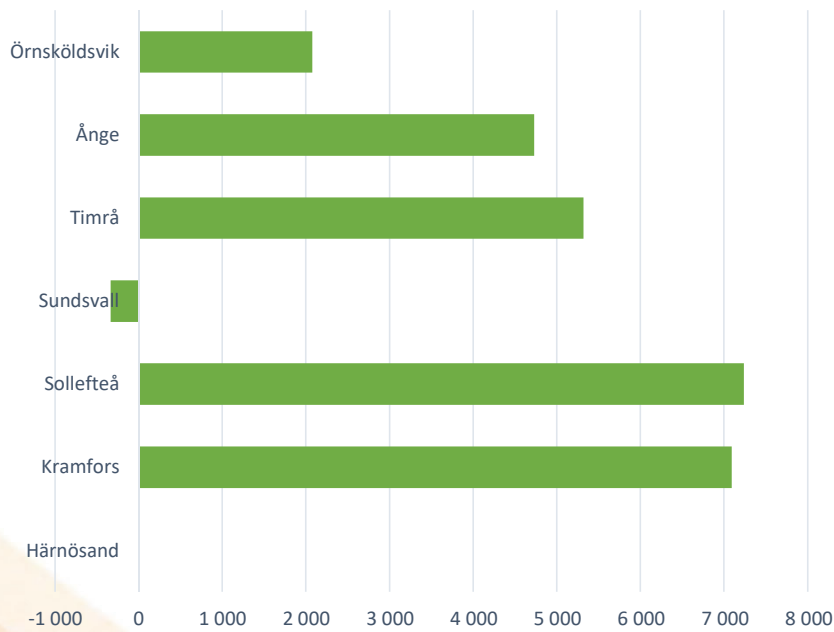

Prisjämförelser och prisutveckling

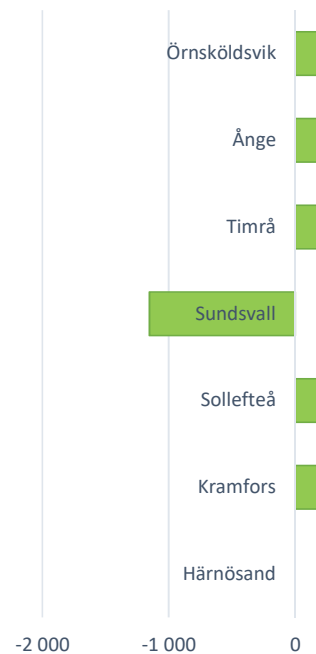
Kostnadsjämförelse Flerfamiljshus i Västernorrland Nils Holgersson undersökning

2023 Härnösand på 23 plats i Sverige

2019 Härnösand på 88

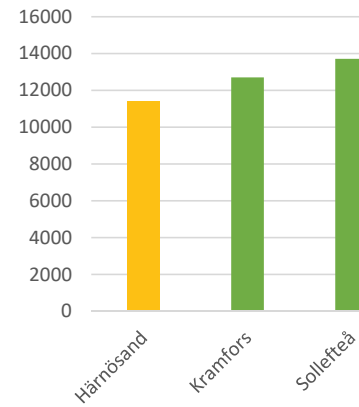
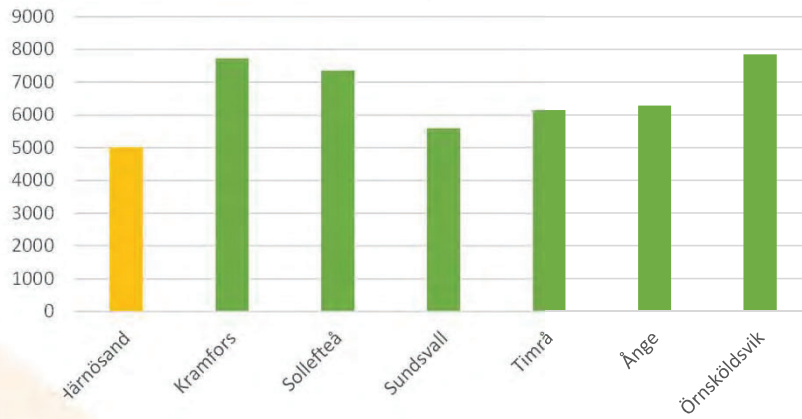
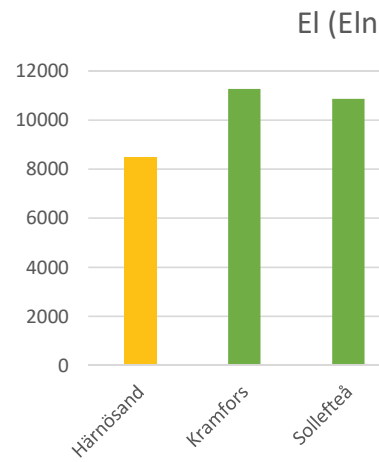
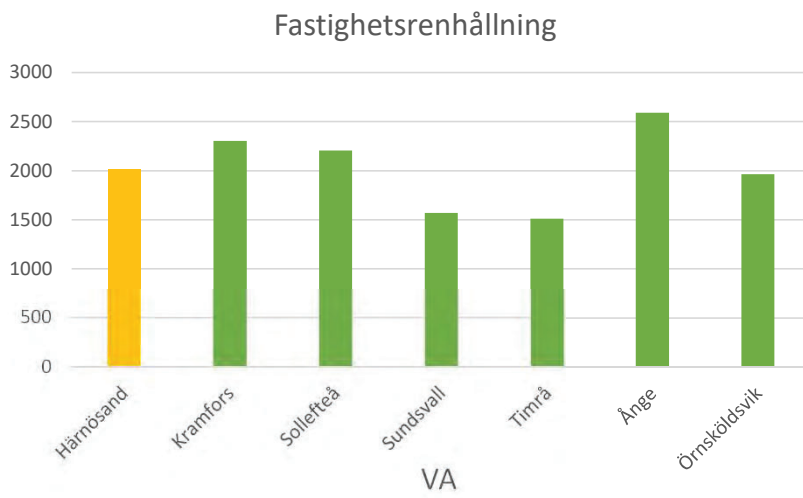
	Härnösand	Kramfors	Sollefteå	Sundsvall	Timrå	Ånge	Örnsköldsvik
Totalkostnad i kr/år	0	7 092	7 236	-336	5 316	4 728	2 076

	Härnösand	Kramfors
Totalkostnad i kr/år	0	4 200

Prisjämförelser olika tjänster 2023

Verifikat

Transaktion 09222115557529101147

Dokument

HEAB_6_241008_medbilagor

Huvuddokument

136 sidor

Startades 2024-10-10 14:37:38 CEST (+0200) av

Backoffice HEMAB (BH)

Färdigställt 2024-10-14 14:49:35 CEST (+0200)

Initierare

Backoffice HEMAB (BH)

Härnösand Energi och Miljö AB

Org. nr 556526-3745

backoffice@hemab.se

+46736203667

Signerare

Jasenko Omanovic (JO)

jasenko.omanovic@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var

"JASENKO OMANOVIC"

Signerade 2024-10-10 15:06:37 CEST (+0200)

Anders Nordström (AN)

anders.nordstrom@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var

"Bengt Anders Nordström"

Signerade 2024-10-14 14:49:35 CEST (+0200)

Fredrik Olsson (FO)

fredrik.olsson@hemab.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var

"FREDRIK OLSSON"

Signerade 2024-10-10 16:28:45 CEST (+0200)

Verifikat

Transaktion 09222115557529101147

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Protokoll nr 3:2024 från styrelsemöte i Invest i Härnösand AB

2024-08-27

Plats: Sambiblioteket vån 1

Datum: 2024-08-27

Närvarande:

Andreas Sjölander (distans)
Britta Thyr (tjänstgörande ordföranden)
Helena Elfvendal
Christina Linberg

Frånvarande:

Hans Rosengren

Uno Jonsson, VD

Jonas Nyberg, Hemab under punkt 4

§ 1. Mötets öppnande

Vice ordförande Britta Thyr hälsade alla välkommen och öppnade dagens möte, Andreas Sjölander finns med digitalt och överlåter därmed ordförandeskapet för mötet till Britta.

§ 2. Val av sekreterare

Beslutades:

att utse Uno Jonsson att skriva dagens protokoll.

§ 3. Val av justeringsledamot

Beslutades:

att Christina Lindberg jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 3. Styrelse och VD instruktion för kommande år

Underlag var utskickat innan mötet.

Beslutades:

att anta föreslagen styrelse och VD instruktion för kommande verksamhetsår.

§ 4. Firmateckning

Förslag var utskickad innan mötet.

Beslutades:

att anta föreslagen ordning för firmateckning.

§ 5. Resultat 2024-07-31

Jonas Nyberg föredrog resultatrapporter och balansrapporter per 2024-07-31. Det finns ett mindre underskott för galan som ska vidarefaktureras. Aktieägartillskottet till dotterbolaget Restore för 2023 är reglerat.

Beslutades:

att lägga informationen till handlingarna.

§ 6. Status fastighetsförvärv Antjärn och fastighetsbildningsfrågor

Handwritten signatures and initials in blue ink, including 'KRD' and 'Ch'.

VD rapporterar att det pågår lantmäteriförrättningar gällande förvärven i Antjärn, Invest har kompletterat handlingarna till Lantmäteriet. Ett av fastighetsförvärven är inte slutfört eftersom förrättningen inte är klar.

Beslutades:

att lägga informationen till handlingarna.

§ 7. Val av ägarombud till bolagsstämmor för kommande år i Technichus, Restore och Skeppet 5 & 6

Invest ska utse ägarombud till dotterbolagens stämmor, i Technichus behöver man göra en extra stämma i höst för att anta en ny bolagsordning.

Beslutades:

att till Technichus välja Andreas Sjölander
att till Skeppet 5 & 6 välja Helena Elfvendal
att för Restore återkomma med val senare

§ 8. Revisionens granskning av Invest

VD rapporterar att lekmannarevisionen ska göra ett verksamhetsbesök hos Invest för att informera sig om hur bolaget styr och följer upp Restore i Höga Kusten ABs samt verksamheterna på Kronholmen.

Beslutades:

att ge VD i uppdrag att boka ny tiden för mötet med revisionen.

§ 9. Verksamhet

VD rapporterar att kommunen och alla bolag jobbar med frågan om att eventuellt bilda en kommunkoncern. Invest tar ansvar för vissa delar i utredningsarbetet.

VD rapporterar från bolagen:

Skeppet: Allt löper på enligt plan. Vi har inte haft möjlighet att gå vidare i planarbetet ännu.

Technichus: Löper enligt plan, haft en bra sommar men lite lugnare slutfas av sommaren. De startar VP-arbetet inför 2025 nu i augusti.

Restore: Den nya affärsplanen som lanserades i mars börjar att ge effekt, ny restaurör i fiket. Försäljningsvolymen i gallerian måste dock upp.

Beslutades:

att lägga informationen till handlingarna

§ 10. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Ordförande avslutade mötet

Britta Thyr
Ordförande

Uno Jonsson

Christina Lindberg

Sekreterare

Justerare

Beslutsunderlag:

- Styrelse och VD instruktion
- Firmateckning
- Resultat och balansrapporter per 2024-07-31

K70
CH
M

Efter kommunfullmäktiges val av ledamöter så föreslås firmateckning justeras enligt nedan:

Firmateckning

- a. Firman tecknas av styrelsen
- b. Firman tecknas två i förening av
 - 801209-7898, Sjölander, Andreas, ordförande
 - 840407-1600, Thyr Knapp Stina Britta
 - 831010-8926, Elfvendal, Kerstin Helena
 - 610409-8964, Lindberg, Christina
 - 670306-7899, Jonsson, Dan Uno
- c. Dessutom har verkställande direktören rätt att teckna firman beträffande löpande förvaltningsåtgärder

a

Sekreterare

Justerare

Beslutsunderlag:

- Styrelse och VD instruktion
- Firmateckning
- Resultat och balansrapporter per 2024-07-30

Handwritten signature and initials in blue ink, located in the bottom right corner of the page. The signature appears to be a stylized name, and below it are the initials 'CW'.

ARBETSORDNING FÖR STYRELSEN I INVEST I HÄRNÖSAND AB

Fastställelse

Arbetsordningen fastställs årligen vid det sammanträde som följer på styrelsens konstituerande sammanträde.

Styrelsens sammanträden

Utöver konstituerande sammanträde ska styrelsen hålla tre sammanträden varvid bl.a. nedanstående punkter ska behandlas

Mars	Årsredovisning
April/maj	Bolagsstämma
December	Budget för kommande år samt preliminärt bokslut för innevarande år

Extra sammanträden hålls inom två veckor på anfordran av styrelseledamot eller VD.

Ansvarsfördelning inom styrelsen

Utöver lagens föreskrift om att ordföranden ska leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör sina uppgifter föreligger ingen ansvarsfördelning inom styrelsen. Om delegering inom styrelsen skulle förekomma skall den protokollföras. Styrelsen har inte tillsatt några speciella kommittéer eller organ. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD har preciserats i särskild VD-instruktion (bilaga 1).

Tidpunkt för kallelse till sammanträde

Sammanträde ska utsättas på tid som passar samtliga styrelseledamöter. Förfall för ledamot sedan tidpunkt för sammanträde fastställts ska ej ändra planeringen, om ej ordföranden beslutar annorlunda. Om tidpunkt som passar samtliga ledamöter ej kan fastställas kan sammanträde hållas på annan tid under förutsättning att de styrelseledamöter som har förfall godkänner planeringen. Suppleant ska alltid kallas vid förfall för ordinarie ledamot. Suppleant har dessutom rätt att delta i styrelsens arbete och ska därför kallas till dess sammanträden.

Vid extraordinära, icke förutsedda, händelser äger ordföranden rätt att fastställa tidpunkt för sammanträde. Kortare kallelsetid än 48 timmar kan endast förekomma om samtliga styrelseledamöter och VD är införstådda härmed.

Skriftlig kallelse till sammanträde ska, med angivande av tid och plats, alltid tillställas ledamöterna och suppleanterna digitalt.

Föredragningslista

Ordförande fastställer efter samråd med VD vilka ärenden som ska upptas på föredragningslistan. Ärende, som av en ledamot eller VD begärs ska behandlas, ska upptagas på listan.

Föredragningslistan ska, tillsammans med underlag som krävs för respektive ärendes behandling, tillställas varje ledamot digitalt minst en vecka före sammanträdet om detta är möjligt.

Protokoll och justering

Ordförande svarar för att protokoll upprättas. Detta ska justeras, förutom av ordföranden, av en ledamot som utses vid varje sammanträde.

Protokoll från möten som genomförts Per capsulam ska justeras av samtliga styrelseledamöter.

Närvaro vid styrelsesammanträde

Styrelseledamot kan delta i sammanträde på telefon efter överenskommelse med ordföranden.

Ordförande och VD beslutar vilka som skall närvara i föredragningar i särskilda ärenden.

Extern information

Information till marknaden/media ska endast lämnas av ordföranden eller VD eller av person som utses av endera av dem.

Rapportering till styrelsen

Utöver det underlag som styrelsen erhåller i samband med varje styrelsemöte ska styrelsen erhålla informationen enligt särskild rapporteringsinstruktion (bilaga 2).

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

KFO
CW

INSTRUKTION FÖR STYRELSE OCH VD VID INVEST I HÄRNÖSAND AB

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

Särskilda uppgifter för styrelsen

Styrelsen fattar beslut om:

- Affärsstrategier
- Långsiktiga mål
- Policies och styrande dokument som kan tänkas vara nödvändiga
- Budget och uppföljning
- Nyupptagande av lån, borgen, ansvarsförbindelser
- Firmateckning, attest och utanordning

Särskilda uppgifter för VD

- Svara för den löpande förvaltningen
- Följa beslutad affärsstrategi
- Söka uppnå långsiktiga mål
- Föreslå styrelsen policies enligt ovan samt tillse att fastställda policies och andra regler iakttas
- Förelägga styrelsen budget
- Redovisa ekonomiska rapporter
- Tillse att det finns ändamålsenliga system för styrning och kontroll av verksamheten
- Förbereda styrelsens sammanträden i samråd med ordförande och tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande underlag för beslut
- Redogöra för bolagets utveckling vid styrelsens sammanträden
- Ombesörja så att bolagets revisor redovisar sina iakttagelser för styrelsen skriftligt
- I samverkan med styrelsens ordförande hantera kontakter med media
- I samverkan med ordförande förbereda styrelsens ställningstagande till affärsstrategi och långsiktiga mål
- Vid kriser och väsentliga händelser informera ordförande för beslut om åtgärder

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

RAPPORTERINGSINSTRUKTION

- Styrelsen ska erhålla följande rapporter
- Inom 12 veckor efter räkenskapsårets utgång erhålla komplett förslag till årsredovisning med VD:s kommentarer
- Inom 12 veckor efter den 30 juni, delårsrapport med VD:s kommentarer
- Vid övriga styrelsemöten rapporterar VD om
 - Resultatprognos/budgetuppföljning
 - Investeringar
 - Finansiell ställning
- Vid varje månadsskifte som inte föregås av ett styrelsemöte informerats styrelsen vid behov om aktuella händelser via mail av VD.

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

Handwritten signatures and initials in blue ink, located in the bottom right corner of the page. There are two distinct signatures and some smaller initials below them.

	Period	Akkumulerat	Period fg år	
RÖRELSENS INTÄKTER				
Nettoomsättning				
3001	Försäljning inom Sverige, 25 % moms	381 209,60	381 209,60	0,00
3051	Försäljning varor 25% moms Sv	0,00	0,00	69 657,60
3740	Öres- och kronutjämning	-0,91	-0,91	-1,03
Summa nettoomsättning		381 208,69	381 208,69	69 656,57
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER		381 208,69	381 208,69	69 656,57
RÖRELSENS KOSTNADER				
Råvaror och förnödenheter				
4010	Inköp av varor och material	-9 111,20	-9 111,20	0,00
Summa råvaror och förnödenheter		-9 111,20	-9 111,20	0,00
BRUTTOVINST		372 097,49	372 097,49	69 656,57
Övriga externa kostnader				
5070	Reparation och underhåll av lokaler	-6 500,00	-6 500,00	0,00
5190	Övriga fastighetskostnader	-21 000,00	-21 000,00	0,00
5200	Hyra av anläggningstillgångar (gruppkonto)	-126 434,40	-126 434,40	0,00
5420	Programvaror	-2 073,65	-2 073,65	0,00
5460	Förbrukningsmaterial	0,00	0,00	-128,80
5493	Övrigt förbrukningsmaterial	0,00	0,00	-15 000,00
5900	Reklam och PR (gruppkonto)	-15 741,60	-15 741,60	0,00
5930	Reklamtrycksaker och direktreklam	0,00	0,00	-14 550,50
5990	Övriga kostnader för reklam och PR	-16 071,43	-16 071,43	0,00
6062	Inkasso och KFM-avgifter	625,00	625,00	-180,00
6071	Representation, avdragsgill	-1 272,00	-1 272,00	0,00
6100	Kontorsmateriel och trycksaker (gruppkonto)	-2 486,40	-2 486,40	0,00
6420	Ersättningar till revisor	-34 170,00	-34 170,00	-14 850,00
6490	Övriga förvaltningskostnader	-2 650,00	-2 650,00	-1 000,00
6550	Konsultarvoden	0,00	0,00	-55 528,75
6570	Bankkostnader	-250,00	-250,00	-1 240,00
6590	Övriga externa tjänster	-194 074,11	-194 074,11	-69 629,70
6991	Övriga externa kostnader, avdragsgilla	-1 710,40	-1 710,40	-1 148,75
6992	Övriga externa kostnader, ej avdragsgilla	0,00	0,00	-159 144,97
Summa övriga externa kostnader		-423 808,99	-423 808,99	-332 401,47
RÖRELSERESULTAT		-51 711,50	-51 711,50	-262 744,90
Finansiella poster				
8310	Ränteintäkter från omsättningstillgångar	0,00	0,00	1 170,38
8400	Räntekostnader (gruppkonto)	0,00	0,00	-91,16
8410	Räntekostnader för långfristiga skulder	-38 387,00	-38 387,00	0,00
8422	Dröjsmålsräntor för leverantörsskulder	-413,44	-413,44	0,00
8423	Räntekostnader för skatter och avgifter	-153,00	-153,00	0,00
Summa finansiella poster		-38 953,44	-38 953,44	1 079,22
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-90 664,94	-90 664,94	-261 665,68
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER		-471 873,63	-471 873,63	-331 322,25

[Handwritten signatures]

Resultatrapport ÅRL

	Period	Akkumulerat	Period fg år
BERÄKNAT RESULTAT	-90 664,94	-90 664,94	-261 665,68

Handwritten initials
ch

Handwritten signature

Balansrapport ÅRL

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
1110 Byggnader	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	1 250 000,00
Summa materiella anläggningstillgångar	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	1 250 000,00
Finansiella anläggningstillgångar				
1312 Aktier i onoterade svenska koncernföretag	3 285 499,00	3 285 499,00	0,00	3 285 499,00
1320 Långfristiga fordringar hos koncernföretag	1 784 501,00	1 784 501,00	0,00	1 784 501,00
1330 Andelar i intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i	73 746,00	73 746,00	0,00	73 746,00
Summa finansiella anläggningstillgångar	5 143 746,00	5 143 746,00	0,00	5 143 746,00
Summa anläggningstillgångar	6 393 746,00	6 393 746,00	0,00	6 393 746,00
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
1510 Kundfordringar	62 500,00	62 500,00	-31 250,00	31 250,00
1630 Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	784,00	784,00	-153,00	631,00
1650 Momsfordran	340,00	340,00	-340,00	0,00
1660 Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	30 500,00	30 500,00	-30 500,00	0,00
1790 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	59 787,00	59 787,00	0,00	59 787,00
Summa kortfristiga fordringar	153 911,00	153 911,00	-62 243,00	91 668,00
Kassa och bank				
1930 Företagskonto/checkkonto/affärskonto	121 406,02	121 406,02	2 097 263,06	2 218 669,08
1940 Övriga bankkonton	43 137,92	43 137,92	586,00	43 723,92
Summa kassa och bank	164 543,94	164 543,94	2 097 849,06	2 262 393,00
Summa omsättningstillgångar	318 454,94	318 454,94	2 035 606,06	2 354 061,00
SUMMA TILLGÅNGAR	6 712 200,94	6 712 200,94	2 035 606,06	8 747 807,00
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
2081 Aktiekapital	-100 000,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00
2086 Reservfond	-3 900,00	-3 900,00	0,00	-3 900,00
2091 Balanserad vinst eller förlust	-223 679,71	-223 679,71	0,00	-223 679,71
2093 Erhållna aktieägartillskott	-4 200 000,00	-4 200 000,00	0,00	-4 200 000,00
2099 Årets resultat	61 069,59	61 069,59	0,00	61 069,59
Summa eget kapital	-4 466 510,12	-4 466 510,12	0,00	-4 466 510,12
Kortfristiga skulder				
2410 Andra kortfristiga låneskulder till kreditinstitut	0,00	0,00	-4 200 000,00	-4 200 000,00

Balansrapport ÅRL

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans
2440 Leverantörsskulder	-45,00	-45,00	-18 750,00	-18 795,00
2641 Debiterad ingående moms	0,00	0,00	3 750,00	3 750,00
2650 Redovisningskonto för moms	0,00	0,00	-11 896,00	-11 896,00
2860 Kortfristiga skulder till koncernföretag	-901 425,82	-901 425,82	850 000,00	-51 425,82
2870 Kortfristiga skulder till intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i	-1 275 370,00	-1 275 370,00	1 250 625,00	-24 745,00
2890 Övriga kortfristiga skulder	-68 850,00	-68 850,00	0,00	-68 850,00
Summa kortfristiga skulder	-2 245 690,82	-2 245 690,82	-2 126 271,00	-4 371 961,82
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-6 712 200,94	-6 712 200,94	-2 126 271,00	-8 838 471,94
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	-90 664,94	-90 664,94

Protokoll nr 3:2024 från styrelsemöte i Skeppet 5 & 6 AB

2024-08-27

Plats: Sambiblioteket vån 1

Datum: 2024-08-27

Närvarande:

Andreas Sjölander (Ordförande)
Knapp Britta Thyr
Christina Lindberg

Frånvarande:

Uno Jonsson, VD

§ 1. Mötets öppnande

Vice ordförande Britta Thyr hälsade alla välkommen och öppnade dagens möte, Andreas Sjölander finns med digitalt och överlåter därmed ordförandeskapet för mötet till Britta.

§ 2. Val av sekreterare

Beslutades: att utse Uno Jonsson att skriva dagens protokoll.

§ 3. Val av justeringsledamot

Beslutades: att Christina Lindberg jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 4. Styrelse och VD-instruktion

Underlag var utskickat innan mötet.

Beslutades: att anta föreslagen styrelse och VD instruktion för kommande verksamhetsår.

§ 5. Firmateckning

Förslag var utskickad innan mötet.

Beslutades: att anta föreslagen ordning för firmateckning.

§ 6. Ekonomi

VD rapporterar ekonomi per 2024-07-31, alla kundfordringar är reglerade.

Beslutades: att lägga informationen till handlingarna.

§ 7. Fastigheten

VD rapporterar att allt löper bra.

Planarbetet för Kronholmen kommer att fortsätta under nästa år.

§ 8. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

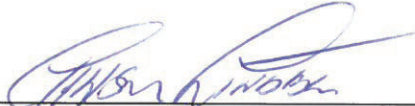
Ordförande avslutade mötet.

Britta Thyr
Ordförande

Uno Jonsson
Sekreterare

Christina Lindberg
Justerare

Beslutsunderlag:

- Styrelse och VD instruktion
- Firmateckning
- Resultatrapporter per 2024-07-31

ARBETSORDNING FÖR STYRELSEN I SKEPPET 5 & 6 AB

Fastställelse

Arbetsordningen fastställs årligen vid det sammanträde som följer på styrelsens konstituerande sammanträde.

Styrelsens sammanträden

Utöver konstituerande sammanträde ska styrelsen hålla tre sammanträden varvid bl.a. nedanstående punkter ska behandlas

Mars	Årsredovisning
April/maj	Bolagsstämma
December	Budget för kommande år samt preliminärt bokslut för innevarande år

Extra sammanträden hålls inom två veckor på anfordran av styrelseledamot eller VD.

Ansvarsfördelning inom styrelsen

Utöver lagens föreskrift om att ordföranden ska leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör sina uppgifter föreligger ingen ansvarsfördelning inom styrelsen. Om delegering inom styrelsen skulle förekomma skall den protokollföras. Styrelsen har inte tillsatt några speciella kommittéer eller organ. Ansvarsfördelningen mellan styrelsen och VD har preciserats i särskild VD-instruktion (bilaga 1).

Tidpunkt för kallelse till sammanträde

Sammanträde ska utsättas på tid som passar samtliga styrelseledamöter. Förfall för ledamot sedan tidpunkt för sammanträde fastställts ska ej ändra planeringen, om ej ordföranden beslutar annorlunda. Om tidpunkt som passar samtliga ledamöter ej kan fastställas kan sammanträde hållas på annan tid under förutsättning att de styrelseledamöter som har förfall godkänner planeringen. Suppleant ska alltid kallas vid förfall för ordinarie ledamot. Suppleant har dessutom rätt att delta i styrelsens arbete och ska därför kallas till dess sammanträden.

Vid extraordinära, icke förutsedda, händelser äger ordföranden rätt att fastställa tidpunkt för sammanträde. Kortare kallelsetid än 48 timmar kan endast förekomma om samtliga styrelseledamöter och VD är införstådda härmed.

Skriftlig kallelse till sammanträde ska, med angivande av tid och plats, alltid tillställas ledamöterna och suppleanterna digitalt.

Föredragningslista

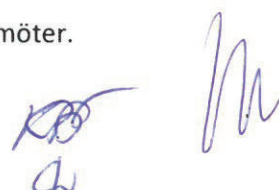
Ordförande fastställer efter samråd med VD vilka ärenden som ska upptas på föredragningslistan. Ärende, som av en ledamot eller VD begärs ska behandlas, ska upptagas på listan.

Föredragningslistan ska, tillsammans med underlag som krävs för respektive ärendes behandling, tillställas varje ledamot digitalt minst en vecka före sammanträdet om detta är möjligt.

Protokoll och justering

Ordförande svarar för att protokoll upprättas. Detta ska justeras, förutom av ordföranden, av en ledamot som utses vid varje sammanträde.

Protokoll från möten som genomförts Per capsulam ska justeras av samtliga styrelseledamöter.

Närvaro vid styrelsesammanträde

Styrelseledamot kan delta i sammanträde på telefon efter överenskommelse med ordföranden.

Ordförande och VD beslutar vilka som skall närvara i föredragningar i särskilda ärenden.

Extern information

Information till marknaden/media ska endast lämnas av ordföranden eller VD eller av person som utses av endera av dem.

Rapportering till styrelsen

Utöver det underlag som styrelsen erhåller i samband med varje styrelsemöte ska styrelsen erhålla informationen enligt särskild rapporteringsinstruktion (bilaga 2).

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

Two handwritten signatures in blue ink are located in the bottom right corner of the page. The first signature is a stylized, cursive mark, and the second is a more complex, looped signature.

INSTRUKTION FÖR STYRELSE OCH VD VID SKEPPET 5 & 6 AB

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

Särskilda uppgifter för styrelsen

Styrelsen fattar beslut om:

- Affärsstrategier
- Långsiktiga mål
- Policies och styrande dokument som kan tänkas vara nödvändiga
- Budget och uppföljning
- Nyupptagande av lån, borgen, ansvarsförbindelser
- Firmateckning, attest och utanordning

Särskilda uppgifter för VD

- Svara för den löpande förvaltningen
- Följa beslutad affärsstrategi
- Söka uppnå långsiktiga mål
- Föreslå styrelsen policies enligt ovan samt tillse att fastställda policies och andra regler iakttas
- Förelägga styrelsen budget
- Redovisa ekonomiska rapporter
- Tillse att det finns ändamålsenliga system för styrning och kontroll av verksamheten
- Förbereda styrelsens sammanträden i samråd med ordförande och tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande underlag för beslut
- Redogöra för bolagets utveckling vid styrelsens sammanträden
- Ombesörja så att bolagets revisor redovisar sina iakttagelser för styrelsen skriftligt
- I samverkan med styrelsens ordförande hantera kontakter med media
- I samverkan med ordförande förbereda styrelsens ställningstagande till affärsstrategi och långsiktiga mål
- Vid kriser och väsentliga händelser informera ordförande för beslut om åtgärder

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

RAPPORTERINGSINSTRUKTION

- Styrelsen ska erhålla följande rapporter
- Inom 12 veckor efter räkenskapsårets utgång erhålla komplett förslag till årsredovisning med VD:s kommentarer
- Inom 12 veckor efter den 30 juni, delårsrapport med VD:s kommentarer
- Vid övriga styrelsemöten rapporterar VD om
 - Resultatprognos/budgetuppföljning
 - Investeringar
 - Finansiell ställning
- Vid varje månadsskifte som inte föregås av ett styrelsemöte informerats styrelsen vid behov om aktuella händelser via mail av VD.

Fastställd av styrelsen 2024-08-27

ch

Efter kommunfullmäktiges val av ledamöter så föreslås firmateckning justeras enligt nedan:

Firmateckning

- a. Firman tecknas av styrelsen
- b. Firman tecknas två i förening av
 - 801209-7898, Sjölander, Andreas, ordförande
 - 840407-1600, Thyr Knapp Stina Britta
 - 610409-8964, Lindberg, Christina
 - 670306-7899, Jonsson, Dan Uno
- c. Dessutom har verkställande direktören rätt att teckna firman beträffande löpande förvaltningsåtgärder

Ch

	Period	Akkumulerat	Period fg år
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning			
3000 Hyresintäkter	170 100,00	170 100,00	0,00
3740 Öres- och kronutjämnin	0,40	0,40	-0,32
Summa nettoomsättning	170 100,40	170 100,40	-0,32
Övriga rörelseintäkter			
3900 Övriga rörelseintäkter	32 512,50	32 512,50	0,00
Summa övriga rörelseintäkter	32 512,50	32 512,50	0,00
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER	202 612,90	202 612,90	-0,32
RÖRELSENS KOSTNADER			
BRUTTOVINST	202 612,90	202 612,90	-0,32
Övriga externa kostnader			
5120 El för belysning	0,00	0,00	-1 745,68
5130 Värme	0,00	0,00	-4 191,00
5140 Vatten och avlopp	0,00	0,00	-648,00
5160 Städning och renhållning	0,00	0,00	-539,60
5420 Programvaror	-2 172,90	-2 172,90	-1 010,40
6310 Företagsförsäkringar	-4 976,00	-4 976,00	0,00
6420 Ersättning till revisor	-23 000,00	-23 000,00	0,00
6570 Bankkostnader	-1 750,00	-1 750,00	0,00
6590 Övriga externa tjänster	-4 000,00	-4 000,00	0,00
6991 Övriga externa kostnader, avdragsgilla	-1 800,00	-1 800,00	-60,00
Summa övriga externa kostnader	-37 698,90	-37 698,90	-8 194,68
Avskrivningar			
7821 Avskrivningar på byggnader	-33 201,00	-33 201,00	0,00
Summa avskrivningar	-33 201,00	-33 201,00	0,00
RÖRELSERESULTAT	131 713,00	131 713,00	-8 195,00
Finansiella poster			
8313 Ränteintäkter från kortfristiga fordringar	107,00	107,00	0,00
8400 Räntekostnader	0,00	0,00	-5 706,00
Summa finansiella poster	107,00	107,00	-5 706,00
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	131 820,00	131 820,00	-13 901,00
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-70 792,90	-70 792,90	-13 900,68
BERÄKNAT RESULTAT	131 820,00	131 820,00	-13 901,00

ch

Balansrapport ÅRL

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
1110	Byggnader	1 422 882,00	1 422 882,00	0,00	1 422 882,00
1119	Akkumulerade avskrivningar på byggnader	-56 915,00	-56 915,00	-33 201,00	-90 116,00
1130	Mark	362 413,00	362 413,00	0,00	362 413,00
Summa materiella anläggningstillgångar		1 728 380,00	1 728 380,00	-33 201,00	1 695 179,00
Summa anläggningstillgångar		1 728 380,00	1 728 380,00	-33 201,00	1 695 179,00
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
1510	Kundfordringar	122 569,00	122 569,00	-122 569,00	0,00
1630	Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	2 021,00	2 021,00	22 098,00	24 119,00
Summa kortfristiga fordringar		124 590,00	124 590,00	-100 471,00	24 119,00
Kassa och bank					
1930	Företagskonto/checkkonto/affärskonto	205 222,84	205 222,84	259 717,00	464 939,84
Summa kassa och bank		205 222,84	205 222,84	259 717,00	464 939,84
Summa omsättningstillgångar		329 812,84	329 812,84	159 246,00	489 058,84
SUMMA TILLGÅNGAR		2 058 192,84	2 058 192,84	126 045,00	2 184 237,84
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
2081	Aktiekapital	-25 000,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00
2099	Årets resultat	-19 508,59	-19 508,59	0,00	-19 508,59
Summa eget kapital		-44 508,59	-44 508,59	0,00	-44 508,59
Kortfristiga skulder					
2510	Skatteskulder	-5 061,00	-5 061,00	0,00	-5 061,00
2641	Debiterad ingående moms	0,00	0,00	5 750,00	5 750,00
2650	Redovisningskonto för moms	-21 016,00	-21 016,00	25,00	-20 991,00
2860	Kortfristiga skulder till koncernföretag	-1 791 001,00	-1 791 001,00	0,00	-1 791 001,00
2990	Övriga upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	-196 606,25	-196 606,25	0,00	-196 606,25
Summa kortfristiga skulder		-2 013 684,25	-2 013 684,25	5 775,00	-2 007 909,25
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		-2 058 192,84	-2 058 192,84	5 775,00	-2 052 417,84
BERÄKNAT RESULTAT					
		0,00	0,00	131 820,00	131 820,00

PROTOKOLL

Datum
2024-09-27

Diariernr
24/00400-2

Eva Westin, 073-076 35 16

Protokoll för Förbundsdirectionens sammanträde 2024-09-27

Tid: 10.00 – 15.20
Datum: 2024-09-27
Plats: Lokal Fjärden på Hägglunds
Arena, Örnsköldsviks kommun

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:
Thomas Olsson
Eva Westin
Göran Anger § 107
Helén Lundahl § 112-114
Sofia Söderberg § 107, 111

Övriga närvarande:

Justerare:
Johan Andersson (C)

Tid för justering: 2024-10-09
Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirectionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum	Anslaget uppsatt den	Anslaget nedtas den
2024-09-27	2024-10-09	2024-10-31

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Medlem Namn	När- varo	Tjg. Ers	Reservation §						Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
									Ja	Nej	
Region Västernorrland											
Ordinarie											
Sara Nylund (S)	X									Ordförande	
Henrik Sendelbach (KD)	X									Vice Ordförande	
Region Västernorrland											
Ersättare											
Kristina Eriksson (C)											
Per Gybo (SJVP)	X										
Örnsköldsvik											
Ordinarie											
Andreas Jansson (C)	X		§112								
Örnsköldsvik											
Ersättare											
Carolina Sondell (S)											
Kramfors											
Ordinarie											
Malin Svanholm (S)	X									Avvek före beslutsmöte	
Kramfors											
Ersättare											
Jon Björkman (V)											
Härnösand											
Ordinarie											
Knapp Britta Thyr (MP)	X										
Härnösand											
Ersättare											
Per-Eric Norberg (C)	X										
Sundsvall											
Ordinarie											
Hans Forsberg (C)	X										
Sundsvall											
Ersättare											
Sven Bredberg (M)											
Timrå											
Ordinarie											
Stefan Dalin (S)	X										
Timrå											
Ersättare											
Tony Andersson (M)											
Ånge											
Ordinarie											
Eva Mörk Månsson (S)	X										
Ånge											
Ersättare											
Daniel Bergström (SD)											
Sollefteå											
Ordinarie											
Johan Andersson (C)	X									Justerare	
Sollefteå											
Ersättare											
John Åberg (S)											

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2024-09-27

Innehåll

§ 95. Sammanträdet öppnande.....	4
§ 96. Val av sekreterare	4
§ 97. Upprop	4
§ 98. Val av justerare för sammanträdet	4
§ 99. Godkännande av dagordning.....	4
§ 100. Föregående protokoll.....	4
§ 101. Ordförande rapporterar.....	5
§ 102. Förbundsdirektören rapporterar	6
§ 103. Hel- och delägda bolag.....	7
§ 104. Beslutsuppföljning	7
§ 105. Delegationsbeslut.....	8
§ 106. Inkomna protokoll/skrivelser/delgivningar	8
§ 107. Information från förvaltningen	9
§ 108. Information T25 från Norrtåg AB	11
§ 109. Information från Johan Wadman och Anna Grönlund	12
§ 110. Ägande i AB Transitio och Norrtåg AB - återremiss.....	14
§ 111. Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Västernorrlands län 2024-2030	18
§ 112. Busstrafik 2027 - Avtalsområden	20
§ 113. Biogas Härnösand	26
§ 114. Drivmedel i upphandlingen av Busstrafik 2027	29
§ 115. Handlingsplan revisionsrapport 2023	31
§ 116. Begäran om projektstöd Bussgods i Norr AB	32
§ 117. Kommunalförbundets roll i totalförsvaret	33
§ 118. Övriga frågor.....	36
§ 119. Sammanträdet avslutas	36

PROTOKOLL

Bilagor

§ 95. Sammanträdet öppnande

§ 96. Val av sekreterare

Förbundsdirektionen beslutar

att välja Eva Westin som sekreterare för sammanträdet.

§ 97. Upprop

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna uppropet av ledamöter.

§ 98. Val av justerare för sammanträdet

Förbundsdirektionen beslutar

att välja Johan Andersson (C) till justerare för sammanträdet.

§ 99. Godkännande av dagordning

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna dagordningen.

§ 100. Föregående protokoll

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga föregående protokoll från 7 juni och 26 juni 2024 till handlingarna.

Bakgrund

Protokollet har varit utsänd för påseende.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

PROTOKOLL

§ 101. Ordförande rapporterar

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen från ordförande till handlingarna.

Bakgrund

Ordförande rapporterar om att rekryteringsprocessen efter förbundsdirektör nu är i slutfas. 10 ansökningar kom in, 5 ansågs möta kraven vi ställt, 2 kandidater valdes ut till intervjuer. Avstämning med facklig part är genomförd. Ordförande och vice ordförande är överens om att föreslå Thomas Olsson som ny förbundsdirektör. Facklig förhandling ska genomföras och därefter ska förhandlingarna kring avtal slutföras med förhoppning om att det är klart under nästa vecka.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

PROTOKOLL

§ 102. Förbundsdirektören rapporterar

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen från förbundsdirektören till handlingarna.

Bakgrund

Satsningar i budget 2025

- Medel för ett projekt inom beredskapsområdet
- Genomlysning av Kramforskontoret
- Budget för biljettkontrollanter under hela 2025
- Gemensam personaldag för kontoren i Kramfors och Ånge
- Medel för att anställa sommarjobbare för exempelvis projekt med hållplatsinventeringar.

Bussgods i norr – Vi fortsätter arbetet med att etablera oss i bussgods i norr och vårt ställningstagande kring bussgods får även betydelse i upphandlingen av ny allmän kollektivtrafik.

Arbetet med implementering av ny förbundsordning fortskrider och förvaltningen kommer att informera på regionala samverkansgruppen och kommer även återkomma vid nästa direktionsmöte med information.

Norrtåg

Extra kostnader kommer tillkomma vid övertagande av begagnade Reginor från Västtrafik. I januari fattade Norrtågs styrelse beslut om att anmäla intresse för övertagande. För Västernorrland så kommer Regionen fortsatt att borga för affären och det kommer att komma ett ärende på nästa direktion där kollektivtrafikmyndigheten i egenskap av ägare av Norrtåg fattar formellt beslut.

Föredragande:

Thomas Olsson, tf. förbundsdirektör.

PROTOKOLL

§ 103. Hel- och delägda bolag

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen om hel- och delägda bolag till handlingarna,

att direktionens medlemmar haft möjlighet att ställa frågor kring inkomna dokument.

Bakgrund

Bussgods i Västernorrland AB

Protokoll bolagsstämma 2024-06-19

Norrtåg AB

Protokoll årsstämma 2024-05-28

Konstituerande Styrelseprotokoll 2024-05-28

Styrelseprotokoll 2024-05-28

Minnesanteckningar ägarråd 2024-04-22

AB Transitio

Styrelseprotokoll nr 189 2024-05-30

Protokoll årsstämma 2024-05-30

Fastställt kalendarium 2025

Västernorrlands läns Trafik AB

Inga inkomna handlingar

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

§ 104. Beslutsuppföljning

Beslutsuppföljning

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga beslutsuppföljningen till handlingarna.

Bakgrund

Beslutsuppföljningen har varit utsänt för påseende.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

PROTOKOLL

§ 105. Delegationsbeslut

Delegationsbeslut

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga delegationsbesluten till handlingarna.

Bakgrund

Delegationsbesluten har varit utsänt för påseende.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

§ 106. Inkomna protokoll/skrivelser/delgivningar

Inkomna protokoll,
skrivelser och
delgivningar

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga inkomna protokoll, skrivelser och delgivningar till handlingarna.

Bakgrund

Inkomna protokoll, skrivelser och delgivningar har varit utsänt för påseende.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

PROTOKOLL

§ 107. Information från förvaltningen

Förbundsdirektionen beslutar

att ge förbundsdirektören i uppdrag att till förberedande möte i oktober ta fram en jämförande analys gällande kostnader, effektivitet och tillgänglighet för ett alternativ mellan de föreslagna 2 avtalsområdena och nuvarande avtalsläge (6 områden) i ärendet upphandling Särskild persontrafik 2025,

att lägga informationen från förvaltningen till handlingarna.

Bakgrund

Information systematiskt arbetsmiljöarbete
Punkten utgick

Information plattform Erikslund

I nuvarande Nationella Trafikplan finns följande åtgärder:

1. Sundsvall-Ånge kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder
2. Ånge-Östersund kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder
3. Linjerätning Erikslund togs med i Nationell infrastrukturplan 2022-2023 p.g.a restidvinster Sundsvall-Östersund då samtliga åtgärder genomförs.

Genom att kombinera de tre insatserna finns möjlighet att få ett efterfrågat trafikupplägg för regionalstågstrafiken, vilket innebär kortare restid och effektivare fordonsutnyttjande. För att effekterna ska uppnås måste antalet stopp minska och linjerätningen Erikslund har fått beslut om byggstart.

De 3 nämnda åtgärder möjliggör för Norrtågs efterfrågade regionalstågsupplägg med effektivare mötesmönster och kortare restid Sundsvall-Östersund. Linjerätningen möjliggör för 1 avgång/timme Sundsvall-Östersund. Restiden förkortas med 13 minuter och det blir minskad risk för förseningar då mötespunkterna på tåget blir effektivare.

Om linjerätning ej genomförs innebär det fortsatt ineffektiva tågmöten samt ej möjlighet med timmestrafik på Mittbanan p.g.a. mindre effektiva omlopp vilket i sin tur innebär väntetid i Östersund ca 1 timme. Effektivt regionalstågsupplägg är då ej möjligt.

Bakgrund station Erikslund

Tidigare utredningar från Mittstråket 1.0 visar att ett slopat stopp i Erikslund ger positiv trafik tillväxt. För närvarande har varken Norrtåg eller SJ planer på stopp i Erikslund vilket gör att det inte är samhällsekonomiskt lönsamt att bygga plattformen. Trafikverket är öppna för möjligheten att i framtiden bygga en plattform om behov uppstår.

Statistik visar att station Erikslund i snitt 2023 hade 2,5 påstigande /tur/dygn. Trafikering med buss från Erikslund till Ånge finns i stor utsträckning. Bland annat går linje 192 med 5 dubbelturer/dag. Linjen är anpassad till skolans tider men möjlighet finns att vara i Ånge innan 08.00. Restiden är 15 minuter.

Utifrån pågående industrietableringar är det viktigt att pendlingsmöjligheter Ånge-Ljungaverk fungerar.

Genom de planerade åtgärderna prioriteras arbetspendlingen mellan kommuncentrum

PROTOKOLL

Information Snowracer

Införandet av det nya biljett-och betalssystemet för att möta den nya nationella standarden pågår för fullt och sker etappvis.

Den nya appen Din Tur är i drift och gamla helt avvecklade. I appen kan man söka resor, köpa och resa på biljetter. Det går även att se var bussen är i realtid.

Laddning av resekort med reskassa på buss och i webbshop upphörde i april 2024. Planen är att all försäljning av reskassa upphör 1 oktober och att 17 januari 2025 är sista dag att resa upp soldot på reskassan. Under en övergångsperiod kommer man bara att kunna köpa enkelbiljetter ombord på bussen.

Dagens resekort kommer framåt att sluta fungera och på gång är utbyte och försäljning av nya resekort. En förutsättning för det är att de nya funktionerna Mina sidor och Försäljningsapplikationen är helt klara. Det går alltid att köpa digitala biljetter i Din Turs app, då behövs inget resekort.

När det gäller utrustning ombord på bussarna så ska biljettmaskinerna uppdateras med ny förarapplikation, det sker samtidigt med att nya betalterminaler installeras.

Tillsammans med kommunerna pågår arbete med uppläggning av elever i nya skolportalen. Ett arbete inför lansering av ny portal för köp av företagsresor är under uppstart.

Hela projektet med nya biljett- och betalssystemet har försenats p.g.a leverantören inte levererat lösningar enligt tidplan, dialoger med leverantören pågår.

Återrapport upphandling Särskilda persontransporter 2025

Diskussioner kring upphandling Särskilda persontransporter har förts under en tid, tanken var först att det skulle vara klart till juni 2025 men det har försenats. Inriktningsbeslut togs i maj 2023 men förutsättningarna ändrades och beslut togs på nytt i juni 2024.

Det förslag som nu arbetats fram innehåller två trafikområden, en ändring från dagens sex trafikområden. Färre trafikområden ger bl.a möjlighet att bedriva verksamheten effektivare och innebär förutsättningar för samutnyttjande av resurser från olika delar inom länet.

Diskussion fördes kring antalet trafikområden, om två områden är för få och områdena blir för stora och vilken påverkan på taxinäringen det kan få. Innan beslut tas önskar direktionen se ett alternativ mellan dagens sex områden och förslaget på två områden med en jämförande analys på kostnad, effektivitet och tillgänglighet.

Föredragande:

Thomas Olsson, tf. förbundsdirektör.

Sofia Söderberg, trafikstrateg

Göran Anger, senior rådgivare

PROTOKOLL

§ 108. Information T25 från Norrtåg AB

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen från Norrtåg AB till handlingarna.

Bakgrund

Föredragning vid det förberedande mötet.

Föredragande:

Joakim Berg, Norrtåg AB

PROTOKOLL

§ 109. Information från Johan Wadman och Anna Grönlund

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen från Johan Wadman, Svensk Kollektivtrafik och Anna Grönlund, Sveriges Bussföretag till handlingarna.

Bakgrund

Johan Wadman, Svensk Kollektivtrafik och Anna Grönlund, Sveriges Bussföretag besöker förbundsdirektionen och presenterar sina respektive verksamheter.

Svensk Kollektivtrafik är en bransch- och intresseorganisation för regionala kollektivtrafikmyndigheter och länstrafikbolag. De organiserar 19 regioner och 2 kommunalförbund, de har 4 samverkansbolag för regionalståg, 2 egenregi bolag samt har 80 associerade medlemmar. Tillsammans står de för 1,7 miljarder resor/år, 99% av landets busstrafik, 90% av landets tågtrafik och har en omsättning på 56 miljarder. Den viktigaste uppgiften för Svensk Kollektivtrafik är att se till att det finns nätverk inom branschen där man kan dela med sig av erfarenheter.

Kollektivtrafikens nytta i trafiken är minskat antal skadade och döda, buller och utsläpp av hälsofarliga ämnen och människors vardagsmotion ökar.

Den är yteffektiv, minskar behov av att bygga ut och underhålla vägar och gator samt minskar behov av parkeringsplatser. Kollektivtrafiken bidrar även till regionförstoring, som kännetecknas av:

- Växande arbets- och bostadsmarknad
- Bra matchning och arbetskraftsförsörjning
- God tillgänglighet till universitet, sjukvård, handel, kultur m.m

Tidsavståndet är viktigaste faktorn. Det faktiska avståndet i kilometer räknat är inte det intressanta utan det är avståndet i tid.

Ett mål är att 2030 ska 4 av 10 motoriserade resor vara kollektiva. Programförklaring för 4 av 10 målet innehåller fyra prioriterade områden:

1. Gör den kollektiva resan attraktiv
2. Låt kollektivtrafiken bygga samhället
3. Attrahera fler stolta medarbetare
4. Främja innovation och ny teknik

Sveriges Bussföretag är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv. De har medlemmar med linjetrafik, kommersiell busstrafik samt turist- och beställningstrafik. Genom anslutning till Sveriges Bussföretag omfattas 250 företag med 26 400 anställda av kollektivavtal. Bussbranschen har 30 000 anställda i hela landet. En stor utmaning är kompetensförsörjning, branschen behöver rekrytera 8 600 bussförare, mekaniker och trafikledare de tre närmaste åren om kollektivtrafiken ska kunna fortsätta rulla.

Den svenska bussbranschen leder omställningen till en fossilfri fordonsflotta och är unik i EU. Stadsbussar elektrifieras nu och är ett krav i allt högre utsträckning i den upphandlade kollektivtrafiken. Det finns dock utmaningar såsom batteriernas kapacitet, komponentbrist och laddinfrastruktur. Gasbussar minskar däremot och allt färre tillverkare tar fram gasbussar

Inför upphandlingar av busstrafik finns rekommendationer och vägledning från Kollektivtrafikens Avtalskommitté att ta del av som stöd. Kollektivtrafikens avtalskommitté

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

är partssammansatt med deltagare från både beställare – och utförarsidan. Det finns även ett nätverk och en särskild hemsida kring upphandlingar att ta del av. Johan och Anna gör medskicket: känn er inte ensamma ta stöd och hjälp i upphandlingsarbetet.

Sara Nylund, ordförande, riktar ett stort tack till Johan Wadman och Anna Grönlund för dagens besök och värdefulla tips och råd.

Föredragande:

Johan Wadman, Svensk Kollektivtrafik.

Anna Grönlund, Sveriges Bussföretag.

PROTOKOLL

§ 110. Ägande i AB Transitio och Norrtåg AB - återremiss

Förbundsdirektionen beslutar

att avslå hemställan från Regionala utvecklingsnämnden om att föra över ägandet i AB Transitio och Norrtåg AB till Region Västernorrland.

Bakgrund

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län är idag ägare till fem procent av AB Transitio, vars uppdrag är att anskaffa, finansiera, förvalta och hyra ut tågfordon till sina ägare. Bolagets verksamhet finansieras genom de fordonshyror bolaget tar ut och innebär i övrigt inga kostnader för kommunalförbundet.

Vidare är kommunalförbundet ägare till tjugofem procent av Norrtåg AB vars uppdrag från ägarna är att bedriva persontågtrafik i de fyra nordligaste länen. Norrtågs fordon hyrs från AB Transitio. Transitio finansierar fordonen genom att uppta lån från kreditgivare. Region Västernorrland är borgensman för de lån som berör Västernorrland. Borgensåtagandet medför inga kostnader för Region Västernorrland eller för kommunalförbundet.

Norrtågs kostnader för hyra av fordonen utgör en del av kostnaderna för att bedriva Norrtågs trafik, och fördelas mellan Norrtågs fyra ägare enligt gällande kostnadsfördelningsmodell. I Västernorrland finansierar Region Västernorrland trafiken fram till 1 januari 2025. Från den 1 januari 2025 finansieras den regionala kollektivtrafiken i vilken Norrtågs trafik ingår gemensamt av kommunalförbundets medlemmar i enlighet med den förbundsordning som under våren 2024 har antagits av alla medlemmar.

Vid direktionens möte i oktober 2023 gavs myndigheten i uppdrag att göra en kortare utredning gällande myndighetens ägande av AB Transitio i syfte att spara pengar. Skälet som angavs var att myndighetens ägande av AB Transitio kunde medföra en högre lånekostnad än om ägandet fanns hos Region Västernorrland.

Direktionen beslutade 2023-12-15 att uppdra åt förbundsdirektören att ta fram beslutsunderlag för överförande av AB Transitios aktier till Region Västernorrland till nästkommande direktionens möte. Underlag för beslutet var en presentation i vilken påstods att en överföring av ägandet till regionen skulle möjliggöra förmånligare lån och lägre räntekostnader för Norrtågs fordon (genom finansiering av fordonen via Kommuninvest). Samma sak gjorde Förvaltningen Regional utveckling gällande i sitt yttrande 2023-11-17, dnr 23RUN13, över förslaget till ny förbundsordning för kommunalförbundet.

Vid närmare utredning visar det sig emellertid att de förmånligare lånevillkor och lägre räntekostnader som AB Transitio önskar få genom upplåning via Kommuninvest inte förutsätter något överförande av ägandet i AB Transitio till Region Västernorrland. AB Transitio kan uppta lån i Kommuninvest med borgen såsom idag från Region Västernorrland. Vare sig Kommuninvest eller AB Transitio uppställer som villkor för detta att ägandet i AB Transitio överförs till Region Västernorrland. De besparingar i form av lägre räntekostnader från 2028 eller tidigare och framåt som förväntas genom en finansiering via Kommuninvest kan således erhållas utan att ägandet i AB Transitio flyttas till Region Västernorrland.

Underlaget för direktionens beslut den 15 december och förvaltningen Regional utvecklings yttrande 2023-11-17 var i denna del felaktiga.

Regionala utvecklingsnämndens hemställan

Den 27 mars 2024 beslutade Regionala utvecklingsnämnden att hemställa till kommunalförbundet att föra över kommunalförbundets ägande i AB Transitio och Norrtåg

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

AB till Region Västernorrland. Av hemställan framgår också att tanken är att Region Västernorrland även ska stå för finansieringen av Norrtåg. Sammanfattningsvis framförs följande.

Ägandet av AB Transitio och Norrtåg AB genom kommunalförbundet är suboptimalt ur flera perspektiv, exempelvis gällande ägarstyrning, uppsikt, utveckling, finansiering med mera, och att det skulle vara mer gynnsamt om Region Västernorrland var ägare till bägge bolagen och att en sådan förändring inte innebär några nackdelar.

Det huvudsakliga skälet som framförs är att en mer förmånlig finansiering av Norrtågs fordon via Kommuninvest kan erhållas om Region Västernorrland (och Region Norrbotten) är ägare till aktierna i AB Transitio. Den potentiella besparingen uppges kunna uppgå till ”förmodligen miljontals kronor årligen” och ägandet av AB Transitio genom kommunalförbunden i Västernorrland och Norrbotten påstås förhindra Region Jämtland Härjedalen och Region Västerbotten från dessa mer förmånliga finansieringsmöjligheter.

I hemställan hänvisas också till flera beslut tagna sedan 2020 av regionstyrelsen och regionfullmäktige angående överförande av ägandet i de bägge bolagen.

När det gäller ägandet i Norrtåg AB sägs vidare att ”Genom att även föra över aktierna i Norrtåg AB till regionen samlar borgensfrågorna och -åtagandet hos en samlad aktör, densamma som också finansierar hela trafiken. Verksamheten och ansvaret för densamma samlas hos den aktör som också har ansvaret.” Fortsättningsvis sägs också att det skulle underlätta för Norrtåg med en likriktad ägar- och finansieringsstruktur från de fyra länen och att det vore fördelaktigt för såväl Norrtåg AB som AB Transitio om Norrtågsfamiljen är formerad på ett likartat sätt.

Vidare konstateras i hemställan att en ny förbundsordning kommer att börja gälla enligt vilken underskottet i all regional kollektivtrafik inklusive tågtrafiken ska fördelas mellan alla medlemmar i kommunalförbundet. Förvaltningen Regional utveckling menar dock att ”det med enkelhet skulle kunna hanteras med att regionens kostnadstäckningsbidrag till förbundet skulle avräknas med Norrtåg AB:s kostnader”.

Avslutningsvis framför förvaltningen att man inte kan se att länets resenärer eller invånare skulle påverkas negativt av att Region Västernorrland tar över ägandet i AB Transitio och Norrtåg AB, och att det skulle kunna sänka kostnaderna eller bromsa en annars ökande kostnadsutveckling i regiontågtrafiken i Västernorrland och norra Sverige.

Myndighetens bedömning

Det huvudsakliga skälet som Regionala utvecklingsnämnden anför för att föra över ägandet i AB Transitio till regionen är att det skulle möjliggöra besparingar som annars inte är tillgängliga.

Som framgått inledningsvis är emellertid de förmånligare lånevillkor och lägre räntekostnader som AB Transitio önskar få genom upplåning via Kommuninvest tillgängliga utan att det sker något överförande av ägandet i AB Transitio till Region Västernorrland. Inte heller förhindrar ägandet av AB Transitio genom kommunalförbunden i Västernorrland och Norrbotten att Region Jämtland Härjedalen och Region Västerbotten får mer förmånliga finansieringsmöjligheter. Det saknas alltså anledning att föra över ägandet i AB Transitio till regionen av dessa skäl.

För bedömningen i övrigt av Regionala utvecklingsnämndens hemställan tar myndigheten följande i beaktande.

PROTOKOLL

Regional utvecklingsnämnden hänvisar i hemställen till en rad beslut tagna sedan 2020 av regionstyrelsen och regionfullmäktige angående överförande av ägandet i de bägge bolagen. Gemensamt för dessa beslut är emellertid att besluten antingen är tagna innan medlemmarna i kommunalförbundet överenskommit om att anta en ny förbundsordning och tillsammans finansieras den regionala kollektivtrafiken i vilken Norrtågs trafik ingår, eller att besluten vilar på beslutsunderlag som felaktigt anger att mer förmånlig finansiering av Norrtågs fordon kan erhållas om ägandet i AB Transitio överförs till regionen. Myndighetens uppfattning är att dessa beslut måste ses utifrån de faktiska förhållanden och den situation som nu råder.

Kommunalförbundet har en ny förbundsordning, antagen av Region Västernorrland och samtliga övriga medlemmar sedan den 26 februari 2024. Förbundsordningen innebär att beslut om och finansiering av den regionala kollektivtrafiken, alla trafikslag, är en angelägenhet för alla medlemmar i kommunalförbundet. Medlemmarna utövar härvid sitt inflytande i förbundsdirektionen.

Förbundsordningen och särskilt dess bestämmelser om fördelning av underskottet har utformats för att underlätta en framtida skatteväxling och är ett steg på vägen. Det gäller nu att under de kommande åren med förbundsordningen och kostnadsfördelningsmodellen som grund skapa ett förtroendefullt samarbete inom kommunalförbundet för att kunna ta ytterliga steg på vägen mot en skatteväxling.

Förvaltningen Regional utveckling menar att en omläggning av finansieringen av Norrtåg till regionen, d.v.s. en återgång till vad som tidigare gällt, med enkelhet skulle kunna hanteras med att regionens medlemsbidrag till förbundet avräknas med länets kostnader för Norrtåg. Myndigheten delar inte den bedömningen, det skulle strida mot förbundsordningen.

Från och med 1 januari 2025 kommer kommunalförbundet också finansiera Norrtåg i och med att kostnadsfördelningen enligt ny förbundsordning då träder i kraft. Därmed kommer ägande och finansiering av Norrtåg AB, liksom det ansvar som åvilar den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, vara samlat på en hand, och innebära en ordning enligt vilken alla medlemmar i kommunalförbundet bidrar till finansiering av tågtrafiken och också genom kommunalförbundet har ett ägarinflytande över Norrtåg AB.

Här kan tilläggas att en överföring enbart av ägandet i Norrtåg AB medan finansiering sker enligt förbundsordningen är olämpligt. Det skulle innebära en ordning enligt vilken en medlem i kommunalförbundet har ett ägarinflytande i Norrtåg medan alla medlemmar ska bidra till finansieringen, en ordning som skapar ett olyckligt dubbelkommando som komplicerar beredning av ärenden rörande Norrtåg och riskerar att skapa motsättningar inom kommunalförbundet.

Som framgår av lagen (2010:1065) om kollektivtrafik (KTL) ansvarar regionen och kommunerna inom ett län gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten i ett län ska vidare organiseras som ett kommunalförbund om inte regionen och kommunerna har överenskommit om annat, det vill säga kommit överens om en skatteväxling.

Av KTL och EU:s kollektivtrafikförordning framgår vidare att det är den regionala kollektivtrafikmyndigheten som

- fastställer mål för den regionala kollektivtrafiken i ett trafikförsörjningsprogram,
- samråder med motsvarande myndigheter i angränsande län,
- är behörig myndighet att fatta beslut om allmän trafikplikt,
- är behörig myndighet att upphandla och ingå avtal om allmän trafik.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Dessa befogenheter kan inte överlämnas till regionen utan tillkommer kommunalförbundet även om regionen skulle vara ägare till Norrtåg. Det är således inte möjligt att fullt ut samla ansvaret för Norrtågs verksamhet hos en aktör (regionen), som är skild från den regionala kollektivtrafik-myndigheten på det sätt som Regionala utvecklingsnämnden verkar mena. Förslaget innebär tvärtom ett ökat inslag av dubbelkommando jämfört med vad som kommer att gälla från den 1 januari 2025.

När det gäller ägandet i Norrtåg AB och AB Transitio bör även följande framhållas. Norrtåg AB:s uppgift är att på ägarnas uppdrag bedriva tågtrafik i de fyra länen. I den dagliga verksamheten har Norrtåg återkommande och täta dialoger med Transitio rörande bland annat fordonsanskaffning, hur reservdelsförsörjning ska säkerställas vid fordonsanskaffning och löpande under fordonsförvaltningen, hur utförande av tungt underhåll och upprustningar ska upphandlas och genomföras kostnadseffektivt ur Norrtågs perspektiv och hur fordonsunderhållet löpande ska följas upp och dokumenteras. Finansiering och refinansiering av Norrtågs fordonsflotta är däremot frågor som aktualiseras betydligt mindre frekvent och därmed intar en underordnad om än viktig roll.

Hos Norrtåg finns kunskapen samlad om hur Transitio bäst kan tillmötesgå Norrtågs behov. Frågor av operativ karaktär kring fordonen, planering av Transitios underhållsåtgärder, reservdelar med flera ovannämnda frågor bör därför skötas av Norrtåg. Ägandet i AB Transitio och Norrtåg AB bör ligga på samma hand för att underlätta för ägaren att ge stöd åt Norrtåg i dialogerna med Transitio.

Kommunalförbundet står i och med antagandet av en ny förbundsordning inför uppgiften att fördjupa ett förtroendefullt samarbete inom kommunalförbundet som ett led i ytterligare förberedelser för en skatteväxling. I den uppgiften ingår för alla medlemmar i kommunalförbundet att axla uppgiften som ägare av Norrtåg och finansiär av tågtrafiken.

Sammanfattningsvis gör myndigheten bedömningen att det inte finns några fördelar med att föra över vare sig ägandet i AB Transitio eller i Norrtåg AB till Region Västernorrland. Det skulle istället försämra möjligheterna att på ett sammanhållet sätt, genom kommunalförbundet, verka för att utveckla den regionala tågtrafiken och den regionala kollektivtrafiken i övrigt. Regional utvecklingsnämndens hemställan bör därför avvisas.

Bifall:

Hans Forsberg (C) och Johan Andersson (C) yrkar bifall

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

Expedieras till:

Förbundets medlemmar
AB Transitio
Norrtåg AB
RKM - Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten
Regionala kollektivtrafikmyndigheten, Region Västerbotten
Region Jämtland Härjedalen

Beslutsunderlag: Missiv 2024-06-05 Ägande i AB Transitio och Norrtåg AB

PROTOKOLL

§ 111. Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Västernorrlands län 2024-2030

Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Västernorrlands län 2024-2030

Förbundsdirektionen beslutar

att anta förslag till nytt Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västernorrlands län 2024-2030 samt bilagorna 1-2 och 4-8,

att målen och indikatorerna följs upp i årsredovisningen och eventuell revidering sker i samband med verksamhetsplanering för nästföljande år.

att ge förbundsdirektören i uppdrag att, till direktionsmötet i december, ta fram ett förslag på plan för utvärdering av processen för framtagandet av TRFP.

Ärendet

Hösten 2021 påbörjades arbetet med att ta fram ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. Våren 2022 skickades programmet ut på en första remissrunda till kommunalförbundets medlemmar och bland annat Trafikverket, Länsstyrelsen, regionala kollektivtrafikmyndigheter i våra grannlän samt funktionsrättsorganisationer i Västernorrland.

Utgångspunkten var att anta det nya programmet i december 2022. På grund av beslut om att lägga ner Bussgods i Västernorrland AB och att i stället ingå i Bussgods i Norr samt att vissa bilagor var ofullständiga vid remissförfarandet pausades processen och programmet med dess bilagor har därefter haft ett behov av att ses över och revideras.

Under våren 2023 har workshops med den regionala samverkansgruppen genomförts för att bearbeta bilaga 6, indikatorer. Samt har en arbetsgrupp sats ihop med representanter från Sundsvall- och Örnsköldsviks kommun tillsammans med KTM för att arbeta igenom bilaga 1-hållplatshandboken och dess skisser och renderingsbilder för de olika hållplatsklasserna. Workshops har även genomförts med förbundsdirektionen kopplat till bussupphandlingen samt ambitionsnivån i trafikförsörjningsprogrammet.

Utifrån de diskussioner som förts och utifrån beslut i direktionen med effekter på den kollektivtrafik som kommer att bedrivas i vårt län skickades ett reviderat program ut på en intern remissrunda för tiden 15 mars – 28 juni till kommunalförbundets medlemmar med möjlighet att yttra sig över de justeringar som har gjorts. Totalt inkom 7 remissvar av 8 och KTM har bearbetat och hanterat alla synpunkter enligt bilaga 9-Samrådsredogörelse.

Myndighetens bedömning

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län är som den Regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet har som uppdrag att upprätta mål för den regionala kollektivtrafiken.

Totalt har programmet i sin helhet samt olika delar diskuterats och bearbetas på workshops och samråd vid 40 olika tillfällen. De samråd och processer har pågått under framtagandet av programmet beskrivs mer detaljerat i bilaga 7, processbeskrivning. Utöver det har andra förankringsprocesser och diskussioner pågått i den Regionala samverkansgruppen för kollektivtrafik samt i direktionen under 2023 och 2024. Trafikförsörjningsprogrammet ska sätta mål för kollektivtrafiken och ligger till grund för pågående upphandlingsprocess med trafikstart december 2027. Det av förbundsdirektionen fattade inriktningsbeslutet bygger på att detta trafikförsörjningsprogram är det gällande programmet i upphandlingen.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Måluppfyllnad

Växande region

- Konkurrenskraftigt
- Sammanhållet
- Utvecklande

Nöjd resenär

- Enkelt
- Tryggt
- Attraktivt

Hållbart samhälle

- Ekologiskt
- Socialt
- Ekonomiskt

Förslag till uppföljning

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik 8§ regelbundet fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken. Detta gör trafikförsörjningsprogrammet till ett levande dokument som ska vara aktuellt och bör uppdateras och revideras varje mandatperiod. För att hålla trafikförsörjningsprogrammet uppdaterat med aktuella mål föreslås att förvaltningen initierar revidering av programmet vid behov.

Föredragande:

Sofia Söderberg, trafikstrateg.

Expedieras till:

Kommunalförbundets medlemmar
Höga Kustens Destinationsutveckling
Höga Kusten Turism
Kommunal
Länstrafiken Norrbotten
Länstyrelsen Västernorrland
Mittuniversitetet
PRO City
Region Jämtland Härjedalen
Region Västerbotten
Regionala Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Sametinget
SJ
SPF Seniorerna
SRF Västernorrland
Trafikverket
Transportstyrelsen
Trafikföretagen

Beslutsunderlag: Missiv 2024-08-28 Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Västernorrlands län 2024-2030

PROTOKOLL

§ 112. Busstrafik 2027 - Avtalsområden

Förbundsdirektionen beslutar

att upphandling av Busstrafik 2027 ska omfatta tre avtalsområden, Medelpad, Ådalen och Örnköldsviks kommun,

att fortsätta dialogen med Bussgods i Norr om förutsättningar för godstransporter på persontrafikens villkor.

Ärendet

Ärendet redovisar förutsättningar för indelning av länets trafik i avtalsområden inför upphandling.

Ärendets tidigare handläggning

Den 24 maj 2024 beslutade Förbundsdirektionen (§57) om inriktningen för upphandlingen av Busstrafik 2027. I tjänsteskrivelsen redovisades ett antal förutsättningar för utformning av avtalsområden. ”Med utgångspunkt i den nya förbundsordningen och kostnadsfördelningsmodellen där det gemensamma trafikutbudet blir större bör antalet avtalsområden kunna minska jämfört med tidigare upphandling. Ställningstagande avseende antal avtalsområden och deras utformning bör ske efter att samråd inför upphandling (SIU) genomförts med möjliga anbudsgivare”.

Förvaltningen har under samråd för upphandling ställt frågor till Trafikföretagen om utformning av avtalsområden och generellt rekommenderas betydligt färre avtalsområden än idag. Den 4 september hölls även ett samråd med medlemmarnas kontaktpersoner för kollektivtrafik om bussupphandlingen. Den nu föreslagna indelningen grundas på de synpunkter och förslag som framkommit under samråden.

Nuvarande avtalsområden

Trafik-företag	Avtal	Namn	Producerade kilometer	Ersättning entreprenör	Intäkter	Påstigande	Prodkost/ km
Mittbuss AB	O02	Kramfors - Höga Kusten	360 551	14 205 678 kr	1 786 466 kr	46 324	39 kr
Mittbuss AB	O03	Sollefteå stadstrafik	128 602	5 074 480 kr	1 164 570 kr	64 551	39 kr
Mittbuss AB	O04/05	Sollefteå landsbygd	458 442	17 307 462 kr	2 622 765 kr	82 061	38 kr
Nobina AB	O06	Örnköldsvik stadstrafik	988 027	54 780 543 kr	8 057 471 kr	1 087 844	55 kr
Mittbuss AB	O07	Örnköldsvik - Husum	357 124	12 863 444 kr	842 795 kr	74 244	36 kr
Mittbuss AB	O08	Örnköldsvik - Bredbyn	375362	16 104 408 kr	1 315 098 kr	100 171	43 kr
Mittbuss AB	O09	Örnköldsvik - Bjästa	357 181	16 521 951 kr	1 309 374 kr	126 951	46 kr
Mittbuss AB	O10	Härnösand stadstrafik	429 629	18 759 282 kr	1 197 587 kr	883 455	44 kr
Mittbuss AB	O22	Härnösand landsbygd	466 475	20 288 001 kr	150 536 kr	104 548	43 kr
Nobina AB	O14/15	Sundsvall stadstrafik	2 960 484	159 717 079 kr	45 179 927 kr	4 505 602	54 kr
Mittbuss AB	O16	Sundsvall Nordvästra	439 843	19 420 112 kr	2 050 751 kr	116 101	44 kr
Nobina AB	O17/21	Njurunda-Sundsvall-Timrå	1 532 622	70 077 087 kr	17 644 427 kr	958 686	46 kr
Nobina AB	O18	Sundsvall - Matfors	597 384	23 989 973 kr	2 282 232 kr	191 859	40 kr
Mittbuss AB	O20	Kamfors - Ådalen	1 224 124	40 676 907 kr	6 606 379 kr	259 127	33 kr
Mittbuss AB	O23	Ånge	647 655	23 924 728 kr	2 866 844 kr	132 034	37 kr
Centrala Buss	S3	Östersund-Örnköldsvik (L40)	246 525	5 963 695 kr	921 788 kr	55 756	24 kr
Mittbuss AB	S4	Sundsvall-Sollefteå (L331)	137 829	5 099 104	835 973 kr	16 695	37 kr
Mittbuss AB	S5	Sundsvall-Härnösand (L201)	639 107	18 681 005 kr	8 958 667 kr	211 427	29 kr
Nobina AB	S6	Härnösand-Örnköldsvik (L50)	427 616	10 029 928 kr	1 605 152 kr	45 313	23 kr
Summa			12 774 580	553 484 870 kr	107 398 803 kr	9 062 749	43 kr

Tabell 1 Nuvarande avtalsområden busstrafik, källa Trafikbokslut 2023.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Myndighetens bedömning

Myndigheten bedömer att faktorer som kan påverka indelning i avtalsområden är;

- Samordningsfördelar, personal och fordon
- Förutsättningar för drivmedelsalternativ
- Geografiskt sammanhängande områden
- Förändringsmöjligheter
- Behov av bussgodsrumsbussar – samnyttjande för flera linjer inom ett avtal
- Produktionsvolym och kostnadseffektivitet
- Depåförutsättningar

Faktorer som **inte** påverkar indelningen är;

- Trafikslag stads- eller landsbygdstrafik
- Skolskjutstrafik (separata avtal)
- Kommungränser
- Finansiär

Nuvarande behov av bussgodsrumsbussar

Bussar med godsrumsutrymme för pallplatser, (godsrumsbussar) behöver specialtillverkas och har ett högre pris än ordinarie bussar. De får även färre sittplatser (ca 48) stycken. Bussarna byggs på chassi med normalgolv vilket innebär trappsteg inne bussen och försämrad tillgänglighet. Efterhandsmarknaden för bussmodellen är liten. Det enda idag verksamma bussgodsbolaget i Sverige är Bussgods i Norr AB.

I Västernorrland har linjerna 39, 41, 42, 90, 331 och 442 turer som utförs med godsrumsbuss. Bussarna används för mer trafik än bara dessa turer. I övrigt används underrumsbussar för godstransporter på ca 15 linjer.

Av aktieägaravtalets bilaga 3.9 framgår att fordon av typen godsrumsbuss som kan ta pallgods, ska finnas på samtliga kommungränsöverskridande linjer på överenskomna avgångar men inte i rusningstrafik.

Linjerna 90 och 331 går mellan olika kommuncentrum. Utifrån aktieägaravtalet kan därutöver följande linjer behöva förses med turer som går med godsrumsbussar:

- 191 Sundsvall – Ånge,
- 201 Sundsvall - Timrå – Härnösand
- 50 Härnösand- Kramfors – Örnsköldsvik.

Samtidigt finns inget krav utifrån avtalet att trafikera linjerna 31, 41, 42 och 442 med godsrumsbuss. För att framföra godsturer behöver förare särskild utbildning. Godstrafik påverkar därför även personalplaneringen hos trafikföretaget.

Förvaltningen har haft ett antal möten med Bussgods i Norr AB om hur gods kan samordnas med den linjelagda trafiken. Med nuvarande linjer bedöms sju godsrumsbussar behövas inom Västernorrland om det blir färre avtalsområden. Förutsättningar för att använda bussarna bör fortsatt utredas tillsammans med Bussgods i norr AB och kommande trafikföretag.

Godsrumsbussarnas högre pris, och sämre tillgänglighet, samt det faktum att intäkterna inte bedöms täcka tillkommande kostnader innebär att antalet fordon bör begränsas. Med större avtalsområden kan fler linjer dela på samma fordon. Samtidigt bör övervägande ske hur

PROTOKOLL

fordonen kan nyttjas utan att påverka persontrafikens villkor som t ex restider, bytesmöjligheter, omlopp och förarens raster. En fråga är hur intäkterna ska kunna ökas från bussgodis inom de ramar som persontrafiken ställer.

Samordningsfördelar personal och fordon

I trafikavtal med större volymer och produktion går det ofta trafik regelbundet under hela dagen. En samordning mellan landsbygds- och stadstrafik ger förutsättningar att lägga mer sammanhängande arbetstid över dagen. Med större avtal blir det också lättare att omfördela personal, täcka upp vid frånvaro och anpassa uppdrag utifrån olika personers förutsättningar.

Större avtalsområden med mer trafik och linjer kan bidra till att fordonen i avtalet nyttjas i högre grad under dygnet och avtalstiden. Men framförallt underlättas en förändring av trafikutbudet om berörda linjer och fordon ligger i samma avtal, jämfört med när flera avtal påverkas.

Förutsättningar drivmedelsalternativ

I det fall en medlem väljer att använda ett drivmedel som riskerar att minska konkurrensen i upphandlingen och driver kostnader så bör det trafikutbudet läggas i ett eget avtalsområde. I övrigt påverkar inte val av drivmedel avtalsområdenas storlek.

Geografiskt sammanhängande områden

Regionala linjer

I tidigare upphandling ligger enstaka linjer som i huvudsak finansierats av regionen i separata avtal. Dessa linjer bör integreras med övrig trafik i ett större avtal. Så sker redan idag med linje 191 i Ånge och linje 90 i Sollefteå.

Medelpad – Sundvall – Timrå - Ånge

Busstrafiken i tätortsstråket Njurunda - Sundsvall – Timrå utförs i ett område med stort pendlingsutbyte. Denna trafik bör fortsatt vara samordnad. Nuvarande operatör har även Matforstrafiken i ett separat avtal. En annan operatör har avtalen för trafiken i Sundsvalls kommuns nordvästra delar och i Ånge kommun. Trafiken i dessa två områden är till övervägande del anpassad utifrån behovet av skolresor. Genom att samordna all trafik i Medelpad till ett avtalsområde uppnås volym i avtalet för att kunna utveckla trafiken utifrån trafikförsörjningsprogrammets förslag.

Sundsvalls kommun har trafikplikt på anropsstyrd linjelagd trafik och kompletteringstrafik inom kommunen. Det bör finnas utrymme i avtalet för området att återföra trafiken till kollektivtrafikmyndighetens ansvar vid behov.

Ådalen - Härnösand – Kramfors - Sollefteå

Trafiken i de tre kommunerna Härnösand, Kramfors och Sollefteå utförs idag av samma trafikföretag. Det ger en viss integration i landsbygdstrafiken där bussar samnyttjas mellan avtalen. Totalt finns här idag sju olika avtal, varav två är linjespecifika, linje 201 och linje 331, Ådalen är ett sammanhängande geografiskt stråk, med arbets- och studiependling mellan kommunerna. Sollefteås förbindelse till tåg i Kramfors är viktig. Med ett större avtalsområde underlättas trafikutveckling utifrån trafikförsörjningsprogrammet mål och principer.

Örnsköldsvik

I Örnsköldsvik är landsbygdstrafiken planerad för resor till och från staden. Förbindelse till övriga delar i länet sker framför allt via E4 där linje 50 trafikerar. I Örnsköldsvik finns stads- och landsbygdstrafiken samlad i en depå men idag med två olika trafikföretag. Landsbygdstrafiken i Örnsköldsvik är för närvarande uppdelad på tre olika avtal. Linje 50 är

PROTOKOLL

ett separat regionalt avtal. Frånsett linje 50 som går mellan Örnköldsvik och Härnösand så är landsbygdstrafiken orienterad för att gå till och från Örnköldsviks centrum inom kommunen. Flera av landsbygdslinjerna kompletterar stadstrafiken i peak. Tex genom att köra genom staden till och från olika skolor i stället för att byte sker till stadslinjer i Örnparken.

Förändringsmöjligheter

Förslaget till trafikförsörjningsprogram omfattar nya tankar och förslag om hur trafiken ska utformas. Förändringar behöver genomföras i samverkan med medlemmar och trafikföretag under avtalsperioden. Förutsättningar för omläggning av trafik underlättas när trafiken ligger i större avtalsområden och neddragning och utökning sker inom samma avtal med samma förändringspris, fordon och personal. Det blir smidigare att flytta fordon mellan linjer och turer och förartjänsterna påverkas i mindre grad vid omflyttning av trafik än om trafiken ska minska i ett avtalsområde och öka i ett annat som kanske utförs av ett annat trafikföretag.

Produktionsvolym och effektivitet

Utöver att ett större område med högre produktionsvolym kan bidra till högre fordonsutnyttjande så ger fler fordon och förare inom avtalet behov av att Trafikföretaget har kontinuerlig kompetens inom service- och verkstadspersonal och funktioner som tex HR, IT, utbildning, miljöfrågor och administration.

Depåer

I Sundsvall, Örnköldsvik och Ånge finns idag kommunalt ägda depåer. I Härnösand utreds förutsättningar för en kommunalt ägd depå. Depåer som kan anvisas likställer förutsättningar för anbudsgivare vad gäller depåkostnader och hyror. Men för trafikuppdragen krävs tillgång till fler depåer än dessa. Trafikföretagen behöver söka fler depåer och uppställningsplatser på marknaden.

Faktorer som inte påverkar

Det finns inget behov av att dela upp avtalen utifrån stads- landsbygds- och regiontrafik. Med flera trafikslag i samma avtal behöver förare visserligen lära sig olika fordonstyper, men fördelarna med större avtalsområden och de förutsättningar de ger för bemanning och schemaläggning överväger. Gävleborg har nyligen upphandlat Hälsingland som ett avtalsområde. Där ingår både stads- och landsbygdstrafik.

Upphandling av skolskjuttrafik sker via LOU och där blir kommunerna avtalsansvariga. Även för dessa avtal bedöms områdesindelningen för avtalen i den allmänna trafiken sakna betydelse.

Ägarstruktur, finansieringsform och administrativa gränser inom länet har ingen betydelse för indelning i avtalsområden. Länets medborgare reser över kommungränser, de bor på en plats, arbetar på en annan. Barn kan vid växelsvis boende resa till sin skola från två olika kommuner. Per definition är all kollektivtrafik som en regional kollektivtrafikmyndighet har ansvar för regional. I den nya kostnadsfördelningsmodellen ska trafiken klyvas i gemensam trafik och tillköp. Det är en klyvning som sker i administrativa system och saknar betydelse för medborgarna.

PROTOKOLL

Förslag till indelning i avtalsområden

Med utgångspunkt i ovanstående föreslås följande indelning i avtalsområden:

Avtal	Namn	Producerade kilometer	Ersättning entreprenör	Intäkter	Påstigande	Prodkost/km
AO01	Medelpad	6 817 094	315 809 985	78 982 848	6 115 709	46 kr
AO02	Ådalen	3 205 652	121 410 915	14 364 276	1 456 761	38 kr
AO03	Örnsköldsvik	2 505 310	110 300 274	13 129 891	1 434 523	44 kr
Summa		12 528 055	547 521 175	106 477 015	9 006 993	44 kr

Tabell 2 Visar förslag till indelning i avtalsområden för trafik som ska upphandlas och dess andel av nuvarande produktion och kostnad – källa trafikboksut 2023.

AO_01 Medelpad

Avtalsområdet Medelpad omfattar trafiken inom kommunerna Sundsvall, Timrå och Ånge. I området finns en mindre depå ägd av Ånge kommuns fastighetsbolag ÅFA samt en större depå för Sundsvalls stadstrafik ägd av Sundsvalls kommuns industrifastighetsbolag SKIFU. I övrigt behöver depåer och uppställningsplatser hyras på marknaden.

I avtalsområdet krävs enligt aktieägaravtalet godsrumsfordon för linje 191.

Med hänsyn till planerad utveckling inom Torsbodaområdet föreslås linje 201 ligga i detta avtalsområde då det kan bli aktuellt att omfördela trafik mellan linjerna 120, 201 och 611 som trafikerar olika delar av sträckan Sundsvall – Timrå - Torsboda. Samtidig behövs uppställningsplatser i Härnösand för några av 201:ans fordon. Enligt aktieägaravtalet ska godsrumsbuss finnas för vissa turer på linje 201.

AO_02 Ådalen

Trafiken i kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand består idag av flera trafikavtal men är integrerad då all trafik utförs av samma Trafikföretag. Området föreslås fortsatt hållas samman men som ett trafikavtal. Nuvarande behov av bussgodsrumsbussar på linje 39, 41, 90 och 331 får till följd att dessa linjer bör ingå i samma avtal för att begränsa antalet godsfordon till tre. Depåer som idag nyttjas inom området är privatägda. Enligt Aktieägaravtalet är det linje 90 och 331 som ska ha turer med godsrumsbuss.

AO05 Örnsköldsviks kommun

Området Örnsköldsviks kommun omfattar både landsbygds- och stadstrafik i kommunen samt linje 50 relaterat till att turer med godsrumsbuss utifrån nuvarande behov kan samplaneras för linjerna 42, 50, och 442. Enligt Aktieägaravtalet är det linje 50 som ska ha turer med godsrumsbuss.

Yrkande:

Andreas Jansson (C) yrkar

att upphandling av Busstrafik 2027 ska omfatta fyra avtalsområden, Medelpad, Ådalen och Örnsköldsviks kommuns stadstrafik och Örnsköldsviks kommuns Landsbygdstrafik.

Johan Andersson (C) yrkar bifall till Andreas Janssons yrkande

Ordförande ställer frågan om beslut ska fattas enligt liggande förslag eller Andreas förslag. Ordförande finner efter omröstning att förbundsdirektionen beslutar enligt liggande förslag.

Andreas Jansson (C) reserverar sig mot beslutet.

Föredragande:

Helén Lundahl, processledare.

PROTOKOLL

Expedieras till:

Kommunalförbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Tjänsteskrivelse 2024-09-10 Busstrafik 2027 - avtalsområden

PROTOKOLL

§ 113. Biogas Härnösand

att trafikförsörjningsprogrammets mål för tillgänglighet för funktionsnedsatta förutsätter låggolv /låggolvsentré även i landsbygds- och regiontrafik och är styrande för fordonskrav i upphandlingen,

att inte villkora biogas som drivmedel i upphandling av Busstrafik 2027,

att en medlem som vill använda ett avvikande drivmedel som ökar avtalskostnaderna ska betala tillkommande kostnader som tillköp.

Ärendet

Ärendet redovisar förutsättningar för biogas som drivmedel.

Ärendets tidigare handläggning

Den 24 maj 2024 (§57) beslutade Förbundsdirektionen att inriktningsbeslut för upphandling Busstrafik 2027 utgör grunden för fortsatt arbete med upphandlingsdokumenten. I samma beslut gavs förbundsdirektören i uppdrag att föra dialog med Hemab och medlemskommunerna kring förutsättningarna för användandet av biogas inför kommande upphandling.

Myndighetens bedömning

Med syfte att få konkurrenskraftiga anbud och en bra prisbild omfattar inriktningsbeslutet målsättningar om fungerande konkurrensutsättning och att en upphandling som ska väcka intresse bland anbudsgivare.

Under våren 2024 har EU antagit förordning om utveckling av förbränningsmotorer till Euro 7. Från 2031 gäller nollutsläpp för nyproducerade bussar för stadstrafik, klass A och klass I. För bussar i landsbygds- och regiontrafik, börjar förordningen tillämpas 2035. Även för dessa fordon skärps utsläppskraven från motorer. Dessutom väntas nya gränsvärden införas för minskade partikelutsläpp från bromsar och däck för alla typer av fordon.

Bussar med förbränningsmotorer kan komma att klara de nya kraven från 2035, men det krävs avancerad teknologi och effektiva efterbehandlingssystem oavsett om det är biogas, HVO100 eller diesel som används. Hur de nya gränsvärdena kommer att påverka tillverkningen av bussar för olika drivmedel från 2035 är inte känt.

I Härnösand planeras för produktion av flytande gas (LBG). En publik tankanläggning bedöms kunna placeras nära E4 norr om centrum. LBG är ett intressant drivmedel för tung trafik då det ger lång räckvidd. Ska drivmedlet användas i busstrafiken i Härnösand krävs fordon som har denna drivlina. Det är endast Scania som har den typen av fordon men det handlar då om bussar med normalgolv (högt insteg). Framför allt är det klass III – turistklassbussar som säljs.

Det nya trafikförsörjningsprogrammet omfattar krav på låggolvsentré i landsbygdstrafiken. Därigenom kan Västernorrland i högre grad uppfylla lagkrav om att personer med nedsatt rörelseförmåga ska kunna åka kollektivt. I förlängningen kan fordon med låggolvsentré minska kommunernas färdtjänstkostnader. Det handlar framförallt om gruppen äldre med nedsatt rörelseförmåga som kan klara av att kliva av och på bussen när där inte är trappor.

Kombinationen låggolv mellan första och andra dörren i ett fordon och LBG fungerar inte. Det finns inte plats för tanken under golvet. Därmed saknas möjlighet att finna fordon för LBG i landsbygdstrafiken.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriegatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Eftersom det finns andra alternativa drivmedel som kan kombineras med kraven på låggolvscentré ser Kommunalförbundet ingen orsak att fortsatt utreda frågan vidare om LBG som drivmedel ur kollektivtrafiksypunkt i denna upphandling. Myndighetens samlade bedömning är att ur verksamhetens perspektiv bör biogas inte vara ett rekommenderat drivmedelsalternativ i upphandlingen. Det skapar sämre konkurrens, ger högre driftkostnader och det finns andra alternativa drivmedel som uppfyller Naturvårdsverkets hållbarhetskrav.

Eftersom flytande biogas inte förekommer i allmän kollektivtrafik så saknar dessutom trafikföretagen erfarenhet av drivmedlet och de krav det ställer på service och underhåll.

Dialog har förts med Hemab och Härnösands kommun om förutsättningar för LBG och komprimerad gas som drivmedel i kollektivtrafiken.

Komprimerad gas

Under utredningen har förutsättningar för komprimerad gas också studerats. Det är den vanligaste biogasbränslet i busstrafiken. Hemab har informerat om att de inte kommer att tillverka sådan gas för avsalu. Marknaden för LBG bedöms som mer gynnsam. Ska bussar för komprimerad gas användas behöver depån utrustas med en anläggning som omvandlar flyttande gas till komprimerad gas samt med en tankanläggning för långsamtankning där samtliga fordon tankas utomhus när de står uppställda. Denna typ av bussar har sin tank på bussens tak.

Men fordonstillgången är begränsad för komprimerad gas. Det finns tre leverantörer, varav MAN och Scania tillhör samma koncern. Det riskerar leda till högre priser, långa leveranstider och kan även resultera i att trafikföretag avstår från att lämna anbud då de har svårt att få tag på fordon. Komplexiteten och förhållandet att det med tio fordon är ett litet avtal, kan negativt påverka intresset att lämna anbud i upphandlingen.

Från busstillverkare har uppgifter kommit att orderböcker för biogasfordon för stadstrafik stängs under 2028. Inga stadsbussar levereras med förbränningsmotor efter 2030. Detta hänger ihop med Euro 7 direktivet och kraven på sänkta partikelutsläpp.

För klass 2 bussar (landsbygdstrafik) kan vissa leverantörer komma att ta fram en Euro 7 motor, men vissa tror att det kommer att bli en snabbare övergång till el-drift av klass 2 bussar på grund av EU:s förordning. Det är idag inte känt om det kommer att finnas ett utbud av biogasbussar i klass 2 med Euro 7. År 2035 upphör tillverkningen av Euro6.

I det fall Härnösands kommun väljer att investera i en depå med tankanläggning för komprimerad biogas så finns en risk att det utifrån Euro7 inte kommer att finnas fordon till en upphandling efter 2037. Det kan resultera i att investeringen i tankanläggningen för biogas bara kan nyttjas i ca 10 år, såvida den inte fortsatt kan nyttjas för andra drivmedel i gasform.

Driftekonomiskt så innebär biogas såväl högre underhålls- som drivmedelskostnader och inköpspriset på bussarna är högre. Det är även svårt för Trafikföretag att avyttra äldre biogasfordon på en andra hands marknad.

Elbussar har också ett högre inköpspris än konventionella bussar, men där uppvägs detta av lägre drift- och underhållskostnader.

PROTOKOLL

Styrdokument och juridik

Ska komprimerad biogas ska nyttjas som drivmedel behöver Kommunalförbundet innan upphandlingsunderlagen publiceras vid årsskiftet ha ett avtal med Hemab om drivmedelspriser och garanterade leveranser inför trafikstart. Det behöver även finnas ett avtal med Härnösands kommun om att depån ska vara i funktion och driftsatt. En sekundär leverantör av biogas behöver dessutom upphandlas för att säkra tillgång till drivmedel i det fall Hemab:s anläggning inte kan leverera gas. Depån behöver förses med förångrningsmöjligheter så att flytande gas kan konverteras till komprimerad gas.

Ekonomi och finansiering

Av projektmålen i inriktningsbeslutet som antogs av Direktionen den 24 maj 2024 (§57) framgår att upphandlingen ska väcka intresse och resultera i anbudslämnande hos möjliga anbudsgivare, samt att det ska finnas en fungerande konkurrensutsättning i upphandlingen. Ett beslut om biogas som drivmedel i ett avtalsområde riskerar leda till högre kostnader för trafikavtalet orsakat av bristande konkurrens p g a lågt intresse från anbudsgivare. Även drivmedlet i sig och fordonsunderhållet innebär högre driftkostnader.

En medlem som vill bedriva trafik med drivmedel som orsaker högre kostnader bör finansiera den ökade avtalskostnaden för detta via tillköp. Kostnader som påverkas av drivmedlet är depåhyra p g a investeringskostnad, fordonsinköp, drivmedel, drift och underhåll.

Förslag till uppföljning

Ingen uppföljning

Föredragande:

Helén Lundahl, processledare.

Expedieras till:

Hemab
Kommunalförbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Tjänsteskrivelse 2024-09-04 Biogas Härnösand

PROTOKOLL

§ 114. Drivmedel i upphandlingen av Busstrafik 2027

Förbundsdirektionen beslutar

att stadstrafiken i Sundsvall, Örnsköldsvik, och Härnösand ska utföras med utsläppsfria fordon så långt möjligt,

att lägsta krav på fordonen med förbränningsmotor ska vara Euro 6 / Euro IV,

att för landsbygds- och regiontrafik ska alternativa drivmedel användas till 100%. Biodrivmedel ska uppfylla definitionen i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel,

att underhållsfordon och övriga fordon som används av trafikföretaget för uppdraget ska använda alternativa drivmedel till 100%,

att uppdra till förbundsdirektören att föra dialog med Härnösand och Örnsköldsviks kommuner om deras planerade depåutbyggnad för myndighetens behov av underlag till upphandling och trafikstart,

att uppdra till förbundsdirektören att föra dialog med medlemmar om förutsättningar för investering i infrastruktur för stödladdning av bussar på resecentrumen i länet.

Ärendet

Ärendet redovisar förslag till miljökrav avseende drivmedel för upphandling av Busstrafik 2027.

Ärendets tidigare handläggning

Den 24 maj 2024 beslutade förbundsdirektionen om inriktning i upphandling av Busstrafik 2027. Ett av effektmålen är att upphandlingen ska leda till en minskad klimatpåverkan och partikelutsläpp genom uppfyllnad av lagkraven och ambitionsnivåer utöver dessa. I ärendet redogjordes för förutsättningar avseende depåer och lagens krav om rena respektive utsläppsfria fordon.

Av skrivelsen framgår att det enligt lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom transportområdet, krävs att 45% av bussarna i stadstrafiken är rena fordon och att hälften av dem ska vara utsläppsfria, dvs drivas med el eller vätgas. Bussar för landsbygds- och regiontrafik omfattas inte av denna lag men det är möjligt att ställa högre krav även för fordon i denna trafik. I nuvarande avtal används till exempel HVO100.

Myndighetens bedömning

Myndighetens bedömning är att lägsta krav för alla fordon bör vara rena fordon, dvs fordon som drivs med alternativa drivmedel enligt förordning 2022:315 om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet. Det motsvarar dagens krav. Krav på utsläppsfria fordon (el eller vätgas) kan ställas för stadstrafik motsvarande den nivå som det finns elförsörjning.

Sannolikt kommer kravet alternativa drivmedel resultera i HVO100 men kravet öppnar för andra alternativa drivmedel och det blir möjligt för trafikföretaget att vid fordonsbyten övergå till andra alternativa drivmedel, tex el eller vätgas, under avtalstiden.

Myndigheten bedömer att särskilda krav på ett specifikt drivmedel bara kan ställas i de avtal som har en anvisad offentlig depå. I Sundsvall finns de förutsättningarna. Örnsköldsvik planerar bygga en ny depå och i Härnösand planeras för en kommunalt ägd depå. Under förutsättning att dessa blir färdigställda innan trafikstart omfattning kan

PROTOKOLL

stadstrafiken utföras med utsläppsfria fordon. Kraven behöver dock anpassas till den effekt som kan tillhandahållas.

Kommunerna Sundsvall och Örnsköldsvik arbetar kontinuerligt för att klara gränsvärdena för partikelutsläpp enligt miljökvalitetsnormerna. Eldrift i stadstrafiken bidrar till minskade utsläppsnivåer av partiklar i städernas centrum.

Bussar i landsbygds – och regiontrafik

Det kan finnas intresse hos Trafikföretagen för elfordon även i delar av landsbygds- och regiontrafiken. Gävleborgs upphandling i Hälsingland har tex inneburit att företagen elektrifierat mer än vad som krävts. Det finns inga offentligt ägda depåer i det avtalsområdet.

I Härnösand och Örnsköldsvik kan depåerna användas för såväl stads- som landsbygdstrafik. Beroende på effekt och hur trafikföretagen planerar kan elektrifieringen av depån även komma att nyttjas till delar av landsbygdstrafiken.

Löser Trafikföretagen behovet av el vid privat ägda depåer kan det visa sig vara ett alternativ även där. Trafikföretaget bör ges förutsättningar att välja det alternativa drivmedel de anser mest lämpligt utifrån platsens förhållanden.

Visar det sig att det finns ett större intresse för el kan behov finnas av att erbjuda stödladdning vid resecentrum i länet. Det är vanligt att fordon för landsbygds- eller regiontrafik står uppställda på dessa platser del av dagen. Kommunalförbundet bör kontakta berörda kommuner och resecentrumägare för att utreda förutsättningar för investeringar i kompletterande stödladdning. Av inriktningsbeslutet framgår att investeringsbehov på grund av upphandlingen bör ske i samband med budgetdialog 2025.

Styrdokument, juridik och ekonomi

Resecentrumerna i Västernorrland ägs ofta av kommunala bolag. Utbyggnad av laddinfrastruktur och eventuellt kompletterande högspänning kommer att påverka hyresnivåerna. Elförbrukningen vid laddning bör betalas av det företag/avtal som laddar.

Förslag till uppföljning

Ärendet hanteras fortsatt inom ramen för upphandling av Busstrafik 2027 och uppföljning sker inom det ärendet.

Föredragande:

Helén Lundahl, processledare.

Expedieras till:

Kommunalförbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Tjänsteskrivelse 2024-09-06 Drivmedel i upphandlingen av Busstrafik 2027

PROTOKOLL

§ 115. Handlingsplan revisionsrapport 2023

Handlingsplan
revisionsrapport
2023

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna handlingsplan för revisionsrapport *Grundläggande granskning år 2023*,

att godkänna handlingsplan för revisionsrapport *Granskning av bokslut och årsredovisning 2023*.

Bakgrund

Vid direktionens sammanträde 26 juni 2024 beslutade Förbundsdirektionen, efter att revisorerna presenterat sina granskningsrapporter för 2023, att ge förbundsdirektören i uppdrag att upprätta en handlingsplan med anledning av revisorernas granskningsrapporter.

De revisionsrapporter som handlingsplanerna är baserade på är Grundläggande granskning 2023 samt Granskning av bokslut och årsredovisning 2023.

Myndighetens bedömning

Av förslaget till handlingsplan framgår tidsatta åtgärder samt ansvarig för åtgärden redovisade inumererad tabellföljd, med hänvisning till aktuellt kapitel i de båda revisionsrapporterna.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

Expedieras till:

Förbundets revisorer.

Beslutsunderlag: Missiv 2024-09-13 Handlingsplan revisionsrapport 2023

PROTOKOLL

§ 116. Begäran om projektstöd Bussgods i Norr AB

Förbundsdirektionen beslutar

att bevilja Bussgods i Norr AB:s ansökan om projektstöd om totalt 180 000 kronor för perioden 2024-2026.

Bakgrund

Bussgods i Norr AB har under 2023-2024 deltagit i prospekteringen av flera utvecklingsprojekt inriktade på framtida transportlösningar på landsbygden.

För perioden 2024-07-01—2026-12-31 har Bussgods erhållit projektstöd om 50 % från två projekt, vilka redovisas i bifogade bilagor, med ett totalt belopp om 975 000 kronor från Vinnova och Trafikverket.

Bussgods avser att anställa en projektansvarig på 75 % under perioden 2024-09-01—2026-12-31 och ansöker därför om projektstöd om 180 000 kronor från varje ägare, vilket sammanlagt utgör 540 000 kronor för hela perioden.

Fördelat (tkr)	2024	2025	2026
Länstrafiken i Norrbotten AB	40	70	70
Länstrafiken i Västerbotten AB	40	70	70
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län	40	70	70
Totalt	120	210	210

Myndighetens bedömning

Utvecklingsprojekt för framtida transportlösningar på landsbygden är viktiga och utöver de beviljade projektstöden kräver det ett gemensamt engagemang från samtliga ägare.

Genom det aktuella stödet kan Bussgods i Norr AB utveckla innovativa transportlösningar som är avgörande för framtidens landsbygdstrafik.

Projektet har potential att skapa positiva effekter för samhället genom att förbättra tillgången till viktiga tjänster för de som bor i avlägsna områden.

Föredragande:

Thomas Olsson, tf. förbundsdirektör.

Expedieras till:

Bussgods i Norr AB
Förbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Missiv 2024-08-28 Ansökan projektstöd Bussgods i Norr AB

PROTOKOLL

§ 117. Kommunalförbundets roll i totalförsvaret

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna återrapporten kommunalförbundets roll i totalförsvaret.

Ärendet

Frågan om kommunalförbundets roll i totalförsvaret har varit under beredning en längre tid och har inneburit både arbete internt inom myndigheten och externt.

Förbundsdirektionen 2023-03-24

Vid sammanträdet redovisades en intern utredning kring Kommunalförbundets roll i totalförsvaret.

Enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap åläggs **kommuner och regioner** att vidta förberedelser i syfte att minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred.

Myndighetens bedömning är att det är mycket angeläget att inom länet klarlägga rollerna i de förberedelser som till stärkande av totalförsvaret behöver göras i förbundets verksamhet. I första hand behöver det klarläggas vem som gör vad, hur arbetet ska bedrivas och finansieras. Myndigheten har för närvarande inga resurser budgeterade för annat än mycket begränsade insatser.

Förbundsdirektionen beslutade då

att ge förbundsdirektören i uppdrag att ta kontakt med kommuner, region och länsstyrelse för att klarlägga kommunalförbundets roll och ansvar i länets beredskapsarbete,

att ge förbundsdirektören i uppdrag att återkomma med hur vi ska kunna ta del av och ingå andra organisationers beredskapsarbete.

En frågeställning sändes ut till länets kommuner, region Västernorrland samt länsstyrelsen där de ombedes svara senast 1 september.

Hur ser ni på kommunalförbundets roll i totalförsvaret och hur har ni inkluderat eller resonerat kring kollektivtrafikfrågor i er planering och beredskapsarbete?

De inkomna svaren återrapporterades för förbundsdirektionen vid sammanträde 2023-09-28

Flera av de svarande framhåller att Kollektivtrafikmyndigheten bedriver samhällsviktig verksamhet och hänvisat till ansvarsprincipen som vägledande för kollektivtrafikmyndighetens roll.

Någon anser att Kollektivtrafikmyndigheten bör vara en aktiv part i beredskapsplaneringen. Flera av svaren tar upp ökad dialog och samverkan i framtida planering och samtal om Kollektivtrafikmyndighetens roll som viktiga delar.

Förbundsdirektionen beslutade

att uppdra till förbundsdirektören att verka för att kollektivtrafikmyndigheten deltar i de forum som krävs för utökad samverkan och samarbete i kris och beredskapsfrågor inom länet,

PROTOKOLL

att fortsätta och utveckla arbetet med myndighetens beredskap.

Den 24 oktober inkom svar från Region Västernorrland

Svaret innehöll bland annat detta:

Region Västernorrland bedömer, i likhet med många andra, att frågan är komplex och delvis otydlig. Med anledning av och mot bakgrund av vår analys kommer vi inom kort föreslå att bland andra regionen och länets kommuner, kommunalförbundet, länsstyrelsen, Trafikverket inleder en gemensam dialog och process med ambition om att kunna enas om en gemensam nulägesbild och en väg framåt, i syfte att klarlägga var ansvaret för beredskapsplaneringen och -ledningen av den regionala kollektivtrafiken är eller bör vara placerad.

Processen framåt

I början av 2024 tog Region Västernorrland initiativ till att genomföra en länsgemensam kartläggning av ansvaret för den regionala kollektivtrafiken ur ett civilt beredskapsperspektiv och upphandlade Sweco för att leda arbetet.

De tre olika workshoptillfällena har hållits 27 februari, 26 mars och 6 maj under Swecos ledning.

Målet för arbetet var:

- att inventera respektive organisations syn på nuläget
- att försöka enas om gemensamma rekommendationer om vad som behöver göras eller kan vara fördelaktigt att göra och hur, samt
- att formulera konkreta åtgärder och förslag till fortsatt arbete.

Förslag till gemensamma medskick till fortsatt arbete

Efter sommaren 2024 skulle länets kommuner och regionen tjäna på att gå vidare med ett fortsatt arbete för att i första hand enas om och fastställa om man bedömer att kommunerna och regionen i Västernorrland gemensamt är ansvariga och om man själva vill driva arbetet med planering och ledning av den regionala kollektivtrafiken ur ett civilt beredskapsperspektiv själva eller om man önskar delegera arbetet och skötseln till förbundet och hur det kan resurssättas. Arbetet kan exempelvis formuleras och föreslås till det regionala samverkansrådet innan en politisk beredning planeras och genomförs.

Efter sommaren genomfördes några ytterligare möten för att konkretisera förslag på vägen framåt.

Konkreta förslag från det länsgemensamma arbetet till fortsatt arbete med civil beredskap kopplat till regional kollektivtrafik i Västernorrland

- att regionen och länets kommuner föreslår kommunalförbundet ta formellt ansvar för planering och ledning av den regionala kollektivtrafiken och att förbundet föreslår om och i så fall vilka resursförstärkningar som skulle vara nödvändiga för att kunna göra så,
- att kommunalförbundet därefter inleder ett arbete med att ta fram plan för planering och ledning av den regionala kollektivtrafiken ur ett civilt beredskapsperspektiv som en bilaga till det regionala trafikförsörjningsprogrammet,
- att kommunalförbundet bör bjudas in till länets olika forum och nätverk för frågor som rör civil beredskap med koppling till kollektivtrafik, samt

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

- att övningar genom scenarios bör genomföras i länet och tillsammans med andra aktörer för att kartlägga styrkor, svagheter, hot och möjligheter kopplat till planeringen och ledningen av den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland.

Ärendets tidigare handläggning

Förbundsdirektionen §34 2023-03-24

Förbundsdirektionen §137 2023-09-28

Förbundsdirektionen §96 2024-06-26

Föredragande:

Thomas Olsson, tf. förbundsdirektör.

Expedieras till:

Kommunalförbundets medlemmar

Länsstyrelsen Västernorrland

Beslutsunderlag: Tjänsteskrivelse 2024-09-12 Kommunalförbundets roll i totalförsvaret

PROTOKOLL

§ 118. Övriga frågor

Förbundsdirektionen beslutar

att inga övriga frågor fanns.

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.

§ 119. Sammanträdet avslutas

Sara Nylund

Sara Nylund

Date: 2024-10-09 08:32 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: Ordförande

Signed via account: sara.nylund1@rvn.se

Johan Andersson

Johan Andersson

Date: 2024-10-09 09:44 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: Kommunalråd

Signed via account: johan.andersson@solleftea.se

Eva Elisabeth Vestin

Eva Elisabeth Vestin

Date: 2024-10-09 09:59 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: HR-ansvarig / tf chef verksamhetsstöd

Signed via account: eva.vestin@dintur.se

PROTOKOLL

Datum
2024-10-11

Diariernr
24/00455-2

Camilla Norberg, 070-231 83 20

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2024-10-11

Tid: 08.15 – 09.00
Datum: 2024-10-11
Plats: Teamsmöte

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:
Thomas Olsson
Göran Anger
Eva Westin

Övriga närvarande:

Justerare:
Malin Svanholm (S)

Tid för justering: 2024-10-21
Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirektionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum	Anslaget uppsatt den	Anslaget nedtas den
2024-10-11	2024-10-21	2024-11-12

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Medlem Namn	När- varo	Tjg. Ers	Reservation					Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
			§					Ja	Nej	
Region Västernorrland										
Ordinarie										
Sara Nylund (S)	X								Ordförande	
Henrik Sendelbach (KD)	X		§124						Vice Ordförande	
Region Västernorrland										
Ersättare										
Kristina Eriksson (C)										
Per Gybo (SJVP)										
Örnsköldsvik										
Ordinarie										
Andreas Jansson (C)	X		§124							
Örnsköldsvik										
Ersättare										
Carolina Sondell (S)										
Kramfors										
Ordinarie										
Malin Svanholm (S)	X		§124						Justerare	
Kramfors										
Ersättare										
Jon Björkman (V)										
Härnösand										
Ordinarie										
Knapp Britta Thyr (MP)	X									
Härnösand										
Ersättare										
Per-Eric Norberg (C)										
Sundsvall										
Ordinarie										
Hans Forsberg (C)	X									
Sundsvall										
Ersättare										
Sven Bredberg (M)										
Timrå										
Ordinarie										
Stefan Dalin (S)	X									
Timrå										
Ersättare										
Tony Andersson (M)										
Ånge										
Ordinarie										
Eva Mörk Månsson (S)	X									
Ånge										
Ersättare										
Daniel Bergström (SD)										
Sollefteå										
Ordinarie										
Johan Andersson (C)	X		§124							
Sollefteå										
Ersättare										
John Åberg (S)										

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

§ 124. Jämförande analys gällande kostnader, effektivitet och tillgänglighet med olika antal trafikområden

Förbundsdirektionen beslutar

att antalet trafikområden i upphandling Särskild kollektivtrafik ska utgå från tre trafikområden dag och natt.

Bakgrund:

Vid direktionens möte 2024-09-27 gavs myndigheten i uppdrag att till dagens möte ta fram en jämförande analys gällande kostnader, effektivitet och tillgänglighet för ett alternativ mellan de föreslagna 2 avtalsområdena och nuvarande avtalsläge (6 områden) i ärendet upphandling Särskild persontrafik 2025.

Förvaltningen har inkommit med en analys med fyra trafikområden som alternativ.

Diskussioner genomfördes kring antalet trafikområden. Direktionen är överens om att de ser att två trafikområden är för få. Efter de gemensamma diskussionerna framkommer två förslag, där alternativen är tre respektive fyra trafikområden dag och natt.

Trafikområdenas indelning i de respektive alternativen är:

Alt. Tre områden

Sundsvall, Timrå, Ånge, Härnösand
Kramfors, Sollefteå
Örnsköldsvik

Alt. Fyra områden:

Sundsvall, Timrå, Ånge, Härnösand
Kramfors
Sollefteå
Örnsköldsvik

Yrkanden:

Henrik Sendelbach (KD), Johan Andersson (C), Malin Svanholm (S) och Andreas Jansson (C) yrkar alla på fyra trafikområden.

Omröstning

Ordförande ställer de olika förslagen mot varandra

1. fyra trafikområden dag och natt
2. tre trafikområden dag och natt

Ordförande finner att förbundsdirektionen beslutar att antalet trafikområden i upphandling Särskild kollektivtrafik ska utgå från tre trafikområden dag och natt.

Reservation:

Henrik Sendelbach (KD), Johan Andersson (C), Malin Svanholm (S) och Andreas Jansson (C) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Protokollsanteckning inkommen från Henrik Sendelbach (KD), Johan Andersson (C), Malin Svanholm (S) och Andreas Jansson (C) :

Vi ser helst att områdena ska vara indelade på det sätt de är idag då vi ser att det är bättre ur en konkurrenssynpunkt och möjliggör att mindre lokala aktörer har möjlighet att lämna anbud. Större aktörer har då möjlighet att lämna kombinationsanbud om på fler områden om man anser att det är intressant.

Förslaget om fyra områden var den kompromiss som vi kunde tänka oss, utifrån föreslagna två,

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

för att få de största områdena för sig vilket fortsatt möjliggör för mer lokala aktörer att lämna anbud.

Vår åsikt är att det förslag om tre områden som det beslutades om enbart är gynnsamt för Örnköldsvik och riskerar att slå ut verksamheter i bl.a. Sollefteå, Kramfors och Härnösand vilket kommer att påverka kommuninvånarna i de kommunerna negativt då det i längden innebär att det inte kommer att finnas möjlighet till privata resor med taxi.

Föredragande:

Thomas Olsson, förbundsdirektör.

Göran Anger, senior rådgivare.

Expedieras till:

Förbundets medlemmar.

§ 125. Sammanträdet avslutas

Malin Svanholm

Malin Svanholm

Date: 2024-10-21 13:44 CEST

Signed with Swedish BankID

Signed via account: malin.svanholm@kramfors.se

Eva Elisabeth Vestin

Eva Elisabeth Vestin

Date: 2024-10-21 13:45 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: HR-ansvarig / tf chef verksamhetsstöd

Signed via account: eva.westin@dintur.se

Sara Nylund

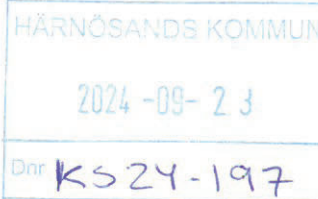
Sara Nylund

Date: 2024-10-21 16:05 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: Ordförande

Signed via account: sara.nylund1@rvn.se

Plats och tid Kommunstyrelsesalen i Rådhuset, kl. 13.00-16.00
Ajournering 14.30-14.45.

Beslutande Ledamöter
Knapp Britta Thyr (MP), ordförande
Eva-Clara Viklund (M), vice ordförande
Birgitta Janzon, RSMH, ledmot
Elisabeth Bylund, Neuroförbundet, ledamot
Inger Wiberg, Autism- och Aspergerföreningen Härnösand, ledamot
Per-Ingvar Sundgren, Synskadades riksförbund, ledamot
Lennart Moberg, Parkinsonföreningen, Funktionsrätt Härnösand, ledamot
Stefan Morell, FUB, ledamot
Ewa Ekren, Reumatikerföreningen, ledamot
Cathrine Svensk, Hörselskadades förening, ersättare
Anna-Sofia Såthe, Härnösands dövas förening, ledamot
Roger Såthe, Förening Sveriges dövblinda, ledamot

Övriga närvarande Jennifer Ålund, folkhälsosamordnare. Lars Liljedahl, kommundirektör.
Kristen Mc Carthy, socialnämndens ordförande. Eva Forslöf, verksamhetschef
funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri. Susanne Norlander, Rehabiliteringskonsulent
funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri.

Justerare Ewa Ekren

Underskrifter

Sekreterare

Jennifer Ålund

Paragrafer 37-44

Ordförande

Knapp Britta Thyr

Justerare

Ewa Ekren

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Sammanträdesdatum

Datum då anslaget sätts upp

-

Datum då anslaget tas ned

-

Förvaringsplats för protokollet

Kommunstyrelseförvaltningen

Underskrift

-

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ärendelista

§ 37	Dnr	
	1. Genomgång av föregående protokoll	3
§ 38	Dnr	
	2. Dagordningen godkänns	4
§ 39	Dnr	
	3. Val av justerare	5
§ 40	Dnr	
	4. Huvudfrågor	6
§ 41	Dnr	
	5. Ärenden	8
§ 42	Dnr	
	6. Föreningspresentation	10
§ 43	Dnr	
	7. Övriga frågor	12
§ 44	Dnr	
	Kommande möten	13

§ 37

Dnr

1. Genomgång av föregående protokoll

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att protokollet från föregående möte läggs till handlingarna.

Bakgrund

Britta Thyr, går igenom föregående protokoll.

§ 38

Dnr

2. Dagordningen godkänns

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att fastställa dagordningen för dagens möte med föreslaget tillägg.

Följande föreslås till Övriga frågor

Lennart Moberg föreslår ett tillägg på dagordningen under övriga frågor:
Kommunens ekonomi.

Ordförande hänvisar till rådets reglemente och menar att det inte är en fråga
för tillgänglighetsrådet. Frågan läggs inte till dagordningen.

Anna-Sofia Såthe föreslår ett tillägg på dagordningen under övriga frågor:

Handikappvänlighet för turister med funktionsnedsättning.

Servicekontor för döva.

Dessa frågor hänvisas till nästa beredningstillfälle.

§ 39

Dnr

3. Val av justerare

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att utse Ewa Ekren att justera dagens protokoll.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 40

Dnr

4. Huvudfrågor

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

4.1 God och nära vård inkluderat utfallsfond

Lars Liljedahl, kommundirektör och Krister McCarthy, socialnämndens ordförande har blivit inbjuden att informera om God och när vård inkluderat utfallsfonden.

God och nära vård är ett nytt sätt att arbeta gällande hälsa, vård och omsorg vilket betyder;

att man utgår från individuella förutsättningar och behov

att man bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande

att man bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet

Kommunerna i Västernorrlands län och Region Västernorrland avser att tillsammans med varandra, med invånarna och med andra aktörer som vill och kan, gemensamt utveckla en god och nära vård i vårt län.

Målbilden är framtagen av HälSam (tidigare SocialReKo) vilket är ett samarbetsorgan för att gemensamt utveckla hälso- och sjukvård inom kommunerna och regionen i Västernorrland. HälSam består av politiska företrädare och tjänstepersoner inom hälso- och sjukvård i länets alla kommuner; Ånge, Sundsvall, Timrå, Sollefteå, Kramfors, Örnsköldsvik och Härnösand samt region Västernorrland.

Tillgänglighetsrådet får en presentation om den demografiska utmaningen samt reflektioner hittills under arbetets gång. Fokus beskrivs vara målgruppen äldre multisjuka i främsta ledet och därefter barn och unga. Tillgänglighetsrådet får information om att det finns en färdplan med mål som styr arbetet och tillgänglighetsrådet ges möjlighet till dialog utifrån grundfrågan "Är vi på rätt spår?" för möjlighet till reflektion och medskick tillbaka till presentatörerna.

- "Hur kan en färdplan läggas fram utan kontakt med brukarorganisationerna?"

- ”Behovet av att prata med ”personer på golvet” tillexempel personal inom hemtjänsten för att få kompetens närmast brukare.
- Ett behov av samsyn kring definitionen av hälsa – ”vad är hälsa?”.
- ”Man får inte glömma bort att frågan är till för gemeneman”

Tillgänglighetsrådet får en presentation av förbättrad livskvalitet, självständighet och hälsa för äldre genom utfallskontrakt med utfallsfonden. Vad kontraktet innebär, vilka medel som finns och hur arbetet framskrider med kontinuerlig rådgivning för bästa möjliga resultat. Arbetet kommer att fokusera på följande utvecklingsområden: insatsteam som möter upp vid hemtjänstansökan, intensiv hemrehabilitering, anhörigstöd, fallprevention, PER-modellen och korttidsverksamhet. Även denna presentationsdel följs av möjlighet till dialog för medskick till presentatörerna.

4.2 Resultat Brukarundersökning 2023, boende LSS/Funktionsstöd

Eva Forslöf Verksamhetschef Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri och Susanne Norlander, Rehabiliteringskonsulent Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri har blivit inbjuden att informera om resultat av brukarundersökning 2023 för boende LSS/Funktionsstöd.

Brukarundersökningen innebär att brukare inom LSS/funktionsstöd får stöd i att kunna besvara upplevelsen av delaktighet/självbestämmande, trygghet och kommunikation på våra kommunala boenden. Resultatet av brukarundersökningen används för systematiskt kvalitetsarbete men möjliggör också jämförelse på nationell nivå. Härnösand har en svarsfrekvens på 78 % (40 % nationellt).

Sammanfattningsvis beskrivs goda resultat och positiv förflyttning. Resultaten i sin helhet finns som bilaga till protokollet.

Dialog förs om att brukarundersökningen kan vara en del i att mäta tillgänglighet.

§ 41

Dnr

5. Ärenden

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

5.1 Ärenden – Funktionsrätt Härnösand

Hur mäter vi tillgänglighet?

Britta Thyr, ordförande presenterar definition av tillgänglighet utifrån de nationella målet för funktionshinderspolitiken.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken ska säkerställa jämlika levnadsvillkor för den som lever med funktionsnedsättning.

Det funktionshinderspolitiska målet beslutades 2017 och utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. På så sätt blir politiken en integrerad del av arbetet för mänskliga rättigheter.

Nationella målet

För att nå det nationella målet ska genomförandet av funktionshinderspolitiken utgå från fyra inriktningar:

- Universell utformning
- Befintliga brister i tillgängligheten
- Individuella stöd och lösningar för individens självbestämmande
- Förebygga och motverka diskriminering

Politiken ska också säkerställa jämställdhet mellan kvinnor och män och särskilt tillvarata barn och ungas situation.

Britta för dialog om möjligheterna till att mäta tillgänglighet.

Tillgänglighetsperspektivet är ett brett perspektiv vilket gör mätningar komplexa för att få en helhetssyn.

Det finns undersökningar att utgå ifrån:

Myndigheten för delaktighet (MFD) årliga mätning
Humanas barometer som avslutades 2019

Utdrag ur medborgarundersökningen
Nyckeltal i Kolada.

Ordförande ger förslag på att Tillgänglighetsrådet ska fortsätta arbeta med frågan hur vi mäter tillgänglighet.

Medel för fysisk aktivitet för äldre och/eller personer med funktionsnedsättning.

Jennifer Ålund informerar om vilka föreningar/aktörer som beviljats medel samt en sammanfattning av vilken aktiviteter respektive förening/aktör kommer att satsa på:

Öbacka bk:

- Utökad träning med redskap för personer med Parkinsons sjukdom.

Reumatikerföreningen:

- Sittgympa och promenader

IF Rycket:

- Friluftaktiviteter för meningsfull fritid till fler, i alla åldrar.

NSPH Västernorrland:

- Rörelsepass tillsammans med samtalsgrupp

PRO Viksjö:

- Gåbingo/stavgång och cornhole.

Pingstförsamlingen Härnösand:

- Veckovis promenader med vandringsstavar

Härnösands brottatklubb

- Rörelseträning för 80 år och äldre, två ggr/veckan.

Tillgänglighetsrådet uppmanas att ta kontakt med föreningarna för med information om deras projekt och satsningar för målgruppen.

§ 42

Dnr

6. Föreningspresentation

Tillgänglighetsrådets beslut

Tillgänglighetsrådet beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

FUB (Föreningen för utvecklingsstörda barn, unga och vuxna)

Stefan Morell informerar om föreningens historia och arbete. FUB har 140 medlemmar och det första protokollet från Härnösand är från 1964. LSS-lagen blev en stor förändring för målgruppen och anhöriga.

Begränsningar beskrivs som svårigheter med personlig assistans och ledsagning, indragningar av transporter som påverkar möjligheten till aktiviteter exempelvis ländansen. Stefan beskriver att ekonomin är ett problem och lika så möjligheten till samlingslokal för att kunna bedriva arbetet och kunna erbjuda en meningsfull fritid för målgruppen.

Stefan informerar om "Funkisklubben" där målgruppen möts för att fika, spela bingo och lyssna på musik. FUB firar 60 år och LSS-lagen 30 år vilket kommer uppmärksammas den 27 oktober med aktivitet och funkisband.

Autism Härnösand

Inger Viberg informerar om föreningens historia och arbete. Autism Härnösand har 267 medlemmar i Härösand och grundades 1984. Föreningen arbetar med kunskapshöjning, opinionsbildning och sociala aktiviteter. Autism är ett brett spektrum som innebär att det inte är så enkelt att förklara "våra hjärnor är som ett hus – och alla hus ser olika ut". Sinnerna kan fungera olika, antingen kan man känna väldigt mycket eller inte ha förmåga att känna kyla, mättnad etc. Ett bra hjälpmedel för förståelse kan vara piktogram.

Behov kopplad till autism är grundtrygghet, plats och ekonomiska förutsättningar. Autismen förändras inte men man kan lära sig att leva med den. Varför föreningen är delaktig i tillgänglighetsrådet är för att få kunskap och sprida kunskap. Föreningen vill med sitt deltagande i tillgänglighetsrådet uppnå förändring, mer trygghet och mer rättigheter.

Hörselskadades förening

Cathrine Svensk informerar om föreningens historia och arbete.

Hörselskadades förening (HRF) grundades 1941. HRF i Härnösand har 36 medlemmar och 300 stycken i länet.

Hinder är att man inte hör och akustiken är väsentlig. Cathrine har vid tillfället stöd av två skrivtolkar och beskriver hur mycket de uppskattas och vilket viktigt verktyg det är för att kunna vara delaktig. Som hörselskadad har man en ljudbild som inte hörs och det är ansträngande vid stora sammankomster. Hörapparat som hjälpmedel ersätter inte original-hörsel och textning är därför ett viktigt tillägg. Tinnitus är vanligt, ett konstant ljud som inte går att stänga av och det går heller inte att bota. 17 september kommer HRF att ha en kunskapshöjning om tinnitus. Det är vanligt med kristall sjuka, vilken ger yrsel, ofarligt men väldigt obehagligt men det finns rörelser som kan lindra. Kristallsjuka kan ge yrselattacker som kan misstas för annan sjuklighet.

Catrine beskriver att behoven som finns är bra ljudmiljö där målgruppen befinner sig och möjligheten till skrivtolk. HRF är delaktig i rådet för att få och ge information och för att kunna bidra med kompetens i frågor utifrån hörselskada. Det som HRF anser ha blivit bättre i och med tillgänglighetsrådet är möjligheten för både ordinarie ledamot och ersättare att delta vid möten.

§ 43

Dnr

7. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 44

Dnr

Kommande möten

Nästa sammanträde är planerat till onsdagen den 4 december 2024, kl.13-16 i kommunstyrelsesalen i Rådhuset.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förstärkt uppsiktsplikt 2024-10-14

Socialnämnden

Deltagare:

Lars Liljedahl, Kommundirektör

Ingrid Nilsson, Socialchef

Anna Bostedt, Chef Ekonomi och kommunledningsavdelningen

Petra Werner, Chef kanslienheten

Socialnämndens presidium: Krister McCarthy, Margareta Tjärnlund

Kommunstyrelsens presidium: Andreas Sjölander, Knapp Britta Thyr, Eva-Clara Viklund

Presentation av resultat för perioden januari-september och i jämförelse med föregående månad, ackumulerat 2024 totalt och per verksamhet:

	Utfall jun	Utfall aug	Utfall sep	Avvikelse jan-sep
74 - Socialförvaltning	-18 610	-40 237	-45 998	-45 998
741 - Socialnämnd	-4 398	-6 864	-8 126	-8 126
742 - Förvaltningsledning	667	-3 500	-4 591	-4 591
743 - Individ- o familjeomsorg	-1 876	-3 141	-2 779	-2 779
744 - Hemtjänst	-17 749	-27 886	-31 394	-31 394
745 - Funktionsstöd	1 930	-446	-672	-672
746 - Särskilt boende	-2 332	-4 510	-4 471	-4 471
747 - Hälso- o sjukvård	266	603	465	465
748 - Internt stöd	2 754	1 227	1 206	1 206
749 - Stöd o förebyggande	2 128	4 280	4 364	4 364

Prognos

Prognosen i delårsredovisningen är ackumulerat januari-september ett underskott på drygt – 65 mnkr.

Bedömning

Flera större kartläggningar/utredningar och arbeten pågår inom socialförvaltningen för att identifiera möjliga åtgärder som ska leda till bättre ekonomiskt resultat. Det arbete som genomförs bedöms inte påverka resultatet på kort sikt, och men påverka organisationen, effektiviteten och ekonomin positivt på längre sikt.

För att förbättra ekonomin på kort sikt är varsel av personal den enda vägen att gå, men det bedöms inte vara möjligt att nå mer än 2-3 mnkr i besparing under innevarande år.

Cirka 80 procent består av personalkostnader därav är bedömningen att det är inom personalkostnaderna man behöver se över och minska volymen. Oavsett av om effekter ska nås på kort eller längre sikt behöver förvaltningen se över organisationen.

Det är svårt att säga vad orsakerna är till det läget som är nu då förvaltningschefen klev in i tjänsten i april. Bedömningen är att svaret på hur man ska komma tillrätta med underskottet är att se över organiseringen från grunden.

Nuläge:

Exempel på vad förvaltningen ser över och arbetar med just nu:

Idag är den så kallade bomtiden 700-800 timmar, vilket motsvarar cirka 40 % (exempelvis brukare som avsäger sig besöket). Att minska bomtiden är något man behöver komma tillrätta med, då ersättningen i hemtjänsten grundas på den tid som medarbetare är hos brukare. Bomtiden borde ligga på 10 % är bedömningen.

Förvaltningen ser över vad ett öppnande av ett korttidsboende skulle ge i besparingar.

Förvaltningen har räknat på ekonomiska effekter av en sänkning av sjukfrånvaron från 17% till 12 %.

Idag ser man över hur en samlokalisering av SÄBO och hemtjänstgrupperna i ytterområdena skulle påverka effektivitet och ekonomi.

Bedömningen är att de uppräknade delarna ovan skulle kunna minska kostnaderna med cirka 25 mnkr.

All tid upplevs ägnas till ekonomi vilket ger att det är svårare att arbeta med förebyggande och rehabiliterande insatser – det ger inte effekt inom närtid men på längre sikt.

Tankar framåt:

SÄBO har genomfört flera förändringar och ligger nu på kostnadsnivå som är bra, nöjda brukare samt scheman som fungerar – där bör man inte effektivisera.

Hemtjänsten behöver effektivisera och arbeta med ledning och styrning av verksamheten.

Andelen äldre samt multisjuka äldre ökar och kommer att fortsätta att öka. Personalen behöver högre kompetens, samverka med hemsjukvården och öka antalet korttidsboende. Brukare blir medicinskt färdigbehandlade men kräver omvårdnad på högre nivå.

Presidiet lyfter att det finns tankar om behovet av att se över LOV då man menar att det måste finnas andra sätt att göra än som det ser ut nu.

Förstärkt uppsiktsplikt 2024-10-14**Skolnämnden**

Deltagare:

Lars Liljedahl, Kommundirektör

Marie Blomberg, Skolchef

Anna Bostedt, Chef Ekonomi och kommunledningsavdelningen

Petra Werner, Chef kanslienheten

Skolnämndens presidium: Nina Skyttberg, Karin Andersson

Kommunstyrelsens presidium: Andreas Sjölander, Knapp Britta Thyr, Eva-Clara Viklund

Presentation av resultat för perioden januari-september och i jämförelse med föregående månad, ackumulerat 2024 totalt och per verksamhet:

	Utfall jun	Utfall aug	Utfall sep	Avvikelse jan-sep
60 - Skolförvaltning	-18 861	-25 449	-25 543	-24 130
600 - Skolnämnd	-15 090	-16 280	-18 216	-18 216
601 - Förvaltningsledning	-1 123	438	3 019	3 019
602 - Förskola	342	-2 392	-2 539	-2 520
603 - Övrig förskoleverksamhet	-94	-642	-845	-845
604 - Grundskola	-2 228	-5 447	-5 992	-4 881
605 - Övrig grundskoleverksamhet	301	202	884	888
606 - Gymnasieskola	-718	-650	-1 258	-978
607 - Övrig gymnasieverksamhet	23	-230	305	305
608 - Kulturskola	-275	-450	-901	-901

Prognos:

Prognosen i delårsredovisningen visade på ett underskott på knappt – 35 mnkr. Nu i september är prognosen sänkt till 30-31 mnkr, vilket är en förbättring om 4-5 mnkr.

Bedömning:

Det syns ett trendbrott i utfallet för september i jämförelse med augusti. Skolförvaltningen har särskilt tittat på tidsanvändningen och ser att den minskat i alla verksamheter i jämförelse med föregående år och att tidsanvändandet ligger under 2023 års nivå. Verksamheterna ser över de vakanser som finns och tillsätter inte dem. De som går ned i tid ersätts inte.

Se exempel nedan:

	Timmar jan-sep 2024	Timmar jan-sep 2023
602 - Förskola	334 071,90	350 599,14
604 - Grundskola	577 660,28	598 707,58
606 - Gymnasieskola	165 207,12	173 907,43

Nuläge:

Skolförvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att se över en förtätning av förskolor.

Förvaltningen informerar om att 5,7 mnkr ska betalas ut till fristående aktörer utifrån 2023 års resultat.

Elever i grundskolan har minskat med 50 barn/elever. I gymnasieskolan håller man på att undersöka hur många elever man har idag, men signaler har givits om att fler har påbörjat utbildningar som inte finns i Härnösands utbud.

Nästa möte:

Dialogerna är avslutade – Kommunstyrelsens ordförande informerar om att det kommer att kallas till en förnyad dialog med sikte på 2025 i slutet av året - under förutsättning att KF beslutar enligt KS förslag att godkänna underskottet.

ATTESTANTFÖRTECKNING
Kommunstyrelsen

Gäller från och med 2024-10-14

Ansvar	Verksamhet	Ansvarsnamn	Attestant	Ersättare	Beloppsgrens Drift	Beloppsgrens Investering	Notering
*		Generell attest kommunen	Lars Liljedahl	Uno Jonsson	60 000 000	40 000 000	
*		Generell attest kommunen	Anna Bostedt	Anna-Karin Amérus	60 000 000	40 000 000	
*		Generell attest kommunen	Marcus Selin	Anna Bostedt, Anna-Karin Amérus	80 000 000	0	Gäller endast ibenefit till banken
10*		Generell attest	Lars Liljedahl	Anna Bostedt	40 000 000	40 000 000	
101*		Politisk ledning	Andreas Sjölander	Andreas Sjölander@harnosand.se	50 000	50 000	
101030		Kommunstyrelse	Andreas Sjölander	Andreas.Sjolander@harnosand.se	50 000	50 000	
102*		Förvaltningsledning	Lars Liljedahl	Lars.Liljedahl@harnosand.se	3 000 000	5 000 000	
102010		Förvaltningsledning	Lars Liljedahl	Lars.Liljedahl@harnosand.se	3 000 000	5 000 000	Personliga utlägg KS presidium
103*		HR-avdelning	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	1 000 000	1 000 000	
103010		HR-avdelning	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	1 000 000	1 000 000	
10504*		Ekonomienheten	Anna-Karin Amérus	anna-karin.amerus@harnosand.se	40 000 000	0	
104011		Moms	Linda Sjögren	anna-maria.stenberg	40 000 000	0	
105*		Ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Anna Bostedt	Anna-Karin Amérus	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
105010		Kansli- och utvecklingsenhet	Petra Werner	petra.werner@harnosand.se	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef, ny ersättare
105020		Lokalförslagsenheten	Uno Jonsson	Daniel Johansson	300 000	300 000	Personliga utlägg kommundirektör, ny attestant & ersättare
105030		Löneenheten	Marcus Selin	Linda Högdal	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105040		Ekonomienheten	Anna-Karin Amérus	Marcus Selin	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105050		Upphandlingsenheten	Linda Högdal	Linda.hogdal@harnosand.se	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105060		Överförmyndarenheten	Jonas Nyberg	jonas.nyberg@harnosand.se	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomi- och kommunledningschef
105070		Civil beredskap	Anna Bostedt	Petra Werner	300 000	300 000	Personliga utlägg kommundirektör
105090		EKA Ledning	Anna Bostedt	Petra Werner	300 000	300 000	Personliga utlägg kommundirektör
106*		Tillväxtavdelning	Uno Jonsson	Petra Forsström	1 000 000	1 000 000	
106010		Tillväxt ledning och adm	Uno Jonsson	Petra Forsström	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
106012		Näringslivsutveckling och turism	Petra Forsström	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106020		Kulturenhet	Elisabeth Oxelhöjd	Susanne Hägglund	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106021		Härnösands bibliotek	Susanne Hägglund	Elisabeth Oxelhöjd	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106030		Sambiblioteket	Uno Jonsson	Petra Forsström	2 500 000	300 000	
106040		Strategisk samhällsutveckling	Daniel Johansson	Uno Jonsson	300 000	1 000 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106090		Hållbar samhällsomställning	Annelie Axelsson	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106091		Metacity	Susanne Hägglund	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106092		Förstudie AI	Susanne Hägglund	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef, nytt ansvar
107*		Kommunikationsavdelning	Tomas Wahlund	Uno Jonsson	1 000 000	1 000 000	
107010		Kommunikationsavdelning	Tomas Wahlund	Uno Jonsson	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
108*		IT-avdelning	Ann-Christin Wanhatalo	Patric Groop	1 000 000	1 000 000	
108010		IT-avdelning	Ann-Christin Wanhatalo	Ann-Christin Wanhatalo@harnosand.se	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
108012		IT-drifvetenhet	Patric Groop	Ann-christin.wanhatalo@harnosand.se	300 000	300 000	Personliga utlägg digitaliseringschef
109*		Utveckling och bidrag	Uno Jonsson	Lars Liljedahl	20 000 000	10 000 000	
109010		Utveckling och bidrag	Uno Jonsson	Lars Liljedahl	20 000 000	10 000 000	
190000		Kommungemensam verksamhet	Anna-Karin Amérus	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	
190000	092000	Kommungemensam verksamhet, vht 092000	Ann-Christin Wanhatalo	Anna-Karin Amérus	500 000	0	
890000*		Finansen	Anna-Karin Amérus	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	
890000		Finansen	Anna-Karin Amérus	Anna Bostedt	40 000 000	10 000 000	

Signatur

ATTESTANTFÖRTECKNING
Kommunstyrelsen

Gäller från och med 2024-10-14

Dnr:

Den här attestantförteckning visar vilka personer som har beslutsattest rätt för ett eller flera ansvar och verksamheter. Attestantförteckningen är upprättad i enlighet med fastställt attestreglemente och dess tillämpningsanvisningar.

Delegationsbeslut

Datum

2024-10-14

Underskrift

A-K Amérlis

Namnförtydligande

A-K Amérlis

**Kommunalförbundet
Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrlands län**

Revisionsplan 2024

Innehållsförteckning

Kommunalförbundet.....	1
Kollektivtrafikmyndigheten.....	1
i Västernorrlands län.....	1
.....	1
.....	1
1. Inledning.....	3
2. Revisorernas uppdrag.....	3
3. Riskanalys.....	3
4. Granskning - revisionsåret 2024.....	3
4.1 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.....	4
4.2 Grundläggande granskning.....	4

1. Inledning

Av revisionsplanen framgår de granskningsinsatser som revisorerna har prioriterat för granskningsåret 2024.

Revisorerna kan under året, vid behov, revidera revisionsplanen med anledning av omprioriteringar eller händelser som inte har kunnat förutses.

2. Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag framgår av kommunallagens revisionskapitel och av det reglemente som fullmäktige har beslutat om.

Revisorerna ska pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagandet för samtliga revisionsobjekt.

Kommunallagen och revisionsreglementet ger ramarna för revisorernas uppdrag. En viktig utgångspunkt är även *God revisionssed i kommunal verksamhet 2022*¹.

3. Riskanalys

Revisorerna har baserat revisionsplanen på en riskanalys.

Med riskanalysen som utgångspunkt har revisorerna gjort de prioriteringar som framgår av denna plan. Prioriteringarna ska bidra till att säkerställa revisorernas bedömningar i ansvarsprövningen. Arbetssättet syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga urval och bedömningar, s.k. revisionsrisk.

4. Granskning - revisionsåret 2024

De granskningsinsatser som ska genomföras under år 2024 beskrivs i avsnitt 4.1 och 4.2.

Vid behov kan granskningen kompletteras med en fördjupad granskningsinsats.

¹ Utgiven av Sveriges Kommuner och Regioner

4.1 Granskning av delårsrapport och årsredovisning

<i>Insats</i>	<i>Inriktning</i>
Delårsrapport	Översiktlig granskning av räkenskaper samt bedömning av om resultatet är förenligt med förbundets mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
Årsredovisning	Granskning av räkenskaper samt bedömning av om resultatet är förenligt med förbundets mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

4.2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen genomförs löpande under året och innefattar följande planerade granskningsinsatser:

<i>Insats</i>	<i>Inriktning</i>
Grundläggande granskning av direktionen	Granskningen ger underlag för att bedöma direktionens styrning, uppföljning och kontroll samt måluppfyllelse.
Revisorernas dialoger med direktionen	Dialogerna är en del av den grundläggande granskningen. Revisorerna eftersträvar även öppenhet och kommunikation i sitt uppdrag. Dialogerna är ett viktigt inslag i det arbetet.
Revisorernas genomgång av protokoll	Syftet är bl.a. att följa verksamheten och den interna styrningen och kontrollen.

Revisionsplan 2024 har beslutats av förbundets revisorer den 24 september 2024.

Revisorerna i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Intyg

På denna sida visas namnen på den eller de personer som har skrivit under dokumentet digitalt samt tidpunkten då underskriften gjordes. Komplet information om vem som har skrivit under finns i underskriftscertifikaten, som kan ses med hjälp av t ex Acrobat Reader. En digitalunderskrift är juridiskt lika giltig som en underskrift gjord med penna och papper. För mer information om digitala signaturer hos Inera, se www.inera.se

E-underskrifter

Detta dokument är underskrivet med en eller flera elektroniska underskrifter från Ineras Underskriftstjänst på uppdrag av nedanstående fysiska person eller personer

Undertecknat av:
BJÖRN HELLQUIST
2024-09-24 09:10:15

Undertecknat av:
INGEMAR NILSSON
2024-09-24 09:11:32

Undertecknat av:
Jonas Åke Söderberg
2024-09-24 09:12:53

Hotell Hernö Gin AB

Diarienummer:
IMY-2023-15817

Datum:
2024-09-18

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Hotell Hernö Gin AB (org.nr 559278-8433) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som följer nedan.

Ansökan avvisas i den del den avser kamerabevakning av personal- och leveransingången.

Ansökan avslås avseende kamerabevakning under de tider receptionen eller simhallen är öppen för allmänheten.

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Hotell Hernö Gin AB
Organisationsnummer	559278-8433
Plats för bevakningen	Härnösands simhall Kanaludden 4/Brunnhusgatan 2 871 31 Härnösand
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Entré i anslutning till receptionen, entré till gymmet samt nödutgång till terrassen i anslutning till simhallen. Kamerornas upptagningsområde framgår av bilaga 1.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott.
Tider för bevakningen	Alla dagar under de tider receptionen är obemannad och simhallen är stängd för allmänheten.
Bevakning i realtid	Nej
Inspelning/lagring av bilder	Ja
Avlyssning/inspelning av ljud	Nej
Upplyningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område.
Beslutets giltighetstid	Tills vidare.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Redogörelse för ärendet

Hotell Hernö Gin AB har ansökt om tillstånd till kamerabevakning av Härnösands simhall. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

I Härnösands simhall finns olika typer av bassänger för simträning och rekreation. I huset finns också ett gym och en bistro. Receptionen är för närvarande öppen måndagar–onsdagar kl. 08.00–20.00, torsdagar–fredagar kl. 08.00–19.00, lördagar kl. 09.00–15.00 och söndagar kl. 10.00–15.00. Gymmet är i dagsläget öppet alla dagar kl. 06.00–23.00. Från den 1 september 2024 ska gymmet eventuellt vara öppet dygnet runt. Allmänheten har tillgång till anläggningen under de ordinarie öppettiderna. Under vissa tider på dygnet kommer kunder med passerkort till gymmet in i anläggningen när denna är obemannad. De platser som ska bevakas är ett område vid receptionen, ett område där in- och utpassering till gymmet sker, ett område vid en nödutgång till en terrass och en personal-/leveransgång som är låst från utsidan men som besökare kan komma åt inifrån genom en branddörr.

Syftet med kamerabevakningen är att öka tryggheten och säkerheten för besökare och personal samt att förebygga, förhindra och utreda brottslig verksamhet i form av exempelvis angrepp på egendom och drog- och dopinghandel. Hotell Hernö Gin AB har kommit in med uppgifter om att det har inträffat brott och incidenter på den aktuella platsen samt att det finns problem med att personer släpper in obehöriga på gymmet. Därutöver har polisen, enligt Hotell Hernö Gin AB, uppgett att det bedrivs handel med droger i de aktuella lokalerna. Poliserna har under vissa tider rört sig i lokalerna, men detta har inte varit tillräckligt för att kunna identifiera de personer som är misstänkta för brott.

Bevakningen ska ske med fast monterade kameror med fast optik. Bevakningen ska ske alla dagar dygnet runt med rätt till bildinspelning. Det inspelade materialet kommer att sparas i ett särskilt utrymme till vilket ett begränsat antal personer har tillträde. Bolagets VD, anläggningschefen och polisiära myndigheter kommer att ha tillgång till materialet.

Av yttrande från skyddsombudet framgår inga invändningar mot den planerade kamerabevakningen.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet, eller någon annan än en myndighet vid utförande av en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen framgår att en *brottsutsatt plats* inte är varje plats där det någon gång har inträffat enstaka brott. Däremot bör det inte krävas att brottsligheten är ovanligt hög på platsen för att den ska anses vara brottsutsatt eller att det kan presenteras statistik över brottsligheten på den aktuella platsen i förhållande till andra jämförbara platser. Det som bör kunna visas är i stället att det finns problem med brottslighet där bevakningen ska ske. Det bör samtidigt inte krävas utredning om att brottsligheten är påtagligt hög precis där bevakningen ska ske, dvs inom de aktuella kamerornas tänkta upptagningsområde (prop. 2017/18:231 s. 66).

Med *annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom* avses i första hand platser som inte kan anses vara brottsutsatta i den mening som avses i första ledet i punkten men där det ändå finns en särskild risk för vissa typer av brott jämfört med andra platser i samhället. Det kan t.ex. röra sig om platser där olika typer av angrepp i och för sig har inträffat men också om platser där det av andra skäl kan konstateras en förhöjd hotbild mot människor som vistas på platsen eller mot egendom som finns där (prop. 2017/18:231 s. 143).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Hotell Hernö Gin AB är ett privat bolag som bedriver en simhall på uppdrag av Härnösands kommun. Av underlaget i ärendet framgår att Hotell Hernö Gin AB, enligt avtalet med Härnösands kommun, bland annat ska erbjuda allmänheten, skolor och föreningar goda förutsättningar att utöva idrott och motion. Vidare framgår att Hotell Hernö Gin AB ska upplåta anläggningen till allmänheten för möjlighet till motionssimning och rekreationsbad samt för friskvårdsverksamhet i form av exempelvis gym och gruppträning. Mot bakgrund av detta anser Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) att bevakningen ska bedrivas vid utförande av en uppgift av allmänt intresse i den mening som avses i 7 § kamerabevakningslagen. I de delar bevakningen också avser platser dit allmänheten har tillträde är bevakningen därmed tillståndspliktig.

Kamerabevakning ska bl.a. ske av en personal- och leveransgång på källarplanet. Dörren är låst från utsidan och är till för personal och leveranser. Även om det är möjligt för personer ur allmänheten att ta sig till utgången inifrån genom en branddörr bedömer IMY att den aktuella ytan som ska bevakas vid personalingången inte kan anses vara en plats dit allmänheten har tillträde. Bevakningen där är därför inte

tillståndspliktig. Ansökan ska därmed avvisas i den del den avser kamerabevakning av personal- och leveransingången.

Övriga ytor som ska kamerabevakas är platser dit allmänheten har tillträde och bevakningen är således tillståndspliktig i övriga delar.

Integritetsintresset

Härnösands simhall är en plats där personer vistas på sin fritid för idrott, avkoppling och nöje. Integritetsintresset på anläggningen är därför som utgångspunkt högt. Integritetsintresset ökar av att barn kan träffas av bevakningen, eftersom deras personuppgifter är särskilt skyddsvärda enligt dataskyddsförordningen.¹ Även omständigheten att arbetstagare kan komma att bevakas under sin arbetstid gör att integritetsintresset blir högre.

Bevakningen vid entrén innebär att alla som besöker anläggningen kommer att bevakas, vilket ökar integritetsintresset. Det kan dock antas att de som besöker anläggningen endast kommer att passera eller uppehålla sig en kortare stund vid entrén, vilket minskar integritetsintresset något på denna plats. Detsamma gäller den bevakning som kommer att ske vid entrén till gymmet, eftersom de som besöker gymmet endast kommer att passera eller uppehålla sig en kortare stund vid entrén dit.

Vad gäller utgången till terrassen noterar IMY att den är placerad i anslutning till simhallen. Eftersom bevakningen kommer att ske i anslutning till simhallen kan den komma att träffa personer som är lättklädda. Integritetsintresset är därför högre på denna plats.

Av underlaget framgår att allmänheten har tillträde till Härnösands simhall under anläggningens ordinarie öppettider och att de kunder som har passerkort till gymmet har tillträde till anläggningen även när den är obemannad. Under de tider receptionen är stängd och ingen vistas i simhallen är integritetsintresset lägre eftersom ett färre antal personer kan antas befinna sig i lokalerna.

Sammantaget bedömer IMY att integritetsintresset inne i simhallen väger tungt och att integritetsintresset vid entréerna och personal- och leveransingången väger relativt tungt under de tider anläggningen är bemannad och receptionen och/eller simhallen är öppen för allmänheten. Under de tider receptionen och simhallen är stängda och endast de personer som har passerkort till gymmet har tillträde till anläggningen bedömer dock IMY att integritetsintresset väger relativt lätt.

Bevakningsintresset

Syftet med kamerabevakningen är att öka tryggheten och säkerheten för besökare och personal samt att förebygga, förhindra och utreda brottslig verksamhet i form av exempelvis angrepp på egendom och drog- och dopinghandel. För att kamerabevakning ska vara tillåten krävs att den sökande kan visa att det finns ett reellt behov av kamerabevakning, till exempel på grund av att det finns problem med brottslighet på platsen där bevakningen ska ske.

Till stöd för sin ansökan har Hotell Hernö Gin AB kommit in med en sammanställning över brott och incidenter som har inträffat vid Härnösands simhall. Av sammanställningen framgår att Härnösands simhall under perioden juni 2023 till juli

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Datum: 2024-09-18

2024 har drabbats av sju inbrott och en situation där en kund har hotat personal. Inbrotten har inträffat under nattetid. Därutöver har det nästan varje vecka, åtminstone flera gånger i månaden, inträffat situationer där obehöriga släpps in i gymmet efter stängning. Det finns dessutom uppgifter om att polisen, enligt Hotell Hernö Gin AB, har uppgett att det bedrivs handel med droger i de aktuella lokalerna.

IMY anser att de uppgifter som Hotell Hernö Gin AB har kommit in med visar att det har förekommit brott och incidenter på platsen som ska bevakas men att brottsligheten inte är av sådan omfattning att den aktuella platsen kan anses vara brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening. Det är inte heller fråga om bevakning på en plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, trygghet, hälsa eller egendom. Mot bakgrund av de brott som ändå har inträffat, och med beaktande av problematiken med att obehöriga släpps in på gymmet, får Hotell Hernö Gin AB anses ha ett berättigat intresse av att bedriva viss kamerabevakning på platsen i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Sammantaget bedömer IMY att bevakningsintresset väger relativt lätt.

Behovs- och intresseavvägning

IMY har bedömt att integritetsintresset väger tungt inne i simhallen och relativt tungt vid entréerna under de tider anläggningen är bemannad och öppen för allmänheten men att det väger relativt lätt under de tider receptionen är stängd och obemannad och ingen vistas i simhallen. IMY har vidare bedömt att bevakningsintresset väger relativt lätt. Hotell Hernö Gin AB har således inte visat att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad under de tider anläggningen är bemannad och receptionen eller simhallen är öppen för allmänheten.

När receptionen är stängd, ingen vistas i simhallen och endast de personer som har passerkort till gymmet har tillträde till anläggningen väger dock både integritetsintresset och bevakningsintresset relativt lätt. Mot bakgrund av de incidenter som har inträffat, och med hänsyn till att de personer som inte vill bli bevakade kan besöka anläggningen när den är bemannad och receptionen är öppen för allmänheten, anser IMY sammantaget att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad under de tider receptionen är obemannad och simhallen är stängd för allmänheten. Tillstånd till kamerabevakning med rätt till bildinspelning ska därför beviljas under de tiderna.

Upplysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen² och kamerabevakningslagen. Information finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräkningslista av de krav som ställs.

Detta beslut har fattats av juristen Erika Palmheden efter föredragning av juristen Emma Asplund.

Erika Palmheden, 2024-09-18 (Det här är en elektronisk signatur)

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Bilaga

1. Ritning
2. Information om kamerabevakning

Kopia till

- Härnösands kommun
- Skyddsombud

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.

kommun@harnosand.se
kommun@kramfors.se
kommun@solleftea.se
sundsvalls.kommun@sundsvall.se
timra.kommun@timra.se
ange@ange.se
kommunen@ornskoldsvik.se

migrationsverket@migrationsverket.se
bosattningsenheten@migrationsverket.se

Revidering av kommunal år 2024 till kommuner i Västernorrlands län

Beslut

Länsstyrelsen Västernorrland beslutar att revidering av kommunal för kalenderåret 2024 ska ske enligt bilaga 1 till detta beslut. De reviderade kommunalen gäller från och med den 1 november 2024.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen beslutade den 24 juni 2024 om reviderade kommunal för mottagande av vissa nyanlända invandrares bosättning gällande anvisning för Västernorrlands län (351-2024). Den 22 juli 2024 fattades ett justerat beslut om kommunal, efter en överenskommelse mellan två kommuner inom länet.

Regeringen har den 17 oktober 2024 beslutat att ytterligare höja länstalet för nyanlända avseende kalenderåret 2024. Regeringens beslut innebär att 21 700 nyanlända kan komma att omfattas av anvisning till landets kommuner år 2024. I förordning (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner framgår det vidare att 514 nyanlända ska anvisas till Västernorrlands län år 2024. Med anledning av revideringen av länstalet för 2024 behöver kommunalen för Västernorrlands län revideras.

Motivering till beslutet

Kommuntalen har beräknats genom att det tidigare beslutade kommuntalet för 2024 för varje kommun utökats med det antal som behövs för att nyanlända med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, som efter folkbokföring omfattas av anvisning enligt bosättningslagen, i första hand ska kunna anvisas till samma kommun som den nyanlände bor i. Detta enligt § 6 bosättningsförordningen.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Länsstyrelsen ska, enligt 5 § förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningsförordningen), besluta om kommunal. Vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner ska, enligt 7 § andra stycket i bosättningslagen, hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen.

När kommuntalen beslutas får, enligt 6 § bosättningsförordningen, kommunernas förutsättningar att tillhandahålla bostäder beaktas utöver de kriterier som anges i 7 § andra stycket bosättningslagen och 4 a § bosättningsförordningen. Av 4 a § bosättningsförordningen framgår att hänsyn ska tas till omfattningen av utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. som vistas i kommunerna samt till att vissa anvisningar enligt 8 a § andra stycket i första hand ska avse samma kommun som den nyanlände bor i.

Kommuntalen får, enligt 7 § bosättningsförordningen, revideras under innevarande år om länsstalen revideras.

Överklagan

Enligt 9 § bosättningslagen kan detta beslut inte överklagas.

Information

Om länsstalen revideras under innevarande kalenderår får, enligt 7 § bosättningsförordningen, även kommuntalen revideras. Enligt samma paragraf får kommuntalen också revideras under innevarande kalenderår efter överenskommelse mellan kommuner inom länet eller närliggande kommuner, under förutsättning att kommuntalen sammantaget inte blir lägre än länsstalet.

En kommun är skyldig, enligt 5 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen), att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Lagen gäller för nyanlända under vissa förutsättningar.

Länstalet omfattar enbart nyanlända personer som anvisas enligt bosättningslagen. Därutöver kommer även nyanlända personer med uppehållstillstånd som på egen hand ordnat bostad i kommunen samt direktinresta anhöriga till nyanlända personer att bosätta sig i kommunerna på egen hand, genom så kallad självbosättning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 0611-349 000 eller via e-post vasternorrland@lansstyrelsen.se Ange ärendets diarienummer 351-2024 i ämnesraden för e-post.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Hanna Norberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Bilaga 1. Kommuntal år 2024 för kommuner i Västernorrlands län

Bilaga 1

Kommuntal år 2024 för kommuner i Västernorrlands län

Kommun	Kommuntal	Varav kvot, före detta asyl samt personer med tillfälligt skydd i ABO*	Varav personer med tillfälligt skydd i kommunalt eller eget boende**
Härnösand	82	7	75
Kramfors	56	5	51
Sollefteå	51	5	46
Sundsvall	96	14	82
Timrå	52	5	47
Ånge	29	8	21
Örnsköldsvik	148	10	138

*Kvotflyktingar, före detta asylsökande som anvisas från ABO samt personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i ABO som väntas ha behov av anvisning samt har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring under 2024.

**Personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i kommunala boenden eller i eget boende som väntas ha behov av anvisning samt har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring under 2024.

HÄRNÖSANDS KOMMUN

2024-09-30

Dnr

Varmt tack.

Tack för att ni var med och firade våra 60 år och bidrog till att skapa en oförglömlig och fantastisk kväll.

Er närvaro och engagemang, de härliga talen och de fina gåvorna förgyllde verkligen firandet.

Vi ser fram emot många fler framgångsrika år tillsammans med er.

Stort tack för
vackert fat.

Norrlands trä

Från: Näsström <janne@nasstrom.se>
Skickat: den 9 oktober 2024 11:17
Till: haningekommun@haninge.se; kommunen@haparanda.se;
kommun@herjedalen.se; kommun@harnosand.se; kommun@harryda.se;
kommunen@hassleholm.se; information@heby.se; kommun@hedemora.se;
kontaktcenter@helsingborg.se; herrljunga.kommun@herrljunga.se;
kommunen@hjo.se
Ämne: Slutrapport kartläggning
Bifogade filer: rapport_cirkusplatser_webb.pdf
Kategorier: Lila kategori

Hej!

Under förra året genomförde Cirkusakademien en kartläggning av platser för cirkus och annan publikfinansierad utomhuskultur i landets samtliga kommuner, med stöd från Kulturrådet. Funna platser fördes in i en databas på nätet i syfte att underlätta turnéläggning och bokningar för turnerande arrangörer.

160 av landets 290 kommuner saknar platser eller vill inte binda upp sig i en databas. Ni kan kontrollera vilken grupp er kommun tillhör på www.spelplats.nu. Där finns även en funktion för att anmäla platser.

En insikt under arbetets gång är att kommunerna i princip har monopol på platser för utomhuskultur.

Passande privat mark är vanligen bebyggd eller belamrad.

Slutrapporten bifogas. Den har bland annat tillställts Kulturrådet, Kulturanalys samt ledamöterna i riksdagens kulturutskott.

Med vänlig hälsning

Janne Näsström
Ordförande

Akademien för Cirkuskonstens bevarande i Sverige

070-659 65 40

janne@nasstrom.se

cirkusakademien.se

160 svenska kommuner saknar cirkusplats

Undersökningen har genomförts av Akademien för Cirkuskonstens bevarande i Sverige, med finansiering av Kulturrådet och Janne Näsström som projektledare. Bilderna i rapporten kommer från Cirkusarkivet och akademiens tidning Cirkulära Notiser, Bilden på första sidan är från Internationella Cirkusfestivalen i Monte Carlo 2023.

1: På jakt efter platser för cirkus

Pandemin slog hårt mot kulturen och restriktionerna stoppade i princip all scenkonst. Regeringen beslutade därför att införa ett särskilda krisstöd för arrangörer och artister. Stödet baserades på omsättning 2019 vilket var den sista säsongen utan begränsningar innan pandemin.

Det gynnade svenska turnerande cirkusar i förhållande till andra arrangörer, eftersom de har verksamhet av samma omfattning varje säsong. Dessutom är svenska cirkusar produktionsbolag med en liten fast stab. Artister och övrig personal anlitas för turnéer.

1:1 Slog håll på fördomar

Pandemin gynnade även cirkusarna genom att den slog håll på fördomar vilka är utbredda även hos tjänstepersoner på kommuner och myndigheter som arbetar med kultur. Fördomarna kan sammanfattas med begreppet kringresande sällskap, vilket betyder att de reser runt landet utanför myndigheternas kontroll, med intäkter som inte beskattas.

Vad Kulturrådet fick se när cirkusarna inkom med ansökningar var motsatsen. Svenska cirkusar är seriösa aktiebolag med en ordning på redovisning, bokslut, skatter och avgifter som är relativt ovanlig inom kulturen.

Eftersom cirkusarna finansieras med egna intäkter, utan offentliga bidrag, var det en nyhet för Kulturrådet och andra myndigheter.

1:2 Plats för cirkustält

Men pandemin fick andra och långsiktiga effekter som hotar kulturarvets framtid. Cirkusarna är beroende av att kommunerna upplåter passande mark för verksamheten. Privat mark är vanligen bebyggd eller belamrad.

Behovet är en platt yta täckt med grus eller naturgräs. Storleken varierar mellan cirkusföretagen, från 40 x 40 till 60 x 80 meter. Som jämförelse är matchmått för fotboll 65 x 105 meter.

De platser som upplåts är vanligtvis gräsytor och grusplaner för fotboll, bandy och parkeringsplatser. Det är en fördel om el och vatten finns, men är inget krav. Cirkusarna har med sig elverk och vatten.

För inte så länge sedan fanns en cirkusplats i snart sagt vartenda samhälle. De försvinner undan för un-

dan, främst beroende på att mark bebyggs, beläggs med konstgräs och parkeringsplatser asfalteras. Utvecklingen har accelererat på senare år, trots larm om att konstgräs sprider mikroplaster och att hårdgjorda ytor ökar risken för översvämningar.

1.3 Cirkus glömdes bort

Under pandemin försökte kommunerna erbjuda annan och smittsäker sysselsättning för medborgarna. Det ledde till en kraftig överetablering av banor och hallar för padel samt utegym.

När pandemin är över blockerar dessa numera sparsamt utnyttjade anläggningar tidigare cirkusplatser. I några kommuner har dessutom grusparkeringar utrustats med staket för att hindra ungdomar med Epatraktor från att sladda runt och föra oväsen.

Utvecklingen blev tydlig när cirkusarna i början av 2022 försökte boka platser. I kommun efter kommun blev svaret att de inte längre har plats för cirkus.

Det visade sig att kommunerna "glömt bort" att det varje år kommer en eller flera cirkusar, bland annat beroende på att tidigare medarbetare med den kunskapen gått i pension eller bytt arbetsuppgifter.

1:4 Kartläggning av platser

Cirkusakademien tog upp problemet med Kulturrådet. Det utmynnade i en ansökan om bidrag till ett projekt för att kartlägga platser för cirkus och annan utomhuskultur i landets alla 290 kommuner. Platserna som samlades in har publicerats i en databas på nätet under domänen spelplats.nu.

Det här är slutrapporten från projektet.

2: Metod och resultat

Kartläggningen av platser för cirkus och annan publikfinansierad utomhuskultur genomfördes under vinterhalvåret 2022 – 2023 av Akademien för Cirkuskonstens bevarande i Sverige.

Arbetet genomfördes i flera steg.

1: Utskick via e-post till landets 290 kommuner.

2: Påminnelse via e-post.

3: Telefonkontakt med viktiga kommuner för turnéläggning, i syfte att hitta inte bara platser utan även kontaktpersoner för turnerande kulturarrangörer.

4: Brev till kommunstyrelsens ordförande i kommuner med viktiga logistiska lägen för att det ska gå att turnera utan orimliga körsträckor. Exempel på sådana kommuner är Växjö, Jönköping och Nyköping.

5: Möten via Zoom och på plats med ett tiotal kommuner.

Svenska cirkusar har löpande rapporterat problem vid bokningar och under turné. Cirkusakademien har, när det krävts, hjälpt till genom att kontakta kommuner och polisens tillståndsavdelningar.

Avsikten var att den här rapporten skulle ha presenterats våren 2024, men under vinterns bokningar rapporterade cirkusar in problem som bedömdes viktiga att få med.

Vidare har idrottsföreningar och föreningar som driver samlingslokaler kontaktats, med förfrågan om de har platser att erbjuda. Det visade sig att flertalet inte längre äger den mark som de använder. Utvecklingen ökade under pandemin när föreningarna brottades med ekonomiska problem. Lösningen blev i många fall att kommunen tog över föreningsägda fastigheter.

2:1 Resultatet

Platser som hittades under projektet publicerades i en sökbar databas på nätet under domänen spelplats.nu. Databasen har därefter koordinerats med Riksteaterns motsvarande tjänst scenrum.nu.

Så här blev resultatet:

Mindre än hälften av landets kommunerna, cirka 130 av 290, rapporterade platser, i vissa fall flera platser. Alla är inte lämpliga för cirkustält, för vilka det krävs ett plant underlag av naturgräs eller grus.

Andra utomhusarrangörer kan däremot använda asfalterade ytor. Däremot stänger konstgräs ute alla former av kulturarrangemang, beroende på risken för skador på gräset.

Kö till en av Cirkus Olympias två fullsatta föreställningar i Oskarström med drygt 4 000 invånare, 1 200 av dem besökte cirkusen.

Finalen i Cirkus Brazil Jacks föreställning 2024. Deras besök uppskattades av medborgarna och kostade inte skattebetalarna ett öre. Tvärtom fick kommunerna in pengar för platshyror.

2:2 160 kommuner har inte plats

160 kommuner har inte plats för cirkus. Hälften av dem ville inte rapportera platser med motiveringen att de inte vill binda upp sig för vissa platser. Cirkusakademiens tolkning är att utomhuskultur inte prioriteras.

Om den plats som idag används behövs för annat så försvinner den. Exempel på prioriterad användning är att asfaltera en grusparkering för lastbilar, vilket bland annat skett i Skara. Kommunerna anser sig inte kunna garantera att ny plats kan anvisas.

De kvarvarande cirka 80 har inga platser för cirkus, varken tillfälliga eller permanenta. Underförstått vill de inte ha besök av cirkusar, trots att det inte kostar skattebetalarna ett öre.

2:3 Hyran är hemlig

Vidare vill flertalet kommuner inte uppge vad hyran för eventuell plats är i en databas på nätet. Vissa kräver hutlöst betalt, 5 000 - 10 000 kronor för ett dygn på en grusplan eller gräsmatta är inget ovanligt, inte ens utanför centralorterna.

Som nämns på andra ställen i rapporten är kommunerna inriktade på stora evenemang, främst festivaler och stadsfester.

Kommunerna förstår inte konsekvenserna av höga

platshyror. För en cirkus som spelar på 150 platser under säsongen, betyder en genomsnittlig hyra på 5 000 kronor en total kostnad på 750 000 kronor. Till det ska läggas polisens avgifter för tillstånd för allmän sammankomst, 320 kr, och för affischering 870, multiplicerat med 150.

Sammanlagt handlar det om nära en miljon kronor under en säsong som kommuner och staten kräver en enda cirkus på.

2:4 Andra får kommunalt stöd

Samtidigt slipper arrangörer som prioriteras av kommunerna både hyror och avgift, alternativt finansieras de med bidrag så att de kan betala.

Rapportförfattaren bor i Västervik där skattebetalarna skjuter till flera 100 000 kronor om året för att varje sommar förvandla en kulturskyddad slottsruin till konsertlokal för tre dagars visfestival.

En stor del av landets kommuner värdesätter inte att seriösa cirkusföretag utan kostnader för skattebetalarna spelar föreställningar som uppskattas av medborgare i alla åldrar. I stället ser man dem som intäktskälla eller som konkurrent till lokala arrangemang anpassade för besöksnäringen.

3: Utan platser försvinner klassisk cirkus

För att problemet ska bli begripligt, måste de klassiska cirkusarnas metod för turnéer förklaras.

En bit in på 1980-talet var det så hela populärkulturen fungerade. Det var extra tydligt inom folkparkerna som hade en snarlik turnémodell, med den skillnaden att de spelade på befintliga scener och lokaler.

Modellen bygger på att man spelar varje dag på nya platser. Förr fanns folkparker i snart sagt varje samhälle och även ett finmaskigt nätverk av platser lämpliga för cirkustält.

Fördelen är att turnén kan läggas som ett pärlband med korta dagliga körsträckor. Ett exempel från folkparkstiden är organisationens tre egna varietétrupper. Den mest kända var Malmstenstruppen.

3:1 Så fungerade populärkulturen

Cirkusakademien förvaltar folkparkernas arkiv avseende cirkus och varieté. Här finns bland annat klippböcker från alla år som Malmstenstruppen var aktiv, med turnéplaner, publiksiffror och så vidare.

1962 var ett normalår. Då spelade de varenda dag i 101 dagar och besökte stora delar av Götaland och Svealand. Det var före kommunsammanslagningarna och truppen spelade på flera platser i dagens kommuner. Ett exempel är det som numera är Västerviks kommun med besök i Västervik, Gamleby och Överum med tillsammans 2 900 åskådare.

Malmstenstruppen lockade över 100 000 betalande åskådare under denna säsong.

När folkparksrörelsen fortfarande var stor och rikstäckande, fungerade alla turnéer så här, även för dåtidens storheter som Lill-Babs, Lasse Lönndahl, Hootenanny Singers, Hep Stars, operetter, revyer och teatrar. Även mindre orter fick kändisbesök på en nivå som idag kräver resor till storstäder.

3:2 Stadsfesternas baksida

Folkparkerna slogs ut av de kommunalt betalda stadsfester med fri entré som gjorde sitt intåg på 1980-talet. Till och med Stockholm hade en stadsfest, Vattenfestivalen. Sedan kom festivalerna som växte till gigantiska format.

Festivaler är ekonomiska härdsmlätor. Befintlig infrastruktur räcker inte till utan allt måste byggas

för tre dagars verksamhet för att sedan rivas. Ju fler människor som samlas på samma plats vid ett tillfälle, desto fler kostnadsdrivande lagar och regler träder i kraft. Festivaler har negativa skaleffekter, det vill säga att kostnaden per åskådare ökar ju större arrangemanget blir.

Det går inte att finansiera festivaler med biljettintäkter. Kravet är offentliga bidrag, sponsorer och gratis arbetskraft.

3:3 Nyckeln till låga kostnader

För artisterna betyder övergången från turnéer till festivaler och stadsfester att antalet speltillfällen minskar. De kan vara ofrivilligt spellediga dagar och veckor även under sommarens högsäsong.

För att kompensera för det, har gagerna höjts rejält, Vidare leder det till att artisterna måste åka kors och tvärs i landet på så kallad jojo-turné.

Det är bara cirkusarna som försöker hålla fast vid den tidigare modellen. Med korta körsträckor och en extremt väl fungerande logistik, blir kostnaderna per föreställning en bråkdel av vad det kostar att bygga, genomföra och riva en festival.

Svenska cirkusar bygger på 2 - 4 timmar och 1 - 2 timmar efter att den sista åskådaren lämnat tältet, lämnar den sista lastbilen platsen.

Vidare blir gager per speltillfälle avsevärt lägre när artisten erbjuds 150 föreställningar på ett bräde. Över året tjänar de ändå mer än andra artister.

Resultatet blir att kostnaden per åskådare ligger 70 - 90 procent lägre än för en festival eller stadsfest, trots att alla som arbetar på cirkusen får anständigt betalt. Det är förklaringen till att cirkusar fortfarande går runt på intäkter från biljetter och kiosk.

3:4 Bättre för klimatet

En annan effekt är att cirkusar har lägre klimatpåverkan än festivaler. Cirkusakademien är medlem i Jordbruksverkets dialoggrupp djurskydd. Vid ett möte om djurtransporter, presenterades körjournaler 2019 för en av landets cirkusar.

De spelade på 150 platser under ett halvår och körde 450 mil. Med 20 fordon blev det sammanlagt 9 000 mil.

MALMSTENSTRUPPEN	
Mai	
H 19	Halmstad BK 2000
20	- " - 1500
21	Glimåkra K 250
T 22	Ryd K 415
23	Ålmhult K 348
24	Växjö 500
L 25	Hohultslättsk 650
26	Nybro BK 600
27	Värnamo K 1200
28	Jönköping BK 300
J 29	Norrahammar K 650
30	Huskvarna BK 1200
31	Nässjö 800
Juni	
V 1	Vetlanda 400
2	Västervik 600
T 3	Gamleby BK 1800
4	Borensberg K 200
L 5	Motala 500
6	Linköping 1000
7	Mjölby 600
8	Sävsjö 650
T 9	Borås K 1000
10	Trollhättan 1135
11	Lidköping K 1800
S 12	Mariestad 300
13	Karlsborg 150
14	Ljungby KB 750
15	Skövde 300
T 16	Vänersborg 2200
17	Limmared 500
S 18	Munkedal K 600
19	Strömstad 600
20	Bengtsfors KB 800
F 21	Skoghall KB 800
22	Örebro K 4500
23	Karlstad mat. kl. 14.00
23	Karlskoga 1200
24	Arvika 700
25	Sunne K 600
F 26	Munkfors 300
27	Hagfors 700
28	Degerfors 1000
29	Forshaga 850
30	Säffle 1100
Juli	
A 1	Årjäng 1100
2	Åmotfors B 600
F 3	Lesjöfors 300
4	Nykroppa B 600
5	Nora stad K 400
6	Hallsberg 600
7	Västerås K 4500
8	Eskilstuna mat. kl. 14.00
8	- " - 1800 19.30
K 9	Västerås mat. kl. 14.00
9	Kungsör 300
10	Lindesberg 800
11	Arboga 900
12	Surahammar 1000
R 13	Fättvik K 1100
14	Storvik K 1036
15	Gävle KB 1500
15	- " - 1 kväll
16	Ljusne mat.
16	- " - 1 kväll
F 17	Bollnäs 400
18	Orsa 800
M 19	Mora B 900
20	Nås 900
B 21	Borlänge KB 3000
22	- " - mat. kl. 14.00
22	Hofors G 1200
23	Säter 600
24	Falun 1100
25	Hedemora 800
26	Avesta B 600
N 27	Hallstahammar 1100 19.30
28	Ludvika 800
29	Riddarhyttan B mat. kl. 14.00
29	Fagersta 800
30	Kärrgruvan 800
31	Heby 750

K = Kaffe (33P) Bakt på B3 st. hotell
B = Blommor (19P) Tunga fridagar
G = Götter (2P)
T = Turneledare
Hot 120 kilometer per fridag
11 st. matinee,
Genomgått publik 7000 per fridag.
Fält 13560 st. gr.
Regnat varje dag mer eller mindre.
okt!!

AUG.	
S 1	Norrtälje 1100
2	Södertälje 900
3	Flen 500
K 4	Nävekarv 1000
5	Katrineholm 1000 KB
6	Sala K 1000
7	Kolbäck 250
K 8	Nyköping 1200
9	Köping K 800
10	Finspång G 800
11	Norrköping 1500
12	Överum KB 500 mat.
L 12	Valdemarsvik 800
13	Ödeshög B 450
14	Åtvidaberg 800
T 15	Tranås 500
16	Hultsfred 450
O 17	Oskarshamn 1100
18	Kalmar B 600
19	Fågelfors 400
L 20	Emmaboda K 450
21	Åseda K 400
22	Alvesta 300
23	Höganäs 400
24	TRELLEBORG 50
M 25	Kristianstad 300
26	Landskrona 400 K

TOAGNAR ROSENKVIST

Malmstestruppens turnéplan 1962.

De stora festivalerna, dit publiken kör med egna bilar, har mångdubbelt större klimatpåverkan. En försiktig uppskattning av hur långt publiken kör till en av landets större festivaler landar på 300 000 mil. Ännu mer blir det till de stora arenakonserterna i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Till det ska läggas att svenska cirkusar är produktionsbolag med små fasta staber, vilka ägnar vintern åt att skapa nästa års program, engagera artister och personal samt söka platser och tillstånd. Den admi-

nistrativa kapaciteten är ofta bara en person. Kommuner och polis har i jämförelse oändliga resurser.

3:4 Turnéerna är hotade

Den utveckling som pågår med allt färre cirkusplatser och mer byråkrati, är på väg att fylla Sverige med vita fläckar där det inte går att turnera enligt den här modellen. Följden blir att den professionella kulturen försvinner från ännu fler platser och att cirkustält riskerar att gå samma öde till mötes som folkparker.

4: Kommunerna vet inte vad cirkus är

Kunskapen om cirkus är numera begränsad hos landets kommuner. Det beror på generationsväxlingen, vilken blev extra tydlig när Sverige öppnade 2022 efter pandemin. Nya och yngre handläggare hade ersatt äldre medarbetare som visste vad cirkus är.

En majoritet av alla svenskar under 45 - 50 år har aldrig varit på cirkus och aldrig sett en professionell cirkusartist uppträda i verkligheten. De kan inte skilja på nycirkus, klassisk cirkus, varieté, kabaré, burlesk, gatuartisteri, amerikansk sideshow, porrtält, nöjesfält, tivoli eller marknad.

Allt buntas ihop under begreppet kringresande, dit även rumänska tiggare räknas.

4:1 Den splittrade kulturen

Orsakerna till okunskapen är flera. På ett övergripande plan handlar det om hur hela kultursektorn fungerar.

Idrotten talar med en röst gentemot myndigheter och folkvalda genom lobbyorganisationen Riksidrottsförbundet. Inom kulturen saknas detta breda samarbete. Alla pratar nedlåtande om varandra, utan tanke på att bredden är kulturens styrka och möjlighet att intressera en större publik, ur vilken man sedan kan arbeta med utveckling i olika riktningar.

Cirkuskonsten i hela dess bredd har ingen stark företrädare. Cirkusakademien har ambitionen, men är en ideell förening med knappa resurser.

4:2 Fördomar om "gammalcirkus"

Tjänstepersoner, politiker och tyckare har skapat en gräns mellan nycirkus och klassisk cirkus. De hävdar att "gammalcirkus" är förlegad och borde ersättas av nycirkus.

Hur ställer de sig till gammelteater, gammelmusik och gammelbalett? Tycker de rentav av gammeloeran ska bytas ut mot hiphop?

Bland artister finns inte den här motsättningen. Samma artister arbetar inom nycirkus och på klassisk cirkus. Tyvärr har svenska nycirkuskodade artister inte vågat jobba på klassisk cirkus på hemmaplan, men gör det utan problem utomlands.

4:3 Utrensning av SVT

Den klassiska cirkusen var tidigare ett stort inslag i svensk television. SVT producerade till och med egna julcirkusar på 1970-talet.

I deras arkiv finns ett stort antal cirkusprogram. Allt har på senare år rensats bort från nättjänsten Öppet arkiv. I huvudsak är det magiker som släpps fram i rutan, men för dem gäller hårda restriktioner. De får visa ett trick på under en minut, aldrig hela nummer, än mindre hela akter. Undantaget har varit i semifinal och final i numera nedlagda TV4 Talang.

Det här står i bjärt kontrast till hur det är i övriga världen. I Tyskland är cirkusartister stjärnor som bjuds in till TV-soffor och tävlingar. 2022 vann akrobaten René Casselly tyska Let's Dance.

I Frankrike är ett av TV-programmen med högsta tittarsiffrorna "Le plus grand cabaret du monde" som sedan 1998 sänds i den största kanalen France 2 på bästa sändningstid en söndag i månaden.

I Sverige är cirkus borta från rutan.

4:4 Straffskatt på gager

Okunskap är också förklaringen till att Sverige, som enda land i världen, har en särskild skatt på gager till cirkusartister.

Artistgager är normalt moms fria, men enligt Skatteverkets tolkning gäller det inte cirkusartister, vilka anses förevisa talanger och färdigheter, inte konstnärliga verk som skyddas av upphovsrättslagen, ett krav i mervärdesskattelagen för momsbefrielse.

Rapportens författare uppträder med trolleri och har överklagat momsfrågan till förvaltningsrätten. Utslaget var solklart, hans föreställning uppfyllde kraven för momsbefrielse. Skatteverket valde att inte överklaga och fortsätter att påstå att cirkusartister ska lägga på 25 procent moms. Domen är spridd i cirkuskretsar. Artister som presenterar den för Skatteverket blir omedelbart befriade från moms.

4:5 En av många fördomar

Ett exempel på fördomar: De allra flesta svenskar tror att cirkusar, åtminstone förr, förevisade skäggiga damer och andra annorlunda människor.

Cirkusakademien förvaltar världens största samling om cirkus och närliggande områden. Därför kan vi med säkerhet säga att det aldrig förekommit. Visst har kortvuxna uppträtt, men då som clown, akroba- ter, dressörer och så vidare. De har inte visats upp för sin kortvuxenhet.

4:6 Fiktion förväxlas med fakta

Fördomen kommer sig av sammanblandning med marknader och nöjesfält, där sådana förevisningar förekommit. Så sent som på 1970-talet visade nöjes- fältet Gröna Lund världens längste man.

Motsvarande sammanblandning blir allt vanligare i medierna, där olyckor och brott inom ridsporten och på tivolin tillskrivs cirkus.

Ovanpå det kommer att skrämmande många inte skiljer på fakta och fiktion, i vart fall inte om sådant som befinner sig utanför egna intresseområden. Om cirkus hämtas så kallade fakta från sociala medier, böcker och filmer.

Exempel på filmer som i kraft av den konstnärliga friheten berättar om cirkusar som inte finns eller ald- rig har funnits är Ingemar Bergmans "Gycklarnas af- ton" från 1953 och den amerikanska storfilmerna "The greatest showman" från 2017.

Efter premiären för Ingemar Berg- mans storfilm Gycklarnas afton, rasa- de kulturprofilen och cirkusdirektören Baptista Schreiber i rikspresen: "Herr Bergman beskriver oss som patraske". Regissören förväntade sig att publiken kunde skilja på fakta och fiktion. Så är tyvärr inte fallet.

5: Växande kommunal byråkrati

Som framgått av beskrivningen av cirkusarnas resurser för turnéläggning, finns inte speciellt mycket tid per plats.

Kommunerna har noll förståelse för detta, utan har lagt upp sina rutiner för större, bidragsfinansierade evenemang med gratisarbete med volontärer.

De tror att en cirkus har möjlighet att lägga flera dagar på en enskild ansökan och avvakta 2 - 3 månader för besked, precis som om den enskilda kommunen är den enda plats som ska besökas under året.

5:1 Överdrivna säkerhetskrav

Problemet förstärks av att kommunerna följer en säkerhetsguide för evenemang från Myndigheten från samhällsskydd och beredskap, MSB. Den är utformad för landets allra största evenemang som Way Out West och Vasaloppet.

Cirkusakademien har diskuterat frågan med MSB, som säger att guiden är ett smörgåsbord och att kommunerna förväntas anpassa sina krav till evenemangets storlek. Det fungerar inte.

Cirkusakademien har begärt att MSB tar fram en bantad version för mindre arrangemang.

5:2 Okunskap om lagarna

Numera skickas cirkusars förfrågan om plats på remiss till flera förvaltningar, bland annat räddningstjänsten. De som svarar kan inte gällande lagar och regler utan begär in konstruktionsritningar för tält, certifikat för den använda tältduken och så vidare.

Kommunerna tycks omedvetna om att tält tillverkad i Europa följer en EU-standard och inte behöver besiktas de första fem åren. Ombesiktningar är ett centralt förfarande med RISE som ansvarig. Att giltigt provningsintyg finns kontrolleras av polisen.

5:3 Kontakterna i pension

Tidigare hade cirkusarna en lista över kontaktpersoner hos kommunerna, som de ringde för att boka plats. När personen svarade gick det på några minuter.

På senare år har kommunerna organiserats om och infört nya rutiner. Platser som lämpar sig för cirkus är uppdelade på olika förvaltningar och kommunala bolag. Ingen har grepp om helheten. Cirkusarnas platsbokare skickas runt, runt i de kommunala växlarna.

5:4 Kommunalt bemötande

Allt fler kommuner ersätter telefonväxlarna med servicecenter. Så här kan det låta.

”Välkommen till X kommun. Du pratar med Hanna.”

Efternamn existerar inte. Hanna förklarar att hon är vägledare och tar ärendet vidare till rätt handläggare för att återkomma. Uppringaren redogör för ärendet och får ett löfte om snabb återkoppling med besked. Hanna hörs därefter inte av.

När cirkusen tar kontakt igen, är det först ingen som vet vem Hanna är. Till sist hittar man henne. Beskedet blir att hon mejlat handläggaren utan att få något svar. Nu berättar hon vem handläggaren är och kopplar fram. En telefonsvarare meddelar: ”Hej, du har kommit till Benny. Jag kan inte ta ditt samtal, men läs in ett meddelande så återkommer jag”. Benny återkommer inte.

Det finns vissa fördelar med förfarandet. En cirkus ville boka samma plats som året innan i en ort utanför Jönköping. Ägandet hade övergått till ett kommunalt bolag, där den ansvarige meddelade vägledaren att ”Vi hyr inte ut till såna där”. Eftersom det fanns ett vittne kunde Cirkusakademien agera med tyngd och saken löste sig.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Polisen

2021

Säkerhetsguide för evenemang

*Kommunerna ställer samma krav på cirkus som på stora evenemang,
med hänvisning till säkerhetsguiden från MSB*

6: Kulturen designas för besöksnäringen

Landets kommuner satsar i olika grad på besöksnäringen. Begreppet är en konstruktion från branschorganisationerna Visita och Svensk Handel. Kommunerna brukar inte räkna kultur till besöksnäringen. Det är krogar, hotell, handel och liknande.

Kulturen har förlorat sitt egenvärde och reducerats till säljfrämjande åtgärder för besöksnäringen och för kommunernas egen platsmarknadsföring.

Det leder till att allt fler kommuner designar kulturlivet efter dessa förutsättningar. Det sker i kulturplaner, stadsmiljöprogram och detaljplaner. Här föreskriver kommunen var och i vissa fall när olika former av aktiviteter ska ske. I detaljplaner specificeras användning av olika platser. I allt fler kommuner finns bara en plats för cirkus, i centralorten.

6:1 Detaljplanen i Växjö

Växjö kommun anvisar bara en cirkusplats. Den heter Spetsamossen och ligger nästan mitt i stadskärnan. Den upplåts gratis till seriösa cirkusar och är en av de bästa i landet. Men det är bara denna plats som står till cirkusarnas förfogande.

För en cirkus räcker det med tusen invånare för att det ska komma 250 - 300 åskådare. Folk i mindre samhällen ställer upp när det händer något. I Växjö kommun finns fem tätorter som har fler. Det är Rottne, Ingelstad, Lammhult, Braås och Gemla. I ingen av dem finns enligt kommunen plats för cirkus.

När Spetsamossen 2023 användes som bilparkering letade cirkusvänner i Växjö reda på 15 möjliga platser bara i centralorten. Varför det blev stopp för en av dem, redovisas i avsnittet om alkohol. En annan plats, visserligen mindre central men passande för ändamålet, nekades med hänvisning till gällande detaljplan. Marken var avsatt för bostäder. Att området var obebyggt och inte skulle bebyggas i närtid spelade ingen roll. Det står bostäder i detaljplanen och då är det stopp även för tillfällig användning.

6:2 Kalmar detaljreglerar kulturen

Kalmar är en annan kommun som centraliserat cirkus. Platsen heter Skälby. En cirkus säljer varje år en föreställning till Hyresgästföreningen i utanförskapsområdet Norrliden. Plats tillhandahålls av kommunens bostadsbolag. 2023 avstyrkte kommunen

upplåtelsen och hänvisade till Skälby i sitt yttrande till polisen. Det slutade med att kommunen backade och föreställningen kunde genomföras.

Detaljregleringen tycks handla om att gynna den lokala besöksnäringen, alternativt att samhällsplanerarna betraktar kommunen som sitt dockskåp.

6:3 Utredning om nyttan med kultur

Ett bevis för prioriteringen av besöksnäringen på kulturens bekostnad är en utredning från 2013 av Västervik Framåt, ett av kommunen finansierat destinationsbolag.

Där gjordes beräkningar av hur mycket försäljningen ökade i centrumhandel och på krogarna vid olika evenemang. Det användes i sin tur som underlag för bidrag, bland annat till flaggskeppet Visfestivalen. 2024 satsade kommunen 1,2 miljoner kronor på tre dagars festival med kringarrangemang.

Tillspetsat har kommunerna förvandlat kultur till en metod att öka försäljningen av öl, vilket i sin tur förväntas ge fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter. För kommunerna har kulturen i sig inte något värde och ses inte som möjliga arbetstillfällen.

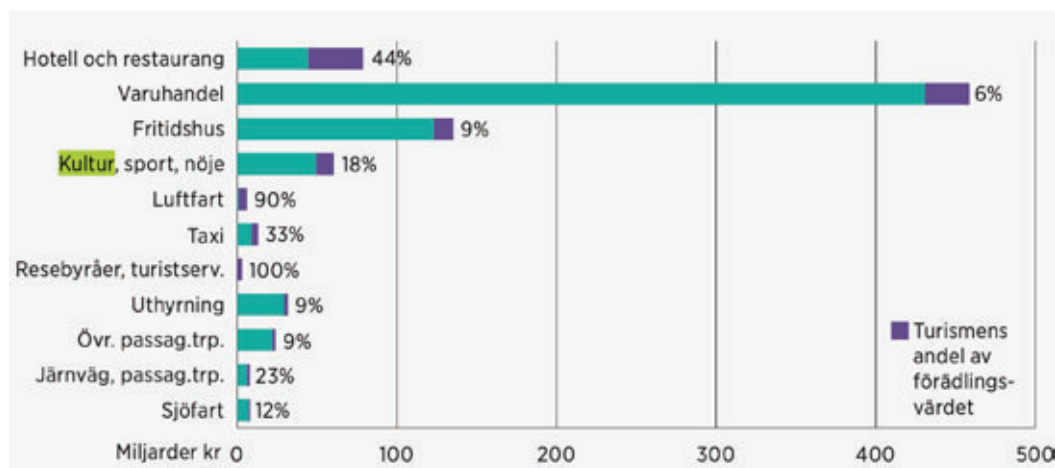
6:4 Gratis som lockbete

Cirkusakademiens utredare har ett förflutet som regionordförande inom Folkets Hus och Parker. Därifrån finns erfarenheter som styrker att kommunerna designar kulturen för att stödja besöksnäringen.

Verktyget som snart sagt varenda kommun använder för att locka köpsugna och törstiga till stadskärnan är gratis kultur. Särskilt tydligt är det i bedagade besöksnäringkommuner som känner sig tvingade att dra gratiskortet till och med under sommarens turistiska högsäsong.

Kalmar är i det avseendet en genomsnittlig kommun. Deras gratisprogram sommaren 2024:

- 1 juni: Lia Larsson. Supportakt: Oooklart.
- 8 juni: Eric Gadd. Supportakt: Effy Simon.
- 15 juni: Junie. Supportakt: Ida Gratte.
- 7 - 10 augusti. Stadsfest med fri entré och artister som Carola, Medina, Smash Into Pieces och Lisa Ek-dahl.
- 31 augusti: Timo Räisänen. Supportakt: Starur.

Besöksnäringens vinnare.
Källa: Tillväxtverket

- 14 september: Staffan Hellstrand. Supportakt: Esplanaden.
- 5 oktober: Lisa Ajax. Supportakt: Tilly Christiansson.
Till det kom olika former av barnkultur under hela sommaren.

6:5 Betalningsviljan slås ut

Följden av allt detta gratis är att betalningsviljan för populärkultur har raderats ut bland lokal publik.

Effekterna känns av långt utanför stadskärnorna. I fallet med Kalmar rapporterade Folkets Hus och Parkföreningar så långt bort som Emmaboda, sex mil enkel resa, att folk inte vill betala eftersom kultur är gratis i Kalmar.

De turnerande cirkusarna erbjuder något annorlunda och påverkas inte i samma grad av gratisevenemangen. För dem är problemet i att kommunerna inte vill släppa till platser.

Det tycks som om kommunerna inte vill ha cirkusbesök, trots att det inte kostar skattebetalarna någonting, eftersom denna kulturform inte bidrar till ökad omsättning inom handeln och merförsäljning av öl, vin och sprit på krogarna.

6:6 Vad är besöksnäringen?

Myndigheten Tillväxtverket följer besöksnäringens utveckling år från år och driver program för att främja tillväxte. Så här definierar Tillväxtverket näringen:

“Turism omfattar människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för fritid, affärer eller andra syften.

Besöksnäringen är alla de företag och aktörer som har någon del av sin försäljning till turister.”

Kultur är en viktig del av besöksnäringen. Den drar turister och skapar underlag för andra aktörer.

I Tillväxtverkets sista rapport innan pandemin “Fakta om svensk turism 2018” framgår vilka branscher som är mest beroende av turism. Vid sidan om resebyråer och flyg är det restauranger och hotell. 44 procent av deras omsättning kommer från turismen.

Det här kan förklara varför kommunerna har en så njugg inställning till kultur, särskilt sådan som inte lockar turister i större skaror, och inte tvekar att använda skattebetalarnas pengar för evenemang med fri entré.

Turnerande cirkusar vänder sig till en lokal publik. Det är så etablerat att få reser långa sträckor för att gå på cirkus. För det krävs andra grepp. Ett sådant var cirkusmusikalen “Pippi på Cirkus” som lockade turister från när och fjärran till Stockholm och cirkusbyggnaden på Djurgården..

Men det finns en tydlig baksida med allt resande, vilken cirkusarna hanterar med korta körsträckor och att de kommer till publiken. Om problemet skriver Tillväxtverket i Fakta om svensk turism 2018:

“Samtidigt står vi inför stora utmaningar i och med en hotande och alltmer verklig klimatkris. En hållbar tillväxt inom turism och besöksnäring kommer att kräva både förändrade beteenden från konsumenterna och klimatanpassade lösningar från producenterna. Turism och resor är något som många har en egen upplevelse av och kan relatera direkt till. Därför hamnar turismen, med fokus på flyget, ofta top-of-mind när vi börjar leta koldioxidbovar.”

7: Alkohol, idrott och kultur

Ett sidospår i kartläggningen var insikten att cirkustält är den i särklass största kulturlokalen i de flesta orter som cirkusarna besöker. Det borde alltså finnas möjligheter att hyra ut tältet under turné och dela på kostnaderna med andra arrangörer.

Det finns ett lysande exempel från 2018. Barnpopgruppen Dolly Style spelade på utvalda platser i Brazil Jacks tält. Det blev en stor framgång och dessutom var det första gången som många barn och föräldrar besökte ett cirkustält.

7:1 Kravet är alkoholförsäljning

Därför kontaktade utredningen musikarrangörer för att undersöka om det finns möjligheter att utveckla samarbetet. Alla arrangörer ställde samma fråga: Får vi servera alkohol?

Svaret är att cirkusar för egen del inte har något intresse av den saken. De säljer popcorn, sockervadd och kioskvaror i egen regi, men har varken utrustning eller kompetens för alkoholförsäljning. Arrangören får själv ansöka om serveringstillstånd i aktuella kommuner och anlita egen personal.

2023 samarbetade Cirkus Olympia med en kabaréföreställning för vuxen publik. Växjö var en av platserna där de skulle hyra in sig i tältet.

Normalt erbjuder Växjö landets bästa cirkusplats. Den heter Spetsamossen och ligger mitt i stan. 2023 användes den som bilparkering, eftersom stora byggprojekt i centrum blockerade ordinarie P-platser. Kommunen meddelade cirkusarna, som årligen kommer på besök, att ingen annan plats fanns tillgänglig i hela kommunen.

7:2 Polisen avslog tillstånd

Cirkusvänner i Växjö hittade ett 15-tal möjliga platser bara i centralorten, alla ägda av kommunen. Cirkus Olympias tekniske chef inspekterade platserna och fann tre särskilt lämpliga. Kommunen gav ett preliminärt besked att en av dem, en grusplan vid en gymnasieskola, kunde upplåtas.

Meningen var att kabaréföreställningen skulle hållas på fredagskvällen. De ansökte om serveringstillstånd hos kommunen. På kommunen förstod man inte att det handlade om två olika arrangörer.

Med motiveringen att alkohol inte ska säljas där barn och unga vistas nekade kommunen i sitt yttrande upplåtelse av platsen. Därmed var polisen skyldig att avslå cirkusens ansökan om tillstånd för allmän sammankomst. Det är, vad Cirkusakademien vet, första gången det skett i Sverige.

Det är bara kommuninvånare som får överklaga kommunala beslut. Cirkusakademien har två ledamöter i Växjö och hade kunnat driva frågan rättsligt genom dem.

Vår bedömning var att länsrättens utslag kunde bli kontraproduktivt och skapa ett prejudikat om att kommuner genom sitt markmonopol kan stoppa även andra allmänna sammankomster, till exempel demonstrationer och politiska möten. Det finns kommuner som skulle utnyttja den möjligheten.

7:3 Kommunal dubbelmoral

Växjö kommun äger ishallen som är arena för storlaget Växjö Lakers, svenska mästare 2023. I samband med matcher där barn och unga närvarar säljs alkohol utan att det bekymrar kommunen.

En kommentar till påståendet att kommunerna har markmonopol. I de flesta kommuner är privat mark av den typ och storlek som cirkusarna behöver vanligen bebyggt eller belamrad.

8: Polis och kommuner struntar i grundlagen

Cirkus är enligt ordningslagen allmän sammankomst och har samma skydd i grundlagen som politiska möten och demonstrationer. (Ordningslagen 2 kap 2 §, regeringsformen 2 kap 1 §).

Rättsläget är glasklart efter epidemin av koranbränningar. Polis och kommuner försökte stoppa denna form av allmänna sammankomster. Avslagen överklagades och domarna var enhälliga: Koranbränning skyddas av grundlagen.

8:1 Grundlagens skydd

Som koranbränningarna visar, kan avslag endast motiveras med fara för ordning, säkerhet eller trafik. Det gäller bara sammankomsten i sig, inte risken för motdemonstrationer och andra externa ordningsstörningar. På sin höjd kan polis och kommun anvisa en annan plats.

Det beror på att motståndare inte ska kunna stoppa en grundläggande fri- och rättighet. Om så vore fallet kan våldsbenägna grupper hindra första majtåg och Prideparader bara genom att avisera sin närvaro.

8:2 Tillstånd försenas

Allt fler kommuner tillämpar en ordning där cirkusen först måste ansöka om tillstånd hos polisen. I sitt yttrande till polisen anvisar kommunen plats.

Den ordningen är orimlig för en turnerande arrangör som spelar på 100 - 150 platser under en säsong och där en liten stab under vintermånaderna helst ska boka samtliga platser och ordna alla tillstånd innan turnén startar i början av april.

Cirkusakademiens tolkning av ordningslagen är att polisen har en vecka på sig att handlägga en ansökan om allmän sammankomst.

2 kap. 6 §: Ansökan om tillstånd att anordna och anmälan om en allmän sammankomst eller offentlig tillställning ska göras till Polismyndigheten. Ansökan ska göras skriftligen i god tid. Om möjligt ska ansökan ha kommit in senast en vecka före sammankomsten eller tillställningen.

Verkligheten ser annorlunda ut. Det kan dröja 2 - 3 månader innan tillståndet meddelas. Det har två orsaker. Dels är polisens enheter för tillstånd underbemannade och ärenden läggs på hög. Ett konkret fall redovisas senare.

8:3 Byråkratiska kommuner

Vidare har kommunerna byråkratiserat sin handläggning å det grövsta. Det är inte ovanligt att förfrågan från polisen skickas vidare för yttrande till kulturförvaltning, räddningstjänst, samhällsbyggnadsförvaltning, ett kommunalt bolag som förvaltar passande mark och kommunens destinationsbolag.

Rutinerna är anpassade för större lokala evenemang som festivaler och gatufester, där tre dagars aktivitet planeras av en stab, delvis bestående av volontärer, med väl tilltagna budgetar.

Kommunerna är genomgående okunniga om skillnaden mellan allmänna sammankomster, vilka skyddas av grundlagen, och offentliga tillställningar som saknar skyddet.

8:4 Behöver inte tillstånd

Vid flera tillfällen under 2023 har handläggningen dragit ut på tiden till den grad att föreställningen redan genomförts när tillstånd meddelas.

Cirkusakademien har upprepade gånger anlitats för att informera kommuner och polis om rättsläget. Cirkusar behöver inte tillstånd. Bestämmelsen finns i 4 kap 4 § andra stycket ordningslagen

Cirkusar har turnerat i Sverige sedan 1787. Bevisen är överväldigande att en cirkusföreställning uppfyller kraven för att slippa söka tillstånd.

8:5 Handläggaren gick på semester

Slutligen det utlovade exemplet. Ett av de svenska cirkusföretagen skickade in en ansökan till polisen om föreställning 2024 i Landskrona.

Kommunen bekräftade att platsen var ledig och bokningen gjordes, under förutsättning att polisen beviljade tillstånd. Ansökan skickades in i mycket god tid. En vecka innan hörde kommunen av sig, hotade riva ned affischer och upphäva upplåtelsen.

Varför? Polisen hade inte skickat över ansökan för yttrande. Efterforskningar visade att polisens handläggare lagt ansökningarna på hög och tagit semester. Cirkusen informerade kommunen och polisen om att det skedda var ett allvarligt grundlagsbrott. Saken ordnades upp på några timmar och föreställningen kunde genomföras.

9: Kommunala förbud mot affischer

Traditionellt marknadsför sig cirkusar på två sätt: Med väl synliga tält och affischer.

Idag gömmer kommunerna allt oftare undan cirkustälten i industriområden och förbjuder affischer. I vissa kommuner är det enda undantaget från förbudet kommunens egna affischer och valaffischer.

Cirkusarna hänvisas till kommunernas evenemangskalendrar på nätet samt lokaltidningar. Kommunernas evenemangskalendrar fungerar inte. Lokaltidningarna hade förr ett bra genomslag, men med sjunkande upplagor är det nästan lika illa på den kanten. Däremot fungerar affischerna fortfarande, i synnerhet för cirkus som förknippas med detta tilltal.

9:1 Kommuner river ned affischer

Kommunernas förslag, vid sidan av den egna evenemangskalendern, är sociala medier. Dessa fungerar, under förutsättning att man betalar för annonsutrymme. Gratistjänsterna fungerar inte. Varför är Sveriges kommuner så angelägna att gynna amerikanska och kinesiska börsbolag?

Vissa kommuner är så nitiska i sitt förbud att de även river ned affischer för vilka privata markägare lämnat tillstånd.

En är Motala. 2023 rev de ned och var på väg att förstöra affischer som satts upp på parkeringsplatsen till en livsmedelsbutik som godkänt affischeringen.

9:2 Hotade polisanmäla

Till skillnad från de politiska partierna lämnar cirkusarna inte kvar några affischer. Skälet är att affischerna trycks upp på beständigt material och återanvänds på plats efter plats i flera år, med komplettering av ett påklistrat papper för varje plats.

Motala kommun informerades om att det är skadegörelse att förstöra affischerna och att brottet skulle polisanmälas. Kommunen förstod allvaret och en anställd körde 12 mil tur och retur till nästa spelplats för att återlämna dem.

9:3 Tolkning av SKR

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har utrett frågan om upplåtelse av allmän plats. Rapporten kan laddas ned på skr.se och heter ”På rätt plats – hand-

bok för upplåtelse av offentliga platser”. Så här skriver SKR:

”En lokal ordningsföreskrift får inte begränsa de fri- och rättigheter som anges i grundlag. Exempel på föreskrifter som kan komma i konflikt med den grundlagsstadgade rätten till yttrandefrihet är sådana som kontrollerar och begränsar rätten till affischering och högtalatsändning på offentlig plats. Lokala ordningsföreskrifter om sådana företeelser kan bara meddelas under förutsättning att de innebär en begränsning i syfte att förhindra oordning vid spridandet av meddelandet”.

SKR hänvisar i stället till miljölagstiftningen om affischerna hänger kvar så länge att de kan räknas som nedskräpning, alltså lika länge som de politiska partiernas valskyltar brukar stå kvar utan att kommunerna anmäler saken.

Den positiva särbehandlingen av politiska partiers valaffischer i förhållande till cirkusarnas är även tveksamt med hänsyn till regeringsformens bestämmelser om likabehandling. De politiska partierna har inga särskilda rättigheter utöver vad som gäller andra former av allmänna sammankomster.

9:4 Kommuner bryter mot grundlagen

I rapporten tar SKR även upp något annat som drabbat cirkusarna. Ett antal kommuner har förbjudit upplåtelse av mark till cirkusar med vilda djur.

Att sådana inte finns på svenska cirkusar har de inte tagit hänsyn till. Enligt SKR är det ett lika allvarligt grundlagsbrott som om kommuner skulle censurera budskapen på skyltarna i en demonstration. Vilka djur som får användas i en cirkusföreställning bestäms av regeringen i djurskyddsförordningen.

Slutsatsen blir att landets kommuner är okunniga om Sveriges grundlag, alternativt tror sig stå över dem. Intrycket som Cirkusakademiens utredare fått under projektets gång är att det handlar om okunnet. Vissa kommunala företrädare vet inte ens vad en kommun är, utan tror att det är en sorts företag.

På rätt plats

HANDBOK OM UPPLÅTELSE
AV OFFENTLIGA PLATSER

Sveriges
Kommuner
och Regioner

10: Vad är cirkus?

Klassisk cirkus har sina rötter i det brittiska kavalleriet, i samma miljöer som formade ridsporten. Den första föreställningen hölls i London 1768.

Den ursprungliga cirkusen är ett programformat som kombinerar konster med hästar och av människor. Den första cirkusföreställningen i Sverige hölls 1787 i Stockholm, med tillstånd och aktiv hjälp av kulturkungen Gustav III.

Det vi idag kallas cirkuskonster har utövats lika länge som dans och musik. Det är en del av vår urkultur. Längre var utövarna illa sedda och spelade för kollekt på gator och torg. Cirkusen höjde deras status, gav dem en manege att spela i och möjlighet att specialisera sig.

Klassisk cirkus

En klassisk cirkusföreställning kan liknas vid en kortfilmsfestival med akter på 5 – 10 minuter. Utmärkande är blandningen av olika uttryck, perfektion och målet att väcka förundran och glädje.

Nycirkus

Nycirkus skapades på 1970-talet vid den statliga franska cirkusskolan CNAC. Det är en korsning mellan teater, dans och cirkuskonster. Föreställningen är en helhet som syftar till att levandegöra en berättelse och leverera ett budskap. För att tala i musiktermer är ursprunglig nycirkus ett ensemblespel.

Mellanformer

Gränsen mellan klassisk cirkus och nycirkus är flytande. I många fall handlar det om mellanformer där inspirationen hämtas från båda håll.

Världens största cirkus är kanadensiska Cirque du Soleil vilka brukar kallas nycirkus. De har mycket av den klassiska cirkusen i sina föreställningar i form av perfektion och storslagenhet. När de spelar i Las Vegas handlar allt om att väcka förundran.

Ett annat exempel är den franska punkcirkusen Archaos som chockade Sverige på 1980-talet och inspirerade en ny generation svenska artister. Archaos bjöd på vildsinta föreställningar i oväntade miljöer som skitiga fabrikslokaler.

Varieté

På 1800-talet utvecklades varietén ur cirkusen. Förenklat är det cirkus på scen utan dressyr med stora djur. I stället är det sång, musik, dans och annat som sällan förekommer på klassisk cirkus.

Även inom varietén är spännvidden stor med allt från den traditionella svenska folkparksvarietén till de stora lyxvarietéerna på kontinenten, där publiken sitter vid bord och avnjuter mat och dryck under föreställningen. Kabaré är ett annat namn på lyxvarieté.

Lägg till det den ekivoka vuxenvarianten burlesk, med inspiration från det syndfulla 1920-talets Berlin.

Oavsett vad cirkusformen kallas är artisterna och deras färdigheter samma. Svenska artister kan inte försörja sig på enbart bidragsfinansierad nycirkus. De måste ha tillgång till hela kulturområdet. Artister som är nycirkuskodade i Sverige, arbetar ofta utomlands på klassiska cirkusar och varietéer.

Vad cirkus inte är

I rapporten nämns amerikansk sideshow, mer känd som freakshow. Det är en unikt amerikansk företeelse. Skaparen var entreprenören P.T. Barnum som bland annat drev ett museum i New York där han visade kuriosa människor, djur och ting.

På ålderns höst startade han den cirkus som med tiden blev störst i världen, Ringlings Bros. and Barnum & Bailey Circus. Med på deras turnéer följde ett särskilt tält för sideshow.

Det har aldrig förekommit i Sverige. Freakshow finns inte med i något av de programformat som inryms under begreppet cirkus.

Bilderna:

- 1: Vaudeville - An All-Star Vintage Spectacle.
- 2: Cirkus Brazil Jack.
- 3: Brats Carnival.
- 4: Circus I love you.
- 5: Cirque du Soleil
- 6: Pippi på Cirkus

Här är det slutliga beviset

Cirkustältet i Monaco, på världens dyraste mark, i världens mest tätbefolkade land. Bilden är från cirkusfestivalen 2024-

Foto: Monte-Carlo Festivals

De svenska kommunernas ovilja att bereda plats för cirkustält har inget med platsbrist att göra. Beviset syns på bilden ovan.

Tältet rymmer 4 000 åskådare och är ett av de största i världen. Det står permanent på världens dyraste mark, i Monaco med världens högsta befolkningstäthet, 19 000 invånare per kvadratkilometer. I jämförelse är Stockholms stad en ödebygd.

I Monaco arrangeras varje år den Internationella cirkusfestivalen, vilken sänds på TV över hela Europa. Utom i Sverige.

Att tältet får plats beror på att den tidigare fursten, prins Rainer III, hade cirkus som sitt stora intresse. Han försökte till och med köpa ett större franskt cirkusföretag. I stället blev det världens främsta cirkusfestival.

Intresset gick vidare till barnen. Idag arrangeras festivalen av furstefamiljen Grimaldi under ledning av prins Albert II. Prinsessan Stephanie är cirkuskonstens beskyddare.

Orsaken till att cirkustält inte får plats i Sverige är kommunernas ointresse och okunskap.

Fursten av Monaco, prins Albert II, är en flitig gäst på cirkus och furstefamiljen Grimaldi driver den internationella cirkusfestivalen.

Akademien
för Cirkuskonstens
bevarande i Sverige
www.cirkusakademien.se

